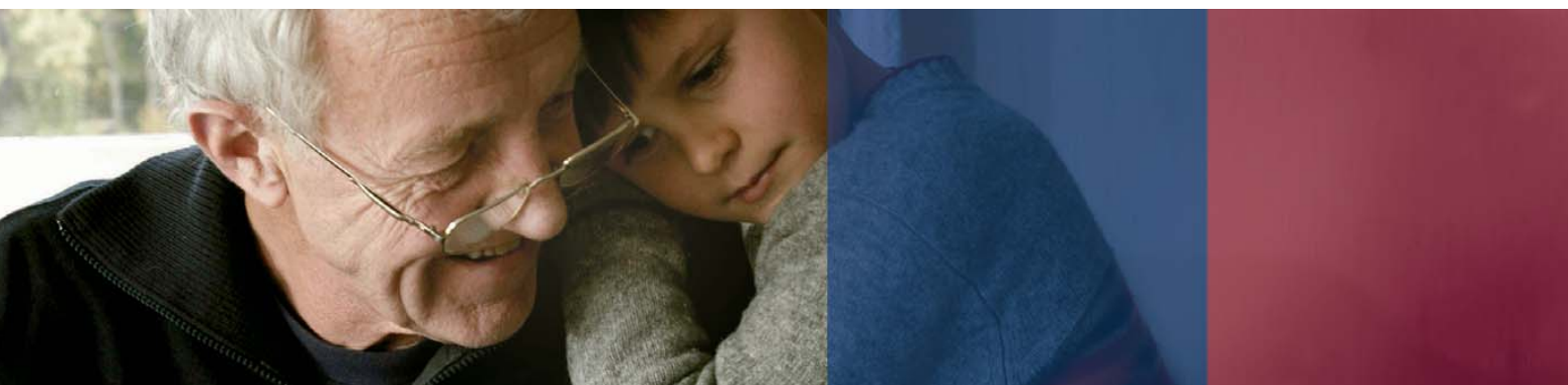

Årsrapport 2003

Den norske Bank ASA
Gjensidige NOR Sparebank ASA
DnB NOR Bank ASA (proforma)

Dette er DnB NOR

DnB NOR ASA er Norges største finanskonsern, med en forvaltet kapital på ca. 1 200 milliarder kroner. Konsernet har mer enn to millioner personkunder, rundt 150 000 bedriftskunder og over 700 000 livsforsikringskunder. DnB NOR bygger på over 180 års erfaring som leverandør av finansielle tjenester i Norge.

Mål

DnB NOR skal være det ledende finanskonsernet i Norge og blant de ledende finanskonsernene i Norden.

DnB NORs overordnede finansielle mål er å skape aksjonærverdier gjennom en attraktiv og konkurransedyktig avkastning, hvor om lag halvparten av overskuddet skal utbetales som utbytte forutsatt tilfredsstillende soliditet. Konsernet skal videre oppnå en egenkapitalavkastning før goodwillavskrivninger på minimum 14 prosent og en kjernekapitaldekning på om lag 7 prosent samt en rating på AA-nivå for ordinære langsiktige innlån i bankvirksomheten.

Strategi

DnB NOR vil skape verdier for aksjonærer, kunder, ansatte og andre interessenter gjennom å realisere identifiserte synergieffekter, skape nye løsninger i det fusjonerte konsernet og utnytte den mulighet for strategisk reposisjonering som fusjonen gir.

DnB NOR skal være den beste finansielle partner for norske person- og bedriftskunder og internasjonale kunders foretrukne partner i Norge. Konsernet skal utvikle kundebasen og attraktive produktplattformer i hjemmemarkedet som også

kan danne grunnlag for vekst i et nordisk og internasjonalt perspektiv. Videre skal DnB NOR opprettholde en ledende posisjon innenfor alle strategiske produktområder.

Markedsleder

DnB NOR er markedsleder i Norge på utlån, innskudd, livs- og pensjonsforsikring, aksjefond, kapitalforvaltning og verdipapirvirksomhet. Konsernet er ledende i Norge innen eiendomsmegling og som tilbyder av kredittkort. DnB NOR er en viktig partner for norsk næringsliv i utlandet og for store utenlandske selskaper i Norge. Konsernet er Norges ledende valutabank og en av verdens ledende shippingbanker. Konsernet består blant annet av sterke merkenavn som DnB NOR, Vital, Nordlandsbanken, Cresco, Postbanken, Avanse og Carlson.

Til stede over hele Norge – og utenlands

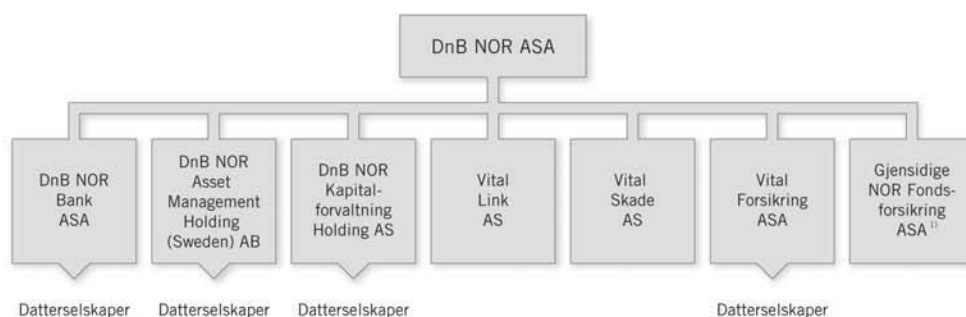
DnB NOR vil få 215 bankkontorer etter sammen slåingen, som fullføres i løpet av 2004. Konsernet har en langsiktig samarbeidsavtale med Gjensidige NOR Forsikring som blant annet medfører at banken kan tilby sine kunder enkle skadeforsikrings-

produkter. Samarbeidet med 16 regionale sparebanker innebærer leveranse av teknologi og distribusjon av konsernets produkter. Gjennom en avtale med Posten Norge distribueres konsernets produkter og tjenester ved ca. 300 postkontorer, rundt 1 200 post-i-butikk og mer enn 2 000 landpostbud. I tillegg har DnB NOR et internasjonalt nettverk med 13 filialer og representasjonskontorer samt datterselskaper i Sverige, Luxembourg, Storbritannia, Singapore og USA.

Juridisk organisering

DnB NOR ASA ble etablert 4. desember 2003 ved at DnB Holding ASA og Gjensidige NOR ASA fusjonerte. Den norske Bank ASA og Gjensidige NOR Sparebank ASA fusjonerte 19. januar 2004, og Vital Forsikring ASA og Gjensidige NOR Spareforsikring ASA fusjonerte 9. mars 2004. En rekke andre konsernselskaper vil fusjonere i løpet av året. Enkelte selskaper vil også bli solgt.

Oversikten nedenfor illustrerer den juridiske organiseringen av konsernet ved utgangen av mars 2004.

1) Vil bli solgt

Innhold

Den norske Bank ASA

Årsberetning.....	4
Årsregnskap.....	9
Revisjonsberetning	47

Gjensidige NOR Sparebank ASA

Årsberetning.....	48
Årsregnskap.....	53
Revisjonsberetning	88

DnB NOR Bank-konsernet

Årsregnskap.....	89

Kontrollkomiteens uttalelse	142
Representantskap, Kontrollkomitè, Styre, Konsernledelse og Revisjon.....	143
Kontaktinformasjon	144

Årsberetning 2003 – Den norske Bank ASA

I samsvar med krav i norsk regnskapslovgivning bekrefter styret at betingelsene for å avlegge regnskapet ut fra fortsatt drift er til stede.

Den norske Bank har fått dispensasjon fra Kredittilsynet fra kravet om å utarbeide konsernregnskap for banken og tilhørende datterselskaper. Banken og tilhørende datterselskaper er konsolidert i konsernregnskapet for morselskapet DnB NOR ASA. Alle tall i styrets beretning gjelder således Den norske Bank ASAs selskapsregnskap, med mindre det i teksten er spesielt vist til annen del av konsernet.

Etableringen av DnB NOR Bank ASA

På ekstraordinære generalforsamlinger 19. mai 2003 vedtok aksjonærene i DnB Holding ASA og Gjensidige NOR ASA fusjon mellom selskapene. Etter nær dialog med myndighetene fikk DnB Holding ASA og Gjensidige NOR ASA konsesjon fra Finansdepartementet til å fusjonere og etablere finanskonsernet DnB NOR ASA. Fusjonen mellom de to holdingselskapene ble gjennomført 4. desember 2003.

Generalforsamlingene i Den norske Bank ASA og Gjensidige NOR Sparebank ASA vedtok i september 2003 fusjonsplanen mellom de to bankene. Fusjonen ble gjennomført 19. januar 2004 med Gjensidige NOR Sparebank ASA som overtagende bank. Den fusjonerte bankens navn er DnB NOR Bank ASA.

I forbindelse med konsesjonsbehandlingen stilte myndighetene en del vilkår. Betingelsene innebar salg av flere selskaper og eierandeler, blant annet at Den norske Banks datterselskaper Aktiv Eiendomsmegling og Postbanken Eiendomsmegling måtte selges og at bankens eierandel i Storebrand måtte reduseres. I tillegg krevde myndighetene at de banklokaler og bedriftssentre som skulle legges ned, skulle kunne overtas av konkurrenter.

Det arbeides med en sammenslåing av Forretningsbankenes sikringsfond og Sparebankenes sikringsfond. I Finansdepartementets vilkår for DnB NOR-fusjonen av 19. desember godtok departementet under visse vilkår at de to bankene Den norske Bank ASA og Gjensidige

NOR ASA fusjonerte før sammenslåingen av sikringsfondene var gjennomført.

Disse vilkårene innebar blant annet at Forretningsbankenes sikringsfond skulle stille en garanti overfor Sparebankenes sikringsfond. I tillegg måtte Den norske Bank stille en garanti overfor Sparebankenes sikringsfond som tilsvarer ansvarsøkningen fondet får gjennom fusjonen av de to bankene. Disse vilkårene ble oppfylt, og bankfusjonen ble gjennomført 19. januar 2004.

Sammenslåingen av de to bankene gir betydelige synergieffekter og grunnlag for lønnsom vekst. Den praktiske gjennomføringen av fusjonen vil ta tid. Innplassering av medarbeidere skal gjennomføres, IT-systemer skal integreres, og produkter, tjenester, systemer og rutiner skal samkjøres. Markedet vil derfor ikke oppleve en fullt ut fusjonert DnB NOR Bank før i 2005. Styret legger stor vekt på betydningen av å ivareta kundenes behov på en god måte i hele denne perioden slik at fusjonen oppleves som positiv også av kundene. Gjennom hele fusjonsprosessen opptrådte de to bankene som konkurrenter.

Strategi

Den norske Bank har vært den vesentligste enheten i DnB-konsernet. Bankens strategi har derfor vært nøye koordinert med konsernets strategi. Fremover må strategien til DnB NOR Bank vurderes i lys av strategien for DnB NOR-konsernet.

DnB NOR er Norges ledende finanskonsern, og det er konsernets sterke stilling overfor kunder i Norge som er fundamentet for den videre utviklingen. Samtidig har konsernet ressurser og en størrelse som muliggjør vekst utenfor Norge på områder hvor erfaring og kompetanse fra den norske virksomheten gir konkurransekraft i et nordisk og internasjonalt perspektiv. DnB NOR-konsernet skal i perioden 2004-2006 realisere betydelige synergieffekter på kostnadssiden som en følge av fusjonen. Dette vil ha stor oppmerksomhet.

Arbeidet med å utvikle og styrke kunde-relasjonene er viktig. Fleksible og godt utbygde distribusjonsløsninger, kompetent rådgivning, kryssalg, produktutvikling og beslutningsmyndighet nær kunden er viktige virkemidler i dette arbeidet. DnB NOR har Norges største kundebase og distribusjonsnett. Samtidig tilbyr konsernet alle typer finansielle produkter og løsninger. Dette gir grunnlag for å bli den aktøren som best tilfredsstiller kundenes samlede finansielle behov.

Konsernet vil videreutvikle en nordisk strategi innenfor områder hvor konsernet har konkurransemessige fortrinn. Dette kan blant annet være basert på kunderelasjoner, produktkompetanse og bransjekompetanse. Konsernet har i dag en sterk nordisk posisjon innenfor kapitalforvaltning. På samme måte skal den internasjonale strategien utvikles. Konsernet er ledende på internasjonal shipping. Innenfor energi og fiskeri har konsernet sterk kompetanse og internasjonal tilstede-

værelse. Når internasjonale kunder gjør forretninger i Norge knyttet til verdipapirhandel, internasjonale betalinger og verdipapirtjenester, skal DnB NOR være den naturlige samarbeidspartner.

Det nye konsernet har startet arbeidet med å etablere et grunnlag for felles bedriftskultur. Dette skal resultere i felles kjerneverdier, felles verdigrunnlag og felles ledelsesprinsipper. Dette arbeidet er knyttet nært sammen med utviklingen av merkevaren DnB NOR og videreutviklingen av de øvrige merkevarene. Samlet er dette grunnpillarene i den satsing på organisasjons- og lederutvikling som vil finne sted. Motiverte og kompetente ledere og medarbeidere vil være avgjørende for å nå konsernets mål.

DnB NORs finansielle målsetting er å skape aksjonærverdier gjennom en egenkapitalavkastning og aksjekursutvikling som er konkurranse-dyktig i forhold til nordiske konkurrenter. Konkret er dette uttrykt gjennom følgende mål:

- Egenkapitalavkastningen skal være over 14 prosent p.a. etter skatt, men før goodwill-avskrivninger.
- Kjernekapitaldekningen skal være på om lag 7 prosent.
- Bankvirksomheten har en målsetting om rating på AA-nivå for ordinære langsiktige innlån.

Virksomheten i 2003

2003 ble et meget aktivt år for Den norske Bank. Selv om bankens virksomhet i vesentlig grad ble preget av fusjonsforberedelser, var det først og fremst konsentrasjon om normal drift og vanlig kundeaktivitet i alle enheter. Hensynet til kundene ble gitt høyeste prioritet. Banken oppnådde fremgang i de fleste markedssegmenter.

Ved inngangen til året stod verdensøkonomien overfor store utfordringer. Den svake internasjonale utviklingen i 2002 fortsatte i første kvartal 2003. Frykt for krig i Irak dempet det allerede svake økonomiske aktivitetsnivået. Bedriftene konsentrerte seg om å konsolidere sin finansielle stilling, og arbeidsledigheten var stigende og pessimismen økende i husholdningssektoren. Etter avslutningen av krigshandlingene i Irak i april ble imidlertid usikkerheten gradvis avdempet og erstattet med stigende forventninger til fremtiden.

Et lavere norsk rentenivå og reduserte renteforskjeller mot utlandet førte til lavere kronekurs målt mot de fleste valutaer. Dette reduserte gjeldsbyrden for mange bedrifter og styrket norske bedrifters konkurranseposisjon mot utlandet.

Det lave rentenivået førte til at etterspørselen etter boliglån var høy gjennom hele året. Tidlig i 2003 viste boligprisene en viss tilbakegang, men fra mai var det en klar prisøkning. Det var også en nedgang i arbeidsledigheten mot slutten av 2003. Den tidligere nedadgående prisutviklingen for næringsseiendommer stagnerte ved slutten av året, og det var klare tegn til bedring i prisenivået.

Fallende rentenivå i Norge og i utlandet ga både muligheter og utfordringer for Den norske Bank. Rentenivået i Norge kom i løpet av 2003 så langt ned at det var vanskelig å gjennomføre rentereduksjoner på innskuddskonti i samme

grad. Det innebar at bankens inntjening på innskuddsmidler ble redusert. Videre ga det reduserte rentenivået også en lavere direkteavkastning på egenkapitalen, selv om det ble noe motvirket av lavere finansieringskostnader på uforrentede eiendeler.

Etter flere år med fall i aksjekurser over hele verden snudde utviklingen i andre kvartal 2003. Dette ga større interesse for aksjeinvesteringer og bedret inntjeningsgrunnlag for flere av forretningsområdene.

Den norske Bank oppnådde en markert fremgang i salg av andre tjenester enn tradisjonelle utlån og innskudd i 2003. Det var økt volum av betalingsstransaksjoner. Økningen gjaldt elektroniske transaksjoner, mens omfanget av manuelle transaksjoner gikk ned. Store endringer i valutakurser og rentenivåer gjennom året ga grunnlag for et høyt aktivitetsnivå i handel med valuta- og renteinstrumenter. Interessen for kurssikring var stor blant kundene.

Bedringen i norsk og internasjonal økonomi samt økt aktivitet og investeringsvilje i næringslivet ga en klar reduksjon i bankens tap og mislighold mot slutten av 2003. Den norske Bank deltok aktivt i restruktureringen av deler av norsk næringsliv i 2003, spesielt innen fiskeoppdrett. Det ble oppnådd en bedre balanse mellom produksjon og etterspørsel av oppdrettslaks, som ga en positiv prisutvikling i siste del av 2003. Tapene i 2003 ble totalt sett om lag på normalt nivå og viste en fallende tendens mot slutten av året.

I første kvartal 2003 overtok Den norske Bank Nordlandsbanken ASA etter at sistnevnte fikk problemer på grunn av store tap på utlån mot slutten av 2002. Overtagelsen ble mer krevende enn opprinnelig antatt, blant annet fordi krisen i fiskeoppdrett ga større tap enn tidligere anslått. Det ble tidlig klart at det ville være behov for rask integrering og tilpasning av kredittvirksomheten i Nordlandsbanken til bankens rutiner og praksis innen området. Det ble overført kredittkompetanse fra Den norske Bank til Nordlandsbanken, og Nordlandsbankens Oslo-kontor ble overført til Den norske Bank. Nordlandsbanken vil etter endringene konsentrere virksomheten om lokalmarkedet i Nordland.

Den norske Bank opprettet i 2003 et datterselskap i New York som skal drive med rådgivningstjenester til det amerikanske markedet på områder hvor banken har spesiell kompetanse. I februar 2004 ble det opprettet et representasjonskontor i Shanghai. I april åpnes en filial i Helsinki, som først og fremst skal betjene norske bedriftskunder i utlandet.

Styret ønsker å takke hver enkelt medarbeider for meget god innsats i et hektisk år.

Redegjørelse for årsregnskapet

Den norske Banks resultat for 2003 utgjorde 2 791 millioner kroner. Tilsvarende resultat for 2002 utgjorde 2 156 millioner kroner. Årsresultatet tilsvarte en egenkapitalavkastning på 13,2 prosent for 2003, mot 10,3 prosent året før.

Inntekter

Samlede inntekter utgjorde 10 847 millioner kroner, mot 10 175 millioner i 2002, som tilsvarer en

økning på 6,6 prosent. Økningen skyldtes økt aktivitet i forretningsområdene.

Netto renteinntekter ble redusert med 769 millioner kroner fra 2002 til 2003. Vekst i utlån og innskudd økte renteinntektene med til sammen 409 millioner kroner, mens reduserte margininntekter fra kunder ga en reduksjon på 213 millioner. Dette skyldtes betydelig reduksjon i pengemarkedsrenter gjennom 2003 og press på innskuddsmarginene. I gjennomsnitt ble rentemarginene redusert med 0,21 prosentpoeng fra 2002 til 2003. Netto renteinntekter ble også negativt påvirket av fall i gjennomsnittlig dollarkurs i 2003 målt mot 2002, som svekket inntektene med 99 millioner kroner. Andre virkninger på rentenettoen, herunder lavere direkteavkastning på egenkapitalen målt som renteinntekt ved plassering i pengemarkedet og høyere netto finansieringskostnader for misligholdte lån, svekket renteinntektene med totalt 866 millioner kroner.

Netto andre driftsinntekter utgjorde 4 265 millioner kroner i 2003, som var en fremgang på 1 441 millioner fra året før. Høyere kurser økte inntektene fra bankens aksjeinvesteringer med 358 millioner kroner. Det ble oppnådd meget god fremgang i handel med valuta- og renteinstrumenter i 2003, i første rekke som følge av økning i kundeforholdene. Kursgevinster fra handel med valuta og rentederivater økte isolert sett med 350 millioner kroner, men inntektsutviklingen må sees i sammenheng med en reduksjon på 260 millioner kroner i renteinntekter fra balanseposter knyttet til samme virksomhet.

Videre ga større aktivitet i finansmarkedet 128 millioner kroner i merinntekter fra rådgivningstjenester og emisjonsvirksomhet. Inntekter fra betalingsformidling økte med 45 millioner kroner, som skyldtes høyere transaksjonsvolumer.

Driftskostnader

Sum driftskostnader utgjorde 6 681 millioner kroner i 2003, en økning på 106 millioner sammenlignet med året før. Kostnadsgraden målt som samlede kostnader i forhold til inntekter utgjorde 61,6 prosent i 2003, mot 64,6 prosent i 2002.

De ordinære driftskostnadene økte fra 6 357 millioner til 6 514 millioner kroner. De ordinære kostnadene målt i forhold til inntektene utgjorde 60,1 prosent i 2003, mot 62,7 prosent året før. Det var stram kostnadsstyring i banken samtidig som det ble oppnådd synergieffekter knyttet til fusjonen allerede i 2003-regnskapet, blant annet ved at nyansettelser og markedsføringsstiltak ble utsatt.

Kostnader i forbindelse med restrukturering, nedskrivninger og lignende utgjorde 167 millioner kroner i 2003, mot 218 millioner ett år tidligere. Dette omfattet også avsetninger til ansattes fond, som utgjorde 62 millioner kroner i 2003, mot 33 millioner i 2002.

Misligholdte og tapsutsatte engasjementer

Tapene i 2003 utgjorde netto 937 millioner kroner, mot 594 millioner i 2002. Økningen fra 2002 skyldtes økning i nye tap som særlig var knyttet til overtatte fiskerierengasjementer, bygg og

anleggsvirksomhet, tjenesteyting og industri. Den norske Bank bidro aktivt i refinansieringen og restruktureringen av fiskeriengasjementer i 2003.

Misligholdte og tapsutsatte engasjementer i personmarkedet økte med 30 millioner kroner i løpet av 2003. I bedriftsmarkedet økte sum misligholdte og tapsutsatte engasjementer innenfor fiske og fangst, bygg og anleggsvirksomhet og tjenesteyting, mens volumet ble redusert innenfor de fleste andre næringer. Det ble arbeidet aktivt med å sikre verdier knyttet til svake engasjementer. Sum misligholdte, tapsutsatte og overtatte engasjementer økte med 1 045 millioner kroner i 2003. Det ble ikke foretatt endringer i uspesifiserte tapsavsetninger i 2003.

Langsiktige investeringer i verdipapirer

Netto gevinst på langsiktige investeringer i verdipapirer utgjorde 394 millioner kroner i 2003, mens det i 2002 var et netto tap på 85 millioner. Investeringen i Storebrand ble nedskrevet med 468 millioner kroner i 2002. I 2003 reduserte Den norske Bank sin investering i selskapet, og det er foretatt ytterligere nedsalg i 2004 i samsvar med konsesjonsvilkårene fra Kredittilsynet. Gjenværende investering var ved årsskiftet bokført til 43,30 kroner per aksje, tilsvarende børskurs. Kursutviklingen for Storebrand-aksjen gjennom 2003 og nedsalg ga salgsgvinster og tilbakeføring av tidligere nedskrivninger på til sammen 209 millioner kroner.

Den norske Bank kjøpte i april 2003 ca. 5,2 millioner aksjer i Gjensidige NOR. Banken solgte aksjene i juni og realiserte en gevinst på 157 millioner kroner.

Skatt

Den norske Bank fikk en samlet skattekostnad på 831 millioner kroner for 2003, som tilsvarer 23 prosent av driftsresultat før skatt. I 2002 var skattekostnaden 765 millioner kroner, som utgjorde 26 prosent av driftsresultat før skatt.

Den spesielt lave skattebelastningen i 2003 skyldtes at Sentralskattekontoret for Storbedrifter ga Den norske Bank aksept for rettelse av ligningen for tidligere års regnskaper med en samlet reduksjon i skattekostnaden på 180 millioner kroner.

Den norske Bank venter et normalisert skattenivå fremover på 27 prosent av driftsresultatet før skatt.

Utlån og innskudd

Sum utlån i bankens balanse utgjorde 288,8 milliarder kroner ved utgangen av 2003, mot 261,6 milliarder ett år tidligere. Veksten i netto utlån var på 10,4 prosent i 2003.

Kombinasjonen av lav kredittetterspørsel og en restriktiv utlånspolitikk ga en utlånsvekst i bedriftsmarkedet på 3,5 prosent i 2003. I personkundesegmentet hadde Den norske Bank en utlånsvekst på 17,4 prosent. Nærmere 80 prosent av veksten gjaldt lån med sikkerhet i bolig. Slike utlån utgjorde 93 prosent av bankens utlån til segmentet ved utgangen av 2003.

Bankinnskuddene økte fra 198 til 206 milliarder kroner i 2003. Innskuddsdekningen ble redusert fra 75,9 prosent til 71,2 prosent ved

utgangen av 2003. Lav norsk innskuddsrente sammen med oppgangen i aksjemarkedet har styrket etterspørselen etter alternative spareformer på bekostning av tradisjonell banksparing. Redusert innskuddsdekning økte bankens behov for annen finansiering, og verdipapirgjelden økte fra 75 til 101 milliarder kroner i løpet av 2003.

Risikoforhold

2003 ble preget av store svingninger i renter, valuta- og aksjekurser. Antall konkurser var det høyeste siden 1992. Den norske Bank kom på grunn av moderat risikoprofil og aktiv risikostyring likevel igjennom året uten spesielt store tap og negative overraskelser. Kredittapene lå omtrent på det som er beregnet som et normalisert nivå. Selv om tapene knyttet til enkelt næringer som fiskeoppdrett var betydelige, hadde andre sektorer som for eksempel shipping svært lave tap eller netto tilbakeføringer av tidligere tapsavsetninger. Mens konkurranseutsatt næringsliv hadde det vanskelig i 2002 og 2003, viste andre deler av norsk økonomi en stabil trend. Den offentlige budsjettpolitikken medvirket til dette, blant annet ved at svakere skatteinngang ble nøytralisert ved økt bruk av oljeinntekter. Norges Bank kuttet renten med hele 4,25 prosentpoeng i 2003, fra 6,5 til 2,25 prosent. Det norske rentenivået var ved utgangen av 2003 det laveste siden 1969. I løpet av 2003 svekket kronen seg med 15,4 prosent mot euro og 11,8 prosent mot en handelsveid kurv av valutaer. Det lave rentenivået og den svekkede norske kronen vil virke positivt på bedriftenes konkurranse- og gjeldsbetjeningsevne fremover.

Boligprisene steg med 1,8 prosent fra 2002 til 2003, og utlånsveksten til privatkunder var sterk selv før Norges Bank senket renten. De ekstraordinære renteforholdene stiller krav til god kunderådgivning og robust kredittpolitikk for å ivareta kundenes og bankens langsiktige interesser.

Fusjonen mellom Den norske Bank og Gjensidige NOR Sparebank har gitt en mer differensiert kreditteksponering. Det har vært få felles store kunder, slik at de største engasjementene utgjør en vesentlig mindre andel av den samlede eksponering enn i de tidligere virksomhetene. Sektorkonsentrasjon på næringseiendom, shipping og fiskeri/havbruk er også blitt mindre. Kvaliteten på bankens kredittportefølje vurderes som like god som for ett år siden, og normalisert tap er om lag uendret på 0,31 prosent av netto utlån til kunder.

Den norske Bank har hatt lave rammer for egenposisjoner i rente- og valutamarkedene, som ga moderate resultatsvingninger. Volatile markeder har imidlertid gitt inntektsvekst knyttet til kunders økte behov for rente- og valutaprodukter. Gjennom året reduserte Den norske Bank sin eksponering mot egenkapitalmarkedet, og netto egenkapitalinvesteringer i finansaksjer ble redusert med om lag 518 millioner kroner.

Den norske Bank fikk i 2003 bare beskjedne tap i driften, såkalte operasjonelle tap. Høy oppmerksomhet knyttet til gjennomføringen av fusjonen medførte ulike former for operasjonell risiko. Erfaringene med fusjonsprosessen så langt

er imidlertid positive, og planlegging og oppfølging har virket etter sin hensikt.

Kjernekapitaldekningen for Den norske Bank ved utgangen av 2003 var 7,4 prosent. Styret vurderer derfor bankens kapitalisering som tilfredsstillende i forhold til de foreliggende risikoforhold, og de mål banken har for risikoprofil og rating.

Samfunnsansvar

Med Norges største bank som en vesentlig del av virksomheten og som en betydelig samfunnsaktør ønsker DnB NOR-konsernet å medvirke til bærekraftig utvikling, både lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Dette skjer gjennom en forretningsstrategi som blant annet innebærer at konsernet skal utøve samfunnsansvar i sin forretningsdrift med prioritering av etikk og sosialt ansvar, samt ta hensyn til miljømessige utfordringer. Det er iverksatt tiltak for å utarbeide en overordnet policy for utøvelse og tydeliggjøring av samfunnsansvar i DnB NOR-konsernet.

Utøvelse av samfunnsansvar vil være en viktig forutsetning for konsernet langsiktige konkurranseevne og lønnsomhet, og konsernet vil ha høy oppmerksomhet på etiske, sosiale og miljømessige forhold i tråd med de krav som stilles fra investorer, kunder, myndigheter og medarbeidere.

Etiske retningslinjer

DnB NOR-konsernet er i særlig grad avhengig av samfunnets tillit til at virksomheten utøves med profesjonalitet og integritet. Konsernet skal til enhver tid opptre med aktsomhet, redelighet og objektivitet. De nye etiske retningslinjene for medarbeidere og tillitsvalgte omfatter blant annet forhold knyttet til kunder og leverandører, taushetsplikt, informasjonsplikt, privatøkonomi, deltagelse i verv og næringsvirksomhet, handel med finansielle instrumenter og innsidehandel.

Sosialt ansvar

DnB NOR-konsernets sosiale ansvarlighet kommer blant annet til uttrykk gjennom personalpolitikk og helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Videre gis det økonomiske bidrag til allmennnyttige formål innenfor kultur, sosial virksomhet, forskning, utdanning og norsk idrett gjennom midler fra DnB NOR-konsernets sponsorvirksomhet. Et annet aspekt er utvikling av nettbank og elektroniske banktjenester sparer samfunnet for miljøbelastninger gjennom redusert behov for transport og papir.

Eksternt miljø

I miljøpolitikken er det gitt retningslinjer og handlingsplaner i forhold til å holde miljømessig orden i eget hus og å sikre tilfredsstillende vektlegging av etiske og miljømessige forhold knyttet til de ulike forretningsaktivitetene.

Direkte påvirkning på det ytre miljø er av begrenset betydning. Miljøpolitikken er spesielt rettet mot energioptimalisering, reduksjon i forbruk av papir og flyreiser, miljøeffektive anskaffelser samt en ansvarlig behandling av avfall. Miljøsertifisering av finanssentre og andre større enheter pågår.

Den norske Bank har imidlertid gjennom sine forretningsaktiviteter hatt en betydelig indirekte påvirkning på det ytre miljø. Innenfor dette området er miljøpolitikken spesielt rettet mot kredittvirksomheten. Retningslinjer for etiske og miljømessige risikoforhold er fastsatt for kredittvirksomheten.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Banken har hatt godt innarbeidede rutiner for systematisk arbeid med helse, miljø og sikkerhet. Bankens HMS-modell har sikret en årlig gjennomgang av det fysiske og sikkerhetsmessige så vel som det psykososiale arbeidsmiljøet. Helse, miljø og sikkerhet har vært et prioritert område hvor det har vært lagt stor vekt på opplæring av ledere og verneombud samt konkrete forebyggende aktiviteter.

Samlet ble det i DnB NOR-konsernet gjennomført intern HMS- og arbeidsmiljøopplæring i 2003 for 79 ledere og 78 verneombud. Ulike former for fysisk trening i arbeidstiden ble i 2003 gjennomført for mer enn 1 000 medarbeidere. Tiltakene har styrket det sosiale miljøet og gitt positive effekter i arbeidet med å forebygge belastningslidelser. I 2003 gjennomførte konsernet 4 beredskapsøvelser samt 85 kurs og øvelser i mestring av ran og trusler med sterk involvering av ledere og ansatte.

Banken innførte, som del av avtalen om inkluderende arbeidsliv, utvidet bruk av egenmelding, som skal gjelde 24 dager i en 12-måneders periode. Det ble videre innført ny rutine for en tettere og mer aktiv oppfølging av syke. Målet er å redusere sykefraværet, som de siste årene har vært på et relativt stabilt nivå.

Gjennomsnittlig sykefravær for DnB NOR-konsernet utgjorde 4,95 prosent av totalt antall arbeidsdager i 2003, mot 4,49 prosent i 2002. Det ble totalt meldt 13 yrkesskader, hvorav åtte medarbeidere ble utsatt for ran. Ingen av medarbeiderne som ble utsatt for ran, ble påført fysiske skader.

Likestilling

For DnB NOR-konsernet samlet var det tilnærmet en lik fordeling mellom kvinnelige og mannlige ansatte. Av de 1 397 deltidsansatte utgjorde kvinnene en andel på 92,8 prosent. Antall mannlige ledere på de øverste nivåene i organisasjonen er 421, mot 112 kvinnelige. Disse forholdene medvirker til at gjennomsnittslønnen for kvinnelige ansatte var lavere enn for menn.

Det er et uttalt mål om større mangfold i ledergruppene. I 2003 ble det gjennomført tiltak som hadde til hensikt å øke kvinneandelen innenfor lederstillinger. Blant annet ble det utarbeidet en oversikt over kvinnelige ledertalenter og ledere som kan være aktuelle for stillinger på høyt nivå.

Flere kvinner har deltatt på et eksternt mentorprogram i regi av Administrativt Forskningsfond. Konsernet realiserte også målet om femti prosent kvinnelige deltagere på alle lederutviklingsprogrammer.

Det er fortsatt et stykke igjen før det er den ønskede balansen i kjønnsfordelingen på ledernivå. Konsernet vil jobbe aktivt med tiltak og analyser knyttet til hvordan kvinner i større grad kan få lederstillinger. Blant annet vurderer man å gjennomføre en kartlegging av kvinners vilkår og deres holdning til en lederkarriere. Dette vil danne et grunnlag for å vurdere konkrete tiltak.

Fremtidsutsikter

Den internasjonale konjunkturbunnen ble passert i 2003, og utsiktene for den økonomiske veksten i 2004 er gode. Utviklingen ventes å gi økende etterspørsel rettet mot norske varer og tjenester, og veksten i Norge ventes å tilta. De lave rentene ved inngangen til 2004 ble ytterligere redusert i løpet av de første månedene. Husholdningenes forbruksvekst og boligetterpørsel steg markert gjennom andre halvår 2003 og ventes å stige videre i 2004. Husholdningenes låneetterspørsel lå høyt i hele 2003, og det lave rentenivået kan bidra til at låneetterspørselen holder seg høy også i 2004. Det ventes en moderat renteøkning i andre halvår.

Kostnadskutt og konsolidering har bidratt til bedret lønnsomhet i næringslivet. En svekket krone har også bidratt til å holde eksporten av tradisjonelle varer og industriproduksjonen oppe. Det er imidlertid fortsatt ledig kapasitet i flere bransjer, og det kan ta tid før økt etterspørsel og produksjon gir vesentlige utslag i sysselsetting og investeringer. Kredittetterspørselen fra bedriftene vil ventelig øke noe. Det vil antagelig også i 2004 være problemer i deler av næringslivet, men i visse sektorer vil man se resultater av den internasjonale konjunkturoppgangen. Samlet ventes en viss oppgang i aksjekursene.

Oljeprisen ventes å synke som følge av økt produksjon fra produsenter utenfor OPEC og betydelig høyere produksjon i Irak. Dette vil kunne bidra til en viss svekkelse av kronekursen. Inflasjonen ventes å være lav gjennom hele 2004. Sterkere konkurranse fra utenlandske selskaper i Norge og økende import fra lavkostland vil ventelig motvirke effekten av høyere inflasjonstendenser i utlandet.

Den nye banken, DnB NOR Bank, vil i 2004 satse på å beholde og styrke kunderelasjonene ved å tilby produkter fra hele den nye bankens bredde på konkurransedyktige vilkår og ved å stille hele DnB NOR-konsernets kompetanse til tjeneste for kundene. Etter fusjonen har DnB NOR Bank en unik posisjon i markedet,

og vil kunne tilby flere produkter til eksisterende kunder.

Det lave rentenivået ved inngangen til 2004 innebærer både muligheter og utfordringer for banken. Lavt rentenivå vil styrke både husholdningenes og næringslivets gjeldsbetjeningsevne og gir således grunn til å anta at tap og mislighold vil ligge på et relativt lavt nivå i 2004.

Lavt rentenivå representerer imidlertid også en utfordring for bankens renteinntjening. Egenkapitalens direkteavkastning målt mot kortsiktig pengemarkedsrente er redusert, og rentemarginene på innskudd er svekket. Banken vil imidlertid legge til grunn at det lave rentenivået vil stimulere til ny aktivitet i næringslivet og derved etter hvert medføre høyere inflasjon, som igjen vil stimulere til et høyere rentenivå.

Integrasjonen mellom fusjonspartnerne gir betydelige muligheter for å realisere synergievinster gjennom sanering og sammenslåing av virksomhet. Arbeidet vil ha høy prioritet i banken gjennom 2004 og bli løpende fulgt opp av ledelsen og styret. Arbeidet er i rute og vil gi vesentlige resultatbidrag i 2004.

Utbytte og disponeringer

Den norske Bank ASA oppnådde et årsresultat på 2 791 millioner kroner for regnskapsåret 2003. Styret foreslår å gi et konsernbidrag på 2 790 millioner kroner til DnB NOR ASA.

Kapitaldekningen for banken per 31. desember 2003 vil etter dette utgjøre 10,9 prosent og kjernekapitalen 7,4 prosent.

Etter styrets oppfatning hadde Den norske Bank ASA etter disponeringene tilstrekkelig finansiell styrke og fleksibilitet til dekning for bankens finansielle risiko og til å støtte opp om virksomheten i datterselskapene på en tilfredsstillende måte.

Styret anbefaler at årsoverskuddet disponeres som følger:

<i>Beløp i millioner kroner</i>	
Konsernbidrag	2 790
Overføring til annen egenkapital	1
Totalt disponert	2 791

Den norske Bank hadde ved inngangen til 2003 fastsatt en ordning for tildeling av aksjer til de ansattes investeringsfond. I samsvar med de definerte kriteriene i ordningen besluttet styret ved avslutning av årsregnskapene å tildele følgende til de ansattes aksjeinvesteringsordninger:

<i>Beløp i millioner kroner</i>	2003	2002
DnB-ansattes Fond AS	62	33

Oslo, 19. mars 2004
For styret i DnB NOR Bank ASA, som videreføring av Den norske Bank ASA

Olav Hytta
(leder)

Bent Pedersen
(nestleder)

Sten Sture Larre

Per Hoffmann

Torill Rambjør

Ingjerd Skjeldrum

Marit Wiig

Svein Aaser

Innholdsfortegnelse for årsregnskapet

Den norske Bank ASA

Resultatregnskap 10

Balanser 11

Kontantstrømoppstillinger 12

Regnskapsprinsipper 13

Noter til regnskapet

Reklassifiseringer

Note 1 Reklassifiseringer 16

Netto renteinntekter

Note 2 Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter 16

Note 3 Ikke inntektsførte renter på utlån 17

Note 4 Renter på utvalgte balanseposter 17

Andre driftsinntekter

Note 5 Netto andre driftsinntekter 18

Note 6 Netto gevinster på valuta og finansielle instrumenter 18

Driftskostnader

Note 7 Driftskostnader 19

Note 8 Godtgjørelser og lignende 20

Note 9 Pensjoner 22

Note 10 Bemanning 23

Note 11 Restruktureringsavsetninger 23

Tap

Note 12 Tap på utlån, garantier m.v. 23

Note 13 Tap på utlån, garantier m.v. fordelt på kundegrupper 24

Note 14 Netto gevinst/(tap) på langsiktige investeringer i verdipapirer 24

Skatt

Note 15 Skatt 25

Eiendeler

Note 16 Eiendeler 27

Note 17 Kredittrisiko 28

Note 18 Engasjementer fordelt på kundegrupper 29

Note 19 Misligholdte og tapsutsatte engasjementer fordelt på kundegrupper ... 29

Note 20 Misligholdte, tapsutsatte og nullstilte engasjementer 30

Note 21 Tapsavsetninger på utlån og garantier 30

Note 22 Utlån og garantier fordelt på geografiske områder 31

Note 23 Ansvarlige lån til kunder 31

Note 24 Certifikater og obligasjoner 32

Note 25 Aksjer m.v. 32

Note 26 Kortsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis 32

Note 27 Langsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis 34

Note 28 Eierinteresser i tilknyttede selskaper 34

Note 29 Eierinteresser i konsernselskaper 35

Note 30 Overtatte eiendommer og andre overtatte eiendeler 35

Note 31 Immaterielle eiendeler 35

Note 32 Varige driftsmidler 36

Note 33 Fast eiendom 36

Gjeld

Note 34 Gjeld 37

Note 35 Kundeinnskudd fordelt på kundegrupper 38

Note 36 Forfallsstruktur på obligasjonsgjeld 38

Note 37 Mer-/mindreverdi på egne obligasjoner i bankporteføljen 38

Note 38 Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån 39

Egenkapital og soliditet

Note 39 Egenkapital 39

Note 40 Resultat per aksje 39

Note 41 Kapitaldekning 40

Finansiell markedsrisiko

Note 42 Tidsperiode frem til renteendring 41

Note 43 Rentefølsomhet 42

Note 44 Valutaposisjoner 42

Note 45 Restløpetid 43

Note 46 Finansielle derivater 44

Tilleggsopplysninger

Note 47 Andre forretninger utenfor balansen og tilleggsopplysninger 45

Note 48 Betingede utfall 45

Note 49 Hendelser etter balansedagen 45

Note 50 Opplysninger om nærstående part 45

Styrets underskrifter 46

Resultatregnskap

		Den norske Bank ASA	
Beløp i millioner kroner	Note	2003	2002
Renteinntekter	2, 4	19 906	23 852
Rentekostnader	2, 4	13 323	16 501
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	2, 4	6 582	7 351
Utbytte	5	716	87
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	5	3 236	2 967
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	5	1 343	1 240
Netto gevinster på valuta og finansielle instrumenter	5, 6	1 321	612
Diverse ordinære driftsinntekter	5	327	368
Gevinster ved salg av varige driftsmidler	5	8	30
Netto andre driftsinntekter	5	4 265	2 823
Lønn og andre personalkostnader	7, 8, 9, 10	3 279	3 093
Generelle administrasjonskostnader	7	2 384	2 350
Avskrivninger	7	279	312
Diverse ordinære driftskostnader	7	574	602
Andre kostnader	7	167	218
Sum driftskostnader	7	6 681	6 575
Driftsresultat før tap og skatt		4 166	3 600
Netto tap på utlån, garantier m.v.	12, 13	937	594
Netto gevinster/(tap) på langsiktige investeringer i verdipapirer	14	394	(85)
Driftsresultat		3 622	2 920
Skattekostnad	15	831	765
Resultat for regnskapsåret		2 791	2 156
Avgitt konsernbidrag	39	2 790	2 131
Overført til annen egenkapital	39	1	25
Sum overføringer og disponeringer		2 791	2 156
Resultat per aksje (kroner)		3,58	2,77

Balanser

		Den norske Bank ASA	
Beløp i millioner kroner	Note	31.12.03	31.12.02
Eiendeler			
Konter og fordringer på sentralbanker	16	594	19 130
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	16	49 936	39 915
Brutto utlån til kunder	16, 18, 19, 20, 22	293 012	265 009
- Spesifiserte tapsavsetninger	21	(2 160)	(1 330)
- Uspesifisert tapsavsetning	21	(2 047)	(2 047)
Netto utlån til kunder		288 806	261 632
Overtatte eiendeler	30	303	380
Sertifikater og obligasjoner	16, 24	43 979	33 655
Aksjer m.v.	16, 25, 26, 27	1 828	2 320
Eierinteresser i tilknyttede selskaper	16, 28	238	189
Eierinteresser i konsernselskaper	16, 29	4 600	2 307
Immaterielle eiendeler	15, 16, 31	431	658
Varige driftsmidler	16, 30, 32, 33	1 881	1 998
Andre eiendeler	16	23 000	16 534
Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter	16	2 978	3 279
Sum eiendeler		418 575	381 996
Gjeld og egenkapital			
Gjeld til kredittinstitusjoner	34	45 011	49 979
Innskudd fra kunder	34, 35	205 546	198 469
Verdipapirgjeld	34, 36, 37	101 453	74 850
Annen gjeld	34	29 196	24 814
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	34	2 652	2 209
Avsetninger til forpliktelser	34	1 334	1 352
Ansvarlig lånekapital	38	10 900	7 716
Fondsobligasjonslån	38	2 638	2 740
Sum gjeld		398 730	362 129
Aksjekapital	39	7 787	7 787
Overkursfond	39	3 244	3 244
Annen egenkapital	39	8 815	8 837
Sum egenkapital		19 846	19 867
Sum gjeld og egenkapital		418 575	381 996
Andre forpliktelser og betingede forpliktelser	46, 47, 48, 49		

Kontantstrømoppstillinger

Beløp i millioner kroner	Den norske Bank ASA	
	2003	2002
OPERASJONELLE AKTIVITETER		
Utlåns- og innlånsvirksomhet		
Netto utbetalinger av nedbetalingslån	(29 093)	(14 404)
Netto innbetalinger av rammekreditter og andre brukskonti	11 726	769
Innbetalinger på tidligere konstaterte tap på utlån og garantier	111	156
Netto innbetalinger/utbetalinger av tidsinnskudd fra kunder	(6 566)	6 981
Rente- og provisjonsinnbetalinger fra kunder	16 217	19 159
Renteutbetalinger til kunder	(6 751)	(9 891)
Annen drift		
Andre innbetalinger av provisjoner og gebyrer	3 465	2 811
Netto utbetalinger ved omsetning av kortsiktige investeringer i aksjer	(71)	(193)
Netto innbetalinger/utbetalinger ved omsetning av rentebærende verdipapirer	(8 000)	1 274
Netto utbetalinger ved omsetning av valuta og finansielle derivater	(645)	(6 262)
Mottatt utbytte fra kortsiktige investeringer i aksjer og andre andeler	20	22
Renteinnbetalinger på verdipapirer	1 394	1 663
Andre innbetalinger	331	371
Utbetaling til drift	(7 528)	(7 245)
Betalt skatt	(590)	(23)
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	(25 980)	(4 812)
INVESTERINGSAKTIVITETER		
Salg av varige driftsmidler	21	98
Kjøp av varige driftsmidler	(143)	(102)
Salg av langsiktige investeringer i aksjer og andre andeler	854	591
Kjøp av langsiktige investeringer i aksjer og andre andeler	(1 050)	(68)
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer og andre andeler	696	65
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	378	584
FINANSIERINGSAKTIVITETER		
Netto plassering/låneopptak i kredittinstitusjoner	(15 299)	14 286
Netto utstedelse av obligasjons- og sertifikatgjeld	2 861	12 659
Netto innbetalinger/utbetalinger av annen kortsiktig gjeld	22 699	(192)
Netto innbetalinger av annen langsiktig gjeld	561	0
Opptak av ansvarlig lånekapital	4 063	2 150
Tilbakebetalinger av ansvarlig lånekapital	(903)	(990)
Utbetaling av konsernbidrag	(2 934)	(3 800)
Netto rentebetalinger på finansieringsaktiviteter	(3 982)	(3 576)
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	7 066	20 537
Sum kontantstrøm	(18 536)	16 310
Kontanter og innskudd i Norges Bank per 1. januar	19 130	2 820
Netto innbetaling/utbetaling av kontanter og innskudd i Norges Bank	(18 536)	16 310
Kontanter og innskudd i Norges Bank per 31. desember	594	19 130

Kontantstrømoppstillingene viser kontantstrømmene gruppert etter kilder og anvendelsesområder. Kontantekvivalenter er definert som kontanter og innskudd i Norges Bank.

Regnskapsprinsipper

Regnskapet for Den norske Bank ASA ("DnB") er avlagt i samsvar med norsk regnskapslovgivning, Kredittilsynets regnskapsforskrifter og god regnskapsskikk.

ENDRINGER I REGNSKAPSPRINSIPPER

Den regnskapsmessige virkningen av endring i regnskapsprinsipper føres direkte mot egenkapitalen. Det er ikke gjort endringer i regnskapsprinsippene i 2003 ut over visse klassifikasjonsendringer som er omtalt i note 1.

DATTERSELSKAPER OG TILKNYTTETE SELSKAPER

Datterselskaper defineres som selskaper hvor banken har kontroll gjennom direkte eller indirekte langsiktige eierinteresser og en eierandel på mer enn 50 prosent av den stemmeberettede aksjekapitalen eller ansvarskapitalen, og har bestemmende innflytelse. Investeringer i datterselskaper vurderes i regnskapet etter kostmetoden.

Tilknyttede aksjeselskaper, hvor DnB har en langsiktig investering med eierandel mellom 20 og 50 prosent og har betydelig innflytelse, vurderes etter kostmetoden, mens andeler i ansvarlige selskaper vurderes etter egenkapitalmetoden.

Eierinteresser som er av kortsiktig karakter, vurderes etter kostmetoden. Eierinteresser som overtas i forbindelse med misligholdte engasjementer, vil i hovedsak være kortsiktige.

Utenlandske filialers balanser omregnes til norske kroner etter valutakurs på balansedagen, mens resultatet omregnes etter gjennomsnittlige valutakurser. Endringer i netto eiendeler som følge av valutakursendringer føres direkte mot egenkapitalen.

KLASSIFISERING OG VERDIVURDERING

Handelsportefølje og bankportefølje

I den regnskapsmessige behandling av finansielle instrumenter skilles det mellom avtaler som inngås som ledd i egenhandel for å oppnå fortjeneste ved prisforskjeller og prisendringer, og avtaler som inngås som ledd i styringen av den øvrige virksomheten. Avtaler som inngår i førstnevnte kategori, utgjør handelsporteføljen og omfatter virksomheten i DnB Markets, mens alle øvrige avtaler inngår i bankporteføljen.

Handelsporteføljen består av omsettelige verdipapirer, andeler i verdipapirfond, andre renteinstrumenter på balansen, samt valutaposisjoner og finansielle derivater. Handelsporteføljen vurderes etter markedsverdi-prinsippet.

Inntekter fra handel med rente- og valutaposisjoner på balansen i DnB Markets klassifiseres som renteinntekter. Øvrige inntekter fra handelsporteføljen inngår på linjene "Netto

gevinster på valuta og finansielle instrumenter" og "Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester".

Utlån og misligholdte og tapsutsatte engasjementer

Utlån vurderes til nominelle verdier med unntak av misligholdte og tapsutsatte engasjementer, renter reduserte lån og lån til kunder i land med betalingsvansker. Alle lån, garantier og andre utestående fordringer mot én kunde vurderes samlet.

Utlån og andre engasjementer hvor betalingsbetingelsene misligholdes klassifiseres som misligholdte, med mindre forholdet vurderes å være forbigående. Engasjementene klassifiseres som misligholdte senest 90 dager etter formelt betalingsmislighold. Lån, garantier og lignende som er klassifisert som høyrisiko uten å være misligholdt, er gjenstand for særskilt overvåkning og vurdering av tapsrisiko. Dersom verdien av sikkerheter og kundens økonomiske situasjon gir sannsynlighetsovervekt for tap, klassifiseres engasjementene som tapsutsatte.

Overtatte eiendeler

Overtatte eiendeler er eiendeler som overtas av enheter i banken i forbindelse med oppfølging av misligholdte og tapsutsatte engasjementer. Ved overtagelsen verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Når overtatte eiendeler ikke skal beholdes til varig eie eller bruk, klassifiseres eiendelene som kortsiktige. Eventuelle tap ved endelig avhendelse og nedskrivninger for verdifall på slike eiendeler, klassifiseres som tap/nedskrivninger på overtatte eiendeler under tap på utlån og garantier m.v. Eventuelle gevinster og reversering av tidligere nedskrivninger klassifiseres som revurdering av overtatte eiendeler.

Dersom eiendelene overtas til eget bruk eller for forvaltning og utvikling over tid, klassifiseres og vurderes eiendelene som langsiktige. Gevinst, tap, nedskrivning og revurdering vedrørende slike eiendeler følger vurderingsreglene for anleggsmidler.

Tap på utlån og garantier m.v.

Engasjementer som er klassifisert som misligholdte, tapsutsatte eller i kategorien høyrisiko, er gjenstand for løpende tapsvurdering. Eventuelle tap klassifiseres som spesifiserte tapsavsetninger eller konstaterte tap. Spesifiserte tapsavsetninger er beregnede tap som er knyttet til identifiserte kunder. Når det er overveiende sannsynlig at tap er endelige, klassifiseres tapene som konstaterte tap. Spesifiserte tapsavsetninger beregnes som forskjellen mellom et engasjements bokførte verdi og verdi av sikkerheter og kundens antatte betalingsevne. I vurdering av avsetningsbehovet inngår også kredittrisikoelementet i øvrig eksponering mot kunden for eksempel i form av

finansielle derivater. I enkelte segmenter med ensartede kundemasser benyttes en alternativ modell for vurdering av tap på utlån som baseres på erfaringsdata om verdi av sikkerheter, kundenes betalingsevne og den økonomiske utvikling. Slike tap klassifiseres som spesifiserte tapsavsetninger.

Spesifiserte tapsavsetninger reduserer engasjementenes bokførte verdi i balansen, og periodens endringer i avsetningsbehovet resultatføres under tap på utlån. Konstaterte tap som er dekket av tidligere spesifiserte tapsavsetninger, føres mot avsetningene. Konstaterte tap resultatføres direkte når tapene ikke er dekket av tidligere tapsavsetninger, eller når det oppstår avvik fra tidligere avsetninger ved endelig konstatering av tap. Oppgjør for engasjementer som tidligere ble vurdert som endelig tapt, klassifiseres som inngått på tidligere konstaterte tap.

Når et engasjement klassifiseres som misligholdt, tilbakeføres inntektsførte, ikke betalte renter og andre inntekter, og videre inntektsføring stanses med mindre det er dekning i underliggende verdier i engasjementet. Årets opptjente renter tilbakeføres under netto renteinntekter, mens opptjente, ikke betalte renter fra tidligere år kostnadsføres under tap på utlån. Tilsvarende gjøres for et tapsuttatt engasjement, men betalte renter inntektsføres dersom det er dekning for engasjementet i sikkerhetsverdiene og kundens økonomiske stilling.

Lån med vesentlig nedsatte rentebetingelser klassifiseres som renter reduserte lån. Forskjellen mellom ordinære og reduserte rentevilkår kostnadsføres som konstaterte tap. Rentedifferansen for disse lånene beregnes for faktisk løpetid og neddiskonteres med opprinnelig lånerente.

Uspesifisert avsetning til dekning av tap på utlån dekker tap som ut fra situasjonen på balansedagen må antas å komme i tillegg til konstaterte tap og spesifiserte tapsavsetninger. Uspesifisert tapsavsetning vil blant annet dekke tap som skyldes inntrufne hendelser som ennå ikke er kommet til uttrykk i vurdering av sikkerheter og kundenes økonomiske situasjon, samt inntrufne forhold som må ventes å komme til uttrykk i tapsvurderingen på et senere tidspunkt. Beregningen av uspesifisert avsetning er knyttet til risikostyringssystemene og inndelingen av utlånsporteføljen i risikoklasser. Avsetningene beregnes ut fra volum, risikograd og tapserfaring i de forskjellige delene av utlånsporteføljen. Periodens endring i uspesifisert tapsavsetning resultatføres.

Akkumulerte spesifiserte og uspesifiserte tapsavsetninger på utlån føres til fradrag for utlån i balansen. Det foretas også spesifiserte og uspesifiserte tapsavsetninger for avgitte garantier som vurderes som tapsutsatte. Slike avsetninger klassifiseres som gjeld i balansen.

Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter omfatter verdipapirer som aksjer, grunnfondsbevis, obligasjoner og sertifikater, andeler i verdipapirfond, andre kort-siktige renteinstrumenter samt finansielle derivater.

Verdipapirer i handelsporteføljen

Verdipapirer som inngår i handelsporteføljen, vurderes til virkelig verdi på balansedagen.

Kortsiktige renteinstrumenter på balansen som inngår i handelsporteføljen, vurderes til nåverdi, og urealiserte gevinster og tap resultatføres.

Verdipapirer i bankporteføljen

Aksjer som er kortsiktige investeringer, vurderes samlet til laveste verdi av anskaffelseskost og markedsverdi.

Obligasjoner og sertifikater vurderes samlet til laveste verdi av anskaffelseskost og markedsverdi. Beholdningen av egne obligasjoner som inngår i bankporteføljen, nettoføres mot obligasjonsgjeld i balansen.

Utstedte indeksobligasjoner klassifiseres som verdipapirgjeld. Obligasjonsdelen vurderes som en nullkuponobligasjon. Underkurs eller renter på obligasjonen resultatføres over obligasjonens løpetid. Den resterende delen vurderes som en opsjon. Verdien av opsjonen vurderes mot sikringsforretningen, og eventuelle gevinster resultatføres ved utstedelse.

Aksjer som er langsiktige investeringer, vurderes til anskaffelseskost. Slike aksjer nedskrives når den virkelige verdi er vesentlig lavere enn anskaffelseskost, og verdireduksjonen ikke antas å være av forbigående karakter. Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Finansielle derivater

Finansielle derivater er avtaler som inngås for å fastsette finansielle verdier i form av rentevilkår, valutakurser og verdi av egenkapitalinstrumenter for bestemte perioder. Tilsvarende avtaler vedrørende prising av råvarer og indekser defineres som finansielle derivater i denne sammenheng. Derivatene omfatter byteavtaler (swapper), terminkontrakter og opsjoner, samt kombinasjoner av slike, herunder også avtaler om fastsettelse av fremtidige rentebetingelser (FRA-er), børssnoterte terminkontrakter (financial futures) og avtaler om overdragelse av verdipapirer.

Rente- og valutaavtaler klassifiseres på inngåelsestidspunktet som en del av handelsporteføljen eller bankporteføljen, avhengig av formålet med den enkelte avtale.

Når det gjøres sikringsforretninger mot verdipapirer på balansen ved bruk av finansielle derivater, inngår verdien av derivatene i fastsettelsen av markedsverdien på verdipapirene. Sikringsforretninger foreligger når finansielle instrumenter knyttes til andre identifiserte finansielle instrumenter på transaksjonstidspunktet, og det er nær sammenheng mellom instrumentene med hensyn til løpetid og pris-korrelasjon.

Finansielle derivater som inngår i handelsporteføljen, vurderes til markedsverdi. Gevinster

og tap på finansielle derivater som inngår i bankporteføljen, periodiseres i samsvar med tilknyttede balanseposter, og resultatvirkningene inngår på tilhørende linjer i resultatregnskapet.

Når finansielle derivater benyttes for risikostyring av balanseposter, gjøres slike avtaler av kostnadmessige grunner gjennom de forretningsenheter i banken som handler slike instrumenter i markedet. Interne transaksjoner mellom handelsporteføljen og bankporteføljen verdsettes etter prinsippene for disse porteføljene, og interne gevinster og tap elimineres ikke. Se note 46.

Faste eiendommer og andre varige driftsmidler

Eiendeler som skaper felles kontantstrømmer, vurderes samlet. Fremtidige kontantstrømmer estimeres ut fra markedsforhold for sammenlignbare eiendeler, hvor det også tas hensyn til forventet utvikling i priser, vekst, avkastningskrav og varighet av kontantstrømmene.

Nedskrivning av anleggsmidler foretas når det foreligger klare indikasjoner om verdifall som antas ikke å være av forbigående karakter. Slik nedskrivning reverseres når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Bankbygninger og andre eiendommer i balansen vurderes til anskaffelseskost korrigert for tidligere oppskrivninger med fradrag for akkumulerte ordinære avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Eiendommer som inngår i likeartede porteføljer, vurderes samlet.

Når det konstateres at netto fremtidige kontantstrømmer på leiekontrakter vedrørende fristilte og fremleide lokaler er negative, kostnadsføres nåverdien av kontantstrømmene.

Andre ordinære driftsmidler vurderes på samme måte som bankbygninger og andre eiendommer.

Programvare

Utvikling av programvare klassifiseres som immaterielle eiendeler dersom kriteriene for balanseføring er oppfylt. Utgifter til utvikling av programvare balanseføres hvis verdien vurderes som vesentlig og forventes å ha varig verdi. Balanseført egenutviklet programvare avskrives over forsiktig anslått levetid. Balanseført egenutvikling nedskrives dersom verdien av forventede økonomiske fordeler er lavere enn balanseført verdi.

Utgifter til å reetablere eller opprettholde økonomisk verdi av EDB-systemer og løsninger klassifiseres som vedlikehold og kostnadsføres løpende.

Ved anskaffelse av programvare i forbindelse med kjøp av personlige datamaskiner vurderes maskin og programvare samlet.

Eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta

Eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta klassifiseres som pengeposter og vurderes etter kurser på balansedagen.

TIDSAVGRENSING

Inntekter resultatføres når de opptjenes. Utgifter sammenstilles med inntektene, slik at kostnadene resultatføres i samme regnskapsperiode som tilhørende inntekter. Utgifter knyttet til inntekter

som opptjenes i senere perioder, balanseføres og periodiseres i samsvar med inntektene. Utgifter som påløper i fremtidige perioder vedrørende inntekter som er opptjent, kostnadsføres i samme periode som inntektene. Fremtidige utgifter som ikke er knyttet til fremtidige inntekter, kostnadsføres når utgiftene er identifiserte.

Periodisering av renter og gebyrer

Renter og provisjoner resultatføres etterhvert som disse opptjenes som inntekter eller påløper som kostnader. Urealiserte gevinster og tap som oppstår på inngåtte rentesikringsforretninger ved endring i markedsrente for utlån, innskudd og innlåning, periodiseres under netto renteinntekter.

Gebyrer som er direkte betaling for utførte tjenester, inntektsføres når de betales. Gebyrer for etablering av låneavtaler periodiseres over lånenes løpetid for den delen av gebyrene som overstiger kostnadene ved etablering.

Tegningsretter for ansatte

Utstedte tegningsretter uten egenverdi belastes ikke resultatregnskapet. Ved utøvelse vil økningen i antall aksjer, aksjekapitalen og overkursfond føres direkte til egenkapitalen. Nåverdien av arbeidsgiveravgift knyttet til utøvelse av de ansattes tegningsretter beregnes med utgangspunkt i at tegningsrettene på utøvelsestidspunktet antas å ville ha økonomisk verdi og at alle retter vil bli innløst. Nåverdien av den beregnede arbeidsgiveravgiften kostnadsføres lineært over opptjeningstiden. Se note 8.

Over- og underkurs på utstedte obligasjoner

Utstedte obligasjoner er oppført i balansen til pålydende verdi med tillegg av overkurs og fradrag for underkurs. Overkurs inntektsføres og underkurs kostnadsføres planmessig som en justering av løpende rentekostnader frem til obligasjonenes forfall. Kapitalrabatt ved opptak av andre langsiktige lån behandles på tilsvarende måte.

DnB kjøper regelmessig tilbake egne obligasjoner som ledd i en kontinuerlig finansieringsvirksomhet. Tap eller gevinster som oppstår ved tilbakekjøp og videresalg av egne obligasjoner i denne forbindelse, periodiseres lineært over resterende løpetid.

Avsetninger for omstillingstiltak

Dersom det vedtas planer for restrukturering som endrer omfanget av virksomheten eller måten virksomheten drives på, vurderes behov for avsetninger for omstillingstiltak. Hvis utgiftene til gjennomføring ikke naturlig kan sies å bidra til senere perioders inntekter og de fremtidige utgiftene representerer reelle forpliktelser på balansedagen, kostnadsføres netto nåverdi av fremtidige kontantstrømmer og avsettes som forpliktelse i balansen. Avsetningene tilbakeføres etterhvert som utgiftene påløper.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Kostnader i forbindelse med opptjening av pensjonsrettigheter klassifiseres som personal-

kostnader i regnskapet. Utgangspunktet for beregning av pensjonskostnader er lineær fordeling av pensjonsopptjening mot sannsynlig akkumulert forpliktelse ved pensjonerings-tidspunktet. Kostnadene beregnes ut fra årets påløpte pensjonsrettigheter fratrukket avkastning på midler avsatt til dekning av pensjoner.

Pensjonsforpliktelser som administreres gjennom livsforsikringsselskap eller pensjonskasser, vurderes mot pensjonsmidler i ordningen. Når samlede pensjonsmidler overstiger beregnet pensjonsforpliktelse på balansetidspunktet, klassifiseres nettoverdien som eiendel i balansen dersom det er sannsynlig at denne overfinansieringen kan benyttes mot fremtidige forpliktelser. Når pensjonsforpliktelsene overstiger pensjonsmidlene, klassifiseres nettoforpliktelsen som gjeld i balansen. Hver ordning vurderes for seg.

Pensjonsforpliktelser som ikke administreres gjennom livsforsikringsselskap eller pensjonskasser, oppføres som gjeld i balansen.

Pensjonsforpliktelsene beregnes som nå-verdien av fremtidige, sannsynlige pensjons-utbetalinger. Beregningen bygger på aktuarmessige forutsetninger om levealder, lønnsvekst, førtidspensjonering og andre endringer i bestanden av pensjonsberettigede.

Forutsetningene som ligger til grunn for beregning av pensjonsforpliktelsene vurderes årlig og kan endres over tid. Slike endringer kan være:

- endring i pensjonsplaner
- endring i økonomiske forutsetninger
- endring i aktuarmessige forutsetninger
- avvik mellom forventet og faktisk avkastning på pensjonsmidler

Den økonomiske konsekvens av endringer i pensjonsplaner periodiseres over gjenværende opptjeningstid. Andre endringer eller avvik periodiseres i resultatregnskapet over gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid eller vurderes samlet mot størrelsen av høyeste verdi av de samlede pensjonsforpliktelser og samlede pensjonsmidler ved begynnelsen av regnskapsåret. I de tilfellene endringene for en ordning ikke periodiseres og samlede ikke-periodiserte endringer og avvik ved utløpet av regnskapsåret utgjør mer enn 10 prosent av dette grunnlaget, blir det overskytende periodisert i resultatregnskapet over gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid i ordningen.

Regnskapsmessige avskrivninger på driftsmidler og immaterielle eiendeler

Ordinære driftsmessige avskrivninger er basert på driftsmidlenes antatte økonomiske levetid og periodiseres lineært.

Skatt

Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Eventuelle endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel vises som årets skattekostnad i resultatregnskapet sammen med betalbar skatt for inntektsåret.

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden. Vurderingen baseres på balanse- og skatteposisjoner på balansedagen. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller innenfor samme tidsintervall vurderes mot

hverandre. Utsatt skattefordel føres opp som eiendel i balansen når det er sannsynlig at de skattereduserende elementene vil kunne realiseres.

VIKRSOMHETSOMRÅDER

Virksomheten i DnB NOR-konsernet, som blant annet omfatter Den norske Bank ASA, er inndelt i fem forretningsområder og fire stabs- og støtteområder. Forretningsområdene omfatter virksomheten i Den norske Bank ASA og øvrige selskaper i DnB NOR-konsernet og er inndelt etter de kundegruppene DnB NOR-konsernet betjener og de produkter som tilbys uavhengig av juridisk organisering. Virksomhetsområderegnskap er derfor utarbeidet bare for forretningsområdenes samlede virksomhet i DnB NOR-konsernet. Det vises til årsrapport for DnB NOR ASA for beskrivelse av og regnskap for forretningsområdene.

KONTANTSTRØMANALYSE

Kontantstrømanalysen er bygd opp med utgangspunkt i virksomheten og gjenspeiler hovedtrekkene i likviditetsstyringen i banken, med spesiell vekt på kontantstrømmene knyttet til utlåns- og innskuddsaktivitetene.

Note 1 – Reklassifiseringer

I første kvartal 2003 ble det foretatt en revurdering av klassifiseringen av en del kostnadselementer i Postavtalen, slik at en større del av kostnadene nå inngår i netto andre driftsinntekter. Reklassifiseringene gjaldt i hovedsak avgitte provisjoner knyttet til betalings- og kredittformidling, i tillegg til avgitte provisjoner knyttet til salg av indekserte spareprodukter.

Reklassifiseringene medførte følgende justeringer:

	Den norske Bank ASA				
<i>Beløp i millioner kroner</i>	2002	2001	2000	1999	1998
Netto provisjoner og gebyrer	(255)	(276)	(271)	(246)	(225)
Generelle administrasjonskostnader	(255)	(276)	(271)	(246)	(225)

I 2003 fusjonerte DnB Holding ASA og Gjensidige NOR ASA, og regnskapene til konsernet og datterselskapene (deriblant Den norske Bank ASA) ble gjort sammenlignbare ved å harmonisere prinsipper og estimater.

Harmoniseringen av regnskapsprinsipper mellom de to bankene medførte ikke vesentlige reklassifiseringer i Den norske Banks årsregnskap.

Note 2 – Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter

	Den norske Bank ASA	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	2003	2002
Renter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2 526	3 051
Renter og kredittprovisjoner av nedbetalingslån	14 048	16 849
Renter og kredittprovisjoner av kasse-, drifts- og brukskreditter	1 195	1 644
Renter og kredittprovisjoner av byggelån	159	224
Etableringsprovisjoner/etterskuddsprovisjoner	402	357
Renter av andre utlån til kunder	53	92
Sum renteinntekter på utlån til kunder	15 857	19 164
Renter av sertifikater og obligasjoner	1 433	1 596
Andre renteinntekter	90	41
Sum renteinntekter	19 906	23 852
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	1 113	1 457
Renter på ordinære innskudd fra kunder uten oppsigelse	4 974	7 418
Renter på ordinære innskudd fra kunder på tid	79	105
Renter på innskudd fra kunder på spesielle vilkår	1 716	2 378
Sum rentekostnader på innskudd fra kunder	6 769	9 900
Renter på verdipapirgjeld	1 907	1 751
Renter på ansvarlig lånekapital	337	298
Sikringsfondsavgift	307	316
Andre rentekostnader	2 891	2 778
Sum rentekostnader	13 323	16 501
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	6 582	7 351

Note 3 – Ikke inntektsførte renter på utlån

Beløp i millioner kroner	Den norske Bank ASA	
	2003	2002
Opptjente, ikke inntektsførte renter på misligholdte og tapsutsatte utlån per 1. januar	826	832
- Inntektsføring av tidligere perioders opptjente, ikke inntektsførte renter på misligholdte og tapsutsatte utlån ¹⁾	126	185
- Konstaterte tap på tidligere perioders opptjente, ikke inntektsførte renter ²⁾	518	76
+ Periodens opptjente, ikke inntektsførte renter på misligholdte og tapsutsatte utlån ³⁾	717	284
- Effekt av flytting av portefølje til datterselskap		9
+ Valutakursendringer	(3)	(19)
Opptjente, ikke inntektsførte renter på misligholdte og tapsutsatte utlån per 31. desember	896	826

1) Inngår som reduksjon av netto tap på utlån i resultatregnskapet.

2) Medfører reduksjon i balanseført rentekrav, men ingen ytterligere kostnadsføring, forutsatt at rentekravet er avsatt tidligere år. Konstatering av tidligere perioders rentekrav ut over tidligere års avsetninger kostnadsføres som tap på utlån.

3) Inngår som reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet.

Noten viser årets endring i opptjente renter på misligholdte og tapsutsatte engasjementer (se note 19 og 20) som ikke er inntektsført, men ført i balansen som krav mot kunder med motpost i en avsetning. Endringene i løpet av året består av innbetaling av tidligere års opptjente renter på slike engasjementer, avskrivning av rentekrav hvor det er overveiende sannsynlig at tapet er endelig, avsetning av årets opptjente, ikke inntektsførte rentekrav på engasjementene samt endring i balanseførte rentekrav som følge av endring i valutakurser.

Note 4 – Renter på utvalgte balanseposter

Gjennomsnittlig rente Prosent	Den norske Bank ASA	
	2003	2002
Sertifikater og obligasjoner		
Handelsporteføljen	3,29	4,10
Bankporteføljen	4,67	6,63
Gjeld til kredittinstitusjoner		
Lån og innskudd uten avtalt løpetid/oppsigelsesfrist	5,09	7,94
Lån og innskudd med avtalt løpetid/oppsigelsesfrist	3,24	4,47
Innskudd fra kunder		
Innskudd uten avtalt løpetid	2,69	4,27
Innskudd med avtalt løpetid	3,86	5,79
Verdipapirgjeld		
Sertifikatgjeld	3,61	4,60
Obligasjongjeld	4,11	4,73

Gjennomsnittlig rente er beregnet som rentebeløp i prosent av gjennomsnittlig kapital.

Note 5 – Netto andre driftsinntekter

Beløp i millioner kroner	Den norske Bank ASA	
	2003	2002
Utbytte	716	87
Provisjonsinntekter fra betalingsformidling	1 672	1 596
Provisjonsinntekter fra fondsforvaltning	71	74
Provisjonsinntekter fra verdipapirtjenester	117	117
Provisjonsinntekter fra verdipapiromsetning	355	262
Garantiprovisjoner	261	225
Interbankprovisjoner	134	117
Provisjonsinntekter fra kredittformidling	82	109
Provisjonsinntekter fra salg av forsikringsprodukter	74	48
Andre provisjonsinntekter fra banktjenester	469	418
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	3 236	2 967
Provisjonskostnader ved betalingsformidling	800	769
Interbankprovisjoner	169	153
Andre provisjonskostnader ved banktjenester	375	318
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	1 343	1 240
Netto gevinster/(tap) på kortsiktige investeringer i aksjer	80	(278)
Netto gevinster på sertifikater og obligasjoner	353	29
Netto gevinster på valuta og finansielle derivater ¹⁾	1 220	1 154
Netto tap på andre kortsiktige renteinstrumenter ¹⁾	333	292
Netto gevinster på valuta og finansielle instrumenter	1 321	612
Driftsinntekter fra faste eiendommer	32	29
Leieinntekter fra leide lokaler	66	64
Andel av resultat i tilknyttede selskaper	9	4
Honorar- og salærinntekter	(19)	23
Øvrige driftsinntekter	237	248
Sum diverse ordinære driftsinntekter	327	368
Gevinster ved salg av varige driftsmidler	8	30
Netto andre driftsinntekter	4 265	2 823

1) Postene må vurderes samlet og i sammenheng med renteinntekter knyttet til samme virksomhet. Aktivitetene styres under ett.

Note 6 – Netto gevinster på valuta og finansielle instrumenter

Beløp i millioner kroner	Den norske Bank ASA	
	2003	2002
Netto gevinster i handelsporteføljen	1 186	801
Netto gevinster/(tap) på aksjeinvesteringer i bankporteføljen	74	(229)
Netto gevinster på andre investeringer i bankporteføljen	61	40
Netto gevinster på valuta og finansielle instrumenter	1 321	612
Ikke-inntektsførte merverdier i bankporteføljen ved utgangen av året		
Kortsiktige investeringer i aksjer	0	0
Sertifikater og obligasjoner	39	0

Note 7 – Driftskostnader

	Den norske Bank ASA	
Beløp i millioner kroner	2003	2002
Ordinære lønnskostnader	2 451	2 425
Arbeidsgiveravgift	335	347
Pensjonskostnader	331	178
Sosiale kostnader	161	144
Sum lønn og andre personalkostnader	3 279	3 093
Honorarer	329	335
EDB-kostnader ¹⁾	781	787
Porto og telekommunikasjon	255	263
Rekvisita	59	81
Markedsføring og informasjon	162	156
Reisekostnader	89	101
Kompensasjon til Posten Norge for utførte tjenester ²⁾	563	491
Opplæring	25	29
Diverse administrasjonskostnader	120	107
Sum generelle administrasjonskostnader	2 384	2 350
Avskrivninger på EDB-utstyr m.v.	136	174
Avskrivninger på øvrige maskiner, inventar og transportmidler	64	62
Avskrivninger på eiendommer og lokaler	67	64
Andre avskrivninger	12	12
Sum avskrivninger	279	312
Husleie og driftskostnader vedr. leide lokaler	323	338
Driftskostnader vedr. faste eiendommer	152	149
Driftskostnader vedr. maskiner, transportmidler og kostnadsført inventar	41	38
Forsikringer	34	29
Medlemsavgift til Finansnæringens Hovedorganisasjon	10	9
Øvrige ordinære driftskostnader	13	39
Sum diverse ordinære driftskostnader	574	602
Tilskudd fond for ansatte	62	33
Omstillingskostnader	84	175
Tap ved salg av varige driftsmidler	26	7
Nedskrivninger/(reversering av nedskrivninger) på leiekontrakter og varige driftsmidler	(6)	2
Sum andre kostnader	167	218
Sum driftskostnader	6 681	6 575

1) Kostnadene som fremkommer vedrører anskaffelse, drift og vedlikehold av datamaskiner og programvare. Den norske Banks samlede IT-kostnader utgjorde henholdsvis 1 491 og 1 495 millioner kroner i 2003 og 2002, som i tillegg til EDB-kostnader omfatter avskrivninger, systemutvikling, honorarer til eksterne konsulenter samt lønn og andre driftskostnader innenfor bankens IT-område.

2) Ytterligere kompensasjon til Posten Norge inngår i "Rentekostnader" og "Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester".

Note 8 – Godtgjørelser og lignende

Konsernsjefens betingelser

Konsernsjefen i DnB NOR ASA hadde i 2003 ordinære godtgjørelser på 3 202 tusen kroner, mot 3 048 tusen kroner i 2002. Bonus for 2003 var 400 tusen kroner, mot 533 tusen kroner i 2002, som er utbetalt for ekstraordinær innsats. Beregnet fordel av naturalytelser var 269 tusen kroner, mot 263 tusen kroner i 2002, og pensjonspremie betalt i året var 118 tusen kroner, mot 115 tusen kroner i 2002. Beløpene som er oppgitt er total godtgjørelse til konsernsjef. Kostnadene fordeles mellom DnB NOR Bank ASA og DnB NOR ASA.

Styret i DnB NOR ASA har fastsatt konsernsjefens ordinære lønn til 3 850 tusen kroner fra 1. januar 2004. Konsernsjefen har i sine ansettelsesbetingelser rett til to års lønn (etter konsernsjefens ønske ble den redusert fra tre års etterlønn med virkning fra 1. januar 2004) dersom ansettelsesforholdet bringes til opphør før fylte 60 år. Hvis han i denne perioden mottar inntekt fra annet fast ansettelsesforhold, skal det forhandles om avkorting av DnB NORs utbetaling.

Den nye lønnen er endelig fastsatt gjennom to styrebehandlinger i DnB NOR ASA, 13. februar og 25. februar 2004. Det eneste som gjenstår er et vedtak i bankens representantskap om hvor stor andel banken skal dekke (foreslått til 50 prosent). Lønnen for konsernet er ferdig behandlet.

Konsernsjefen og DnB NOR har gjensidig rett til å kreve fratreden med pensjon etter fylte 60 år. Pensjonen vil det første året utgjøre 100 prosent av lønn ved fratredelsestidspunktet og reduseres årlig med 10 prosentpoeng de første tre årene, og vil utgjøre 70 prosent for det fjerde og senere år. Pensjonen, som vil bli dekket over driften, vil bli samordnet med pensjonsrettigheter opptjent hos tidligere arbeidsgivere og vil bli regulert årlig i henhold til konsumprisindeksen. Kostnaden for DnB NOR i forbindelse med konsernsjefens pensjonsordning utgjorde 1 970 tusen kroner for regnskapsåret 2003.

Konsernsjefen har tegnet 20 000 tegningsretter som ledd i det generelle tegningsrettprogrammet som gjelder alle tidligere DnB-ansatte. Se nærmere beskrivelse av ordningen under "Tegningsrettprogram for ansatte" i denne noten.

Styreleders betingelser

Olav Hytta var konsernsjef i Gjensidige NOR frem til fusjonen trådte i kraft 4. desember 2003, og styreleder i DnB NOR ASA fra samme dato. Som konsernsjef i Gjensidige NOR mottok han i 2003 en samlet godtgjørelse på 2 950 tusen kroner, mot 2 393 tusen kroner i 2002, hvorav bonus for 2003 var 400 tusen kroner, mot 150 tusen kroner i 2002, som er utbetalt for ekstraordinær innsats. Beregnet fordel av naturalytelser var 181 tusen kroner, mot 146 tusen kroner i 2002.

Hytta gikk av med pensjon 1. januar 2004 med en årlig pensjonsutbetaling på 1 700 tusen kroner, tilsvarende 70 prosent av årslønn. Kostnader for DnB NOR i forbindelse med den tidligere konsernsjefens pensjonsordning utgjorde 1 979 tusen kroner for regnskapsåret 2003. Som styreleder i DnB NOR ASA vil Hytta motta en årlig godtgjørelse på 300 tusen kroner. I tillegg kommer godtgjørelser for andre styreverv i konsernet. Hytta har i henhold til fusjonsavtalen rett til minst like gode betingelser som da han var konsernsjef i Gjensidige NOR.

Styreleder har tegnet 1 550 tegningsretter som ledd i det generelle tegningsrettprogrammet som gjelder alle tidligere Gjensidige NOR-ansatte. Se nærmere beskrivelse av ordningen under "Tegningsrettprogram for ansatte" i denne noten.

Betingelser knyttet til øvrige ledende ansatte

Konserndirektør Ottar Ertzeid, leder av DnB NOR Markets, har en resultatbasert lønn bestående av en fast del og en variabel del. Størrelsen er avhengig av oppnådd resultat i forretningsområdet og utviklingen over tid.

Det kan gis engangsutbetalinger på diskresjonær basis til ledende ansatte i DnB NOR. Kriteriene for slike tildelinger er knyttet til oppnådde resultater i de respektive ansvarsområdene. Eventuell utbetaling vil fastsettes som en andel av vedkommendes ordinære lønn og være i samsvar med vanlige kompensasjonsordninger innen ansvarsområdet.

Godtgjørelse til tillitsvalgte

Beløp i tusen kroner

	Den norske Bank ASA	
	2003	2002
Godtgjørelse til styret	1 669	1 610
Godtgjørelse til representantskapet	385	422
Godtgjørelse til kontrollkomiteen	411	391

Tegningsrettprogram for ansatte

Generalforsamlingen i DnB Holding ASA vedtok i 2000 å etablere et generelt tegningsrettprogram for ansatte i konsernet for kjøp av aksjer i selskapet.

Ordningen er videreført i DnB NOR. Tegningsrettprogrammet gir rett til å tegne et bestemt antall aksjer i holdingselskapet i perioden 2003-2005 med én tredel for hvert av disse årene til en kurs av kroner 32,83 per aksje. Tildelingen av tegningsretter ble foretatt på grunnlag av den enkeltes pensjonsgrunnlag og utgjør mellom 2 000 og 20 000 tegningsretter, hver med rett til å kreve utstedt én aksje. Tegningsrettene er ikke omsettelige og bortfaller ved opphør av ansettelsesforholdet. Ved utgangen av 2003 var det registrert til sammen 26 396 000 tegningsretter i ordningen.

Utøvelsen av tegningsrettene er gjort betinget av at avkastningen på aksjen er minst like god som avkastningen i en aksjeindeks bestående av nordiske finansinstitusjoner. Dette kravet ble innfridd både i 2003 og 2004. I 2003 var imidlertid kursen på aksjen lavere enn tegningskursen. Denne tredjedelen av tegningsrettene vil imidlertid også kunne innløses i 2004. Tegningsperioden er 1. - 15.mars.

Note 8 – Godtgjørelser og lignende (forts.)

Tillitsvalgte og ansattes låneforhold per 31. desember 2003

Beløp i tusen kroner

Utlån

Ansatte i Den norske Bank ASA

Ledende ansatte

Svein Aaser, konsernsjef	0
Tom Grøndahl, visekonsernsjef	772
Karl-Olav Hovden, visekonsernsjef	0
Øyvind Birkeland, konserndirektør	0
Ottar Ertzeid, konserndirektør	0
Frode Helgerud, konserndirektør	0
Harald Jægtnes, konserndirektør revisjon	1 435
Bente A. Landsnes, konserndirektør	0
Evlyn Raknerud, konserndirektør	0
Åsmund Skår, konserndirektør	0
Leif Teksum, konserndirektør	2 091

Ansatte, sum

4 811 000

Tillitsvalgte i Den norske Bank ASA

Styret

Olav Hytta, leder	0
Bent Pedersen, nestleder	0
Per Hoffmann	1 263
Jannik Lindbæk	0
Torill Rambjør	500
Ketil Anton Stene	0
Anne Carine Tanum	0
Svein Aaser	0

Representantskapet

Harald Norvik, leder	0
Sum medlemmer av representantskapet	168 622

Kontrollkomiteen, sum

0

Utlån til aksjonærvalgte tillitsvalgte samt deres familiemedlemmer og nærstående parter er gitt på ordinære kundevilkår. Utlån til ansatte i Den norske Bank ASA er gitt på funksjonærbetingelser, som er nær ordinære kundevilkår.

Godtgjørelse til valgt revisor

Den norske Bank ASA

Beløp i tusen kroner

2003 2002

Revisjonshonorarer

Revisjon av virksomheten i Norge	1 837	2 694
Revisjon av virksomheten i utlandet	400	363

Andre revisjonsrelaterte honorarer

Virksomheten i Norge	926	2 640
Virksomheten i utlandet	162	151

Honorarer i forbindelse med skatterådgivning

Virksomheten i Norge	0	0
Virksomheten i utlandet	38	50

Andre honorarer

Virksomheten i Norge	380	0
Virksomheten i utlandet	0	130

Sum godtgjørelse til valgt revisor

3 743 6 028

Note 9 – Pensjoner

Den norske Bank har pensjonsordninger som gir de ansatte rett til avtalte fremtidige pensjonsytelser (ytelsesplaner).

Pensjonsforpliktelsene er organisert i ulike ordninger:

- * Pensjonsforpliktelsene for ansatte i Den norske Bank ASA, med unntak av ansatte i tidligere Postbanken AS, er for den del av pensjonsgrunnlaget som er sikret gjennom forsikringsordninger, dekket i Vital Forsikring. Forpliktelser knyttet til lønn som overstiger 12G finansieres over bankens drift. Full pensjonsopptjening krever en opptjeningstid på 30 år og gir rett til alderspensjon tilsvarende 70 prosent av lønn ved fylte 67 år. Banken er med i ordningen om avtalefestet førtidspensjon, AFP, som gir den ansatte rett til å redusere arbeidstiden helt eller delvis fra fylte 62 år.
- * Pensjoner for ansatte i tidligere Postbanken AS er dekket gjennom kollektiv pensjonsavtale i Statens Pensjonskasse. Ordningen gir rett til alderspensjon tilsvarende 66 prosent av lønn ved fylte 67 år forutsatt 30 års opptjeningstid i Statens Pensjonskasse. Forpliktelser knyttet til lønn som overstiger 12G finansieres over bankens drift. Det er i tillegg inngått avtale om avtalefestet førtidspensjon, AFP, etter regler for statlig sektor for medlemmer som har fylt 62 år.
- * Filialer i utlandet har egne pensjonsordninger for sine ansatte.

Pensjonsforpliktelsene for banken omfatter totalt 8 302 personer.

Det er benyttet følgende økonomiske forutsetninger ved beregning av pensjonskostnader og forpliktelser:

<i>Prosent</i>	2003	2002
Diskonteringsrente	6,0	7,0
Forventet avkastning	7,0	8,0
Forventet lønnsregulering	3,5	3,3
Forventet G-regulering	3,0	2,5
Forventet pensjonsregulering	3,0	2,5
Uttakstilbøyelighet AFP	40,0	40,0

De økonomiske forutsetningene er vurdert i en langsiktig tidshorisont.

Pensjonskostnader	Den norske Bank ASA	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	2003	2002
Nåverdi av årets pensjonsopptjening vedrørende ordinære pensjonsrettigheter	190	137
Nåverdi av årets pensjonsopptjening vedrørende AFP-ordningen	19	26
Rentekostnader av pensjonsforpliktelsen	331	300
Faktisk avkastning på pensjonsmidlene	348	173
Faktisk pensjonskostnad	192	290
Avvik mellom forventet og faktisk avkastning på pensjonsmidlene	76	(130)
Netto amortiseringer	64	18
Netto pensjonskostnad ¹⁾	331	178
1) Herav: Forsikrede ordninger	254	69
Uforsikrede ordninger	77	108

Pensjonsforpliktelser	31.12.03	31.02.02
<i>Beløp i millioner kroner</i>		
Påløpte pensjonsforpliktelser vedrørende ordinære pensjonsrettigheter	4 881	3 942
Påløpte pensjonsforpliktelser vedrørende AFP-ordningen	465	515
Totalt påløpte pensjonsforpliktelser	5 345	4 457
Beregnet effekt av fremtidige lønnsreguleringer	816	772
Beregnete pensjonsforpliktelser	6 161	5 229
Pensjonsmidler til markedsverdi	4 443	4 105
Pensjonsforpliktelser større enn pensjonsmidler	1 718	1 124
Avvik mellom faktisk og forventet markedsverdi på pensjonsmidler	(49)	(245)
Ikke resultatførte aktuarmessige gevinster/(tap)	(1 090)	(331)
Netto bokførte pensjonsforpliktelser ¹⁾	579	548
1) Herav: Netto overfinansiering i forsikrede ordninger	507	512
Forpliktelser i uforsikrede ordninger	1 086	1 060

Overfinansiering i pensjonsordninger med fondsoppbygging utgjorde 543 millioner kroner per 31. desember 2003, og underdekning i slike ordninger utgjorde 36 millioner kroner. Pensjonsforpliktelser som ikke er gjenstand for fondsoppbygging og hvor fremtidige pensjonsutbetalinger foretas over driften utgjorde 1 086 millioner kroner per 31. desember 2003.

Note 10 – Bemanning

	Den norske Bank ASA	
	2003	2002
Antall ansatte per 31. desember	5 311	5 475
Antall årsverk per 31. desember	5 094	5 232
Gjennomsnittlig antall ansatte	5 397	5 585
Gjennomsnittlig antall årsverk	5 167	5 330

Note 11 – Restruktureringsavsetninger

	31.12.03	Utgifter 2003	Den norske Bank ASA	
			Resultatført 2003	31.12.02
<i>Beløp i millioner kroner</i>				
DnB NOR	-	39	39	-
Andre restruktureringsavsetninger	29	62	38	53
Totalt	29	101	77	53

Note 12 – Tap på utlån, garantier m.v.

	Den norske Bank ASA	
	2003	2002
<i>Beløp i millioner kroner</i>		
Resultatanalyse		
Kostnadsførte konstaterte tap ^{a)}	412	205
Økte spesifiserte tapsavsetninger ^{b)}	91	114
Nye spesifiserte tapsavsetninger ^{b)}	759	571
Sum nye spesifiserte tap	1 262	889
Tilbakeførte spesifiserte tapsavsetninger ^{b)}	214	138
Sum spesifiserte tap	1 048	751
Inngått på tidligere konstaterte tap ^{c)}	111	156
Økning i uspesifisert tapsavsetning ^{d)}	0	0
Netto tap på utlån, garantier m.v. ^{1) 2)}	937	594
1) Herav netto tap/(tilbakeføring av tap) på garantier	(26)	35
2) Brutto tap totalt for de 20 største tapsengasjementene	1 044	513
Endringsanalyse		
Periodens økning i spesifiserte avsetninger ^{b)} minus ^{e)}	441	347
+ Periodens økning i uspesifisert avsetning ^{d)}	0	0
+ Periodens konstaterte tap som det tidligere år er avsatt spesifiserte avsetninger for ^{e)}	194	200
+ Periodens konstaterte tap som det tidligere år ikke er avsatt spesifiserte avsetninger for ^{a)}	412	205
- Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap ^{c)}	111	156
Netto tap på utlån, garantier m.v.	937	594

a)-e) Viser sammenheng og kobling mellom postene.

Note 13 – Tap på utlån, garantier m.v. fordelt på kundegrupper

Beløp i millioner kroner	2003				Den norske Bank ASA 2002			
	Nye spesifiserte tap ¹⁾	Tilbakeførte spesifiserte tapsavsetn.	Inngått på tidl. konstaterte tap	Netto tap/ (tilbakef. av tap)	Nye spesifiserte tap ¹⁾	Tilbakeførte spesifiserte tapsavsetn.	Inngått på tidl. konstaterte tap	Netto tap/ (tilbakef. av tap)
Personmarkedet	121	5	89	26	139	10	97	33
Shipping (utenriks sjøfart)	10	15	0	(5)	5	0	7	(2)
Eiendomsdrift	26	31	11	(16)	29	22	3	3
Industri	201	49	1	152	215	17	4	194
Tjenesteyting	232	63	6	163	218	23	3	192
Handel	77	19	2	56	76	36	7	33
Olje og gass	4	6	0	(2)	0	10	31	(41)
Transport og kommunikasjon	21	6	0	15	8	2	1	6
Bygg og anleggsvirksomhet	135	4	1	130	13	3	1	9
Kraft og vannforsyning	0	0	0	0	0	1	1	(2)
Fiske og fangst	92	13	1	79	46	4	2	40
Hotell og restaurant	8	3	0	5	6	5	0	1
Jordbruk og skogbruk	2	1	0	1	30	0	0	29
Øvrige kundegrupper	0	0	0	0	9	4	0	4
Sum kunder	929	214	111	604	794	138	156	499
Kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	0	0	0
Overtatte eiendeler	333	0	0	333	95	0	0	95
Endring i uspesifisert tapsavsetning				0				0
Sum tap/tilbakeføringer av tap på utlån, garantier m.v.	1 262	214	111	937	889	138	156	594

1) Nye spesifiserte tap inkluderer kostnadsførte konstaterte tap, økte spesifiserte tapsavsetninger og nye spesifiserte tapsavsetninger.

Inndelingen i kundegrupper er basert på Statistisk Sentralbyrås standard for sektor- og næringsgruppering. Innplasseringen av kundene er bestemt av kundens hovedvirksomhet. Spesifikasjonen av tapene følger inndelingen i note 12.

Note 14 – Netto gevinst/(tap) på langsiktige investeringer i verdipapirer

Beløp i millioner kroner	Den norske Bank ASA	
	2003	2002
Gevinster		
Gjensidige NOR	157	0
Europay Norge	(1)	176
Konsernselskaper	0	226
Andre	2	0
Nedskrivninger		
Storebrand	(209)	468
Nordlandsbanken	0	19
Konsernselskap	(26)	0
Andre	(2)	0
Netto gevinst/(tap) på langsiktige investeringer i verdipapirer	394	(85)

Note 15 – Skatt

Den norske Bank ASA vil som følge av permanente forskjeller mellom regnskapet og beskatningsgrunnlaget i Norge regelmessig vise en skattekostnad som i prosent av driftsresultatet før skatt er lavere enn normal skattesats for bedrifter i Norge. Det påregnes en langsiktig, normalisert skattekostnad på 27 prosent av bankens driftsresultat før skatt. Det relativt lave skattenivået skyldes dels at mottatte utbytter på investeringene i norske aksjer gjennom godtgjørelsesmetoden er skattefri inntekt, og dels at inntekten ved de utenlandske filialene i land med skatteavtale etter unntaksmetoden ikke medfører skattebelastning fordi enhetene har skattereduserende forskjeller som inntekten utlignes mot. Disse forskjellene inngår ikke i beregningsgrunnlaget for utsatt skatt. Når bankens skattekostnad skal estimeres som en prosent av driftsresultat før skatt, er det nødvendig å korrigere for dette.

Sentralskattekontoret for storbedrifter, som er ansvarlig for ligning av Den norske Bank, ga i 2003 banken aksept for rettelse av ligningen for regnskapsårene 1995 og 1996, som ga en redusert skattebelastning på til sammen ca. 180 millioner kroner. Som følge av vedtaket om endret ligning ble bankens skattekostnad for 2003 redusert med et tilsvarende beløp. Rettelsen gjaldt den såkalte gjeldsrentefordelingen ved beskatning av bankens virksomhet i Norge og ved de utenlandske filialene. Banken fikk i 1997 medhold i sin tolkning av reglene knyttet til skattefordelingen og har senere arbeidet for at denne forståelsen måtte få full anvendelse for virksomheten for alle utenlandske filialer også for ligningsårene 1995 og 1996. Sentralskattekontoret har gjennom beslutningen om endret ligning akseptert dette.

Den skattemessige behandlingen av renteswapper og valutaswapper i Den norske Bank er gjenstand for diskusjoner med skattemyndighetene. Banken har videreført praksis fra 2002 på dette området. Banken har også anmodet om å få benytte en alternativ beskatningsmåte for valutaposter, dersom det anvendte beskatningsprinsipp ikke blir akseptert. Det påregnes ingen økonomiske konsekvenser av en eventuell justering av beskatningsprinsipp.

Skattekostnad	Den norske Bank ASA	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	2003	2002
Norge	821	1 369
Utlandet	30	22
Sum betalbare skatter	851	1 391
Utsatt skatt	160	(626)
Effekt av gjeldsrentefordeling i tidligere år	(180)	0
Sum skattekostnad	831	765

Avstemming av skattekostnad mot ordinært resultat før skatt

<i>Beløp i millioner kroner</i>	2003	2002
Resultat før skatt	3 622	2 920
Forventet inntektsskatt etter nominell sats (28 prosent)	1 014	817
Skatteeffekt av resultat i utenlandske filialer	(37)	(42)
Skatteeffekt av permanente forskjeller	1	(32)
Skatt betalt i utlandet	30	22
For lite avsatt skatt i tidligere år	3	0
Effekt av gjeldsrentefordeling i tidligere år	(180)	0
Skattekostnad	831	765
Effektiv skattesats	23%	26%

Note 15 – Skatt (forts.)

Skattegrunnlag	Den norske Bank ASA	
	2003	2002
<i>Beløp i millioner kroner</i>		
Driftsresultat	3 622	2 920
Reversering av resultat i utenlandske filialer	(133)	(149)
Permanente forskjeller	5	(116)
Endring i midlertidige forskjeller og fremførbare underskudd		
Midlertidige forskjeller	(572)	2 234
Anvendelse av fremførbart underskudd og godtgjørelse til fremføring	0	0
Årets skattegrunnlag – virksomheten i Norge	2 922	4 889
Elementer i beregningen av utsatt skatt		
<i>Beløp i millioner kroner</i>	31.12.03	31.12.02
Forskjeller som øker fremtidig skatt		
Driftsmidler	0	0
Merverdier balanseført i forbindelse med fusjonen med Postbanken	214	255
Forskuddsbetalte pensjonsrettigheter	536	555
Finansielle instrumenter ¹⁾	132	0
Andre skatteøkende midlertidige forskjeller	302	302
Sum skatteøkende forskjeller	1 184	1 112
Forskjeller som reduserer fremtidig skatt		
Driftsmidler	998	1 527
Påløpte pensjonsforpliktelser	1 122	1 106
Finansielle instrumenter ¹⁾	0	40
Andre skattereduserende midlertidige forskjeller	478	425
Sum skattereduserende forskjeller	2 598	3 098
Fremførbart underskudd og ubenyttet godtgjørelse ²⁾	0	0
Skattereduserende forskjeller inklusive fremførbart underskudd	2 598	3 098
Herav forskjeller som ikke utlignes ³⁾	(164)	(164)
Skattereduserende forskjeller som utlignes	2 424	2 934
Beregningsgrunnlag utsatt skatt	(1 250)	(1 822)
Utsatt skattefordel	350	510

1) Finansielle instrumenter blir i finansregnskapet vurdert til markedsverdier, mens i skatteregnskapet behandles de etter realisasjonsprinsippet. Det samme gjelder balansetransaksjoner som gjennom bytteavtaler er knyttet til terminforretninger.

2) Skattemessig godtgjørelse for mottatt utbytte omregnet til skattereduserende forskjell.

3) Gjelder i hovedsak skattereduserende forskjeller og fremførbare underskudd ved virksomheten i utlandet som ikke reduserer beregningsgrunnlaget for skatt i Norge.

Note 16 – Eiendeler

	Den norske Bank ASA	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	31.12.03	31.12.02
Kontanter og fordringer på sentralbanker	594	19 130
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	7 109	6 535
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	42 830	33 382
Spesifiserte tapsavsetninger	(2)	(2)
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	49 936	39 915
Nedbetalingslån	273 544	243 163
Kasse-, drifts- og brukskreditter	16 989	19 584
Byggelån	2 427	2 199
Andre utlån	54	63
Brutto utlån til kunder	293 012	265 009
Spesifiserte tapsavsetninger	(2 160)	(1 330)
Uspesifisert tapsavsetning	(2 047)	(2 047)
Netto utlån til kunder	288 806	261 632
Overtatte eiendeler	303	380
Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige	7 354	3 042
Sertifikater og obligasjoner utstedt av finansinstitusjoner	21 898	18 390
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre	13 213	12 009
Egne obligasjoner og sertifikater i handelsporteføljen	1 514	214
Sertifikater og obligasjoner	43 979	33 655
Kortsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis	1 172	1 146
Langsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis	656	1 173
Andeler i ansvarlige selskaper og kommandittselskaper	1	1
Aksjer m.v.	1 828	2 320
Eierinteresser i tilknyttede selskaper – kredittinstitusjoner	173	127
Eierinteresser i andre tilknyttede selskaper	65	61
Eierinteresser i tilknyttede selskaper	238	189
Eierinteresser i konsernselskaper – kredittinstitusjoner	3 355	1 174
Eierinteresser i andre konsernselskaper	1 246	1 132
Eierinteresser i konsernselskaper	4 600	2 307
Utsatt skattefordel	350	510
Balanseført utvikling av IT-systemer	12	44
Andre immaterielle eiendeler	69	105
Immaterielle eiendeler	431	658
Maskiner, inventar og transportmidler	402	501
Bygninger og andre faste eiendommer	1 475	1 493
Andre varige driftsmidler	4	4
Varige driftsmidler	1 881	1 998
Finansielle derivater	19 697	15 396
Tilgodehavender, remburs og andre betalingstjenester	233	206
Konsernbidrag	1 509	0
Andre tilgodehavender	1 561	932
Andre eiendeler	23 000	16 534
Opptjente renter	2 266	2 546
Overfinansiering av pensjonsordningen	543	562
Andre forskuddsbetalinger og opptjente inntekter	169	171
Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter	2 978	3 279
Sum eiendeler	418 575	381 996

Note 17 – Kreditrisiko

Engasjementer fordelt på risikogrupper

Beløp i milliarder kroner	Brutto utlån	Garanti-ansvar	Den norske Bank ASA	
			Ubenyttede rammer (kommitterte)	Totale engasjementer
Risikogruppe i forhold til normalisert tap i prosent ¹⁾				
<0,25	240	26	81	346
0,25-0,75	32	9	7	48
>0,75 ²⁾	16	2	1	19
Misligholdte og tapsutsatte engasjementer	5	0	0	5
Totale engasjementer per 31. desember 2003	293	37	89	419
Risikogruppe i forhold til normalisert tap i prosent ¹⁾				
<0,25	212	24	67	303
0,25-0,75	37	11	10	58
>0,75 ²⁾	13	1	1	14
Misligholdte og tapsutsatte engasjementer	3	0	0	4
Totale engasjementer per 31. desember 2002	265	35	78	378
Tapsnivå ¹⁾			2003	2002
Normaliserte tap inklusive tap av renter i prosent av netto utlån			0,33	0,32

1) Beregning av tapsnivå er basert på en vurdering av sannsynlighet for at tap vil oppstå i fremtiden (misligholdsfrekvens), anslått eksponering på et slikt fremtidig tidspunkt og størrelsen på anslått tap (tapsgraden).

2) Denne risikogruppen inkluderer også engasjementer med normalisert tap under 0,75 prosent i de tilfellene hvor engasjementet har lav tapsgrad, men hvor det samtidig er høy sannsynlighet for fremtidig tap.

Personmarkedet

Beløp i millioner kroner	Den norske Bank ASA	
	31.12.03	31.12.02
Lån med sikkerhet i bolig <80 % av forsvarlig verdigrunnlag	141 114	119 742
Lån med sikkerhet i bolig >80 % av forsvarlig verdigrunnlag	4 276	3 564
Øvrige utlån	6 833	6 382
Sum utlån til personmarkedet	152 222	129 688

Note 18 – Engasjementer fordelt på kundegrupper

Beløp i millioner kroner	Utlån ¹⁾		Garantier ¹⁾		Den norske Bank ASA Kommitterte rammer ²⁾	
	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02
Personmarkedet	152 222	129 688	109	116	155 290	132 589
Shipping (utenriks sjøfart)	20 019	18 368	6 978	7 154	39 085	33 838
Eiendomsdrift	36 906	32 342	3 110	686	45 336	36 844
Industri	12 247	15 871	4 162	4 242	30 418	31 791
Tjenesteyting	21 068	22 201	5 445	5 535	39 779	42 353
Handel	12 706	12 412	1 758	1 910	24 056	25 965
Olje og gass	3 606	3 337	2 230	1 564	12 545	10 274
Transport og kommunikasjon	7 413	6 830	2 564	2 621	19 078	16 874
Bygg og anleggsvirksomhet	1 764	1 730	1 798	1 905	6 668	5 650
Kraft og vannforsyning	4 278	5 930	6 225	6 075	18 222	16 752
Offentlig forvaltning	831	1 391	61	54	4 058	4 625
Fiske og fangst	6 627	6 027	181	200	7 568	7 320
Hotell og restaurant	1 446	1 346	51	62	1 648	1 532
Jordbruk og skogbruk	501	510	0	(18)	636	652
Øvrige kundegrupper	9 219	5 694	2 554	2 792	14 849	11 073
Sum kunder	290 852	263 678	37 226	34 899	419 235	378 132
Kredittinstitusjoner ³⁾	23 005	20 626	3 160	4 641	30 233	28 888
Totalt	313 858	284 304	40 385	39 540	449 468	407 020

1) Utlån og garantier etter spesifiserte tapsavsetninger.

2) Samlet kommittert ramme for kreditteksponering.

3) Utlån til kredittinstitusjoner inngår i balansen på linjen "Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner".

Inndelingen i kundegrupper er basert på Statistisk Sentralbyrås standard for sektor- og næringsgruppering. Innklasseringen av kundene er bestemt av kundens hovedvirksomhet.

Note 19 – Misligholdte og tapsutsatte engasjementer fordelt på kundegrupper

Beløp i millioner kroner	Netto misligholdte engasjementer ¹⁾		Netto tapsutsatte engasjementer ¹⁾		Den norske Bank ASA Samlede spesifiserte tapsavsetninger	
	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02
Personmarkedet	663	643	136	127	307	294
Shipping (utenriks sjøfart)	(5)	7	0	0	38	14
Eiendomsdrift	241	172	52	95	90	63
Industri	299	120	108	120	329	432
Tjenesteyting	475	111	31	85	857	311
Handel	84	81	26	71	158	148
Olje og gass	6	3	0	0	36	21
Transport og kommunikasjon	17	38	14	23	16	17
Bygg og anleggsvirksomhet	458	45	5	6	254	40
Kraft og vannforsyning	0	0	0	0	0	0
Fiske og fangst	502	157	74	167	123	52
Hotell og restaurant	30	14	6	6	19	17
Jordbruk og skogbruk	4	10	0	4	43	35
Øvrige kundegrupper	0	3	0	0	0	9
Sum kunder	2 775	1 403	453	702	2 271	1 453
Kredittinstitusjoner ²⁾	0	0	0	0	2	2
Totalt ^{*)}	2 775	1 403	453	702	2 273	1 455

*) Herav overført fra Nordlandsbanken ASA

645

-

0

-

849

-

1) Alle beløp representerer engasjement etter fradrag for spesifiserte tapsavsetninger.

2) Utlån til kredittinstitusjoner inngår i balansen på linjen "Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner".

Inndelingen i kundegrupper er basert på Statistisk Sentralbyrås standard for sektor- og næringsgruppering. Innklasseringen av kundene er bestemt av kundens hovedvirksomhet.

Note 20 – Misligholdte, tapsutsatte og nullstilte engasjementer

Beløp i millioner kroner	Den norske Bank ASA					
	Personmarkedet		Bedriftsmarkedet		Totalt	
	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02
Misligholdte engasjementer ¹⁾						
Før spesifiserte tapsavsetninger	906	890	3 871	1 623	4 777	2 513
Etter spesifiserte tapsavsetninger ¹⁾	663	644	2 111	759	2 775	1 403
Tapsutsatte engasjementer ¹⁾						
Før spesifiserte tapsavsetninger	192	178	531	870	723	1 048
Etter spesifiserte tapsavsetninger ¹⁾	133	127	320	576	453	702
*) Herav:						
Nullstilte engasjementer						
Før spesifiserte tapsavsetninger	1 025	734	3 719	1 639	4 744	2 373
Etter spesifiserte tapsavsetninger	767	462	1 999	744	2 766	1 205

1) Inkluderer tapsavsetninger på utlån til kredittinstitusjoner.

Misligholdte engasjementer representerer samlet engasjement til kunder hvor betalingsbetingelsene ikke er overholdt, med mindre forholdet ventes å være forbigående. Engasjementer klassifiseres som misligholdte senest 90 dager etter formelt betalingsmislighold. **Tapsutsatte engasjementer** er samlede utlån og garantier mot kunder med engasjementer som ikke er klassifisert som misligholdte, men hvor det etter en vurdering av verdien av sikkerheter og kundens økonomiske stilling er sannsynlighetsovervekt for tap. **Nullstilte engasjementer** inngår i misligholdte og tapsutsatte engasjementer og viser samlet eksponering mot kunder hvor det er foretatt tilbakeføring av renteinntekter, se note 3.

Rentereduserte engasjementer		Den norske Bank ASA	
Beløp i millioner kroner		31.12.03	31.12.02
Rentereduserte utlån		361	578

Rentereduserte engasjementer er samlet engasjement til kunder hvor betalingsbetingelsene er reforhandlet i forbindelse med gjeldsforhandling eller ved svikt i kundens kontantstrøm og hvor den neddiskonterte reduksjonen i betalingsstrømmene er vesentlig.

Note 21 – Tapsavsetninger på utlån og garantier

Beløp i millioner kroner	Den norske Bank ASA					
	Totale tapsavsetninger		Utlån		Garantier	
	2003	2002	2003	2002	2003	2002
Spesifiserte tapsavsetninger per 1. januar	1 455	1 130	1 333	1 056	122	74
Konstaterte tap dekket av tidligere års spesifiserte tapsavsetninger	395	200	439	214	(45)	(14)
Overført portefølje fra datterselskaper	660	-	660	-	0	-
Periodens avsetning						
Økte spesifiserte tapsavsetninger	125	111	123	96	1	15
Nye spesifiserte tapsavsetninger	810	607	789	571	21	36
Tilbakeførte spesifiserte tapsavsetninger	380	172	301	157	79	16
Valutakursendringer	(3)	(20)	(3)	(20)	0	0
Spesifiserte tapsavsetninger per 31. desember ¹⁾	2 273	1 455	2 162	1 333	111	122
Uspesifisert tapsavsetning per 1. januar	2 048	2 047	2 047	2 047	1	1
Periodens uspesifiserte tapsavsetning	0	0	0	0	0	0
Valutakursendringer	0	0	0	0	0	0
Uspesifisert tapsavsetning per 31. desember ²⁾	2 048	2 048	2 047	2 047	1	1
Totale tapsavsetninger per 31. desember	4 320	3 503	4 209	3 379	111	124
1) Herav spesifiserte tapsavsetninger til:						
Kunder			2 160	1 330	111	122
Kredittinstitusjoner			2	2	0	0
2) Herav uspesifisert tapsavsetning til:						
Kunder			2 047	2 047	1	1
Kredittinstitusjoner			0	0	0	0

Note 22 – Utlån og garantier fordelt på geografiske områder ¹⁾

Beløp i millioner kroner	Den norske Bank ASA					
	Utlån til kunder		Utlån til kredittinstitusjoner		Garantier	
	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02
Oslo	67 642	54 825	7 054	5 852	13 188	14 290
Østlandet og Sørlandet	95 696	85 509	429	584	11 094	9 711
Vestlandet	59 826	57 421	14 006	12 334	10 517	9 072
Nord-Norge og Midt-Norge	45 521	41 865	212	714	1 451	2 168
Sum Norge	268 685	239 620	21 701	19 484	36 251	35 241
Vest-Europa	8 730	9 563	664	805	2 489	2 126
Russland	193	285	33	0	1	1
Øst-Europa forøvrig	398	287	59	24	131	20
Sum Europa utenom Norge	9 321	10 134	756	829	2 621	2 146
USA og Canada	5 242	6 158	66	192	224	1 593
Bermuda og Panama ²⁾	3 220	3 590	0	8	280	171
Argentina ³⁾	0	0	0	0	44	51
Latin-Amerika forøvrig	632	475	70	63	750	159
Sum Amerika	9 094	10 223	136	262	1 298	1 974
Singapore	2 541	2 680	0	0	54	49
Hong Kong	255	108	0	0	7	9
Indonesia	7	10	0	0	121	126
Thailand	21	21	0	0	0	0
Malaysia	125	176	0	0	19	17
Asia forøvrig	391	484	413	51	111	97
Sum Asia	3 340	3 479	413	52	312	297
Liberia ²⁾	1 527	1 185	0	0	7	0
Afrika forøvrig	5	15	1	0	6	5
Australia og New Zealand	1 040	351	1	0	2	0
Totalt	293 012	265 009	23 007	20 628	40 496	39 663

1) Basert på kundens adresse.

2) Gjelder shippingengasjementer.

3) Vedrører engasjement garantert av selskap i Norge.

Alle beløp representerer henholdsvis utlån og garantier før fradrag for spesifiserte tapsavsetninger.

Note 23 – Ansvarlige lån til kunder

Beløp i millioner kroner	Den norske Bank ASA			
	31.12.03		31.12.02	
	Utlån	Obligasjoner	Utlån	Obligasjoner
I kredittinstitusjoner	292	0	285	0
I andre foretak	2	291	107	301
Sum ansvarlige lån ¹⁾	293	291	392	301

1) Herav ansvarlig lån til datterselskaper 287 0 264 0

Noten viser lån som er ytet i form av ansvarlig lånekapital til kunder. Betingelsene knyttet til denne typen engasjementer tilsier en høyere risiko for Den norske Bank ASA enn ordinære utlån og investeringer i obligasjoner.

Note 24 – Certifikater og obligasjoner

Beløp i millioner kroner	Den norske Bank ASA					
	Kostpris	31.12.03 Bokført verdi	Virkelig verdi	Kostpris	31.12.02 Bokført verdi	Virkelig verdi
Sertifikater og obligasjoner						
Børsnoterte	39 874	40 105	40 144	27 369	27 442	27 442
Unoterte	3 841	3 874	3 874	6 175	6 213	6 213
Sum kortsiktige sertifikater og obligasjoner ¹⁾	43 715	43 979	44 018	33 545	33 655	33 655
1) Herav: Handelsporteføljen	32 048	32 320	32 320	26 383	26 496	26 496
Bankporteføljen	11 667	11 659	11 698	7 162	7 159	7 159

Note 25 – Aksjer m.v.

Beløp i millioner kroner	Den norske Bank ASA					
	Kostpris	31.12.03 Bokført verdi	Virkelig verdi	Kostpris	31.12.02 Bokført verdi	Virkelig verdi
Kortsiktige investeringer i aksjer m.v.						
Børsnoterte norske	488	506	506	282	243	243
Unoterte norske	479	357	357	643	571	546
Fondsandeler	204	206	206	356	258	258
Utenlandske	79	104	104	77	73	98
Sum kortsiktige investeringer i aksjer m.v. ¹⁾	1 251	1 172	1 172	1 358	1 146	1 146
Langsiktige investeringer i aksjer m.v.						
Børsnoterte norske	723	480	480	1 875	1 030	1 029
Unoterte norske	60	48	71	3	3	4
Utenlandske	128	128	132	166	141	144
Sum langsiktige investeringer i aksjer m.v. ²⁾	911	656	682	2 044	1 174	1 177
Sum aksjer m.v.	2 163	1 828	1 854	3 402	2 320	2 323
1) Herav: Handelsporteføljen	296	269	269	120	118	118
Bankporteføljen	955	903	903	1 238	1 028	1 028

2) Aksjeposten i Storebrand ble redusert med 484 millioner kroner i 2003.

Note 26 – Kortsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis per 31. desember 2003

Beløp i tusen Verdier i norske kroner når ikke annet er angitt	Den norske Bank ASA					
	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende verdi	Eierandel i prosent ¹⁾	Bokført verdi	Markeds- verdi
Finansinstitusjoner						
Acta Holding	42 307	1 901 675	342	0,81	19 004	4 089
Høland Sparebank Grunnfond	50 000	16	2	0,00	2	2
Privatbanken	500 000	3 230 000	32 300	6,46	33 915	25 840
Romsdals Fellesbank	156 788	23	1	0,00	3	3
Viking Ship Finance Ltd.	CHF 30 000	13 500	CHF 4 050	13,50	25 036	49 610
Voss Veksel- og Landmannsbank	9 500	6 972	697	7,34	1 177	8 018
Norske selskaper						
Aker Kværner	894 134	222 089	4 442	0,50	25 873	25 873
Aktiv Kapital	3 464	441 700	44	1,28	29 704	29 704
Bergen Industriutvikling	60 250	784	7 840	13,01	7 840	6 409
Bryggeriet KS					4 500	4 500
BTV-Fond	49 004	37 278	3 728	7,61	3 787	3 787

Note 26 – Kortsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis per 31. desember 2003 (forts.)

Beløp i tusen Verdier i norske kroner når ikke annet er angitt	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende verdi	Eierandel i prosent ¹⁾	Den norske Bank ASA	
					Bokført verdi	Markeds- verdi
Elkem	985 600	458 964	9 179	0,93	77 435	89 498
Elva Fritz Dusseldorf	48 542	588 235	5 882	12,12	20 000	20 000
Ementor	231 903	1 150 778	1 151	0,50	6 445	6 445
Energivekst	540	45 000	45	8,33	4 500	3 101
Energos	6 800	1 900 239	190	2,79	22 800	0
Euroskilt	914	177	177	19,37	9 482	10 425
Fjord Seafood	474 967	2 000 000	2 000	0,42	7 180	7 180
Industrifinans Boligeiendom	1 453	576 975	58	3,97	5 190	1 154
Industrifinans Næringseiendom	477 207	800 113	8 001	1,68	12 001	7 201
Industrifinans SMB III	61 457	49 781	4 978	8,10	25 663	16 328
IT Fornebu	68 443	42 551	4 255	6,22	5 190	2 128
IT Fornebu Eiendom	1 050 629	1 314 130	131 413	12,51	133 634	102 634
KS Norsk Vekst II					8 557	5 452
KS Venturos Technology III					20 086	7 291
Lawson & Haug	118	616	6	5,23	4 002	0
Lerøy Seafood Group	32 441	884 320	884	2,73	24 808	31 040
Natumin Pharma	13 606	185 201	926	6,81	5 000	834
Nordisk Terapi	38 730	20 000	2 000	5,16	3 400	3 400
Nordnorsk Vekst	74 375	3 863	3 863	5,19	4 830	2 161
Norman	21 169	50 000	100	0,47	3 088	3 088
Norsk Hydro	5 331 933	85 300	1 706	0,03	35 541	35 541
Norske Skogindustrier	1 330 371	460 129	4 601	0,35	59 832	59 832
Opticom	1 940	28 800	4	0,22	3 427	3 427
Orkla	1 336 934	713 372	4 459	0,33	110 387	106 487
Oslo Børs Holding	50 000	433 213	4 332	8,66	61 695	78 845
Photocure	8 789	135 000	68	0,77	7 290	7 290
Plastogruppen	2 292	514	514	22,43	8 995	8 995
Prosafé	339 579	71 300	713	0,21	9 554	9 554
Rieber & Søn	795 757	423 282	4 233	0,53	6 780	21 164
Sarsia Innovation (Fisjon HIB)	43 331	7 648	1 912	4,41	3 291	3 728
Scan-Sense	20 321	2 749 385	2 749	13,53	12 714	0
Sentech	345	4 243	42	12,30	3 000	1 697
Såkkorninvest Midt-Norge	60 489	43 236	4 324	7,15	4 540	3 978
Tandberg	131 685	78 329	78	0,06	3 832	3 832
Tjuvholmen Eiendomsutvikling	20 000	2 000	2 000	10,00	3 000	3 000
Tomra Systems	178 487	608 905	609	0,34	30 432	24 571
Whitecliff	60 005	100 000	1 000	1,67	7 999	7 781
Utenlandske selskaper						
Euroclear	EUR 3 795	15 625	EUR 16	0,41	36 582	36 582
Star Reefers	USD 76	200 000	USD 2	2,62	8 692	12 000
Andeler i fond						
DnB Aktiehedgefond Primus		499 403			46 317	48 848
DnB Global Consumer		116 187			11 677	7 929
DnB Global Hedge		1 384 204			113 718	124 272
Postbanken Helse		177 078			17 708	12 743
Postbanken Teknologi		145 344			14 535	11 485
Thawee – II Fund		150 000			288	288
Andre aksjer m.v.					47 965	60 826
Justering for merverdi i bankporteføljen					(52 035)	
Sum kortsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis					1 171 888	1 171 888

1) Beregning av eierandel i prosent er basert på selskapets totale aksjekapital.

Note 27 – Langsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis per 31. desember 2003

						Den norske Bank ASA	
<i>Beløp i tusen</i>		Selskapets	Antall	Pålydende	Eierandel	Bokført	Markeds-
<i>Verdier i norske kroner når ikke annet er angitt</i>		aksjekapital	aksjer	verdi	i prosent	verdi	verdi
Finansinstitusjoner							
Export Credit Insurance Corporation of Singapore	SGD	127 590	250 000	SGD 250	0,20	1 175	1 502
Storebrand		1 390 353	11 088 392	55 442	3,99	480 127	480 127
Norske selskaper							
Bankpower		1 000	40	200	20,00	700	1 400
DnB-ansattes Fond, B-aksjer		12 388	200 000	200	1,61	200	200
Norsk Tillitsmann		11 600	11 228	1 123	9,68	1 123	4 211
NOS		15 983	2 233 408	2 233	13,97	14 517	14 517
VPS Holding		50 000	398 280	3 983	7,97	29 164	47 794
Utenlandske selskaper							
CLS Services, A-aksjer	USD	1	1 000	USD 0	1,49	1 669	1 669
CLS Services, D-aksjer	USD	298 097	46 800	USD 4 680	1,57	5 007	5 007
Lorentzen Empreendimentos, klasse B ¹⁾	USD	1 768	47 813 984	USD 354	20,01	120 021	120 021
Swift	EUR	10 898	344	EUR 43	0,39	781	4 344
Andre aksjer m.v.						1 672	1 588
Sum langsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis						656 156	682 379

1) Investeringene i Lorentzen Empreendimentos relaterer seg til tidligere utlån i Brasil.

Note 28 – Eierinteresser i tilknyttede selskaper per 31. desember 2003

						Den norske Bank ASA	
<i>Beløp i tusen kroner</i>		Selskapets	Antall	Pålydende	Eierandel	Bokført	
		aksjekapital	aksjer	verdi	i prosent	verdi	
Eksporfinans		1 593 532	40 664	426 972	26,79	172 574	
BBS/Bank-Axept Holding		165 000	1 638 054	40 951	24,82	42 357	
Atento		14 100	45 326	4 533	32,15	8 889	
Visa Norge		8 000	1 600	1 600	20,00	400	
Norsk Kontanthåndtering		51 076	12 885	12 885	25,23	10 863	
Doorstep		2 500	12 500	1 250	50,00	2 834	
Sum eierinteresser i tilknyttede selskaper							237 917

Note 29 – Eierinteresser i konsernselskaper per 31. desember 2003

Beløp i tusen Verdier i norske kroner når ikke annet er angitt	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende verdi	Den norske Bank ASA			
				Eierandel i prosent	Bokført verdi		
Utenlandske datterselskaper							
DnB Asia Limited, Singapore	SGD	20 000	20 000 000	SGD	20 000	100	78 535
Luxcap S.A.	EUR	30 000	800 000	EUR	30 000	100	317 344
DnB Markets Inc.	USD	150	150 000	USD	150	100	1 002
Norske datterselskaper							
DnB Eiendomsmegling		2 503	25 033		2 503	100	31 149
DnB Finans		512 000	5 120 000		512 000	100	1 017 791
DnB Invest Holding		200 000	200 000		200 000	100	543 000
DnB Kort		391 300	3 913 000		391 300	100	394 000
DnB Meglerservice		700	7		700	100	5 221
DnB Næringsmegling		1 000	10 000		1 000	100	4 000
Juridisk Byrå		50	50		50	100	50
Kreditt-Finans		21 000	42 000		21 000	100	50 394
Lørenfare 1		500	5 000		500	100	500
Meks Holding		10 000	10 000		10 000	100	10 000
Netaxept		10 500	26 250 000		10 500	100	67 675
Nordlandsbanken		625 062	50 004 984		625 062	100	1 864 444
Postbanken Eiendomsmegling ¹⁾		20 000	20		20 000	100	20 000
Realkreditt Eiendom		11 000	11 000		11 000	100	133 033
Viul Hovedgård		7 500	750 000		7 500	100	11 766
ANS/KS							
Store Elvegården, Mandal						50	5 786
Lørenfare 1, Oslo						99	44 691
Sum eierinteresser i datterselskaper							4 600 380

1) Skal i henhold til vilkår for DnB NOR-fusjonen selges innen to år.

Note 30 – Overtatte eiendommer og andre overtatte eiendeler

Beløp i millioner kroner	Bokført verdi 31.12.03	Tilgang 2003	Den norske Bank ASA	
			Avgang 2003	Bokført verdi 31.12.02
Eiendommer i kortsiktig eie	5	0	1	5
Eiendommer i langsiktig eie	5	0	0	5
Andre overtatte eiendeler (kortsiktig eie) ¹⁾	299	669	746	375
Sum	308	670	747	385

1) Herav utgjør: 45 millioner kroner aksjer i Kjørbo Eiendom AS, som er 100 prosent eid av Den norske Bank ASA.
201 millioner kroner aksjer i Pan Fish ASA, hvor Den norske Bank ASAs eierandel er ca. 25 prosent.

Note 31 – Immaterielle eiendeler ¹⁾

Andre immaterielle eiendeler	Den norske Bank ASA						
	Avskrivnings- plan	Bokført verdi 31.12.03	Ordinære avskrivninger 2003	Avhendet 2003	Bokført verdi 31.12.02	Samlede av- og nedskrivninger før 2003	Opprinnelig balanseført
Beløp i millioner kroner							
Utvikling av IT-systemer	3 år	12	28	4	44	313	358
Merkenavnet Postbanken	10 år	62	12		74	45	119
Øvrige immaterielle eiendeler	5 år	7	24		31	90	120
Sum		81	64	4	149	448	597

1) For informasjon om utsatt skattefordel, se note 15.

Den norske Bank driver ikke systematisk forskning og utvikling ut over utvikling av nye administrative IT-løsninger. Utgifter til slike aktiviteter vurderes løpende, og balanseførte utgifter vurderes i forhold til fremtidig inntjening.

Note 32 – Varige driftsmidler

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Den norske Bank ASA	
	Maskiner, inventar og transportmidler	Bankbygninger og andre faste eiendommer
Opprinnelig anskaffelseskost	2 499	2 021
Oppskrevet før 2003	0	443
Samlede av- og nedskrivninger før 2003	1 998	971
Bokført per 1. januar 2003	501	1 493
Anskaffet	84	58
Avhendet (salgspris)	7	14
Tap	5	21
Gevinster	1	7
Ordinære avskrivninger	171	56
Avskrivning på oppskrivninger	0	11
Reversering av tidligere års nedskrivninger	0	19
Bokført per 31. desember 2003	402	1 475

Note 33 – Fast eiendom per 31. desember 2003

<i>Bokført verdi i millioner kroner</i>	Den norske Bank ASA			
	Bankbygninger	Nærings-eiendommer	Tomter/prosjekter	Totalt
Oslo	899	2	0	901
Østlandet og Sørlandet	83	5	8	96
Bergen	383	2	2	387
Vestlandet forøvrig	31	0	1	32
Nord-Norge og Midt-Norge	43	0	0	43
Utlandet	15	0	1	16
Sum bokført verdi	1 454	9	13	1 475

<i>Arealer i 1 000 kvadratmeter</i>				
Areal brukt av konsernet	150	0	0	150
Areal utleid eksternt	12	1	0	13
Areal ikke utleid	7	0	0	7
Totalt areal	168	1	0	169
Antall eksterne leietagere	35	7	0	42
Årlig eksternt leieinntekt i millioner kroner	10	0	0	10

Note 34 – Gjeld

	Den norske Bank ASA	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	31.12.03	31.12.02
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid/opsigelsesfrist	14 636	10 686
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid/opsigelsesfrist	30 375	39 293
Gjeld til kredittinstitusjoner	45 011	49 979
Innskudd fra kunder uten avtalt løpetid/opsigelsesfrist	167 289	157 939
Innskudd fra kunder med avtalt løpetid/opsigelsesfrist	38 257	40 530
Innskudd fra kunder	205 546	198 469
Sertifikatgjeld	29 501	26 334
Obligasjonsgjeld	73 700	50 132
Fradrag for egne obligasjoner i bankporteføljen	1 748	1 617
Verdipapirgjeld	101 453	74 850
Kortsiktige innlån	84	235
Remburser, sjekker og andre betalingstjenester	928	1 199
Skyldig konsernbidrag	4 564	2 959
Påløpt, ikke ilignet betalbar skatt	76	591
Finansielle derivater	19 810	17 136
Øvrig gjeld	3 734	2 693
Annen gjeld	29 196	24 814
Påløpte renter	844	853
Andre påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	1 807	1 356
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	2 652	2 209
Pensjonsforpliktelser	1 122	1 110
Spesifiserte tapsavsetninger på garantiansvar	57	81
Uspesifisert tapsavsetning på garantiansvar	1	1
Andre avsetninger	154	160
Avsetninger til forpliktelser	1 334	1 352
Ordinær ansvarlig lånekapital	7 128	3 793
Evigvarende ansvarlig lånekapital	3 772	3 923
Ansvarlig lånekapital	10 900	7 716
Fondsobligasjonslån	2 638	2 740
Sum gjeld	398 730	362 129

Note 35 – Kundeinnskudd fordelt på kundegrupper

Beløp i millioner kroner	Den norske Bank ASA	
	31.12.03	31.12.02
Personmarkedet	97 268	92 472
Shipping (utenriks sjøfart)	13 684	13 520
Eiendomsdrift	7 977	6 375
Industri	10 593	9 861
Tjenesteyting	29 838	31 163
Handel	10 208	10 586
Olje og gass	1 340	1 496
Transport og kommunikasjon	7 882	6 466
Bygg og anleggsvirksomhet	1 914	1 908
Kraft og vannforsyning	3 195	3 790
Offentlig forvaltning	10 147	9 531
Fiske og fangst	661	941
Hotell og restaurant	557	674
Jordbruk og skogbruk	363	464
Finansieringsvirksomhet	9 918	9 221
Sum kunder	205 546	198 469
Kredittinstitusjoner	2 768	1 708
Totalt	208 314	200 177

Note 36 – Forfallsstruktur på obligasjonsgjeld per 31. desember 2003 ¹⁾

Beløp i millioner kroner	Norske kroner	Den norske Bank ASA	
		Valuta	Totalt
Forfall (år)			
2004	3 668	9 816	13 484
2005	3 047	11 788	14 835
2006	3 026	9 794	12 820
2007	3 956	8 849	12 806
2008	329	16 626	16 955
2009	70	124	194
2010 og senere	866	42	908
Aktiverte kostnader og periodisert underkurs	0	(51)	(51)
Totalt	14 963	56 989	71 952

1) Fratrullet beholdning av egne obligasjoner i bankporteføljen.

Note 37 – Mer-/mindreverdi på egne obligasjoner i bankporteføljen per 31. desember 2003

Beløp i millioner kroner	Den norske Bank ASA	
	Over-/ (underkurs) ¹⁾	Bokført verdi
Forfall (år)		
2004	9	588
2005	11	386
2006	11	0
2007	10	441
2008	1	26
2009	1	0
2010 og senere	(1)	307
Totalt	41	1 748

1) Beløpene er avsatt for periodisering over løpetiden.

Markedsverdien på egne obligasjoner i bankporteføljen per 31. desember 2003 utgjorde i alt 1 826 millioner kroner.

Note 38 – Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån

Beløp i millioner kroner	Den norske Bank ASA					
	Balanse 31.12.03	Emittert 2003	Forfalt/ innløst 2003	Valutakurs- endring 2003	Netto endring aktiverte kostnader 2003	Balanse 31.12.02
Ordinær ansvarlig lånekapital	7 128	4 064	903	173	0	3 793
Evigvarende ansvarlig lånekapital	3 772	0	0	(151)	0	3 923
Fondsobligasjonslån ¹⁾	2 638	0	0	(107)	4	2 740
Totalt	13 538	4 064	903	(85)	5	10 456

1) *Fondsobligasjoner er et kapitalinstrument som er godkjent som et element i kjernekapitalen innen en ramme på 15 prosent av samlet kjernekapital. Kredittilsynet kan kreve at fondsobligasjonene skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom bankens kjernekapitaldekning faller under 5 prosent eller samlet kapitaldekning faller under 6 prosent. Nedskrevede beløp på fondsobligasjonene skal være skrevet opp før det kan utbetales utbytte til aksjonærene eller egenkapitalen skrives opp.*

Opptaksår	Bokført i utenlandsk valuta		Rentesats	Forfall	Første forfallstidspunkt	Bokført i norske kroner
Ordinær ansvarlig lånekapital						
2000	USD	63	3 mndr LIBOR + 0,55 %	2010	2005	418
2001	USD	45	3 mndr LIBOR + 0,63 %	2011	2006	299
2002	EUR	200	3 mndr LIBOR + 0,75 %	2012	2007	1 680
2002	USD	100	3 mndr LIBOR + 0,09 %	2012	2007	666
2003	EUR	200	3 mndr LIBOR + 0,45 %	2013	2008	1 684
2003	GBP	200	5,13 % p.a.	2015	2010	2 380
Netto endring aktiverte kostnader						0
Sum ordinær ansvarlig kapital						7 128
Evigvarende ansvarlig lånekapital						
1985	USD	215	6 mndr LIBOR		2004	1 435
1986	USD	150	3 mndr LIBOR		2004	1 001
1986	USD	200	6 mndr LIBOR		2004	1 335
Netto endring aktiverte kostnader						0
Sum evigvarende ansvarlig lånekapital						3 772
Fondsobligasjoner						
2001	USD	400	6 mndr LIBOR		2011	2 634
Netto endring aktiverte kostnader						4
Sum fondsobligasjoner						2 638

Note 39 – Egenkapital

Beløp i millioner kroner	Den norske Bank ASA			
	Aksje- kapital	Overkurs- fond	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Balanse per 31. desember 2002	7 787	3 244	8 837	19 867
Fusjon med DnB Betalingstjenester			4	4
Årets resultat			2 791	2 791
Avgitt konsernbidrag			2 790	2 790
Valutakursendring			(27)	(27)
Balanse per 31. desember 2003	7 787	3 244	8 815	19 846

Note 40 – Resultat per aksje

	Den norske Bank ASA	
	2003	2002
Årets resultat (millioner kroner)	2 791	2 156
Gjennomsnittlig antall aksjer (i hele 1 000)	778 658	778 658
Resultat per aksje (kroner)	3,58	2,77

Note 41 – Kapitaldekning

Beløp i millioner kroner	Den norske Bank ASA	
	31.12.03	31.12.02
Aksjekapital	7 787	7 787
Øvrig egenkapital	12 059	12 081
Egenkapital	19 846	19 867
Fondsobligasjoner ^{1) 2)}	2 638	2 740
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	(543)	(562)
Goodwill	0	0
Utsatt skattefordel	(350)	(510)
Andre immaterielle eiendeler og lignende	(81)	(110)
Kjernekapital	21 510	21 423
Evigvarende ansvarlig lånekapital ^{1) 2)}	3 772	3 923
Ordinær ansvarlig lånekapital ²⁾	6 753	3 793
Netto tilleggskapital	10 525	7 716
Fradrag	400	881
Sum tellende ansvarlig kapital ³⁾	31 635	28 258
Risikovektet volum	289 670	262 590
Kjernekapitaldekning i prosent	7,4	8,2
Kapitaldekning i prosent	10,9	10,7

Spesifikasjon av risikovektet volum

Beløp i millioner kroner	Risikovekt:	Risikovektet volum					31.12.03	31.12.02
		Nominelle beløp per 31.12.03 ³⁾						
		0%	10%	20%	50%	100%		
Bankportefølje								
Konter og ordinære innskudd i banker		660	0	6 462	0	0	1 292	798
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer		2 790	0	7 939	0	1 924	3 512	3 167
Utlån		4 388	0	29 152	144 961	134 951	213 262	199 189
Øvrige fordringer		1 147	0	340	1 228	1 800	2 482	2 531
Anleggsmidler		591	0	0	0	7 683	7 683	5 650
Sum eiendeler		9 575	0	43 893	146 189	146 357	228 230	211 336
Garantiansvar		500	7	4 267	0	37 665	25 709	22 296
Innvilgede, ikke trukkede kreditter		43 806	0	2 827	146	41 479	21 059	17 924
Annet		0	0	317	0	427	98	85
Sum poster utenfor balansen							46 866	40 305
Sum risikovektet volum, bankportefølje							275 096	251 641
Handelsportefølje								
Posisjonsrisiko egenkapitalinstrumenter							198	403
Posisjonsrisiko gjeldsinstrumenter							9 484	8 659
Oppgjørsrisiko							0	2
Motpartsrisiko og annen risiko							9 558	6 236
Sum risikovektet volum, handelsportefølje							19 240	15 299
Sum risikovektet volum, bankportefølje og handelsportefølje							294 336	266 940
Fradrag for:								
Ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner							(400)	(890)
Spesifiserte og uspesifiserte tapsavsetninger							(4 267)	(3 461)
Risikovektet volum							289 670	262 590

1) Fondsobligasjoner kan utgjøre inntil 15 prosent av kjernekapitalen, overskytende del teller som evigvarende tilleggskapital.

2) I henhold til kapitaldekningsreglene skal laveste valutakurs av kursen på opptaksdatoen og beregningstidspunktet legges til grunn for inkludering av fondsobligasjoner og annen tellende ansvarlig kapital.

3) Ansvarlig kapital og nominelle beløp benyttet ved beregning av risikovektet volum vil avvike fra Den norske Bank ASAs regnskap, idet ulike prinsipper benyttes for beregning av kapitaldekning.

Alle tall er presentert i henhold til gjeldende regler på det aktuelle tidspunktet.

Note 42 – Tidsperiode frem til renteendring per 31. desember 2003

		Den norske Bank ASA					
Beløp i millioner kroner		Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. inntil 3 mnd.	Fra 3 mnd. inntil 1 år	Fra 1 år inntil 5 år	Over 5 år	Uten renter
							Totalt
Eiendeler							
Kontanter og fordringer på sentralbanker	norske kroner	101					416
	utenlandsk valuta	1					76
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	norske kroner	18 871	9 049	1 485	7		29 412
	utenlandsk valuta	11 666	2 424	898	2 076	3 461	20 525
Netto utlån til kunder ¹⁾	norske kroner	166 552	27 953	18 897	28 866	2 444	(1 586)
	utenlandsk valuta	18 534	17 995	9 608	2	3	(461)
Sertifikater og obligasjoner	norske kroner	1 146	7 389	3 659	2 858	724	187
	utenlandsk valuta	8 842	10 013	1 053	5 499	2 610	
Øvrige eiendeler	norske kroner						32 628
	utenlandsk valuta						2 632
Sum eiendeler		225 713	74 823	35 599	39 307	9 241	33 893
	norske kroner	186 670	44 390	24 041	31 730	3 167	31 645
	utenlandsk valuta	39 043	30 432	11 558	7 577	6 074	2 247
Gjeld og egenkapital							
Gjeld til kredittinstitusjoner	norske kroner	10 753	209	9			10 971
	utenlandsk valuta	14 788	14 686	4 566			34 040
Innskudd fra kunder	norske kroner	178 800	2 911	1 014			182 725
	utenlandsk valuta	22 087	304	363	67		22 822
Verdipapirgjeld	norske kroner	1 840	1 495	1 232	10 060	936	15 563
	utenlandsk valuta	35 007	37 291	8 896	4 530	166	85 890
Øvrig gjeld	norske kroner						30 352
	utenlandsk valuta						2 830
Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	norske kroner						
	utenlandsk valuta	721	7 766			5 051	13 538
Egenkapital	norske kroner						19 694
	utenlandsk valuta						151
Sum gjeld og egenkapital		263 996	64 662	16 081	14 657	6 152	53 027
	norske kroner	191 393	4 615	2 255	10 060	936	50 046
	utenlandsk valuta	72 603	60 047	13 826	4 597	5 217	2 981
Netto tidsperiode frem til renteendring på balanseposter		(38 283)	10 160	19 518	24 650	3 089	(19 135)
	norske kroner	(4 723)	39 775	21 786	21 670	2 232	(18 401)
	utenlandsk valuta	(33 560)	(29 615)	(2 267)	2 979	857	(734)
Netto nominelle verdier på finansielle derivater		(13 502)	(18 288)	(4 054)	6 402	(723)	(30 164)
	norske kroner	(41 004)	(29 200)	(2 256)	7 437	(1 422)	(66 445)
	utenlandsk valuta	27 502	10 912	(1 798)	(1 035)	699	36 281

1) Kasse-, drifts- og brukskreditt er gruppert som "Inntil 1 mnd". Spesifiserte og uspesifiserte tapsavsetninger er gruppert henholdsvis som "Over 5 år" og "Uten renter".

Note 43 – Rentefølsomhet

Verdien av poster på og utenfor balansen påvirkes av endringer i rentenivået. Tabellen nedenfor viser potensielt tap for Den norske Bank ASA ved en endring i rentenivået på ett prosentpoeng.

Beregningene tar utgangspunkt i en tenkt situasjon hvor renteendringen for samtlige valutaslag går i Den norske Banks disfavør i forhold til bankens posisjoner. Likeledes antas renteendringene innenfor samtlige tidsintervaller hver for seg å være ufordelaktige for banken. Tallene vil således reflektere maksimalt tap for Den norske Bank. For handelsporteføljen vil slike tap kostnadsføres fortløpende. For bankporteføljen vil tapene periodiseres over gjenstående løpetid.

Beregningene er gjort med utgangspunkt i bankens posisjoner per 31. desember 2003 og markedsrentene på samme tidspunkt.

Rentefølsomhet per tidsperiode

Den norske Bank ASA

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Inntil 1 måned	Fra 1 måned inntil 3 måneder	Fra 3 måneder inntil 1 år	Fra 1 år inntil 5 år	Over 5 år	Totalt
Handelsporteføljen						
NOK	4	1	38	62	49	30
USD	4	10	14	1	5	34
EUR	1	1	2	3	0	3
GBP	0	0	0	0	0	0
Annen valuta	1	2	7	1	0	6
Bankporteføljen						
NOK	2	29	81	0	13	66
Sum						
NOK	0	0	0	0	0	0
USD	3	30	43	61	36	36
EUR	4	10	14	1	5	34
GBP	0	0	0	0	0	0
Annen valuta	1	2	7	1	0	6

Tabellen omfatter ikke administrativ renterisiko og renterisiko knyttet til ikke-rentebærende eiendeler.

Note 44 – Valutaposisjoner

Tabellen nedenfor angir valutaposisjoner per 31. desember 2003 for ulike balanseposter og finansielle derivater i henhold til definisjon gitt av Norges Bank. Nettoposisjoner i hver enkelt utenlandsk valuta kan være opptil 15 prosent av ansvarlig kapital. Den aggregerte valutaposisjonen må holdes innenfor 30 prosent av ansvarlig kapital. Valutarisiko vedrørende investeringer i konsernselskaper inngår i valutaposisjonen med balanseført beløp.

Den norske Bank ASA

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Norske kroner	Utenlandsk valuta	Herav: USD	EUR	GBP	SEK	DKK	JPY
Eiendeler								
Konter og fordringer på sentralbanker	517	77	19	31	6	10	7	0
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	29 412	20 525	8 437	3 266	5 233	595	38	978
Netto utlån til kunder	243 125	45 681	26 421	7 103	1 139	5 269	1 884	887
Sertifikater og obligasjoner	15 962	28 017	6 732	17 214	2 069	74	725	768
Aksjer m.v.	1 573	683	175	321	0	51	0	0
Øvrige eiendeler	31 055	1 949	108	12	1 232	11	0	5
Sum eiendeler	321 644	96 931	41 891	27 947	9 679	6 009	2 654	2 639
Gjeld og egenkapital								
Gjeld til kredittinstitusjoner	10 971	34 040	24 477	5 334	2 590	76	104	15
Innskudd fra kunder	182 725	22 822	17 609	2 200	1 510	411	383	204
Verdipapirgjeld	15 563	85 890	44 660	23 550	11 818	0	0	187
Øvrig gjeld	30 352	2 830	2 392	16	212	8	4	27
Ansvarlig lånekapital	0	13 538	7 790	3 368	2 380	0	0	0
Egenkapital	19 694	151	212	12	71	(110)	(35)	0
Sum gjeld og egenkapital	259 305	159 271	97 141	34 481	18 582	385	456	433
Netto valutaeksponering på balanseposter	62 339	(62 339)	(55 249)	(6 533)	(8 903)	5 624	2 198	2 206
Finansielle derivater	(62 143)	62 143	55 077	6 612	8 774	(5 596)	(2 192)	(2 210)
Netto valutaeksponering	196	(196)	(172)	79	(129)	28	6	(4)

Note 45 – Restløpetid per 31. desember 2003

		Den norske Bank ASA						
Beløp i millioner kroner		Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. inntil 3 mnd.	Fra 3 mnd. inntil 1 år	Fra 1 år inntil 5 år	Over 5 år	Uten forfall	Totalt
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanker	norske kroner	101					416	517
	utenlandsk valuta	1					76	77
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	norske kroner	17 708	8 234	1 999	1 141	330		29 412
	utenlandsk valuta	11 450	975	1 442	3 196	3 461		20 525
Netto utlån til kunder ¹⁾	norske kroner	14 151	3 837	8 399	37 823	180 500	(1 586)	243 125
	utenlandsk valuta	4 260	1 288	5 320	19 868	15 405	(461)	45 681
Sertifikater og obligasjoner	norske kroner	131	3 653	3 829	7 275	886	187	15 962
	utenlandsk valuta		764	2 510	10 484	14 259		28 017
Øvrige eiendeler	norske kroner						32 628	32 628
	utenlandsk valuta	23	6	4	43	11	2 544	2 632
Sum eiendeler		47 825	18 758	23 503	79 831	214 853	33 805	418 575
	norske kroner	32 092	15 725	14 227	46 239	181 717	31 645	321 644
	utenlandsk valuta	15 734	3 033	9 276	33 592	33 137	2 160	96 931
Gjeld og egenkapital								
Gjeld til kredittinstitusjoner	norske kroner	10 192	342	436				10 971
	utenlandsk valuta	17 496	12 576	3 969				34 040
Innskudd fra kunder	norske kroner	172 493	4 579	5 639	10	3		182 725
	utenlandsk valuta	20 084	733	1 936	69			22 822
Verdipapirgjeld	norske kroner	1 515	1 495	1 232	10 385	936		15 563
	utenlandsk valuta	6 998	19 292	12 427	47 007	166		85 890
Øvrig gjeld	norske kroner						30 352	30 352
	utenlandsk valuta	38	2	3	43	11	2 734	2 830
Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	norske kroner							
	utenlandsk valuta					7 128	6 410	13 538
Egenkapital	norske kroner						19 694	19 694
	utenlandsk valuta						151	151
Sum gjeld og egenkapital		228 816	39 019	25 642	57 513	8 244	59 341	418 575
	norske kroner	184 201	6 417	7 308	10 394	939	50 046	259 305
	utenlandsk valuta	44 615	32 602	18 334	47 119	7 305	9 295	159 271
Netto restløpetid på balanseposter		(180 991)	(20 261)	(2 139)	22 318	206 609	(25 536)	0
	norske kroner	(152 109)	9 308	6 919	35 844	180 778	(18 400)	62 339
	utenlandsk valuta	(28 882)	(29 569)	(9 058)	(13 526)	25 831	(7 135)	(62 339)
Netto nominelle verdier på finansielle derivater		(429)	(960)	(1 333)	(4 120)	280		(6 562)
	norske kroner	9 952	(8 500)	(7 872)	(52 559)	(11 302)		(70 281)
	utenlandsk valuta	(10 381)	7 540	6 539	48 439	11 582		63 719

1) Kasse-, drifts- og brukskreditt er gruppert som "Inntil 1 mnd". Spesifiserte og uspesifiserte tapsavsetninger er gruppert som henholdsvis "Over 5 år" og "Uten forfall".

Note 46 – Finansielle derivater

Finansielle derivater handles for å avdekke likviditets- og markedsrisiko som oppstår som følge av bankens ordinære virksomhet (bankportefølje). I tillegg benytter banken finansielle derivater i sin egenhandel (handelsportefølje).

Valutaterminforretninger

Avtaler om kjøp eller salg av valuta på et fremtidig tidspunkt til fastsatt kurs.

FRA-kontrakter

Avtaler om en rentesats for en fremtidig periode for et bestemt beløp. Når oppgjør skal skje, utveksles kun forskjellen mellom avtalt rente og markedsrente.

Renteopsjoner

Avtaler som gir kjøper rett til å motta differansen mellom renten i pengemarkedet og den avtalte rente utbetalt fra selger. Differansen beregnes for et avtalt beløp over en avtalt periode.

Valutaopsjoner

Avtaler som gir kjøper rett til å kjøpe eller selge valuta på et fremtidig tidspunkt til en på forhånd avtalt kurs.

Renteswapper

Avtaler om bytte av rentebetingelser for et avtalt beløp over en avtalt periode.

Rentefutures

Standardiserte kontrakter om mottak/leveranse av spesifiserte renteinstrumenter på spesifikke datoer til avtalte priser. Kontraktene handles over børs. Verdiene på rentefutures følger prisutviklingen på underliggende renteinstrumenter.

Valuta- og renteswapper

Avtaler hvor partene bytter både valuta og rentebetingelser for et avtalt beløp over en avtalt periode.

Den norske Bank ASA						
		31.12.03			31.12.02	
	Nominelt beløp ¹⁾	Positiv markeds- verdi ²⁾	Negativ markeds- verdi ²⁾	Nominelt beløp ¹⁾	Positiv markeds- verdi ²⁾	Negativ markeds- verdi ²⁾
<i>Beløp i millioner kroner</i>						
Handelsporteføljen						
Renteavtaler	1 237 500	20 821	18 174	1 146 154	11 379	7 573
Valutaavtaler ³⁾	584 499	16 141	20 987	478 436	16 299	21 231
Aksjerelaterte avtaler	25 133	1 313	1 324	21 475	740	695
Råvarerelaterte avtaler	1	0	0	1	1	1
Bankporteføljen						
Renteavtaler	43 506	338	1 361	39 578	171	2 006
Motregning						
Effekt av motregningsavtaler ⁴⁾		(18 962)			(14 248)	

1) Nominelt beløp er det beløp som er grunnlag for beregning av renteinntekter, rentekostnader og netto kursgevinster i resultatregnskapet.

2) Markedspriser er gjennomsnitt av salgs- og kjøpspriser fra offentlig tilgjengelige informasjonskilder. I enkelte tilfeller er markedsprisene kalkulert ved ekstrapolering eller interpolering av tilgjengelige priser.

3) Kombinerte rente- og valutabytteavtaler er inkludert under valutaavtaler.

4) Omfatter kun kontrakter hvor det foreligger juridisk bindende avtaler med kundene om motregning.

Finansielle derivatavtaler som inngår i handelsporteføljen, blir vurdert til markedsverdi i regnskapet, og endringer i markedsverdien resultatføres løpende. For avtaler som inngår i bankporteføljen, periodiseres resultateffekten som følge av endring i markedsverdi over gjenværende løpetid.

Interne transaksjoner mellom handelsporteføljen og bankporteføljen verdsettes etter prinsippene for disse porteføljene, og interne gevinster og tap elimineres ikke. Frem til utgangen av 2003 var det samlet inntektsført 1 940 millioner kroner vedrørende slike forretninger, mens det i 2003 isolert ble inntektsført 970 millioner kroner.

Note 47 – Andre forretninger utenfor balansen og tilleggsopplysninger

Beløp i millioner kroner	Den norske Bank ASA	
	31.12.03	31.12.02
Udisponerte ordinære rammekreditter	87 007	79 626
Rembursforpliktelser	4 125	2 670
Andre forpliktelser	729	7
Sum forpliktelser	91 860	82 303
Betalingsgarantier ¹⁾	12 130	15 824
Lånegarantier	12 053	9 122
Kontraktsgarantier	8 915	7 581
Garanti overfor Forretningsbankenes Sikringsfond	2 263	2 263
Garantier for skatter m.v.	2 318	2 003
Annet garantiansvar	2 818	2 871
Sum garantiansvar m.v. ^{*)}	40 496	39 663
^{*)} Herav:		
Kontragarantert av finansinstitusjoner	1 300	420
Solidaransvar	43	34
Pantsatte verdipapirer ^{2) 3)}	27 317	16 445
Sum pantstillelser m.v.	27 317	16 445
er stillet som sikkerhet for oppgjør i valuta m.v. ³⁾	8 610	1 823

1) Reduksjonen skyldes normalisering av situasjonen i kraftmarkedet.

2) 18 707 millioner kroner av pantstillelsen knytter seg til låneadgang i Norges Bank. Lån i Norges Bank skal i henhold til forskrifter være fullt ut sikret ved pantsettelse av rentebærende verdipapirer og/eller av bankens innskudd i Norges Bank. Per 31. desember 2003 hadde Den norske Bank ASA ikke lån i Norges Bank.

3) DnB Markets ble i mars 2003 medlem av det internasjonale oppgjørssystemet CLS (Continuous Linked Settlement), hvor det foretas oppgjør for de viktigste internasjonale valutaene. I september ble den norske kronen inkludert i CLS, med Den norske Bank som største oppgjørspartner. 8 610 millioner kroner gjelder sikkerheter i favør av Bank of England og Landeszentralbank for oppgjør i valuta.

Note 48 – Betingede utfall

Den norske Bank ASA vil, som en konsekvens av omfattende virksomhet i Norge og i utlandet, regelmessig være part i en rekke rettsvister. Ingen av disse rettsvistene anses å ha vesentlig betydning for vurdering av bankens finansielle stilling. Rettsvistene med høyest tvistebeløp er beskrevet nedenfor.

Den norske Bank ASA og Posten Norge AS er uenige om beregningen av godtgjørelsen i tilknytning til partenes forretningsavtale. Uenigheten antas i sum å være begrenset oppad til ca. 300 millioner kroner over en 5-års periode. Saken vil bli avgjort ved voldgift i 2004.

Bankens datterselskap Nordlandsbanken ASA har reist sak mot KPMG med krav om erstatning på opp mot 489 millioner kroner. Kravet har sin bakgrunn i KPMGs revisjon av Finance Credit AS.

Betingede utfall i tilknytning til skatt er beskrevet i note 15.

Note 49 – Hendelser etter balansedagen

Finansdepartementet godtok 19. desember 2003 på visse vilkår at Den norske Bank ASA og Gjensidige NOR Sparebank ASA fusjonerte før sammenslåing av Forretningsbankenes Sikringsfond og Sparebankenes Sikringsfond. Vilkårene innebar at Forretningsbankenes Sikringsfond og Den norske Bank ASA skulle stille garanti overfor Sparebankenes Sikringsfond. Styret i Forretningsbankenes Sikringsfond besluttet 15. januar 2004 å stille garanti i henhold til vilkårene. Tilsvarende beslutning ble fattet i styret for Den norske Bank ASA. Fra 19. januar 2004 er de to bankene slått sammen til DnB NOR Bank ASA. Fusjonen vil ha regnskapsmessig virkning fra 1. januar 2004.

Note 50 – Opplysninger om nærstående part

Postavtalen

DnB har i samarbeid med Posten Norge etablert et felles betjeningskonsept – Post-i-Butikk – der kundene kan utføre de vanligste banktjenestene. Ved utgangen av 2003 var dette konseptet etablert på 1 200 steder i Norge. I tillegg har kundene tilgang til DnBs produkter gjennom Postens distribusjonsnett av postkontorer og landpostbud.

Oslo, 19. mars 2004
For styret i DnB NOR Bank ASA, som videreføring av Den norske Bank ASA

Olav Hytta
(leder)

Bent Pedersen
(nestleder)

Sten Sture Larre

Per Hoffmann

Torill Rambjør

Ingjerd Skjeldrum

Marit Wiig

Svein Aaser

Til Generalforsamlingen og Representantskapet i DnB NOR Bank ASA

Revisjonsberetning for 2003

Vi har revidert årsregnskapet for Den norske Bank ASA for regnskapsåret 2003, som viser et overskudd på 2 791 millioner kroner. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av bankens styre og konsernsjef. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og norsk god revisjonsskikk i Norge. God revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimer, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av bankens formuesforvaltning og regnskaps- og internkontroll-systemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for bankens økonomiske stilling 31. desember 2003 og for resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med norsk god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med norsk lov og god regnskapsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 19. mars 2004
PricewaterhouseCoopers DA

Statsautorisert revisor

Årsberetning 2003 – Gjensidige NOR Sparebank ASA

I samsvar med krav i norsk regnskapslovgivning bekrefter styret at betingelsene for å avlegge regnskapet ut fra fortsatt drift er til stede.

Gjensidige NOR Sparebank har fått dispensasjon fra Kredittilsynet fra kravet om å utarbeide konsernregnskap for banken og tilhørende datterselskaper. Banken og tilhørende datterselskaper er konsolidert i konsernregnskapet for morselskapet DnB NOR ASA. Alle tall i styrets beretning gjelder således Gjensidige NOR Sparebank ASAs selskapsregnskap, med mindre det i teksten er spesielt vist til annen del av konsernet.

Etableringen av DnB NOR Bank ASA

På ekstraordinære generalforsamlinger 19. mai 2003 vedtok aksjonærene i DnB Holding ASA og Gjensidige NOR ASA fusjon mellom selskapene. Etter nær dialog med myndighetene fikk DnB Holding ASA og Gjensidige NOR ASA konsesjon fra Finansdepartementet til å fusjonere og etablere finanskonsernet DnB NOR ASA. Fusjonen mellom de to holdingselskapene ble gjennomført 4. desember 2003.

Generalforsamlingene i Den norske Bank ASA og Gjensidige NOR Sparebank ASA vedtok i september 2003 fusjonsplanen mellom de to bankene. Fusjonen ble gjennomført 19. januar 2004 med Gjensidige NOR Sparebank ASA som overtagende bank. Den fusjonerte bankens navn er DnB NOR Bank ASA.

I forbindelse med konsesjonsbehandlingen stilte myndighetene en del vilkår. Betingelsene innebar blant annet salg av datterselskapet Elcon Finans AS. I tillegg krevde myndighetene at de banklokaler og bedriftssentre som skulle legges ned, skulle kunne overtas av konkurrenter.

Det arbeides med en sammenslåing av Forretningsbankenes sikringsfond og Sparebankenes sikringsfond. I Finansdepartementets vilkår for DnB NOR-fusjonen av 19. desember godtok departementet under visse vilkår at de to bankene Den norske Bank ASA og Gjensidige NOR Sparebank ASA fusjonerte før sammenslåingen av sikringsfondene var gjennomført.

Disse vilkårene innebar blant annet at Forretningsbankenes sikringsfond skulle stille en garanti overfor Sparebankenes sikringsfond. I tillegg måtte Den norske Bank stille en garanti overfor Sparebankenes sikringsfond som tilsvarer ansvarskningen fondet får gjennom fusjonen av de to bankene. Disse vilkårene ble oppfylt, og bankfusjonen ble gjennomført 19. januar 2004.

Sammenslåingen av de to bankene gir betydelige synergieffekter og grunnlag for lønnsom vekst. Den praktiske gjennomføringen av fusjonen vil ta tid. Innplassering av medarbeidere skal gjennomføres, IT-systemer skal integreres, og produkter, tjenester, systemer og rutiner skal samkjøres. Markedet vil derfor ikke oppleve en fullt ut fusjonert DnB NOR Bank før i 2005. Styret legger stor vekt på betydningen av å ivareta kundenes behov på en god måte i hele denne perioden slik at fusjonen oppleves som positiv også av kundene. Gjennom hele fusjonsprosessen opptrådte de to bankene som konkurrenter.

16 regionale og lokale sparebanker har sluttet seg til en samarbeidsavtale med DnB NOR. Avtalen innebærer blant annet samarbeid om IT, produktutvikling og innkjøp, men omfatter ikke markedsmessig samarbeid. Gjensidige NOR har lang erfaring med sparebanksamarbeidet, som har tilført alle parter stordriftsfordeler og kostnadsbesparelser.

Strategi

Gjensidige NOR Sparebank har vært den vesentligste enheten i Gjensidige NOR-konsernet. Bankens strategi har derfor vært koordinert med konsernets strategi. Fremover må strategien til DnB NOR Bank vurderes i lys av strategien for DnB NOR-konsernet.

DnB NOR er Norges ledende finanskonsern, og det er konsernets sterke stilling overfor kunder i Norge som er fundamentet for den videre utviklingen. Samtidig har konsernet ressurser og en størrelse som muliggjør vekst utenfor Norge på områder hvor erfaring og kompetanse fra den norske virksomheten gir konkurransekraft i et nordisk og internasjonalt perspektiv. DnB NOR-konsernet skal i perioden 2004-2006 realisere betydelige synergieffekter på kostnadssiden som en følge av fusjonen. Dette vil ha stor oppmerksomhet.

Arbeidet med å utvikle og styrke kunderelasjonene er viktig. Fleksible og godt utbygde distribusjonsløsninger, kompetent rådgivning, kryssalg, produktutvikling og beslutningsmyndighet nær kunden er viktige virkemidler i dette arbeidet. DnB NOR har Norges største kundebase og distribusjonsnett. Samtidig tilbyr konsernet alle typer finansielle produkter og løsninger. Dette gir grunnlag for å bli den aktøren som best tilfredsstiller kundenes samlede finansielle behov.

Konsernet vil videreutvikle en nordisk strategi innenfor områder hvor konsernet har konkur-

ransemessige fortrinn. Dette kan blant annet være basert på kunderelasjoner, produktkompetanse og bransjekompetanse. Konsernet har i dag en sterk nordisk posisjon innenfor kapitalforvaltning. På samme måte skal den internasjonale strategien utvikles. Konsernet er ledende på internasjonal shipping. Innenfor energi og fiskeri har konsernet sterk kompetanse og internasjonal tilstedeværelse. Når internasjonale kunder gjør forretninger i Norge knyttet til verdipapirhandel, internasjonale betalinger og verdipapirtjenester, skal DnB NOR være den naturlige samarbeidspartner.

Det nye konsernet har startet arbeidet med å etablere et grunnlag for felles bedriftskultur. Dette skal resultere i felles kjerneverdier, felles verdigrunnlag og felles ledelsesprinsipper. Dette arbeidet er knyttet nært sammen med utviklingen av merkevaren DnB NOR og videreutviklingen av de øvrige merkevarene. Samlet er dette grunnpillarene i den satsing på organisasjons- og lederutvikling som vil finne sted. Motiverende og kompetente ledere og medarbeidere vil være avgjørende for å nå konsernets mål.

DnB NORs finansielle målsetting er å skape aksjonærverdier gjennom en egenkapitalavkastning og aksjekursutvikling som er konkurranse-dyktig i forhold til nordiske konkurrenter. Konkret er dette uttrykt gjennom følgende mål:

- Egenkapitalavkastningen skal være over 14 prosent p.a. etter skatt, men før goodwill-avskrivninger.
- Kjernekapitaldekningen skal være på om lag 7 prosent.
- Bankvirksomheten har en målsetting om rating på AA-nivå for ordinære langsiktige innlån.

Virksomheten i 2003

2003 ble et meget aktivt år for Gjensidige NOR Sparebank. Selv om bankens virksomhet i vesentlig grad ble preget av fusjonsforberedelser, var det først og fremst konsentrasjon om normal drift og vanlig kundeaktivitet i alle enheter. Hensynet til kundene ble gitt høyeste prioritet. Banken oppnådde fremgang i de fleste markedssegmenter.

Ved inngangen til året stod verdensøkonomien overfor store utfordringer. Den svake internasjonale utviklingen i 2002 fortsatte i første kvartal 2003. Frykt for krig i Irak dempet det allerede svake økonomiske aktivitetsnivået. Bedriftene konsentrerte seg om å konsolidere sin finansielle stilling, og arbeidsledigheten var stigende og pessimismen økende i husholdningssektoren. Etter avslutningen av krigshandlingene i Irak i april ble imidlertid usikkerheten gradvis avdempet og erstattet med stigende forventninger til fremtiden.

Et lavere norsk rentenivå og reduserte renteforskjeller mot utlandet førte til lavere kronekurs målt mot de fleste valutaer. Dette reduserte gjeldsbyrden for mange bedrifter og styrket norske bedrifters konkurranseposisjon mot utlandet.

Det lave rentenivået førte til at etterspørselen etter boliglån var høy gjennom hele året. Tidlig i 2003 viste boligprisene en viss tilbakegang, men fra mai var det en klar prisøkning. Det var også en nedgang i arbeidsledigheten mot slutten av 2003. Den tidligere nedadgående prisutviklingen for

næringseiendommer stagnerte ved slutten av året, og det var klare tegn til bedring i prisnivået.

Fallende rentenivå i Norge og i utlandet ga både muligheter og utfordringer for Gjensidige NOR Sparebank. Rentenivået i Norge kom i løpet av 2003 så langt ned at det var vanskelig å gjennomføre rentereduksjoner på innskuddskonti i samme grad. Det innebar at bankens inntjening på innskuddsmidler ble redusert. Videre ga det reduserte rentenivået også en lavere direkteavkastning på egenkapitalen, selv om det ble noe motvirket av lavere finansieringskostnader på uforrentede eiendeler.

Etter flere år med fall i aksjekurser over hele verden snudde utviklingen i andre kvartal 2003. Dette ga større interesse for aksjeinvesteringer og bedret inntjeningsgrunnlag for flere av forretningsområdene.

Gjensidige NOR Sparebank oppnådde en markert fremgang i salg av utlån til personkunde-markedet i 2003, men også andre tjenester enn tradisjonelle utlån og innskudd viste vesentlig fremgang. Det var økt volum av elektroniske betalingstransaksjoner. Store endringer i valutakurser og rentenivåer gjennom året ga grunnlag for et høyt aktivitetsnivå i handel med valuta- og renteinstrumenter.

Bedringen i norsk og internasjonal økonomi samt økt aktivitet og investeringsvilje i næringslivet ga en klar reduksjon i bankens tap og mislighold mot slutten av 2003.

Styret ønsker å takke hver enkelt medarbeider for meget god innsats i et hektisk år.

Redegjørelse for årsregnskapet

Gjensidige NOR Sparebanks resultat for 2003 utgjorde 2 227 millioner kroner. Tilsvarende resultat for 2002 utgjorde 1 781 millioner kroner. Årsresultatet tilsvarte en egenkapitalavkastning på 17,3 prosent for 2003.

Inntekter

Samlede inntekter utgjorde 6 795 millioner kroner, mot 6 605 millioner i 2002, som tilsvarer en økning på 2,9 prosent.

Netto renteinntekter ble redusert med 82 millioner kroner fra 2002 til 2003. Vekst i utlån og innskudd økte renteinntektene med til sammen 297 millioner kroner, mens reduserte margininntekter fra kunder ga en reduksjon på 155 millioner. Dette skyldtes betydelig reduksjon i penge-markedsrenter gjennom 2003 og press på innskuddsmarginene. I gjennomsnitt ble rentemarginene redusert med 0,15 prosentpoeng fra 2002 til 2003. Andre virkninger på rentenettoen, herunder lavere direkteavkastning på egenkapitalen målt som renteinntekt ved plassering i pengemarkedet svekket renteinntektene med totalt 224 millioner kroner.

Netto andre driftsinntekter utgjorde 2 192 millioner kroner i 2003, som var en fremgang på 277 millioner fra året før. Høyere kurser økte inntektene fra bankens aksjeinvesteringer med 95 millioner kroner. Det ble oppnådd meget god fremgang i handel med valuta- og renteinstrumenter i 2003, i første rekke som følge av økning i kundeforholdene. Kursgevinster fra handel med valuta og rentederivativer økte isolert

sett med 171 millioner kroner. Inntekter fra betalingsformidling økte med netto 21 millioner kroner som skyldtes høyere transaksjonsvolumer.

Driftskostnader

Sum driftskostnader utgjorde 3 427 millioner kroner i 2003, en reduksjon på 60 millioner sammenlignet med året før. Kostnadsgraden målt som samlede kostnader i forhold til inntekter utgjorde 50,4 prosent i 2003, mot 52,8 prosent i 2002.

Det var stram kostnadsstyring i banken samtidig som det ble oppnådd synergieffekter knyttet til fusjonen allerede i 2003-regnskapet, blant annet ved at nyansettelser og markedsføringsstiltak ble utsatt.

Kostnader i forbindelse med restrukturering, nedskrivninger og lignende utgjorde 90 millioner kroner i 2003, mot 100 millioner ett år tidligere. Dette omfattet også avsetninger til ansattes fond, som utgjorde 37 millioner kroner i 2003, mot 5 millioner i 2002.

Misligholdte og tapsutsatte engasjementer

Tapene i 2003 utgjorde netto 438 millioner kroner, mot 460 millioner i 2002.

Misligholdte og tapsutsatte engasjementer i personmarkedet økte med 134 millioner kroner i løpet av 2003. I bedriftsmarkedet økte sum misligholdte og tapsutsatte engasjementer innenfor industri, eiendomsdrift, tjenesteyting, hotell og restaurant samt bygg og anlegg, mens volumet ble redusert innenfor de fleste andre næringer. Det ble arbeidet aktivt med å sikre verdier knyttet til svake engasjementer. Det ble ikke foretatt endringer i uspesifiserte tapsavsetninger i 2003.

Langsiktige investeringer i verdipapirer

Netto tap på langsiktige investeringer i verdipapirer utgjorde 39 millioner kroner i 2003, mens det i 2002 var et netto tap på 117 millioner.

Skatt

Gjensidige NOR Sparebank fikk en samlet skattekostnad på 662 millioner kroner for 2003, som tilsvarer 23 prosent av driftsresultat før skatt. I 2002 var skattekostnaden 759 millioner kroner, som utgjorde 30 prosent av driftsresultat før skatt. Den lave skatteprosenten i 2003 skyldes mottatt utbytte, godtgjørelse samt skattemessig tap i forbindelse med aksjesalg.

Utlån og innskudd

Sum utlån i bankens balanse utgjorde 181 milliarder kroner ved utgangen av 2003, mot 165 milliarder ett år tidligere. Den underliggende veksten i utlån var på 10 prosent i 2003.

Kombinasjonen av lav kredittetterspørsel og en restriktiv utlånspolitikk ga en utlånsvekst i bedriftsmarkedet på 4 prosent i 2003. I personkundesegmentet hadde Gjensidige NOR Sparebank en utlånsvekst på 13 prosent. Lån med sikkerhet i bolig økte med 15 prosent. Slike utlån utgjorde 92 prosent av bankens utlån til segmentet ved utgangen av 2003.

Bankinnskuddene økte fra 122,5 til 125 milliarder kroner i 2003. Innskuddsdekningen ble re-

dusert fra 74 prosent til 69 prosent ved utgangen av 2003. Lav norsk innskuddsrente sammen med oppgangen i aksjemarkedet har styrket etter-spørnelsen etter alternative spareformer på bekostning av tradisjonell banksparing. Redusert innskuddsdekning økte bankens behov for annen finansiering, og verdipapirgjelden økte fra 57 til 69 milliarder kroner i løpet av 2003.

Risikoforhold

2003 ble preget av store svingninger i renter, valuta- og aksjekurser. Antall konkurser var det høyeste siden 1992. Gjensidige NOR Sparebank kom på grunn av moderat risikoprofil og aktiv risikostyring likevel igjennom året uten spesielt store tap og negative overraskelser. Kredittapene lå omtrent på det som er beregnet som et "normalisert" nivå. Mens konkurranseutsatt næringsliv hadde det vanskelig i 2002 og 2003, viste andre deler av norsk økonomi en stabil trend. Den offentlige budsjettpolitikken medvirket til dette, blant annet ved at svakere skatteinntang ble nøytralisert ved økt bruk av oljeinntekter. Norges Bank kuttet renten med hele 4,25 prosentpoeng i 2003, fra 6,5 til 2,25 prosent. Det norske rentenivået var ved utgangen av 2003 det laveste siden 1969. I løpet av 2003 svekket kronen seg med 15,4 prosent mot euro og 11,8 prosent mot en handelsveid kurv av valutaer. Det lave rentenivået og den svekkede norske kronen vil virke positivt på bedriftenes konkurranse- og gjeldsbetjenings-evne fremover.

Boligprisene steg med 1,8 prosent fra 2002 til 2003, og utlånsveksten til privatkunder var sterk selv før Norges Bank senket renten. De ekstraordinære renteforholdene stiller krav til god kunderådgivning og robust kredittpolitikk for å ivareta kundenes og bankens langsiktige interesser.

Fusjonen mellom Den norske Bank og Gjensidige NOR Sparebank har gitt en mer differensiert kreditteksponering. Det har vært få felles store kunder, slik at de største engasjementene utgjør en vesentlig mindre andel av den samlede eksponering enn i de tidligere virksomhetene. Sektorkonsentrasjon på næringsseidendom, shipping og fiskeri/havbruk er også blitt mindre.

Gjensidige NOR Sparebank har hatt lave rammer for egenposisjoner i rente- og valuta-markedene, som ga moderate resultatssvingninger. Volatile markeder har imidlertid gitt inntektsvekst knyttet til kunders økte behov for rente- og valuta-produkter.

Gjensidige NOR Sparebank fikk i 2003 bare beskjedne tap i driften, såkalte operasjonelle tap. Høy oppmerksomhet knyttet til at gjennomføringen av fusjonen medførte ulike former for operasjonell risiko. Erfaringene med fusjonsprosessen så langt er imidlertid positive, og planlegging og oppfølging har virket etter sin hensikt.

Kjernekapitaldekningen for Gjensidige NOR Sparebank ved utgangen av 2003 var 9,2 prosent. Styret vurderer derfor bankens kapitalisering som tilfredsstillende i forhold til de foreliggende risikoforhold, og de mål banken har for risikoprofil og rating.

Samfunnsansvar

Med Norges største bank som en vesentlig del av virksomheten og som en betydelig samfunnsaktør ønsker DnB NOR-konsernet å medvirke til bærekraftig utvikling, både lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Dette skjer gjennom en forretningsstrategi som blant annet innebærer at banken skal utøve samfunnsansvar i sin forretningsdrift med prioritering av etikk og sosialt ansvar, samt ta hensyn til miljømessige utfordringer. Det er iverksatt tiltak for å utarbeide en overordnet policy for utøvelse og tydeliggjøring av samfunnsansvar i DnB NOR-konsernet.

Utøvelse av samfunnsansvar vil være en viktig forutsetning for bankens langsiktige konkurranseevne og lønnsomhet, og banken vil ha høy oppmerksomhet på etiske, sosiale og miljømessige forhold i tråd med de krav som stilles fra investorer, kunder, myndigheter og medarbeidere.

Etiske retningslinjer

DnB NOR-konsernet er i særlig grad avhengig av samfunnets tillit til at virksomheten utøves med profesjonalitet og integritet. Banken skal til enhver tid opptre med aktsomhet, redelighet og objektivitet. De nye etiske retningslinjene for medarbeidere og tillitsvalgte omfatter blant annet forhold knyttet til kunder og leverandører, taushetsplikt, informasjonsplikt, privatøkonomi, deltagelse i verv og næringsvirksomhet, handel med finansielle instrumenter og innsidehandel.

Sosialt ansvar

DnB NOR-konsernets sosiale ansvarlighet kommer blant annet til uttrykk gjennom bankens personalpolitikk og helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Videre gis det økonomiske bidrag til allmennnyttige formål innenfor kultur, sosial virksomhet, forskning, utdanning og norsk idrett gjennom midler fra DnB NOR-konsernets sponsorvirksomhet. Et annet aspekt er utvikling av nettbank og elektroniske banktjenester som sparer samfunnet for miljøbelastninger gjennom redusert behov for transport og papir.

Eksternt miljø

I miljøpolitikken er det gitt retningslinjer og handlingsplaner i forhold til å holde miljømessig orden i eget hus og å sikre tilfredsstillende vektlegging av etiske og miljømessige forhold knyttet til de ulike forretningsaktivitetene.

Direkte påvirkning på det ytre miljø er av begrenset betydning. Miljøpolitikken er spesielt rettet mot energioptimalisering, reduksjon i forbruk av papir og flyreiser, miljøeffektive anskaffelser samt en ansvarlig behandling av avfall. Miljøsertifisering av bankens finanssentre og andre større enheter pågår.

Gjensidige NOR Sparebank har imidlertid gjennom sine forretningsaktiviteter hatt en betydelig indirekte påvirkning på det ytre miljø. Innenfor dette området er miljøpolitikken spesielt rettet mot bankens kredittvirksomhet. Retningslinjer for etiske og miljømessige risikoforhold er fastsatt for kredittvirksomheten.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Banken har hatt godt innarbeidede rutiner for systematisk arbeid med helse, miljø og sikkerhet. Bankens HMS-modell sikrer en årlig gjennomgang av det fysiske og sikkerhetsmessige så vel som det psykososiale arbeidsmiljøet. Helse, miljø og sikkerhet er et prioritert område hvor det legges stor vekt på opplæring av ledere og verneombud samt konkrete forebyggende aktiviteter.

Samlet ble det i DnB NOR-konsernet gjennomført interne HMS- og arbeidsmiljøopplæring i 2003 for 79 ledere og 78 verneombud. Ulike former for fysisk trening i arbeidstiden ble i 2003 gjennomført for mer enn 1 000 medarbeidere. Tiltakene har styrket det sosiale miljøet og gitt positive effekter i arbeidet med å forebygge belastningslidelser. I 2003 gjennomførte konsernet 4 beredskapsøvelser samt 85 kurs og øvelser i mestring av ran og trusler med sterk involvering av ledere og ansatte.

Banken innførte, som del av avtalen om inkluderende arbeidsliv, innført utvidet bruk av egenmelding, som kan gjelde inntil 24 dager i en 12-måneders periode. Det er videre innført ny rutine for en tettere og mer aktiv oppfølging av syke. Målet er å redusere sykefraværet, som de siste årene har vært på et relativt stabilt nivå.

Gjennomsnittlig sykefravær for DnB NOR-konsernet utgjorde 4,95 prosent av totalt antall arbeidsdager i 2003, mot 4,49 prosent i 2002. Det ble totalt meldt 13 yrkesskader, hvorav åtte medarbeidere ble utsatt for ran. Ingen av medarbeiderne som ble utsatt for ran, ble påført fysiske skader.

Likestilling

Det er en tilnærmet lik fordeling mellom kvinnelige og mannlige ansatte i DnB NOR-konsernet. Av de 1 397 deltidsansatte utgjør kvinnene en andel på 92,8 prosent. Antall mannlige ledere på de øverste nivåene i organisasjonen er 421, mot 112 kvinnelige. Disse forholdene medvirket til at gjennomsnittslønnen for kvinnelige ansatte var lavere enn for menn.

Det er et uttalt mål om større mangfold i ledergruppene. I 2003 ble det gjennomført tiltak som hadde til hensikt å øke kvinneandelen innenfor lederstillinger. Blant annet ble det utarbeidet en oversikt over kvinnelige ledertalenter og ledere som kan være aktuelle for stillinger på høyt nivå. Flere kvinner har deltatt på et eksternt mentorprogram i regi av Administrativt Forskningsfond. Konsernet har også realisert målet om femti prosent kvinnelige deltagere på alle lederutviklingsprogrammer.

Det er fortsatt et stykke igjen før det er den ønskede balansen i kjønnsfordelingen på ledernivå. Konsernet vil jobbe aktivt med tiltak og analyser knyttet til hvordan kvinner i større grad kan få lederstillinger. Blant annet vurderer man å gjennomføre en kartlegging av kvinners vilkår og deres holdning til en lederkarriere. Dette vil danne et grunnlag for å vurdere konkrete tiltak.

Fremtidsutsikter

Den internasjonale konjunkturbunnen ble passert i 2003, og utsiktene for den økonomiske veksten i

2004 er gode. Utviklingen ventes å gi økende etterspørsel rettet mot norske varer og tjenester, og veksten i Norge ventes å tilta. De lave rentene ved inngangen til 2004 ble ytterligere redusert i løpet av de første månedene. Husholdningenes forbruksvekst og boligetterpørsel steg markert gjennom andre halvår 2003 og ventes å stige videre i 2004. Husholdningenes låneetterpørsel lå høyt i hele 2003, og det lave rentenivået kan bidra til at låneetterpørselen holder seg høy også i 2004. Det ventes en moderat rentetøkning i andre halvår.

Kostnadskutt og konsolidering har bidratt til bedret lønnsomhet i næringslivet. En svekket krone har også bidratt til å holde eksporten av tradisjonelle varer og industriproduksjonen oppe. Det er imidlertid fortsatt ledig kapasitet i flere bransjer, og det kan ta tid før økt etterspørsel og produksjon gir vesentlige utslag i sysselsetting og investeringer. Kredittetterpørselen fra bedriftene vil ventelig øke noe. Det vil antagelig også i 2004 være problemer i deler av næringslivet, men i visse sektorer vil man se resultater av den internasjonale konjunkturoppgangen. Samlet ventes en viss oppgang i aksjekursene.

Oljeprisen ventes å synke som følge av økt produksjon fra produsenter utenfor OPEC og betydelig høyere produksjon i Irak. Dette vil kunne bidra til en viss svekkelse av kronekursen. Inflasjonen ventes å være lav gjennom hele 2004. Sterkere konkurranse fra utenlandske selskaper i Norge og økende import fra lavkostland vil ventelig motvirke effekten av høyere inflasjonstendenser i utlandet.

Den nye banken, DnB NOR Bank, vil i 2004 satse på å beholde og styrke kunderelasjonene

ved å tilby produkter fra hele den nye bankens bredde på konkurransedyktige vilkår og ved å stille hele DnB NOR-konsernets kompetanse til tjeneste for kundene. Etter fusjonen har DnB NOR Bank en unik posisjon i markedet, og vil kunne tilby flere produkter til eksisterende kunder.

Det lave rentenivået ved inngangen til 2004 innebærer både muligheter og utfordringer for banken. Lavt rentenivå vil styrke både husholdningenes og næringslivets gjeldsbetjeningsevne og gir således grunn til å anta at tap og mislighold vil ligge på et relativt lavt nivå i 2004.

Lavt rentenivå representerer imidlertid også en utfordring for bankens renteinntjening. Egenkapitalens direkteavkastning målt mot kortsiktig pengemarkedsrente er redusert, og rentemarginene på innskudd er svekket. Banken vil imidlertid legge til grunn at det lave rentenivået vil stimulere til ny aktivitet i næringslivet og derved etter hvert medføre høyere inflasjon, som igjen vil stimulere til et høyere rentenivå.

Integrasjonen mellom fusjonspartnerne gir betydelige muligheter for å realisere synergievinster gjennom sanering og sammenslåing av virksomhet. Arbeidet vil ha høy prioritet i banken gjennom 2004 og bli løpende fulgt opp av ledelsen og styret. Arbeidet er i rute og vil gi vesentlige resultatbidrag i 2004.

Utbytte og disponeringer

Gjensidige NOR Sparebank oppnådde et årsresultat på 2 227 millioner kroner for regnskapsåret 2003. Styret foreslår å gi et konsernbidrag på 1 485 millioner kroner (netto) og 641 millioner kroner i utbytte til DnB NOR ASA.

Kapitaldekningen for banken per 31. desember 2003 vil etter dette utgjøre 12,3 prosent og kjernekapitalen 9,2 prosent.

Etter styrets oppfatning har Gjensidige NOR Sparebank ASA etter disponeringene tilstrekkelig finansiell styrke og fleksibilitet til dekning for bankens finansielle risiko og til å støtte opp om virksomheten i datterselskapene på en tilfredsstillende måte.

Styret anbefaler at årsoverskuddet disponeres som følger:

Beløp i millioner kroner

Konsernbidrag (netto etter skatt)	1 485
Utbytte	641
Overføring til annen egenkapital	101
Totalt disponert	2 227

Gjensidige NOR Sparebank hadde ved inngangen til 2003 fastsatt en ordning for tildeling av aksjer til de ansattes investeringsfond. I samsvar med de definerte kriteriene i ordningene besluttet styret ved avslutning av årsregnskapet å tildele følgende til de ansattes aksjeinvesteringsordning:

<i>Beløp i millioner kroner</i>	2003	2002
Gjensidige NOR ansattes Fond AS	37	5

Oslo, 19. mars 2004

For styret i DnB NOR Bank ASA, som videreføring av Gjensidige NOR Sparebank ASA

Olav Hytta
(leder)

Bent Pedersen
(nestleder)

Sten Sture Larre

Per Hoffmann

Torill Rambjør

Ingjerd Skjeldrum

Marit Wiig

Svein Aaser

Innholdsfortegnelse for årsregnskapet

Gjensidige NOR Sparebank ASA

Resultatregnskap	54

Balanser	55

Kontantstrømoppstillinger	56

Regnskapsprinsipper	57

Noter til regnskapet

Reklassifiseringer	
Note 1	Reklassifiseringer 60

Netto renteinntekter	
Note 2	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter 60
Note 3	Ikke inntektsførte renter på utlån 61
Note 4	Renter på utvalgte balanseposter 61

Andre driftsinntekter	
Note 5	Netto andre driftsinntekter 62
Note 6	Netto gevinster på valuta og finansielle instrumenter 62

Driftskostnader	
Note 7	Driftskostnader 63
Note 8	Godtgjørelser og lignende 64
Note 9	Pensjoner 66
Note 10	Bemanning 67
Note 11	Restruktureringsavsetninger 67

Tap	
Note 12	Tap på utlån, garantier m.v. 67
Note 13	Tap på utlån, garantier m.v. fordelt på kundegrupper 68
Note 14	Netto gevinst/(tap) på langsiktige investeringer i verdipapirer 68

Skatt	
Note 15	Skatt 69

Eiendeler	
Note 16	Eiendeler 70
Note 17	Kredittrisiko 71
Note 18	Engasjementer fordelt på kundegrupper 72
Note 19	Misligholdte og tapsutsatte engasjementer fordelt på kundegrupper ... 72

Note 20	Misligholdte, tapsutsatte og nullstilte engasjementer 73
Note 21	Tapsavsetninger på utlån og garantier 73
Note 22	Utlån og garantier fordelt på geografiske områder 74
Note 23	Ansvarlige lån til kunder 74
Note 24	Sertifikater og obligasjoner 75
Note 25	Aksjer m.v. 75
Note 26	Kortsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis 75
Note 27	Langsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis 76
Note 28	Eierinteresser i tilknyttede og felleskontrollerte selskaper 76
Note 29	Eierinteresser i konsernselskaper 77
Note 30	Immaterielle eiendeler 77
Note 31	Varige driftsmidler 78

Gjeld	
Note 32	Gjeld 78
Note 33	Kundeinnskudd fordelt på kundegrupper 79
Note 34	Forfallsstruktur på obligasjonsgjeld 79
Note 35	Mer-/mindreverdi på egne obligasjoner i bankporteføljen 79
Note 36	Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån 80

Egenkapital og soliditet	
Note 37	Egenkapital 80
Note 38	Resultat per aksje 80
Note 39	Kapitaldekning 81

Finansiell markedsrisiko	
Note 40	Tidsperiode frem til renteendring 82
Note 41	Rentefølsomhet 83
Note 42	Valutaposisjoner 83
Note 43	Restløpetid 84
Note 44	Finansielle derivater 85

Tilleggsopplysninger	
Note 45	Andre forretninger utenfor balansen og tilleggsopplysninger 86
Note 46	Betingede utfall 86
Note 47	Hendelser etter balansedagen 86
Note 48	Opplysninger om nærstående part 86

Styrets underskrifter	87

Resultatregnskap

		Gjensidige NOR Sparebank ASA	
Beløp i millioner kroner	Note	2003	2002
Renteinntekter	2, 4	14 160	16 630
Rentekostnader	2, 4	9 557	11 945
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	2, 4	4 603	4 685
Utbytte	5	638	686
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	5	1 597	1 538
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	5	491	508
Netto gevinster på valuta og finansielle instrumenter	5, 6	429	164
Diverse ordinære driftsinntekter	5	17	39
Gevinster ved salg av varige driftsmidler	5	1	1
Netto andre driftsinntekter	5	2 192	1 920
Lønn og andre personalkostnader	7, 8, 9, 10	1 602	1 602
Generelle administrasjonskostnader	7	980	1 025
Avskrivninger	7	249	246
Diverse ordinære driftskostnader	7	507	514
Andre kostnader	7	90	100
Sum driftskostnader	7	3 427	3 487
Driftsresultat før tap og skatt		3 367	3 118
Netto tap på utlån, garantier m.v.	12, 13	438	460
Netto tap på langsiktige investeringer i verdipapirer	14	39	117
Driftsresultat		2 890	2 541
Skattekostnad	15	662	759
Resultat for regnskapsåret		2 227	1 781
Avgitt konsernbidrag/utbytte	37	2 126	1 721
Overført til annen egenkapital	37	101	60
Sum overføringer og disponeringer		2 227	1 781
Resultat per aksje (kroner)		32,82	26,25

Balanser

		Gjensidige NOR Sparebank ASA	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	Note	31.12.03	31.12.02
Eiendeler			
Kontanter og fordringer på sentralbanker	16	7 628	3 810
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	16	42 586	36 029
Brutto utlån til kunder	16, 18, 19, 20, 22	183 270	167 133
- Spesifiserte tapsavsetninger	21	(1 021)	(995)
- Uspesifisert tapsavsetning	21	(1 100)	(1 097)
Netto utlån til kunder		181 150	165 041
Overtatte eiendeler		7	14
Sertifikater og obligasjoner	16, 24	17 310	18 908
Aksjer m.v.	16, 25, 26, 27	1 480	1 560
Eierinteresser i tilknyttede og felleskontrollerte selskaper	16, 28	358	358
Eierinteresser i konsernselskaper	16, 29	4 311	4 035
Immaterielle eiendeler	15, 16, 30	373	388
Varige driftsmidler	16, 31	704	801
Andre eiendeler	16	1 269	1 574
Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter	16	1 685	2 523
Sum eiendeler		258 861	235 041
Gjeld og egenkapital			
Gjeld til kredittinstitusjoner	32	31 519	27 354
Innskudd fra kunder	32, 33	125 050	122 544
Verdipapirgjeld	32, 34, 35	69 482	56 831
Annen gjeld	32	7 688	4 652
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	32	2 490	2 172
Avsetninger til forpliktelser	32	322	387
Ansvarlig lånekapital	36	6 475	5 758
Fondsobligasjonslån	36	2 944	2 552
Sum gjeld		245 970	222 250
Aksjekapital	37	6 786	6 786
Annen egenkapital	37	6 105	6 004
Sum egenkapital		12 891	12 790
Sum gjeld og egenkapital		258 861	235 041
Andre forpliktelser og betingede forpliktelser	44, 45, 46, 47		

Kontantstrømoppstillinger

Gjensidige NOR Sparebank ASA		
Beløp i millioner kroner	2003	2002
OPERASJONELLE AKTIVITETER		
Utlåns- og innlånsvirksomhet		
Netto utbetalinger av nedbetalingslån	(17 764)	(11 434)
Netto innbetalinger av rammekreditter og andre brukskonti	13 707	9 422
Innbetalinger på tidligere konstaterte tap på utlån og garantier	72	82
Netto innbetalinger/utbetalinger av tidsinnskudd fra kunder	(10 068)	4 602
Rente- og provisjonsinnbetalinger fra kunder	14 397	12 844
Renteutbetalinger til kunder	(4 560)	(5 959)
Annen drift		
Andre innbetalinger av provisjoner og gebyrer	1 127	883
Netto innbetalinger/utbetalinger ved omsetning av kortsiktige investeringer i aksjer	144	(83)
Netto innbetalinger/utbetalinger ved omsetning av rentebærende verdipapirer	1 579	(2 974)
Netto innbetalinger ved omsetning av valuta og finansielle derivater	931	1 428
Mottatt utbytte fra kortsiktige investeringer i aksjer og andre andeler	82	96
Renteinnbetalinger på verdipapirer	792	949
Andre innbetalinger	203	159
Utbetaling til drift	(3 349)	(3 139)
Betalt skatt	(33)	(865)
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	(2 740)	6 011
INVESTERINGSAKTIVITETER		
Salg av varige driftsmidler	3	152
Kjøp av varige driftsmidler	(94)	(174)
Salg av langsiktige investeringer i aksjer og andre andeler	8	20
Kjøp av langsiktige investeringer i aksjer og andre andeler	(349)	(878)
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer og andre andeler	586	590
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	154	(290)
FINANSIERINGSAKTIVITETER		
Netto plasseringer i kredittinstitusjoner	(2 392)	(1 528)
Netto utstedelse/tilbakebetaling av obligasjons- og sertifikatgjeld	12 651	(2 641)
Netto innbetalinger av annen kortsiktig gjeld	2 909	1 195
Opptak av ansvarlig lånekapital	1 684	1 503
Tilbakebetalinger av ansvarlig lånekapital	(1 185)	(976)
Innbetaling av fondsobligasjonslån		2 552
Utbetaling av konsernbidrag/utbytte	(2 464)	(797)
Netto rentebetalinger på finansieringsaktiviteter	(4 799)	(3 404)
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	6 404	(4 096)
Sum kontantstrøm	3 818	1 625
Konter og innskudd i Norges Bank per 1. januar	3 810	2 185
Netto innbetaling av konter og innskudd i Norges Bank	3 818	1 625
Konter og innskudd i Norges Bank per 31. desember	7 628	3 810

Kontantstrømoppstillingene viser kontantstrømmene gruppert etter kilder og anvendelsesområder. Kontantekvivalenter er definert som konter og innskudd i Norges Bank.

Regnskapsprinsipper

Regnskapet for Gjensidige NOR Sparebank er avlagt i samsvar med norsk regnskapslovgivning, Kredittilsynets regnskapsforskrifter og god regnskapsskikk.

ENDRINGER I REGNSKAPSPRINSIPPER

Den regnskapsmessige virkningen av endring i regnskapsprinsipper føres direkte mot egenkapitalen. Det er ikke gjort endringer i regnskapsprinsippene i 2003 ut over visse klassifikasjonsendringer som er omtalt i note 1.

DATTERSELSKAPER OG TILKNYTTETE SELSKAPER

Datterselskaper defineres som selskaper hvor banken har kontroll gjennom direkte eller indirekte langsiktige eierinteresser og en eierandel på mer enn 50 prosent av den stemmeberettigede aksjekapitalen eller ansvarskapitalen, og har bestemmende innflytelse. Investeringer i datterselskaper vurderes i regnskapet etter kostmetoden.

Tilknyttede aksjeselskaper, hvor Gjensidige NOR Sparebank har en langsiktig investering med eierandel mellom 20 og 50 prosent og har betydelig innflytelse, vurderes etter kostmetoden, mens andeler i ansvarlige selskaper vurderes etter egenkapitalmetoden.

Eierinteresser som er av kortsiktig karakter, vurderes etter kostmetoden. Eierinteresser som overtas i forbindelse med misligholdte engasjementer, vil i hovedsak være kortsiktige.

KLASSIFISERING OG VERDIVURDERING

Handelsportefølje og bankportefølje

I den regnskapsmessige behandling av finansielle instrumenter skilles det mellom avtaler som inngås som ledd i egenhandel for å oppnå fortjeneste ved prisforskjeller og prisendringer, og avtaler som inngås som ledd i styringen av den øvrige virksomheten. Avtaler som inngår i førstnevnte kategori, utgjør handelsporteføljen og omfatter virksomheten i Markets området, mens alle øvrige avtaler inngår i bankporteføljen.

Handelsporteføljen består av omsettelige verdipapirer, andeler i verdipapirfond, andre renteinstrumenter på balansen, samt valuta-posisjoner og finansielle derivater. Handelsporteføljen vurderes etter markedsverdi prinsippet.

Inntekter fra handel med rente- og valuta-posisjoner på balansen i Markets området klassifiseres som renteinntekter. Øvrige inntekter fra handelsporteføljen inngår på linjene "Netto gevinster på valuta og finansielle instrumenter" og "Provisjonsinntekter og inntekter fra bank-tjenester".

Utlån og misligholdte og tapsutsatte engasjementer

Utlån vurderes til nominelle verdier med unntak

av misligholdte og tapsutsatte engasjementer, renter reduserte lån og lån til kunder i land med betalingsvansker. Alle lån, garantier og andre utestående fordringer mot én kunde vurderes samlet.

Utlån og andre engasjementer hvor betalingsbetingelsene misligholdes klassifiseres som misligholdte, med mindre forholdet vurderes å være forbigående. Engasjementene klassifiseres som misligholdte senest 90 dager etter formelt betalingsmislighold. Lån, garantier og lignende som er klassifisert som høyrisiko uten å være misligholdt, er gjenstand for særskilt overvåkning og vurdering av tapsrisiko. Dersom verdien av sikkerheter og kundens økonomiske situasjon gir sannsynlighetsovervekt for tap, klassifiseres engasjementene som tapsutsatte.

Overtatte eiendeler

Overtatte eiendeler er eiendeler som overtas av banken i forbindelse med oppfølging av misligholdte og tapsutsatte engasjementer. Ved overtagelsen verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Når overtatte eiendeler ikke skal beholdes til varig eie eller bruk, klassifiseres eiendelene som kortsiktige. Eventuelle tap ved endelig avhendelse og ned-skrivninger for verdifall på slike eiendeler, klassifiseres som tap/ned-skrivninger på overtatte eiendeler under tap på utlån og garantier m.v. Eventuelle gevinster og reversering av tidligere nedskrivninger klassifiseres som revurdering av overtatte eiendeler.

Dersom eiendelene overtas til eget bruk eller for forvaltning og utvikling over tid, klassifiseres og vurderes eiendelene som langsiktige. Gevinst, tap, nedskrivning og revurdering vedrørende slike eiendeler følger vurderingsreglene for anleggsmidler.

Tap på utlån og garantier m.v.

Engasjementer som er klassifisert som misligholdte, tapsutsatte eller i kategorien høyrisiko, er gjenstand for løpende tapsvurdering. Eventuelle tap klassifiseres som spesifiserte tapsavsetninger eller konstaterte tap. Spesifiserte tapsavsetninger er beregnede tap som er knyttet til identifiserte kunder. Når det er overveiende sannsynlig at tap er endelige, klassifiseres tapene som konstaterte tap. Spesifiserte tapsavsetninger beregnes som forskjellen mellom et engasjements bokførte verdi og verdi av sikkerheter og kundens antatte betalingsevne. I vurdering av avsetningsbehovet inngår også kredittrisikoelementet i øvrig eksponering mot kunden for eksempel i form av finansielle derivater. I enkelte segmenter med ensartede kundemasser benyttes en alternativ modell for vurdering av tap på utlån som baseres på erfaringsdata om verdi av sikkerheter, kundenes betalingsevne og den økonomiske utvikling. Slike

tap klassifiseres som spesifiserte tapsavsetninger.

Spesifiserte tapsavsetninger reduserer engasjementenes bokførte verdi i balansen, og periodens endringer i avsetningsbehovet resultatføres under tap på utlån. Konstaterte tap som er dekket av tidligere spesifiserte tapsavsetninger, føres mot avsetningene. Konstaterte tap resultatføres direkte når tapene ikke er dekket av tidligere tapsavsetninger, eller når det oppstår avvik fra tidligere avsetninger ved endelig konstatering av tap. Oppgjør for engasjementer som tidligere ble vurdert som endelig tapt, klassifiseres som inngått på tidligere konstaterte tap.

Når et engasjement klassifiseres som misligholdt, tilbakeføres inntektsførte, ikke betalte renter og andre inntekter, og videre inntektsføring stanses med mindre det er dekning i underliggende verdier i engasjementet. Årets opptjente renter tilbakeføres under netto renteinntekter, mens opptjente, ikke betalte renter fra tidligere år kostnadsføres under tap på utlån. Tilsvarende gjøres for et tapsutsatt engasjement, men betalte renter inntektsføres dersom det er dekning for engasjementet i sikkerhetsverdiene og kundens økonomiske stilling.

Lån med vesentlig nedsatte rentebetingelser klassifiseres som renter reduserte lån. Forskjellen mellom ordinære og reduserte rentevilkår kostnadsføres som konstaterte tap. Rentedifferansen for disse lånene beregnes for faktisk løpetid og neddiskonteres med opprinnelig lånerente.

Uspesifisert avsetning til dekning av tap på utlån dekker tap som ut fra situasjonen på balansedagen må antas å komme i tillegg til konstaterte tap og spesifiserte tapsavsetninger. Uspesifisert tapsavsetning vil blant annet dekke tap som skyldes inntrufne hendelser som ennå ikke er kommet til uttrykk i vurdering av sikkerheter og kundenes økonomiske situasjon, samt inntrufne forhold som må ventes å komme til uttrykk i tapsvurderingen på et senere tidspunkt. Beregningen av uspesifisert avsetning er knyttet til risikostyringssystemene og inndelingen av utlånsporteføljen i risikoklasser. Avsetningene beregnes ut fra volum, risikograd og tapserfaring i de forskjellige delene av utlånsporteføljen. Periodens endring i uspesifisert tapsavsetning resultatføres.

Akkumulerte spesifiserte og uspesifiserte tapsavsetninger på utlån føres til fradrag for utlån i balansen. Det foretas også spesifiserte og uspesifiserte tapsavsetninger for avgitte garantier som vurderes som tapsutsatte. Slike avsetninger klassifiseres som gjeld i balansen.

Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter omfatter verdipapirer som aksjer, grunnfondsbevis, obligasjoner og sertifikater, andeler i verdipapirfond, andre kort-

siktige renteinstrumenter samt finansielle derivater.

Verdipapirer i handelsporteføljen

Verdipapirer som inngår i handelsporteføljen, vurderes til virkelig verdi på balansedagen.

Kortsiktige renteinstrumenter på balansen som inngår i handelsporteføljen, vurderes til nåverdi, og urealiserte gevinster og tap resultatføres.

Verdipapirer i bankporteføljen

Aksjer som er kortsiktige investeringer, vurderes samlet til laveste verdi av anskaffelseskost og markedsverdi.

Obligasjoner og sertifikater vurderes samlet til laveste verdi av anskaffelseskost og markedsverdi. Beholdningen av egne obligasjoner som inngår i bankporteføljen, nettoføres mot obligasjonsgjeld i balansen.

Ustedte indeksobligasjoner klassifiseres som verdipapirgjeld. Obligasjonsdelen vurderes som en nullkupongobligasjon. Underkurs eller renter på obligasjonen resultatføres over obligasjonens løpetid. Den resterende delen vurderes som en opsjon. Verdien av opsjonen vurderes mot sikringsforretningen, og eventuelle gevinster resultatføres ved utstedelse.

Aksjer som er langsiktige investeringer, vurderes til anskaffelseskost. Slike aksjer nedskrives når den virkelige verdi er vesentlig lavere enn anskaffelseskost, og verdireduksjonen ikke antas å være av forbigående karakter. Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Finansielle derivater

Finansielle derivater er avtaler som inngås for å fastsette finansielle verdier i form av rentevilkår, valutakurser og verdi av egenkapitalinstrumenter for bestemte perioder. Tilsvarende avtaler vedrørende prising av råvarer og indekser defineres som finansielle derivater i denne sammenheng. Derivatene omfatter bytteavtaler (swapper), terminkontrakter og opsjoner, samt kombinasjoner av slike, herunder også avtaler om fastsettelse av fremtidige rentebetingelser (FRA-er), børssnoterte terminkontrakter (financial futures) og avtaler om overdragelse av verdipapirer.

Rente- og valutaavtaler klassifiseres på inngåelsestidspunktet som en del av handelsporteføljen eller bankporteføljen, avhengig av formålet med den enkelte avtale.

Når det gjøres sikringsforretninger mot verdipapirer på balansen ved bruk av finansielle derivater, inngår verdien av derivatene i fastsettelsen av markedsverdien på verdipapirene. Sikringsforretninger foreligger når finansielle instrumenter knyttes til andre identifiserte finansielle instrumenter på transaksjonstidspunktet, og det er nær sammenheng mellom instrumentene med hensyn til løpetid og priskorrelasjon.

Finansielle derivater som inngår i handelsporteføljen, vurderes til markedsverdi. Gevinster og tap på finansielle derivater som inngår i bankporteføljen, periodiseres i samsvar med tilknyttede balanseposter, og resultatvirkningene

inngår på tilhørende linjer i resultatregnskapet.

Når finansielle derivater benyttes for risikostyring av balanseposter, gjøres slike avtaler av kostnadmessige grunner gjennom de forretningsenheter i banken som handler slike instrumenter i markedet. Interne transaksjoner mellom handelsporteføljen og bankporteføljen verdsettes etter prinsippene for disse porteføljene, og interne gevinster og tap elimineres ikke. Se note 44.

Faste eiendommer og andre varige driftsmidler

Eiendeler som skaper felles kontantstrømmer, vurderes samlet. Fremtidige kontantstrømmer estimeres ut fra markedsforhold for sammenlignbare eiendeler, hvor det også tas hensyn til forventet utvikling i priser, vekst, avkastningskrav og varighet av kontantstrømmene.

Nedskrivning av anleggsmidler foretas når det foreligger klare indikasjoner om verdifall som antas ikke å være av forbigående karakter. Slik nedskrivning reverseres når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Bankbygninger og andre eiendommer i balansen vurderes til anskaffelseskost korrigert for tidligere oppskrivninger med fradrag for akkumulerte ordinære avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Eiendommer som inngår i likeartede porteføljer, vurderes samlet.

Når det konstateres at netto fremtidige kontantstrømmer på leiekontrakter vedrørende fristilte og fremleide lokaler er negative, kostnadsføres nåverdien av kontantstrømmene.

Andre ordinære driftsmidler vurderes på samme måte som bankbygninger og andre eiendommer.

Programvare

Utvikling av programvare klassifiseres som immaterielle eiendeler dersom kriteriene for balanseføring er oppfylt. Utgifter til utvikling av programvare balanseføres hvis verdien vurderes som vesentlig og forventes å ha varig verdi. Balanseført egenutviklet programvare avskrives over forsiktig anslått levetid. Balanseført egenutvikling nedskrives dersom verdien av forventede økonomiske fordeler er lavere enn balanseført verdi.

Utgifter til å reetablere eller opprettholde økonomisk verdi av EDB-systemer og løsninger klassifiseres som vedlikehold og kostnadsføres løpende.

Ved anskaffelse av programvare i forbindelse med kjøp av personlige datamaskiner vurderes maskin og programvare samlet.

Eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta

Eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta klassifiseres som pengeposter og vurderes etter kurser på balansedagen.

TIDSAVGRENSING

Inntekter resultatføres når de opptjenes. Utgifter sammenstilles med inntektene, slik at kostnadene resultatføres i samme regnskapsperiode som tilhørende inntekter. Utgifter knyttet til inntekter som opptjenes i senere perioder, balanseføres og periodiseres i samsvar med inntektene. Utgifter

som påløper i fremtidige perioder vedrørende inntekter som er opptjent, kostnadsføres i samme periode som inntektene. Fremtidige utgifter som ikke er knyttet til fremtidige inntekter, kostnadsføres når utgiftene er identifiserte.

Periodisering av renter og gebyrer

Renter og provisjoner resultatføres etterhvert som disse opptjenes som inntekter eller påløper som kostnader. Urealiserte gevinster og tap som oppstår på inngåtte rentesikringsforretninger ved endring i markedsrente for utlån, innskudd og innlån, periodiseres under netto renteinntekter.

Gebyrer som er direkte betaling for utførte tjenester, inntektsføres når de betales. Gebyrer for etablering av låneavtaler periodiseres over lånenes løpetid for den delen av gebyrene som overstiger kostnadene ved etablering.

Tegningsretter for ansatte

Ustedte tegningsretter uten egenverdi belastes ikke resultatregnskapet. Ved utøvelse vil økningen i antall aksjer, aksjekapitalen og overkursfond føres direkte til egenkapitalen. Nåverdien av arbeidsgiveravgift knyttet til utøvelse av de ansattes tegningsretter beregnes med utgangspunkt i at tegningsrettene på utøvelsestidspunktet antas å ville ha økonomisk verdi og at alle retter vil bli innløst. Nåverdien av den beregnede arbeidsgiveravgiften kostnadsføres lineært over opptjeningstiden. Se note 8.

Over- og underkurs på utstedte obligasjoner

Ustedte obligasjoner er oppført i balansen til pålydende verdi med tillegg av overkurs og fradrag for underkurs. Overkurs inntektsføres og underkurs kostnadsføres planmessig som en justering av løpende rentekostnader frem til obligasjonenes forfall. Kapitalrabatt ved opptak av andre langsiktige lån behandles på tilsvarende måte.

Gjensidige NOR Sparebank kjøper regelmessig tilbake egne obligasjoner som ledd i en kontinuerlig finansieringsvirksomhet. Tap eller gevinster som oppstår ved tilbakekjøp og videresalg av egne obligasjoner i denne forbindelse, periodiseres lineært over resterende løpetid.

Avsetninger for omstillingstiltak

Dersom det vedtas planer for restrukturering som endrer omfanget av virksomheten eller måten virksomheten drives på, vurderes behov for avsetninger for omstillingstiltak. Hvis utgiftene til gjennomføring ikke naturlig kan sies å bidra til senere perioders inntekter og de fremtidige utgiftene representerer reelle forpliktelser på balansedagen, kostnadsføres netto nåverdi av fremtidige kontantstrømmer og avsettes som forpliktelse i balansen. Avsetningene tilbakeføres etterhvert som utgiftene påløper.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Kostnader i forbindelse med opptjening av pensjonsrettigheter klassifiseres som personal-kostnader i regnskapet. Utgangspunktet for

beregning av pensjonskostnader er lineær fordeling av pensjonsopptjening mot sannsynlig akkumulert forpliktelse ved pensjonerings-tidspunktet. Kostnadene beregnes ut fra årets påløpte pensjonsrettigheter fratrukket avkastning på midler avsatt til dekning av pensjoner.

Pensjonsforpliktelser som administreres gjennom livsforsikringsselskap, vurderes mot pensjonsmidler i ordningen. Når samlede pensjonsmidler overstiger beregnet pensjonsforpliktelse på balansetidspunktet, klassifiseres nettoverdien som eiendel i balansen dersom det er sannsynlig at denne overfinansieringen kan benyttes mot fremtidige forpliktelser. Når pensjonsforpliktelsene overstiger pensjonsmidlene, klassifiseres nettoforpliktelsen som gjeld i balansen. Hver ordning vurderes for seg.

Pensjonsforpliktelser som ikke administreres gjennom livsforsikringsselskap oppføres som gjeld i balansen.

Pensjonsforpliktelsene beregnes som nå-verdien av fremtidige, sannsynlige pensjons-utbetalinger. Beregningen bygger på aktuariemessige forutsetninger om levealder, lønnsvekst, førtidspensjonering og andre endringer i bestanden av pensjonsberettigede.

Forutsetningene som ligger til grunn for beregning av pensjonsforpliktelsene vurderes årlig og kan endres over tid. Slike endringer kan være:

- endring i pensjonsplaner
- endring i økonomiske forutsetninger
- endring i aktuarmessige forutsetninger
- avvik mellom forventet og faktisk avkastning på pensjonsmidler

Den økonomiske konsekvens av endringer i pensjonsplaner periodiseres over gjenværende opptjeningstid

Regnskapsmessige avskrivninger på driftsmidler og immaterielle eiendeler

Ordinære driftsmessige avskrivninger er basert på driftsmidlenes antatte økonomiske levetid og periodiseres lineært.

Skatt

Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Eventuelle endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel vises som årets skattekostnad i resultatregnskapet sammen med betalbar skatt for inntektsåret.

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden. Vurderingen baseres på balanse- og skatteposisjoner på balansedagen. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller innenfor samme tidsintervall vurderes mot hverandre. Utsatt skattefordel føres opp som

eiendel i balansen når det er sannsynlig at de skattereduserende elementene vil kunne realiseres.

VIRKSOMHETSOMRÅDER

Virksomheten i DnB NOR-konsernet som blant annet omfatter Gjensidige NOR Sparebank ASA, er inndelt i fem forretningsområder og fire stabs- og støtteområder. Forretningsområdene omfatter virksomheten i Gjensidige NOR Sparebank ASA og øvrige selskaper i DnB NOR-konsernet og er inndelt etter de kundegruppene DnB NOR-konsernet betjener og de produkter som tilbys uavhengig av juridisk organisering. Virksomhetsområderegnskap er derfor bare utarbeidet for forretningsområdenes samlede virksomhet i DnB NOR-konsernet. Det vises til årsrapport for DnB NOR ASA for beskrivelse og regnskap for forretningsområdene.

KONTANTSTRØMANALYSE

Kontantstrømanalysen er bygd opp med utgangspunkt i virksomheten og gjenspeiler hovedtrekkene i likviditetsutviklingen i banken, med spesiell vekt på kontantstrømmene knyttet til utlåns- og innskuddsaktivitetene.

Note 1 – Reklassifiseringer

I 2003 fusjonerte DnB Holding ASA og Gjensidige NOR ASA, og regnskapene til konsernet og datterselskapene (deriblant Gjensidige NOR Sparebank ASA) ble gjort sammenlignbare ved å harmonisere prinsipper og estimater.

Følgende endringer i historiske tall er foretatt og innarbeidet i årsregnskapet for Gjensidige NOR Sparebank ASA:

Inntekter

Årsgebyr og månedsgebyr på kredittkort ble klassifisert under "Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter", og inngår nå i "Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester". Inkassogebyrer som ikke er knyttet til misligholdte og tapsutsatte engasjementer ble klassifisert som "Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester", og inngår nå som "Diverse ordinære driftskostnader". Inntekter og kostnader knyttet til terminalutleie var klassifisert netto under "Diverse ordinære driftsinntekter". Nå inngår brutto inntekter og kostnader av terminalutleie henholdsvis i postene "Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester" og "Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester".

Kostnader

Avsetninger til ansattes fond ble klassifisert under "Lønn og andre personalkostnader". Nå inngår avsetningen i posten "Andre kostnader". Omstillingskostnader ble klassifisert delvis som "Lønn og andre personalkostnader" og delvis som "Andre kostnader". Nå er kostnadene klassifisert som "Andre kostnader".

Note 2 – Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter

Beløp i millioner kroner	Gjensidige NOR Sparebank ASA	
	2003	2002
Renter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2 136	2 924
Renter og kredittprovisjoner av nedbetalingslån	9 452	10 827
Renter og kredittprovisjoner av kasse-, drifts- og brukskreditter	1 136	1 287
Renter og kredittprovisjoner av byggelån	259	303
Etableringsprovisjoner/etterskuddsprovisjoner	365	297
Renter av andre utlån til kunder	66	43
Sum renteinntekter på utlån til kunder	11 278	12 757
Renter av sertifikater og obligasjoner	710	949
Andre renteinntekter	36	0
Sum renteinntekter	14 160	16 630
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	737	858
Renter på ordinære innskudd fra kunder uten oppsigelse	3 255	4 405
Renter på ordinære innskudd fra kunder på tid	221	310
Renter på innskudd fra kunder på spesielle vilkår	1 181	1 848
Sum rentekostnader på innskudd fra kunder	4 657	6 563
Renter på verdipapirgjeld	1 842	2 406
Renter på ansvarlig lånekapital	317	216
Sikringsfondsavgift	173	162
Andre rentekostnader	1 830	1 740
Sum rentekostnader	9 557	11 945
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	4 603	4 685

Note 3 – Ikke inntektsførte renter på utlån

Beløp i millioner kroner	Gjensidige NOR Sparebank ASA	
	2003	2002
Opptjente, ikke inntektsførte renter på misligholdte og tapsutsatte utlån per 1. januar	85	57
- Inntektsføring av tidligere perioders opptjente, ikke inntektsførte renter på misligholdte og tapsutsatte utlån ¹⁾	16	15
- Konstaterte tap på tidligere perioders opptjente, ikke inntektsførte renter ²⁾	30	5
+ Periodens opptjente, ikke inntektsførte renter på misligholdte og tapsutsatte utlån ³⁾	57	48
Opptjente, ikke inntektsførte renter på misligholdte og tapsutsatte utlån per 31. desember	96	85

1) Inngår som reduksjon av netto tap på utlån i resultatregnskapet.

2) Medfører reduksjon i balanseført rentekrav, men ingen ytterligere kostnadsføring, forutsatt at rentekravet er avsatt tidligere år. Konstatert av tidligere perioders rentekrav ut over tidligere års avsetninger kostnadsføres som tap på utlån.

3) Inngår som reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet.

Noten viser årets endring i opptjente renter på misligholdte og tapsutsatte engasjementer (se note 19 og 20) som ikke er inntektsført men ført i balansen som krav mot kunder med motpost i en avsetning. Endringene i løpet av året består av innbetaling av tidligere års opptjente renter på slike engasjementer, avskrivning av rentekrav hvor det er overveiende sannsynlig at tapet er endelig, avsetning av årets opptjente, ikke inntektsførte rentekrav på engasjementene samt endring i balanseførte rentekrav som følge av endring i valutakurser.

Note 4 – Renter på utvalgte balanseposter

Gjennomsnittlig rente Prosent	Gjensidige NOR Sparebank ASA	
	2003	2002
Sertifikater og obligasjoner		
Handelsporteføljen	5,69	6,61
Bankporteføljen	3,23	4,39
Gjeld til kredittinstitusjoner		
Lån og innskudd uten avtalt løpetid/oppsigelsesfrist	4,36	7,58
Lån og innskudd med avtalt løpetid/oppsigelsesfrist	3,43	5,25
Innskudd fra kunder		
Innskudd uten avtalt løpetid	3,80	5,78
Innskudd med avtalt løpetid	3,20	5,15
Verdipapirgjeld		
Sertifikatgjeld	4,72	7,61
Obligasjongjeld	4,35	5,67
Egne obligasjoner i bankporteføljen	6,85	6,03

Gjennomsnittlig rente er beregnet som rentebeløp i prosent av gjennomsnittlig kapital.

Note 5 – Netto andre driftsinntekter

Beløp i millioner kroner	Gjensidige NOR Sparebank ASA	
	2003	2002
Utbytte	638	686
Provisjonsinntekter fra betalingsformidling	989	992
Provisjonsinntekter fra fondsforvaltning	46	69
Provisjonsinntekter fra verdipapirtjenester	41	38
Provisjonsinntekter fra verdipapiromsetning	16	15
Garantiprovisjoner	94	87
Interbankprovisjoner	81	74
Provisjonsinntekter fra kredittformidling	10	8
Provisjonsinntekter fra salg av forsikringsprodukter	95	87
Andre provisjonsinntekter fra banktjenester	225	168
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	1 597	1 538
Provisjonskostnader ved betalingsformidling	312	336
Interbankprovisjoner	89	90
Andre provisjonskostnader ved banktjenester	90	82
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	491	508
Netto gevinster/(tap) på kortsiktige investeringer i aksjer	37	(58)
Netto gevinster på sertifikater og obligasjoner	168	171
Netto gevinster på valuta og finansielle derivater ¹⁾	224	51
Netto gevinster på valuta og finansielle instrumenter	429	164
Driftsinntekter fra faste eiendommer	1	1
Honorar- og salærinntekter	2	2
Øvrige driftsinntekter	14	36
Sum diverse ordinære driftsinntekter	17	39
Gevinster ved salg av varige driftsmidler	1	1
Netto andre driftsinntekter	2 192	1 920

1) Posten må vurderes i sammenheng med renteinntekter knyttet til samme virksomhet. Aktivitetene styres under ett.

Note 6 – Netto gevinster på valuta og finansielle instrumenter

Beløp i millioner kroner	Gjensidige NOR Sparebank ASA	
	2003	2002
Netto gevinster i handelsporteføljen	300	162
Netto gevinster på aksjeinvesteringer i bankporteføljen	0	0
Netto gevinster på andre investeringer i bankporteføljen	129	2
Netto gevinster på valuta og finansielle instrumenter	429	164
Ikke-inntektsførte merverdier i bankporteføljen ved utgangen av året		
Kortsiktige investeringer i aksjer	0	0
Sertifikater og obligasjoner	23	23

Note 7 – Driftskostnader

Beløp i millioner kroner	Gjensidige NOR Sparebank ASA	
	2003	2002
Ordinære lønnskostnader	1 115	1 130
Arbeidsgiveravgift	180	168
Pensjonskostnader	205	202
Sosiale kostnader	102	102
Sum lønn og andre personalkostnader	1 602	1 602
Honorarer	103	140
EDB-kostnader ¹⁾	370	316
Porto og telekommunikasjon	192	198
Rekvisita	42	50
Markedsføring og informasjon	159	200
Reisekostnader	57	62
Opplæring	10	14
Diverse administrasjonskostnader	47	45
Sum generelle administrasjonskostnader	980	1 025
Avskrivninger på EDB-utstyr m.v.	74	77
Avskrivninger på goodwill	59	58
Avskrivninger på øvrige maskiner, inventar og transportmidler	115	110
Avskrivninger på eiendommer og lokaler	1	1
Sum avskrivninger	249	246
Husleie og driftskostnader vedr. leide lokaler	323	360
Driftskostnader vedr. faste eiendommer	5	6
Driftskostnader vedr. maskiner, transportmidler og kostnadsført inventar	38	25
Forsikringer	18	16
Medlemsavgift til Sparebankforeningen	7	2
Øvrige ordinære driftskostnader	116	105
Sum diverse ordinære driftskostnader	507	514
Tilskudd fond for ansatte	35	5
Omstillingskostnader	34	74
Nedskrivninger på leiekontrakter og varige driftsmidler	20	20
Sum andre kostnader	90	100
Sum driftskostnader	3 427	3 487

1) Kostnadene som fremkommer vedrører anskaffelse, drift og vedlikehold av datamaskiner og programvare. Bankens samlede IT-kostnader utgjorde henholdsvis 713 og 636 millioner kroner i 2003 og 2002, som i tillegg til EDB-kostnader omfatter avskrivninger, systemutvikling, honorarer til eksterne konsulenter samt lønn og andre driftskostnader innenfor bankens IT-område.

Note 8 – Godtgjørelser og lignende

Konsernsjefens betingelser

Konsernsjefen i DnB NOR ASA hadde i 2003 ordinære godtgjørelser på 3 202 tusen kroner, mot 3 048 tusen kroner i 2002. Bonus for 2003 var 400 tusen kroner, mot 533 tusen kroner i 2002, som er utbetalt for ekstraordinær innsats. Beregnet fordel av naturalytelser var 269 tusen kroner, mot 263 tusen kroner i 2002, og pensjonspremie betalt i året var 118 tusen kroner, mot 115 tusen kroner i 2002. Beløpene som er oppgitt er total godtgjørelse til konsernsjef. Kostnadene fordeles mellom DnB NOR Bank ASA og DnB NOR ASA.

Styret i DnB NOR ASA har fastsatt konsernsjefens ordinære lønn til 3 850 tusen kroner fra 1. januar 2004. Konsernsjefen har i sine ansettelsesbetingelser rett til to års lønn (etter konsernsjefens ønske ble den redusert fra tre års etterlønn med virkning fra 1. januar 2004) dersom ansettelsesforholdet bringes til opphør før fylte 60 år. Hvis han i denne perioden mottar inntekt fra annet fast ansettelsesforhold, skal det forhandles om avkorting av DnB NORs utbetaling.

Den nye lønnen er endelig fastsatt gjennom to styrebehandlinger i DnB NOR ASA, 13. februar og 25. februar 2004. Det eneste som gjenstår er et vedtak i bankens representantskap om hvor stor andel banken skal dekke (foreslått til 50 prosent). Lønnen for konsernet er ferdig behandlet.

Konsernsjefen og DnB NOR har gjensidig rett til å kreve fratreden med pensjon etter fylte 60 år. Pensjonen vil det første året utgjøre 100 prosent av lønn ved fratredelsestidspunktet og reduseres årlig med 10 prosentpoeng de første tre årene, og vil utgjøre 70 prosent for det fjerde og senere år. Pensjonen, som vil bli dekket over driften, vil bli samordnet med pensjonsrettigheter opptjent hos tidligere arbeidsgivere og vil bli regulert årlig i henhold til konsumprisindeksen. Kostnaden for DnB NOR i forbindelse med konsernsjefens pensjonsordning utgjorde 1 970 tusen kroner for regnskapsåret 2003.

Konsernsjefen har tegnet 20 000 tegningsretter som ledd i det generelle tegningsrettprogrammet som gjelder alle tidligere DnB-ansatte. Se nærmere beskrivelse av ordningen under "Tegningsrettprogrammet for ansatte" i denne noten.

Styreleders betingelser

Olav Hytta var konsernsjef i Gjensidige NOR frem til fusjonen trådte i kraft 4. desember 2003, og styreleder i DnB NOR ASA fra samme dato. Som konsernsjef i Gjensidige NOR mottok han i 2003 en samlet godtgjørelse på 2 950 tusen kroner, mot 2 393 tusen kroner i 2002, hvorav bonus for 2003 var 400 tusen kroner, mot 150 tusen kroner i 2002, som er utbetalt for ekstraordinær innsats. Beregnet fordel av naturalytelser var 181 tusen kroner, mot 146 tusen kroner i 2002.

Hytta gikk av med pensjon 1. januar 2004 med en årlig pensjonsutbetaling på 1 700 tusen kroner, tilsvarende 70 prosent av årslønn. Kostnader for DnB NOR i forbindelse med den tidligere konsernsjefens pensjonsordning utgjorde 1 979 tusen kroner for regnskapsåret 2003. Som styreleder i DnB NOR ASA vil Hytta motta en årlig godtgjørelse på 300 tusen kroner. I tillegg kommer godtgjørelser for andre styreverv i konsernet. Hytta har i henhold til fusjonsavtalen rett til minst like gode betingelser som da han var konsernsjef i Gjensidige NOR.

Styreleder har tegnet 1 550 tegningsretter som ledd i det generelle tegningsrettprogrammet som gjelder alle tidligere Gjensidige NOR-ansatte. Se nærmere beskrivelse av ordningen under "Tegningsrettprogrammet for ansatte" i denne noten.

Betingelser knyttet til øvrige ledende ansatte

Konserndirektør Ottar Ertzeid, leder av DnB NOR Markets, har en resultatbasert lønn bestående av en fast del og en variabel del. Størrelsen er avhengig av oppnådd resultat i forretningsområdet og utviklingen over tid.

Det kan gis engangsutbetalinger på diskresjonær basis til ledende ansatte i DnB NOR. Kriteriene for slike tildelinger er knyttet til oppnådde resultater i de respektive ansvarsområdene. Eventuell utbetaling vil fastsettes som en andel av vedkommendes ordinære lønn og være i samsvar med vanlige kompensasjonsordninger innen ansvarsområdet.

Godtgjørelse til tillitsvalgte

Beløp i tusen kroner	Gjensidige NOR Sparebank ASA	
	2003	2002
Godtgjørelse til styret	744	1 263
Godtgjørelse til representantskapet	378	304
Godtgjørelse til kontrollkomiteén	521	148

Tegningsrettprogrammet for ansatte

Generalforsamlingen i Gjensidige NOR ASA vedtok i 2002 at ansatte i konsernet kunne få tegne 250 rettigheter til kjøp av aksjer i selskapet til en kurs på 248,92 kroner per aksje. Inntil halvparten av tegningsrettene kunne utøves i perioden 1. - 15. oktober 2003 og de resterende i perioden 1. - 15. oktober 2004. I oktober 2003 ble det utøvd i alt 3 006 tegningsretter. Ved etableringen av DnB NOR ASA, med tilhørende innløsning av tidligere aksjer i Gjensidige NOR ASA, ble det foretatt en omregning av antall retter og utøvelsespris for aksjer i det nye selskapet. Per 31. desember 2003 var det således utestående 6 860 262 frie tegningsretter til tegningskurs 27,95 kroner per aksje.

Note 8 – Godtgjørelser og lignende (forts.)

Tillitsvalgte og ansattes låneforhold per 31. desember 2003

Beløp i tusen kroner

Utlån

Ansatte i Gjensidige NOR Sparebank ASA

Ledende ansatte

Svein Aaser, konsernsjef	0
Tom Grøndahl, visekonsernsjef	0
Karl-Olav Hovden, visekonsernsjef	266
Øyvind Birkeland, konserndirektør	1 614
Ottar Ertzeid, konserndirektør	0
Frode Helgerud, konserndirektør	1 256
Harald Jægtnes, konserndirektør revisjon	0
Bente A. Landsnes, konserndirektør	2 964
Evlyn Raknerud, konserndirektør	0
Åsmund Skår, konserndirektør	3 004
Leif Teksum, konserndirektør	0

Ansatte, sum

2 220 710

Tillitsvalgte i Gjensidige NOR Sparebank ASA

Styret

Olav Hytta, leder	0
Bjørn Sund, nestleder	0
Sverre Finstad	273
Stephen Gravlje Kunz	237
Sten Sture Larre	0
Amund Skarholt	0
Hans-Kristian Sætrum	415
Marit Wiig	0
Svein Aaser	0

Representantskapet

Erik Sture Larre sr., leder	0
Sum medlemmer av representantskapet	19 967

Kontrollkomiteen, sum

0

Utlån til aksjonærvalgte tillitsvalgte samt deres familiemedlemmer og nærstående parter er gitt på ordinære kundevilkår. Utlån til ansatte i Gjensidige NOR Sparebank er gitt på funksjonærbetingelser, som er nær ordinære kundevilkår.

Godtgjørelse til valgt revisor

Beløp i tusen kroner

Gjensidige NOR Sparebank ASA

	2003	2002
Revisjonshonorarer	1 167	1 536
Andre revisjonsrelaterte honorarer	288	3 385
Honorarer i forbindelse med skatterådgivning	0	11
Andre honorarer	384	681
Sum godtgjørelse til valgt revisor	1 839	5 613

Note 9 – Pensjoner

Gjensidige NOR Sparebank har tjenstepensjon i form av egne ytelsesbaserte foretakspensjonsordninger. Ordningene er dekket i Gjensidige NOR Spareforsikring.

Banken har også forpliktelser knyttet til lønn over 12G, til avtaler om førtidspensjonering og er med i ordningen om avtalefestet førtidspensjon (AFP) for bank- og finansnæringen.

I Gjensidige NOR Sparebank er forpliktelsene for lønn over 12G, og i hovedsak også rettigheter knyttet til førtidspensjonering, organisert som kollektive pensjonsforsikringer. Ved fratreden med AFP forblir ansatte medlem av respektive foretakspensjonsordninger med opptjening frem til ordinær pensjonsalder. Ved annen førtidspensjonering blir de ansatte meldt ut av foretakspensjonsordningen og er følgelig uten opptjening av videre rettigheter. Disse ansatte blir fra ordinær pensjonsalder kompensert for denne reduserte opptjeningen.

Følgende økonomiske forutsetninger er benyttet ved beregningen av pensjonskostnader og forpliktelser:

<i>Prosent</i>	2003	2002
Diskonteringsrente	6,0	6,5
Forventet avkastning	7,0	7,0
Forventet lønnsregulering	3,5	4,0
Forventet G-regulering	3,0	4,0
Forventet pensjonsregulering	3,0	4,0
Uttakstilbøyelighet AFP	40,0	54,0

De økonomiske forutsetningene er vurdert i en langsiktig tidshorisont.

Pensjonskostnader	Gjensidige NOR Sparebank ASA	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	2003	2002
Nåverdi av årets pensjonsopptjening vedrørende ordinære pensjonsrettigheter	132	88
Nåverdi av årets pensjonsopptjening vedrørende AFP-ordningen	13	17
Rentekostnader av pensjonsforpliktelsen	145	160
Faktisk avkastning på pensjonsmidlene	182	65
Faktisk pensjonskostnad	108	200
Avvik mellom forventet og faktisk avkastning på pensjonsmidlene	50	(46)
Netto amortiseringer	47	48
Netto pensjonskostnad ¹⁾	205	202
1) Herav: Forsikrede ordninger	162	124
Uforsikrede ordninger	43	78

Pensjonsforpliktelser	31.12.03	31.02.02
<i>Beløp i millioner kroner</i>		
Påløpte pensjonsforpliktelser vedrørende ordinære pensjonsrettigheter	2 144	1 968
Påløpte pensjonsforpliktelser vedrørende AFP-ordningen	213	287
Totale påløpte pensjonsforpliktelser	2 357	2 255
Beregnet effekt av fremtidige lønnsreguleringer	286	459
Beregnete pensjonsforpliktelser	2 643	2 714
Pensjonsmidler til markedsverdi	2 441	1 774
Pensjonsforpliktelser større enn pensjonsmidler	202	940
Avvik mellom faktisk og forventet markedsverdi på pensjonsmidler	(235)	(387)
Ikke resultatførte aktuariemessige gevinster/(tap)	(78)	(258)
Netto bokførte pensjonsforpliktelser ¹⁾	(111)	295
1) Herav: Netto overfinansiering i forsikrede ordninger	380	45
Forpliktelser i uforsikrede ordninger	269	340

Overfinansiering i pensjonsordninger med fondsoppbygging utgjorde 426 millioner kroner per 31. desember 2003, og underdekning i slike ordninger utgjorde 46 millioner kroner. Pensjonsforpliktelser som ikke er gjenstand for fondsoppbygging og hvor fremtidige pensjonsutbetalinger foretas over driften utgjorde 269 millioner kroner per 31. desember 2003.

	31.12.03	31.12.02
Antall personer som er med i pensjonsordningen i Gjensidige NOR Sparebank ASA	3 116	3 272

Note 10 – Bemanning

	Gjensidige NOR Sparebank ASA	
	2003	2002
Antall ansatte per 31. desember	2 825	3 117
Antall årsverk per 31. desember	2 609	2 785
Gjennomsnittlig antall ansatte	2 931	3 151
Gjennomsnittlig antall årsverk	2 698	2 819

Note 11 – Restruktureringsavsetninger

	31.12.03	Gjensidige NOR Sparebank ASA		31.12.02
		Utgifter 2003	Resultatført 2003	
<i>Beløp i millioner kroner</i>				
Restruktureringsavsetninger	47	73	34	86

Note 12 – Tap på utlån, garantier m.v.

	Gjensidige NOR Sparebank ASA	
	2003	2002
<i>Beløp i millioner kroner</i>		
Resultatanalyse		
Kostnadsførte konstaterte tap ^{a)}	131	168
Økte spesifiserte tapsavsetninger ^{b)}	25	96
Nye spesifiserte tapsavsetninger ^{b)}	445	335
Sum nye spesifiserte tap	601	599
Tilbakeførte spesifiserte tapsavsetninger ^{b)}	91	59
Sum spesifiserte tap	510	540
Inngått på tidligere konstaterte tap ^{c)}	72	82
Økning i uspesifisert tapsavsetning ^{d)}		2
Netto tap på utlån, garantier m.v. ^{1) 2)}	438	460
<i>1) Herav netto tap på garantier</i>	<i>13</i>	<i>0</i>
<i>2) Brutto tap totalt for de 20 største tapsengasjementene</i>	<i>272</i>	<i>264</i>
Endringsanalyse		
Periodens økning i spesifiserte avsetninger ^{b) minus e)}	8	159
+ Periodens økning i uspesifisert avsetning ^{d)}		2
+ Periodens konstaterte tap som det tidligere år er avsatt spesifiserte avsetninger for ^{e)}	371	213
+ Periodens konstaterte tap som det tidligere år ikke er avsatt spesifiserte avsetninger for ^{a)}	131	168
- Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap ^{c)}	72	82
Netto tap på utlån, garantier m.v.	438	460

a)-e) Viser sammenheng og kobling mellom postene.

Note 13 – Tap på utlån, garantier m.v. fordelt på kundegrupper

	2003				Gjensidige NOR Sparebank ASA 2002			
	Nye spesifiserte tap ¹⁾	Tilbakeførte spesifiserte tapsavsetn.	Inngått på tidl. kon- staterte tap	Netto tap/ (tilbakef. av tap)	Nye spesifiserte tap ¹⁾	Tilbakeførte spesifiserte tapsavsetn.	Inngått på tidl. kon- staterte tap	Netto tap/ (tilbakef. av tap)
<i>Beløp i millioner kroner</i>								
Personmarkedet	173	10	70	93	228	13	68	147
Shipping (utenriks sjøfart)	2	13	1	(12)	1	2		(1)
Eiendomsdrift	74	11		62	174	4		170
Industri	150	13		137	36	25		11
Tjenesteyting	72	12	1	59	52	3	13	36
Handel	40	3		37	73	9	1	63
Transport og kommunikasjon	7	2		5	2	2		0
Bygg og anleggsvirksomhet	48	13		35	9			9
Fiske og fangst	16	1		15	20			20
Hotell og restaurant	14	1		13	2			2
Jordbruk og skogbruk	3			3	2	1		1
Øvrige kundegrupper	3	12		(9)				0
Sum kunder	601	91	72	438	599	59	82	458
Endring i uspesifisert tapsavsetning				0				2
Sum tap/tilbakeføringer av tap på utlån, garantier m.v.	601	91	72	438	599	59	82	460

1) Nye spesifiserte tap inkluderer kostnadsførte konstaterte tap, økte spesifiserte tapsavsetninger og nye spesifiserte tapsavsetninger.

Inndelingen i kundegrupper er basert på Statistisk Sentralbyrås standard for sektor- og næringsgruppering. Innplasseringen av kundene er bestemt av kundens hovedvirksomhet. Spesifikasjonen av tapene følger inndelingen i note 12.

Note 14 – Netto gevinst/(tap) på langsiktige investeringer i verdipapirer

	Gjensidige NOR Sparebank ASA	
	2003	2002
<i>Beløp i millioner kroner</i>		
Gevinster		
Diverse	1	
Nedskrivninger		
Gjensidige NOR Equities	(40)	(117)
Netto gevinst/(tap) på langsiktige investeringer i verdipapirer	(39)	(117)

Note 15 – Skatt

Gjensidige NOR Sparebank vil, som følge av permanente forskjeller mellom regnskapet og beskatningsgrunnlaget i Norge, regelmessig vise en skattekostnad som i prosent av driftsresultatet før skatt er lavere enn normal skattesats for bedrifter i Norge. Det påregnes en langsiktig, normalisert skattekostnad på 27 prosent av bankens driftsresultat før skatt. Avviket fra normal skattesats skyldes hovedsakelig at mottatte utbytter på investeringer i norske aksjer gjennom godtgørelsesmetoden er skattefri inntekt.

Gjensidige NOR Sparebank har fra regnskapsåret 2003 endret prinsipp for skattemessig behandling av valutaswapavtaler. Tidligere har banken betraktet valutaswapavtaler som to separate kontrakter med ulikt forfall og dermed ulik skattemessig behandling av kontraktene. Etter en nærmere vurdering har banken funnet det mest korrekt å behandle valutaswapavtaler som en kontrakt, som først anses realisert når termindelen er forfalt. Dette medfører at kontrakten blir behandlet likt regnskapsmessig og skattemessig. Med tidligere prinsipp anvendelse ville de midlertidige forskjellene som reduserer fremtidig skatt vært 1,2 milliarder kroner høyere. Skattegrunnlaget for betalbar skatt ville vært tilsvarende høyere for 2003. Det er beheftet noe usikkerhet vedrørende dette beskatningsprinsipp. Gjensidige NOR Sparebank vil i sin selvangivelse derfor be om adgang til en eventuell justering av beskatningsprinsippet for langsiktige valutaposter. Den regnskapsmessige og skattemessige virkningen av disse to alternative løsninger er tilnærmet like.

Skattekostnad	Gjensidige NOR Sparebank ASA	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	2003	2002
Betalbare skatter	23	91
Utsatt skatt	2	17
Skatteandel av konsernbidrag	638	651
Sum skattekostnad	662	759

Avstemming av skattekostnad mot ordinært resultat før skatt

<i>Beløp i millioner kroner</i>	2003	2002
Resultat før skatt	2 890	2 541
Forventet inntektsskatt etter nominell sats (28 prosent)	809	711
Skatteeffekt av permanente forskjeller	(55)	23
Skattefordel datterselskaper som skal selges/avvikles ¹⁾	(113)	
For lite avsatt skatt i tidligere år	22	24
Skattekostnad	662	759
Effektiv skattesats	23 %	30 %

Skattegrunnlag

<i>Beløp i millioner kroner</i>	2003	2002
Driftsresultat	2 890	2 541
Permanente forskjeller	(196)	83

Endring i midlertidige forskjeller

Midlertidige forskjeller	(417)	(61)
Årets skattegrunnlag	2 277	2 562

Elementer i beregningen av utsatt skatt

<i>Beløp i millioner kroner</i>	31.12.03	31.12.02
Forskjeller som øker fremtidig skatt		
Driftsmidler		1
Forskuddsbetalte pensjonsrettigheter	426	75
Andre skatteøkende midlertidige forskjeller	31	22
Sum skatteøkende forskjeller	457	98
Forskjeller som reduserer fremtidig skatt		
Anleggsmidler	424	
Påløpte pensjonsforpliktelser	316	253
Finansielle instrumenter ²⁾	104	151
Andre skattereduserende midlertidige forskjeller	46	134
Sum skattereduserende forskjeller ¹⁾	890	538
Beregningsgrunnlag for utsatt skatt	(432)	(439)
Utsatt skattefordel	121	123

1) Omfatter i 2003 skattereduserende forskjeller på 247 millioner kroner vedrørende Elcon Finans og 157 millioner kroner vedrørende Gjensidige NOR Equities. Dette er forskjeller som har gitt grunnlag for inntektsføring i 2003 da selskapene skal henholdsvis selges og avvikles i 2004.

2) Finansielle instrumenter blir i finansregnskapet vurdert til markedsverdi, mens i skatteregnskapet behandles de etter realisasjonsprinsippet. Det samme gjelder balansetransaksjoner som gjennom bytteavtaler er knyttet til terminforretninger.

Note 16 – Eiendeler

	Gjensidige NOR Sparebank ASA	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	31.12.03	31.12.02
Kontanter og fordringer på sentralbanker	7 628	3 810
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	518	341
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	42 068	35 688
Spesifiserte tapsavsetninger	0	0
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	42 586	36 029
Nedbetalingslån	171 463	154 193
Kasse-, drifts- og brukskreditter	9 234	9 592
Byggelån	2 573	3 348
Brutto utlån til kunder	183 270	167 133
Spesifiserte tapsavsetninger	(1 021)	(995)
Uspesifisert tapsavsetning	(1 100)	(1 097)
Netto utlån til kunder	181 150	165 041
Overtatte eiendeler	7	14
Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige	199	1 195
Sertifikater og obligasjoner utstedt av finansinstitusjoner	16 467	16 989
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre	644	724
Sertifikater og obligasjoner	17 310	18 908
Kortsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis	1 312	1 417
Langsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis	153	129
Andeler i ansvarlige selskaper og kommandittselskaper	15	14
Aksjer m.v.	1 480	1 560
Eierinteresser i tilknyttede selskaper – kredittinstitusjoner	345	345
Eierinteresser i andre tilknyttede og felleskontrollerte selskaper	13	13
Eierinteresser i tilknyttede og felleskontrollerte selskaper	358	358
Eierinteresser i konsernselskaper – kredittinstitusjoner	3 297	3 002
Eierinteresser i andre konsernselskaper	1 014	1 033
Eierinteresser i konsernselskaper	4 311	4 035
Goodwill	158	217
Utsatt skattefordel	121	123
Balanseført utvikling av IT-systemer	93	49
Immaterielle eiendeler	373	388
Maskiner, inventar og transportmidler	676	773
Bygninger og andre faste eiendommer	11	11
Andre varige driftsmidler	17	17
Varige driftsmidler	704	801
Tilgodehavender, remburser og andre betalingstjenester	488	56
Konsernbidrag	695	573
Andre tilgodehavender	86	944
Andre eiendeler	1 269	1 574
Opptjente renter	1 019	2 343
Overfinansiering av pensjonsordningen	426	72
Andre forskuddsbetalinger og opptjente inntekter	240	108
Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter	1 685	2 523
Sum eiendeler	258 861	235 041

Note 17 – Kredittrisiko

Engasjementer fordelt på risikogrupper

Gjensidige NOR Sparebank ASA

<i>Beløp i milliarder kroner</i>	Brutto utlån	Garanti-ansvar	Ubenyttede rammer (kommitterte)	Totale engasjementer
Risikogruppe i forhold til normalisert tap i prosent ^{1) 2)}				
<0,25	140	7	23	170
0,25-0,75	19	2	4	24
>0,75 ³⁾	21	1	2	24
Misligholdte og tapsutsatte engasjementer	3			3
Totale engasjementer per 31. desember 2003	183	10	28	222
Risikogruppe i forhold til normalisert tap i prosent ^{1) 2)}				
<0,25	125	7	22	154
0,25-0,75	18	2	5	25
>0,75 ³⁾	21	1	1	23
Misligholdte og tapsutsatte engasjementer	3			3
Totale engasjementer per 31. desember 2002	167	10	28	205
Tapsnivå ¹⁾			2003	2002
Normaliserte tap inklusive tap av renter i prosent av netto utlån			0,29	0,31

- 1) Beregning av tapsnivå er basert på en vurdering av sannsynlighet for at tap vil oppstå i fremtiden (misligholdsfrekvens), ventet eksponering på et slikt fremtidig tidspunkt og størrelsen på ventet tap (tapsgraden).
- 2) Fusjonen mellom DnB og Gjensidige NOR har medført at beregningene i noen grad bygger på skjønn og estimater, og dette gir økt usikkerhet i tallene.
- 3) Denne risikogruppen inkluderer også engasjementer med normalisert tap under 0,75 prosent i de tilfellene hvor engasjementet har lav tapsgrad, men hvor det samtidig er høy sannsynlighet for fremtidig tap.

Personmarkedet

Gjensidige NOR Sparebank ASA

<i>Beløp i millioner kroner</i>	31.12.03	31.12.02
Lån med sikkerhet i bolig <80 % av forsvarlig verdigrunnlag	104 878	91 632
Lån med sikkerhet i bolig >80 % av forsvarlig verdigrunnlag	3 866	2 838
Utlån mot kredittkort	4 670	4 863
Øvrige utlån	5 369	5 728
Sum utlån til personmarkedet	118 783	105 061

Note 18 – Engasjementer fordelt på kundegrupper

Gjensidige NOR Sparebank ASA						
Beløp i millioner kroner	Utlån ¹⁾		Garantier ¹⁾		Kommitterte rammer ²⁾	
	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02
Personmarkedet	118 783	105 061	139	125	130 135	116 139
Shipping (utenriks sjøfart)	5 044	3 701	1 077	1 173	7 398	6 407
Eiendomsdrift	24 655	24 849	896	1 228	29 535	30 019
Industri	5 868	5 451	870	564	12 584	10 467
Tjenesteyting	7 474	6 630	1 574	1 231	10 274	8 942
Handel	6 197	5 544	845	780	9 621	6 412
Olje og gass	130	117	16	19	225	136
Transport og kommunikasjon	1 095	2 384	326	382	1 652	2 769
Bygg og anleggsvirksomhet	2 273	2 368	722	634	3 649	4 266
Kraft og vannforsyning	1 720	2 051	1 130	1 647	3 057	3 697
Offentlig forvaltning	259	411			1 587	802
Fiske og fangst	373	400			440	417
Hotell og restaurant	2 061	1 620	189	190	2 498	5 641
Jordbruk og skogbruk	2 904	2 784	27	115	3 383	3 509
Øvrige kundegrupper	3 413	2 767	1 728	1 377	5 535	5 460
Sum kunder	182 250	166 138	9 538	9 464	221 573	205 083
Kredittinstitusjoner ³⁾	38 544	31 160	419	299	51 932	35 563
Totalt	220 794	197 298	9 957	9 764	273 505	240 646

1) Utlån og garantier etter spesifiserte tapsavsetninger.

2) Samlet kommittert ramme for kreditteksponering.

3) Utlån til kredittinstitusjoner inngår i balansen på linjen "Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner".

Inndelingen i kundegrupper er basert på Statistisk Sentralbyrås standard for sektor- og næringsgruppering. Innplasseringen av kundene er bestemt av kundens hovedvirksomhet.

Note 19 – Misligholdte og tapsutsatte engasjementer fordelt på kundegrupper

Gjensidige NOR Sparebank ASA						
Beløp i millioner kroner	Netto misligholdte engasjementer ¹⁾		Netto tapsutsatte engasjementer ¹⁾		Samlede spesifiserte tapsavsetninger	
	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02
Personmarkedet	991	850	6	13	415	415
Shipping (utenriks sjøfart)	7	1			3	2
Eiendomsdrift	308	310	179	84	164	190
Industri	175	30	21	25	195	145
Tjenesteyting	98	48	31	43	98	77
Handel	52	99	10	8	46	42
Transport og kommunikasjon	17	10		1	6	1
Bygg og anleggsvirksomhet	94	64	5	6	58	33
Fiske og fangst	80	23		44	18	4
Hotell og restaurant	68	38	11	9	14	55
Jordbruk og skogbruk	33	20	4	3	6	2
Øvrige kundegrupper	10	6		5	1	49
Sum kunder	1 933	1 500	266	241	1 024	1 015
Kredittinstitusjoner ²⁾	5		5		2	
Totalt	1 938	1 500	271	241	1 027	1 015

1) Alle beløp representerer engasjement etter fradrag for spesifiserte tapsavsetninger.

2) Utlån til kredittinstitusjoner inngår i balansen på linjen "Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner".

Inndelingen i kundegrupper er basert på Statistisk Sentralbyrås standard for sektor- og næringsgruppering. Innplasseringen av kundene er bestemt av kundens hovedvirksomhet.

Note 20 – Misligholdte, tapsutsatte og nullstilte engasjementer

Beløp i millioner kroner	Gjensidige NOR Sparebank ASA					
	Personmarkedet		Bedriftsmarkedet		Totalt	
	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02
Misligholdte engasjementer ¹⁾						
Før spesifiserte tapsavsetninger	1 393	1 246	1 349	1 014	2 742	2 260
Etter spesifiserte tapsavsetninger ¹⁾	991	850	947	649	1 938	1 500
Tapsutsatte engasjementer ¹⁾						
Før spesifiserte tapsavsetninger	19	32	475	463	494	495
Etter spesifiserte tapsavsetninger ¹⁾	6	13	265	247	271	241
*) Herav:						
Nullstilte engasjementer						
Før spesifiserte tapsavsetninger	644	590	809	689	1 453	1 279
Etter spesifiserte tapsavsetninger	242	233	407	286	649	519

1) Inkluderer tapsavsetninger på utlån til kredittinstitusjoner.

Misligholdte engasjementer representerer samlet engasjement til kunder hvor betalingsbetingelsene ikke er overholdt, med mindre forholdet ventes å være forbigående. Engasjementer klassifiseres som misligholdte senest 90 dager etter formelt betalingsmislighold. **Tapsutsatte engasjementer** er samlede utlån og garantier mot kunder med engasjementer som ikke er klassifisert som misligholdte, men hvor det etter en vurdering av verdien av sikkerheter og kundens økonomiske stilling er sannsynlighetsovervekt for tap. **Nullstilte engasjementer** inngår i misligholdte og tapsutsatte engasjementer og viser samlet eksponering mot kunder hvor det er foretatt tilbakeføring av renteinntekter, se note 3.

Note 21 – Tapsavsetninger på utlån og garantier

Beløp i millioner kroner	Gjensidige NOR Sparebank ASA					
	Totale tapsavsetninger		Utlån		Garantier	
	2003	2002	2003	2002	2003	2002
Spesifiserte tapsavsetninger per 1. januar	1 015	868	995	844	20	24
Konstaterte tap dekket av tidligere års spesifiserte tapsavsetninger	371	213	366	213	5	
Periodens avsetning						
Økte spesifiserte tapsavsetninger	25	96	25	96		
Nye spesifiserte tapsavsetninger	446	335	443	333	3	2
Tilbakeførte spesifiserte tapsavsetninger	91	59	80	57	11	2
Valutakursendringer	3	(12)	3	(8)		(4)
Spesifiserte tapsavsetninger per 31. desember	1 027	1 015	1 021	995	7	20
Uspesifisert tapsavsetning per 1. januar	1 097	1 095	1 097	1 095		
Periodens uspesifiserte tapsavsetning	0	2	0	2		
Uspesifisert tapsavsetning kjøpt portefølje	3		3			
Uspesifisert tapsavsetning per 31. desember	1 100	1 097	1 100	1 097	0	0
Totale tapsavsetninger per 31. desember	2 127	2 112	2 120	2 092	7	20

Note 22 – Utlån og garantier fordelt på geografiske områder ¹⁾

Gjensidige NOR Sparebank ASA						
Beløp i millioner kroner	Utlån til kunder		Utlån til kredittinstitusjoner		Garantier	
	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02
Oslo	42 503	37 608	12 774	9 352	4 428	4 370
Østlandet og Sørlandet	112 394	103 060	24 869	21 044	3 512	3 634
Vestlandet	6 763	6 381	195	193	337	201
Nord-Norge og Midt-Norge	18 697	16 728	142	56	719	819
Sum Norge	180 357	163 777	37 980	30 645	9 371	9 024
Vest-Europa	1 756	2 489	78	184	221	176
Øst-Europa	131	63	487	331	13	8
Sum Europa utenom Norge	1 887	2 552	564	515	234	184
USA og Canada	261	372			195	159
Bermuda og Panama ²⁾	166	191				
Argentina	3	3				
Latin-Amerika forøvrig	135	8			167	113
Sum Amerika	565	574			362	272
Singapore	6	3			229	303
Hong Kong	5	6				
Indonesia		1				
Thailand	6	4			1	
Malaysia	5	5				
Asia forøvrig	14	27			140	
Sum Asia	36	46			370	303
Liberia ²⁾	98	170				
Afrika forøvrig	19	7				
Australia og New Zealand	309	7				
Totalt	183 270	167 133	38 544	31 160	9 963	9 783

1) Basert på kundens adresse.

2) Gjelder shippingengasjementer.

Alle beløp representerer henholdsvis utlån og garantier før fradrag for spesifiserte tapsavsetninger.

Note 23 – Ansvarlige lån til kunder

Gjensidige NOR Sparebank ASA				
Beløp i millioner kroner	31.12.03		31.12.02	
	Utlån	Obligasjoner	Utlån	Obligasjoner
I kredittinstitusjoner ¹⁾	966	443	963	440
I andre foretak ²⁾	1 726	35	709	40
Sum ansvarlige lån	2 692	478	1 672	480

1) Herav ansvarlige lån til datterselskaper

2) Herav ansvarlige lån til Gjensidige NOR Spareforsikring

966

1 725

963

706

Noten viser lån som er ytet i form av ansvarlig lånekapital til kunder. Betingelsene knyttet til denne typen engasjementer tilsier en høyere risiko for Gjensidige NOR Sparebank ASA enn ordinære utlån og investeringer i obligasjoner.

Note 24 – Certifikater og obligasjoner

Gjensidige NOR Sparebank ASA						
Beløp i millioner kroner	Kostpris	31.12.03 Bokført verdi	Virkelig verdi	Kostpris	31.12.02 Bokført verdi	Virkelig verdi
Sertifikater og obligasjoner						
Børsnoterte	16 992	17 002	17 025	18 596	18 624	18 646
Unoterte	308	308	308	284	284	285
Sum kortsiktige sertifikater og obligasjoner ¹⁾	17 300	17 310	17 333	18 880	18 908	18 931
1) Herav: Handelsporteføljen	1 405	1 415	1 415	2 511	2 539	2 539
Bankporteføljen	15 895	15 895	15 918	16 369	16 369	16 392

Note 25 – Aksjer m.v.

Gjensidige NOR Sparebank ASA						
Beløp i millioner kroner	Kostpris	31.12.03 Bokført verdi	Virkelig verdi	Kostpris	31.12.02 Bokført verdi	Virkelig verdi
Kortsiktige investeringer i aksjer m.v.						
Børsnoterte norske	4	4	4	217	183	183
Fondsandeler	1 313	1 308	1 308	1 244	1 234	1 234
Sum kortsiktige investeringer i aksjer m.v. ¹⁾	1 317	1 312	1 312	1 461	1 417	1 417
Langsiktige investeringer i aksjer m.v.						
Unoterte norske	139	139	194	115	115	117
Utenlandske	29	29	47	28	28	28
Sum langsiktige investeringer i aksjer m.v.	168	168	242	143	143	145
Sum aksjer m.v.	1 485	1 480	1 554	1 604	1 560	1 562
1) Herav: Handelsporteføljen	29	24	24	242	198	198
Bankporteføljen	1 288	1 288	1 288	1 219	1 219	1 219

Note 26 – Kortsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis per 31. desember 2003

Gjensidige NOR Sparebank ASA						
Beløp i tusen	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende verdi	Eierandel i prosent ¹⁾	Bokført verdi	Markeds- verdi
Finansinstitusjoner						
Sparebanken Rana	50 935	27 900	2 790	5,5	3 655	3 655
Andeler i fond						
Avanse Kort Likviditet III		121 571	1 218 707		1 218 523	1 218 523
Avanse Obligasjon III		6 944	69 440		69 328	69 329
Fidelity UBN Am. Growth		50 000	5 000		4 305	4 305
Fidelity UBN Global SmallCap		50 000	5 000		4 558	4 558
Fidelity UBN Nordic		50 000	5 000		4 278	4 278
MLIM UBN European Opportunities		25 000	2 500		2 107	2 107
MLIM UBN World Energy		25 000	2 500		2 250	2 250
MLIM UBN World New Energy		25 000	2 500		1 227	1 227
MLIM UBN World Technology		25 000	2 500		1 658	1 658
Sum kortsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis					1 311 889	1 311 889

1) Beregning av eierandel i prosent er basert på selskapets totale aksjekapital.

Note 27 – Langsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis per 31. desember 2003

		Gjensidige NOR Sparebank ASA					
Beløp i tusen		Selskapets	Antall	Pålydende	Eierandel	Bokført	Markeds-
Verdier i norske kroner når ikke annet er angitt		aksjekapital	aksjer	verdi	i prosent	verdi	verdi
Finansinstitusjoner							
Viking Ship Finance Ltd.	CHF	30 000	9 000	2 700	9,0	14 591	33 074
Norske selskaper							
BBS/Bank-Axept Holding		165 000	1 172 392	29 310	17,8	29 226	29 226
Buskerud Telemark Vestfold Investeringsfond		49 004	25 883	2 588	5,3	2 588	2 629
Grenland Investeringsfond		47 000	1 000	1 000	2,1	1 000	1 000
NOKAS		50 000	7 886	7 886	15,8	7 886	7 886
Norsk Tillitsmann		11 600	11 974	1 197	10,3	1 197	4 490
Oslo Børs Holding		50 000	483 512	4 835	9,7	55 945	87 999
Sikon Øst		50 013	52 500	5 250	10,5	10 475	8 925
Spama		3 156	7 674	767	24,3	747	6 383
Såkkorninvest Innland		30 000	2 500	1 000	3,3	1 000	500
Teller		8 000	1 600	1 600	20,0	397	397
Vestfold Flyplassinvest		7 324	340	340	4,6	340	27
VPS Holding		50 000	329 300	3 293	6,6	23 051	39 516
Utenlandske andeler							
FSN Capital Limited Partnership 1						9 768	9 768
Procuritas MBO Invest						4 631	4 631
Andre aksjer m.v.						5 234	5 234
Sum langsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis						168 076	241 686

Note 28 – Eierinteresser i tilknyttede og felleskontrollerte selskaper

		Gjensidige NOR Sparebank ASA				
		Aksje-	Antall	Eierandel	Verdi i	Verdi i
		kapital	aksjer	i prosent	balansen	balansen
Beløp i millioner kroner		31.12.03	31.12.03	31.12.03	31.12.03	31.12.02
Felleskontrollerte selskaper						
Gjensidige NOR Markedsstøtte ¹⁾		10	5 000	50,00	5	5
Gjensidige NOR Driftspartner ¹⁾		15	7 500	50,00	8	8
Tilknyttede selskaper						
Eksporfinans		1 594	30 997	20,42	345	345
Sum eierinteresser i tilknyttede og felleskontrollerte selskaper					358	358

1) Fra januar 2004 eies selskapene 100 prosent av DnB NOR Bank ASA

Note 29 – Eierinteresser i konsernselskaper per 31. desember 2003

		Gjensidige NOR Sparebank ASA				
Beløp i tusen		Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende verdi	Eierandel i prosent	Bokført verdi
<i>Verdier i norske kroner når ikke annet er angitt</i>						
Utenlandske datterselskaper						
UBN INT SA Luxembourg	EUR	17 352	70 000	17 352	100	146 088
UBN Reinsurance SA Luxembourg		11 000	10 999	10 999	100	10 999
Norske datterselskaper						
Avanse Forvaltning ¹⁾		3 265	3 265 000	3 265	100	336 411
Elcon Finans ²⁾		1 895 011	1 895 011	1 895 011	100	2 197 884
Gjensidige NOR Eiendomsmegling ³⁾		39 100	1 955	39 100	100	44 200
Gjensidige NOR Equities ⁴⁾		43 266	131 109	43 266	100	138 121
Gjensidige NOR Kapitalforvaltning ¹⁾		75 000	75 000	75 000	100	258 186
Hafjell Alpinsenter		26 330	2 633	26 330	100	12 400
Sparebankgårdene		204 920	204 920	204 920	100	213 914
SparebankKreditt		825 000	8 250 000	825 000	100	952 552
Sum eierinteresser i konsernselskaper						4 310 755

1) Selskapet vil bli fusjonert med DnB NOR Kapitalforvaltning ASA.

2) Skal i henhold til vilkår for DnB NOR fusjonen selges innen to år.

3) Selskapet vil bli fusjonert med DnB Eiendomsmegling AS.

4) Selskapet skal avvikles, virksomheten vil bli overført til DnB NOR Bank ASA.

Note 30 – Immaterielle eiendeler

		Gjensidige NOR Sparebank ASA					
Goodwill							
Beløp i millioner kroner	Avskrivningsplan	Bokført verdi 31. des. 2003	Ordinære avskrivninger i 2003	Kjøpt goodwill i 2003	Bokført verdi 1. jan. 2003	Samlede avskrivninger før 2003	Opprinnelig goodwill
Cresco	8 år ¹⁾	125	38		163	144	307
Spareforsikringsportefølje	4 år	15	14	1	29	26	55
Kontorene i Bø og Vinje	5 år	18	6		25	7	32
Sum goodwill		158	59	1	217	177	394

1) Gjelder overtagelsen av kredittkortporteføljen til Gjensidige Bank i 1999. Avskrivningsperioden er fastsatt ut fra porteføljens antatte gjenværende økonomiske levetid på overtagelsestidspunktet.

Andre immaterielle eiendeler ¹⁾

Beløp i millioner kroner	Avskrivningsplan	Bokført verdi 31. des. 2003	Ordinære avskrivninger i 2003	Avhendet i 2003	Balanseført i 2003	Bokført verdi 1. jan. 2003	Samlede av- og nedskrivninger før 2003	Opprinnelig balanseført
EDB programvare	3-5 år	93	21	0	65	49	12	61

1) For informasjon om utsatt skattefordel, se note 15.

Gjensidige NOR Sparebank ASA driver ikke systematisk forskning og utvikling ut over utvikling av nye administrative IT-løsninger. Utgifter til slike aktiviteter vurderes løpende, og balanseførte utgifter vurderes i forhold til fremtidig inntjening.

Note 31 – Varige driftsmidler

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Gjensidige NOR Sparebank ASA	
	Maskiner, inventar og transportmidler	Bankbygninger og andre faste eiendommer
Opprinnelig anskaffelseskost	1 761	16
Samlede av- og nedskrivninger før 2003	988	5
Bokført per 1. januar 2003	773	11
Anskaffet	92	2
Avhendet (salgspris)	1	2
Gevinster	1	0
Ordinære avskrivninger	168	1
Nedskrivninger	20	0
Bokført per 31. desember 2003	676	11

Note 32 – Gjeld

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Gjensidige NOR Sparebank ASA	
	31.12.03	31.12.02
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid/opsigelsesfrist	2 055	4 144
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid/opsigelsesfrist	29 464	23 210
Gjeld til kredittinstitusjoner	31 519	27 354
Innskudd fra kunder uten avtalt løpetid/opsigelsesfrist	116 892	114 432
Innskudd fra kunder med avtalt løpetid/opsigelsesfrist	8 158	8 112
Innskudd fra kunder	125 050	122 544
Sertifikatgjeld	9 452	11 106
Fradrag for egne sertifikater i bankporteføljen	0	90
Obligasjonsgjeld	61 255	48 677
Fradrag for egne obligasjoner i bankporteføljen	1 225	2 862
Verdipapirgjeld	69 482	56 831
Remburser, sjekker og andre betalingstjenester	565	496
Skyldig konsernbidrag/utbytte	2 918	2 464
Påløpt, ikke ilignet betalbar skatt	6	16
Finansielle derivater	1 256	1 188
Øvrig gjeld	2 943	488
Annen gjeld	7 688	4 652
Påløpte renter	1 604	1 805
Andre påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	886	367
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	2 490	2 172
Pensjonsforpliktelser	316	357
Spesifiserte tapsavsetninger på garantiansvar	6	20
Avsetninger til forpliktelser	322	387
Ordinær ansvarlig lånekapital	4 192	2 667
Evigvarende ansvarlig lånekapital	2 282	3 091
Ansvarlig lånekapital	6 475	5 758
Fondsobligasjonslån	2 944	2 552
Sum gjeld	245 970	222 250

Note 33 – Kundeinnskudd fordelt på kundegrupper

Beløp i millioner kroner	Gjensidige NOR Sparebank ASA	
	31.12.03	31.12.02
Personmarkedet	65 064	61 330
Shipping (utenriks sjøfart)	490	428
Eiendomsdrift	7 871	7 285
Industri	3 064	3 489
Tjenesteyting	18 792	12 118
Handel	5 937	5 841
Olje og gass	54	61
Transport og kommunikasjon	1 513	1 440
Bygg og anleggsvirksomhet	2 130	2 261
Kraft og vannforsyning	2 065	2 192
Offentlig forvaltning	6 872	6 589
Fiske og fangst	131	141
Hotell og restaurant	658	647
Jordbruk og skogbruk	1 364	1 405
Finansieringsvirksomhet	9 040	15 605
Øvrige kundegrupper	6	1 713
Sum kunder	125 050	122 544
Kredittinstitusjoner	1 112	966
Totalt	126 163	123 511

Note 34 – Forfallsstruktur på obligasjonsgjeld per 31. desember 2003 ¹⁾

Beløp i millioner kroner	Gjensidige NOR Sparebank ASA		
	Norske kroner	Valuta	Totalt
Forfall (år)			
2004	860	10 175	11 035
2005	2 359	10 496	12 855
2006	3 048	7 443	10 491
2007		8 104	8 104
2008	2 670	11 247	13 917
2009	296	296	592
2010 og senere	845	1 966	2 811
Effekt valutakurssikring		261	261
Aktiverte kostnader og periodisert underkurs	(36)		(36)
Totalt	10 042	49 988	60 030

1) Fratrullet beholdning av egne obligasjoner i bankporteføljen.

Note 35 – Mer-/mindreverdi på egne obligasjoner i bankporteføljen per 31. desember 2003

Beløp i millioner kroner	Gjensidige NOR Sparebank ASA	
	Over-/ (underkurs) ¹⁾	Bokført verdi
Forfall (år)		
2004	(23)	8
2005	(17)	206
2006	(15)	
2007	(2)	
2008	(1)	782
2009	(1)	204
2010 og senere	(4)	25
Totalt	(64)	1 225

1) Beløpene er avsatt for periodisering over løpetiden.

Markedsverdien på egne obligasjoner i bankporteføljen per 31. desember 2003 utgjorde i alt 1 329 millioner kroner.

Note 36 – Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån

Beløp i millioner kroner	Gjensidige NOR Sparebank ASA					
	Balanse 31.12.03	Emittert 2003	Forfalt/ innløst 2003	Valutakurs- endring 2003	Netto endring aktiverte kostnader 2003	Balanse 31.12.02
Ordinær ansvarlig lånekapital	4 192	1 684	349	200	(10)	2 667
Evigvarende ansvarlig lånekapital	2 282		836	28	(1)	3 091
Fondsobligasjonslån ¹⁾	2 945			395	(2)	2 552
Totalt	9 419	1 684	1 185	623	(13)	8 310

1) Fondsobligasjoner er et kapitalinstrument som er godkjent som et element i kjernekapitalen innen en ramme på 15 prosent av samlet kjernekapital. Kredittilsynet kan kreve at fondsobligasjonene skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom bankens kjernekapitaldekning faller under 5 prosent eller samlet kapitaldekning faller under 6 prosent. Nedskevne beløp på fondsobligasjonene skal være skrevet opp før det kan utbetales utbytte til aksjonærene eller egenkapitalen skrives opp.

Opptaksår	Bokført i utenlandsk valuta		Rentesats	Forfall	Første forfallstidspunkt	Bokført i norske kroner
Ordinær ansvarlig lånekapital						
2001	USD	125	3 mndr LIBOR + 0,75%	2011	2006	834
2002	EUR	200	3 mndr EURIBOR + 0,60%	2012	2007	1 684
2003	EUR	200	3 mndr EURIBOR + 0,70%	2013	2008	1 684
Netto endring aktiverte kostnader						(10)
Sum ordinær ansvarlig kapital						4 192
Evigvarende ansvarlig lånekapital						
1996	USD	105	7,65% p.a.		2006	701
1996	JPY	10 000	4,00% p.a.		2011	624
1999	JPY	10 000	4,51% p.a.		2029	624
2000	USD	50	8,61% p.a.		2005	334
Netto endring aktiverte kostnader						(1)
Sum evigvarende ansvarlig lånekapital						2 282
Fondsobligasjoner						
2002	EUR	350	7,07% p.a.		2012	2 947
Netto endring aktiverte kostnader						(2)
Sum fondsobligasjoner						2 945

Note 37 – Egenkapital

Beløp i millioner kroner	Gjensidige NOR Sparebank ASA		
	Aksje- kapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Balanse per 31. desember 2002	6 786	6 004	12 790
Årets resultat		2 227	2 227
Avgitt konsernbidrag/utbytte		2 126	2 126
Balanse per 31. desember 2003	6 786	6 105	12 891

Note 38 – Resultat per aksje

	Gjensidige NOR Sparebank ASA	
	2003	2002
Årets resultat (millioner kroner)	2 227	1 781
Gjennomsnittlig antall aksjer (i hele 1 000)	67 857	67 857
Resultat per aksje (kroner)	32,82	26,25

Note 39 – Kapitaldekning

Gjensidige NOR Sparebank ASA			
Beløp i millioner kroner	31.12.03	31.12.02	
Aksjekapital	6 786	6 786	
Øvrig egenkapital	6 105	6 004	
Egenkapital	12 891	12 790	
Fondsobligasjoner ^{1) 2)}	2 155	2 179	
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	(307)	(52)	
Goodwill	(158)	(217)	
Utsatt skattefordel	(121)	(123)	
Andre immaterielle eiendeler	(94)	(48)	
Kjernekapital	14 366	14 529	
Evigvarende ansvarlig lånekapital ^{1) 2)}	2 686	3 464	
Ordinær ansvarlig lånekapital ²⁾	3 865	2 667	
Netto tilleggskapital	6 551	6 131	
Fradrag	(1 674)	(1 000)	
Sum tellende ansvarlig kapital ³⁾	19 243	19 660	
Risikovektet volum	156 870	146 406	
Kjernekapitaldekning i prosent	9,2	9,9	
Kapitaldekning i prosent	12,3	13,4	

Spesifikasjon av risikovektet volum

Spesifikasjon av risikovektet volum						Gjensidige NOR Sparebank ASA		
		Risikovektet volum ³⁾						
		Nominelle beløp per 31.12.03						
Beløp i millioner kroner	Risikovekt:	0%	10%	20%	50%	100%	31.12.03	31.12.02
Bankportefølje								
Kontanter og ordinære innskudd i banker		7 007		4 150			830	867
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer		200		16 348		635	3 905	4 012
Utlån		526	1	35 405	114 109	69 091	133 227	122 986
Øvrige fordringer		426		791	492	1 242	1 646	2 918
Anleggsmidler						5 551	5 551	5 347
Sum eiendeler		8 159	1	56 694	114 601	76 519	145 158	136 129
Garantiansvar		384		376	36	9 541	6 849	6 686
Innvilgede, ikke trukkede kreditter		34 089	375	812		6 294	3 247	2 646
Finansielle derivater				29 377			432	243
Annet							(100)	(68)
Sum poster utenfor balansen							10 428	9 508
Sum risikovektet volum, bankportefølje							155 586	145 637
Handelsportefølje								
Posisjonsrisiko egenkapitalinstrumenter							26	290
Posisjonsrisiko gjeldsinstrumenter							2 010	1 689
Motpartsrisiko og annen risiko							3 049	1 902
Sum risikovektet volum, handelsportefølje							5 085	3 880
Sum risikovektet volum, bankportefølje og handelsportefølje							160 671	149 517
Fradrag for:								
Ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner							(1 674)	(1 000)
Spesifiserte og uspesifiserte tapsavsetninger							(2 128)	(2 112)
Risikovektet volum							156 870	146 406

1) Fondsobligasjoner kan utgjøre inntil 15 prosent av kjernekapitalen, overskytende del teller som evigvarende tilleggskapital.

2) I henhold til kapitaldekningsreglene skal laveste valutakurs av kursen på opptaksdatoen og beregningstidspunktet legges til grunn for inkludering av fondsobligasjoner og annen tellende ansvarlig kapital.

3) Ansvarlig kapital og nominelle beløp benyttet ved beregning av risikovektet volum vil avvike fra Gjensidige NOR Sparebank ASAs regnskap, idet ulike prinsipper benyttes for beregning av kapitaldekning.

Alle tall er presentert i henhold til gjeldende regler på det aktuelle tidspunkt.

Note 40 – Tidsperiode frem til renteendring per 31. desember 2003

		Gjensidige NOR Sparebank ASA						
<i>Beløp i millioner kroner</i>		Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. inntil 3 mnd.	Fra 3 mnd. inntil 1 år	Fra 1 år inntil 5 år	Over 5 år	Uten renter	Totalt
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanker	norske kroner	6 998					523	7 521
	utenlandsk valuta	9					98	107
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	norske kroner	31 168	1 573	170	25			32 936
	utenlandsk valuta	8 953	472	222	3			9 650
Netto utlån til kunder ¹⁾	norske kroner	19 439	115 229	11 075	23 891	1 401	(1 100)	169 934
	utenlandsk valuta	4 262	4 826	2 126				11 215
Sertifikater og obligasjoner	norske kroner	183	1 319	425	5 874	187	10	7 997
	utenlandsk valuta	3 513	4 881	14	905			9 313
Øvrige eiendeler	norske kroner						9 875	9 875
	utenlandsk valuta						312	312
Sum eiendeler		74 525	128 301	14 032	30 697	1 588	9 718	258 861
	norske kroner	57 788	118 121	11 670	29 789	1 588	9 308	228 263
	utenlandsk valuta	16 737	10 180	2 362	908		410	30 598
Gjeld og egenkapital								
Gjeld til kredittinstitusjoner	norske kroner	4 585	1 308	1 969				7 862
	utenlandsk valuta	9 503	6 235	7 919				23 657
Innskudd fra kunder	norske kroner	123 102	104	140	51			123 397
	utenlandsk valuta	1 653						1 653
Verdipapirgjeld	norske kroner	1 290	4 966	3 007	4 866	845	(35)	14 939
	utenlandsk valuta	17 747	31 653	1 651	1 897	1 334	261	54 543
Øvrig gjeld	norske kroner						10 206	10 206
	utenlandsk valuta						294	294
Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	norske kroner						(13)	(13)
	utenlandsk valuta		4 202		1 035	4 195		9 432
Egenkapital	norske kroner						12 891	12 891
	utenlandsk valuta							
Sum gjeld og egenkapital		157 881	48 468	14 686	7 849	6 374	23 603	258 861
	norske kroner	128 977	6 378	5 116	4 917	845	23 049	169 282
	utenlandsk valuta	28 904	42 090	9 570	2 932	5 529	554	89 579
Netto tidsperiode frem til renteendring på balanseposter		(83 356)	79 834	(654)	22 848	(4 786)	(13 885)	
	norske kroner	(71 189)	111 743	6 554	24 872	743	(13 741)	58 982
	utenlandsk valuta	(12 167)	(31 909)	(7 208)	(2 024)	(5 529)	(144)	(58 982)
1) Kasse-, drifts- og brukskreditt er gruppert som "Inntil 1 mnd". Spesifiserte og uspesifiserte tapsavsetninger er gruppert henholdsvis som "Over 5 år" og "Uten renter".								
Netto nominelle verdier på finansielle derivater		7 434	7 269	(1 790)	(17 347)	3 887		(547)
	norske kroner	8 926	(23 228)	(20 001)	(21 126)	(1 406)		(56 834)
	utenlandsk valuta	(1 492)	30 496	18 211	3 779	5 293		56 286

Note 41 – Rentefølsomhet

Verdien av poster på og utenfor balansen påvirkes av endringer i rentenivået. Tabellen nedenfor viser potensielt tap for Gjensidige NOR Sparebank ved en endring i rentenivået på ett prosentpoeng.

Beregningene tar utgangspunkt i en tenkt situasjon hvor renteendringen for samtlige valutaslag går i Gjensidige NOR Sparebanks disfavør i forhold til bankens posisjoner. Likeledes antas renteendringene innenfor samtlige tidsintervaller hver for seg å være ufordelaktige for banken. Tallene vil således reflektere maksimalt tap for Gjensidige NOR Sparebank. For handelsporteføljen vil slike tap kostnadsføres fortløpende. For bankporteføljen vil tapene periodiseres over gjenstående løpetid.

Beregningene er gjort med utgangspunkt i bankens posisjoner per 31. desember 2003 og markedsrentene på samme tidspunkt.

Rentefølsomhet per tidsperiode**Gjensidige NOR Sparebank ASA**

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Inntil 1 måned	Fra 1 måned inntil 3 måneder	Fra 3 måneder inntil 1 år	Fra 1 år inntil 5 år	Over 5 år	Totalt
Handelsporteføljen						
NOK	4	10	6	58	18	52
USD	0	12	10	11	0	5
EUR	0	7	1	0	11	20
GBP	0	0	0	0	0	0
Annen valuta	5	4	6	4	1	9
Bankporteføljen						
NOK	7	5	1	20	33	10
Sum						
NOK	12	15	5	38	15	62
USD	0	12	10	12	0	5
EUR	0	0	0	0	0	0
GBP	0	0	0	0	0	0
Annen valuta	5	4	6	4	7	9

Tabellen omfatter ikke administrativ renterisiko og renterisiko knyttet til ikke-rentebærende eiendeler.

Note 42 – Valutaposisjoner

Tabellen nedenfor angir valutaposisjoner per 31. desember 2003 for ulike balanseposter og finansielle derivater i henhold til definisjon gitt av Norges Bank. Nettoposisjoner i hver enkelt utenlandsk valuta kan være opptil 15 prosent av ansvarlig kapital. Den aggregerte valutaposisjon må holdes innenfor 30 prosent av ansvarlig kapital. Valutarisiko vedrørende investeringer i konsernselskaper inngår i valutaposisjonen med balanseført beløp.

Gjensidige NOR Sparebank ASA

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Norske kroner	Utenlandsk valuta	Herav: USD	EUR	GBP	SEK	DKK	JPY
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanker	7 521	107	14	42	9	22	13	1
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	32 936	9 650	2 316	2 162	84	3 516	1 324	60
Netto utlån til kunder	169 935	11 215	3 946	1 815	724	2 260	203	201
Sertifikater og obligasjoner	7 997	9 313	1 494	7 552	266			
Aksjer m.v.	1 451	29		10		5		
Øvrige eiendeler	8 424	283	54	200	6	11	1	4
Sum eiendeler	228 263	30 598	7 824	11 781	1 089	5 814	1 541	266
Gjeld og egenkapital								
Gjeld til kredittinstitusjoner	7 862	23 657	15 355	4 893	1 072	353	16	4
Innskudd fra kunder	123 397	1 653	727	481	132	208	26	45
Verdipapirgjeld	14 939	54 543	19 760	33 890	893			
Øvrig gjeld	10 206	294	81	163	14	9		4
Ansvarlig lånekapital	(13)	9 432	1 869	6 314				1 249
Egenkapital	12 891							
Sum gjeld og egenkapital	169 282	89 579	37 792	45 742	2 110	569	42	1 301
Netto valutaeksponering på balanseposter	58 982	(58 982)	(29 968)	(33 961)	(1 020)	5 245	1 499	1 035
Finansielle derivater	(58 968)	58 968	29 988	33 967	1 020	(5 241)	(1 495)	1 003
Netto valutaeksponering	14	(14)	20	6	0	4	4	(32)

Note 43 – Restløpetid per 31. desember 2003

		Gjensidige NOR Sparebank ASA						
<i>Beløp i millioner kroner</i>		Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. inntil 3 mnd.	Fra 3 mnd. inntil 1 år	Fra 1 år inntil 5 år	Over 5 år	Uten forfall	Totalt
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanker	norske kroner	6 998					523	7 521
	utenlandsk valuta	9					98	107
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	norske kroner	31 160	388	178	215	995		32 936
	utenlandsk valuta	8 813	265	288	133	152		9 650
Netto utlån til kunder ¹⁾	norske kroner	16 161	2 866	11 306	35 336	105 365	(1 100)	169 934
	utenlandsk valuta	4 748	2 265	1 274	1 936	992		11 215
Sertifikater og obligasjoner	norske kroner	9	209	322	6 065	1 382	10	7 997
	utenlandsk valuta			1 200	7 833	280		9 313
Øvrige eiendeler	norske kroner	610		695	121		8 449	9 875
	utenlandsk valuta	58					254	312
Sum eiendeler		68 566	5 993	15 263	51 639	109 166	8 234	258 861
	norske kroner	54 938	3 463	12 501	41 737	107 742	7 882	228 263
	utenlandsk valuta	13 628	2 530	2 762	9 902	1 424	352	30 598
Gjeld og egenkapital								
Gjeld til kredittinstitusjoner	norske kroner	4 579	1 308	1 969	6			7 862
	utenlandsk valuta	9 503	6 020	7 919	215			23 657
Innskudd fra kunder	norske kroner	120 377	339	851	1 830			123 397
	utenlandsk valuta	1 653						1 653
Verdipapirgjeld	norske kroner	2 750	480	2 527	8 076	1 141	(35)	14 939
	utenlandsk valuta	5 325	2 467	6 938	37 291	2 262	261	54 543
Øvrig gjeld	norske kroner	6 200	172	4	7	316	3 507	10 206
	utenlandsk valuta	26		29			238	294
Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	norske kroner						(13)	(13)
	utenlandsk valuta					4 202	5 230	9 432
Egenkapital	norske kroner						12 891	12 891
	utenlandsk valuta							
Sum gjeld og egenkapital		150 413	10 786	20 237	47 425	7 921	22 079	258 861
	norske kroner	133 906	2 299	5 351	9 919	1 457	16 350	169 282
	utenlandsk valuta	16 507	8 487	14 886	37 506	6 464	5 729	89 579
Netto restløpetid på balanseposter		(81 847)	(4 793)	(4 974)	4 214	101 245	(13 845)	
	norske kroner	(78 968)	1 164	7 150	31 818	106 285	(8 468)	58 982
	utenlandsk valuta	(2 879)	(5 957)	(12 124)	(27 604)	(5 040)	(5 377)	(58 982)
1) Kasse-, drifts- og brukskreditt er gruppert som "Inntil 1 mnd". Spesifiserte og uspesifiserte tapsavsetninger er gruppert som henholdsvis "Over 5 år" og "Uten forfall".								
Netto nominelle verdier på finansielle derivater								
	norske kroner	3 652	(22 560)	(19 999)	(12 736)	(5 191)		(56 834)
	utenlandsk valuta	(3 652)	22 560	19 999	12 736	5 191		56 834

Note 44 – Finansielle derivater

Finansielle derivater handles for å avdekke likviditets- og markedsrisiko som oppstår som følge av bankens ordinære virksomhet (bankportefølje). I tillegg benytter banken finansielle derivater i sin egenhandel (handelsportefølje).

Valutaterminforretninger

Avtaler om kjøp eller salg av valuta på et fremtidig tidspunkt til fastsatt kurs.

FRA-kontrakter

Avtaler om en rentesats for en fremtidig periode for et bestemt beløp. Når oppgjør skal skje, utveksles kun forskjellen mellom avtalt rente og markedsrente.

Renteopsjoner

Avtaler som gir kjøper rett til å motta differansen mellom renten i pengemarkedet og den avtalte rente utbetalt fra selger. Differansen beregnes for et avtalt beløp over en avtalt periode.

Valutaopsjoner

Avtaler som gir kjøper rett til å kjøpe eller selge valuta på et fremtidig tidspunkt til en på forhånd avtalt kurs.

Renteswapper

Avtaler om bytte av rentebetingelser for et avtalt beløp over en avtalt periode.

Rentefutures

Standardiserte kontrakter om mottak/leveranse av spesifiserte renteinstrumenter på spesifikke datoer til avtalte priser. Kontraktene handles over børs. Verdiene på rentefutures følger prisutviklingen på underliggende renteinstrumenter.

Valuta- og renteswapper

Avtaler hvor partene bytter både valuta og rentebetingelser for et avtalt beløp over en avtalt periode.

Gjensidige NOR Sparebank ASA

Beløp i millioner kroner	31.12.03			31.12.02		
	Nominelt beløp ¹⁾	Positiv markeds-verdi ²⁾	Negativ markeds-verdi ²⁾	Nominelt beløp ¹⁾	Positiv markeds-verdi ²⁾	Negativ markeds-verdi ²⁾
Handelsporteføljen						
Renteavtaler	1 031 734	12 290	14 771	1 004 895	5 349	4 990
Valutaavtaler ³⁾	346 576	12 985	16 058	452 450	19 440	23 131
Aksjerelaterte avtaler	3 722	194	4	1 599	55	14
Bankporteføljen						
Renteavtaler	13 440	572	266	11 431	529	41
Valutaavtaler	16 163	759	1 683	8 361	198	945
Motregning						
Effekt av motregningsavtaler ⁴⁾		(4 296)			(4 927)	

1) Nominelt beløp er det beløp som er grunnlag for beregning av renteinntekter, rentekostnader og netto kursgevinster i resultatregnskapet.

2) Markedspriser er gjennomsnitt av salgs- og kjøpspriser fra offentlig tilgjengelige informasjonskilder. I enkelte tilfeller er markedsprisene kalkulert ved ekstrapolering eller interpolering av tilgjengelige priser.

3) Kombinerte rente- og valutabytteavtaler er inkludert under valutaavtaler.

4) Omfatter kun kontrakter hvor det foreligger juridisk bindende avtaler med kundene om motregning.

Finansielle derivatavtaler som inngår i handelsporteføljen, blir vurdert til markedsverdi i regnskapet, og endringer i markedsverdien resultatføres løpende. For avtaler som inngår i bankporteføljen, periodiseres resultateffekten som følge av endring i markedsverdi over gjenværende løpetid.

Note 45 – Andre forretninger utenfor balansen og tilleggsopplysninger

Beløp i millioner kroner	Gjensidige NOR Sparebank ASA	
	31.12.03	31.12.02
Udisponerte ordinære rammekreditter	41 569	32 074
Rembursforpliktelser	375	412
Sum forpliktelser	41 944	32 486
Betalingsgarantier	1 501	1 110
Lånegarantier	2 129	1 940
Kontraktsgarantier	3 495	3 867
Garanti overfor Sparebankenes Sikringsfond	293	166
Garantier for skatter m.v.	220	593
Annet garantiansvar	2 324	2 106
Sum garantiansvar m.v.	9 962	9 783
Pantsatte verdipapirer ¹⁾	15 511	16 327

1) 15 511 millioner kroner av pantstillelsen krytter seg til låneadgang i Norges Bank. Lån i Norges Bank skal i henhold til forskrifter være fullt ut sikret ved pantsettelse av rentebærende verdipapirer og/eller av bankens innskudd i Norges Bank. Per 31. desember 2003 hadde Gjensidige NOR Sparebank ASA F-lån pålydende 1 171 millioner kroner i Norges Bank.

Note 46 – Betingede utfall

Gjensidige NOR Sparebank vil, som en konsekvens av omfattende virksomhet, regelmessig være part i en rekke rettsvister. Ingen av disse rettsvistene anses å ha vesentlig betydning for vurdering av bankens finansielle stilling.

Note 47 – Hendelser etter balansedagen

Finansdepartementet godtok 19. desember 2003 på visse vilkår at Den norske Bank ASA og Gjensidige NOR Sparebank ASA fusjonerte før sammenslåing av Forretningsbankenes Sikringsfond og Sparebankenes Sikringsfond. Vilkårene innebar at Forretningsbankenes Sikringsfond og Den norske Bank ASA skulle stille garanti overfor Sparebankenes Sikringsfond. Styret i Forretningsbankenes Sikringsfond besluttet 15. januar 2004 å stille garanti i henhold til vilkårene. Tilsvarende beslutning ble fattet i styret for Den norske Bank ASA. Fra 19. januar 2004 er de to bankene slått sammen til DnB NOR Bank ASA. Fusjonen vil ha regnskapsmessig virkning fra 1. januar 2004.

Note 48 – Opplysninger om nærstående part

Gjensidige NOR Forsikring

Ved utgangen av 2003 eide Gjensidige NOR Forsikring 70 472 696 aksjer i DnB NOR ASA til en markedsverdi av 3 129 millioner kroner. DnB NOR ASA har et langsiktig og strategisk samarbeid med Gjensidige NOR Forsikring hvor hovedformålet er å distribuere hverandres produkter.

Samarbeidsbanker

Gjensidige NOR Sparebank ASA har etablert et gjensidig forpliktende og strategisk samarbeid med fire regionale og tolv lokale sparebanker. Bankene har avtale om distribusjon av produkter fra DnB NOR innen områdene sparing og øvrige finansprodukter. Samarbeidet omfatter også utviklingen av produkter, tjenester og systemer samt innkjøp.

Oslo, 19. mars 2004
For styret i DnB NOR Bank ASA, som videreføring av Gjensidige NOR Sparebank ASA

Olav Hytta
(leder)

Bent Pedersen
(nestleder)

Sten Sture Larre

Per Hoffmann

Torill Rambjør

Ingjerd Skjeldrum

Marit Wiig

Svein Aaser

Til Generalforsamlingen og Representantskapet i DnB NOR Bank ASA

Revisjonsberetning for 2003

Vi har revidert årsregnskapet for Gjensidige NOR Sparebank ASA for regnskapsåret 2003, som viser et overskudd på 2 227 millioner kroner. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av bankens styre og konsernsjef. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og norsk god revisjonsskikk i Norge. God revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimer, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av bankens formuesforvaltning og regnskaps- og internkontroll-systemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for bankens økonomiske stilling 31. desember 2003 og for resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med norsk god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med norsk lov og god regnskapsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 19. mars 2004
PricewaterhouseCoopers DA

Einar Westby
Statsautorisert revisor

DnB NOR Bank-konsernet

Innholdsfortegnelse for proforma årsregnskap

DnB NOR Bank-konsernet

Resultatregnskap	90

Balanser	91

Kontantstrømoppstillinger	92

Regnskapsprinsipper	93

Noter til regnskapet

Konsernstruktur

Note 1	Ny konsernstruktur	96

Netto renteinntekter

Note 2	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	99
Note 3	Ikke inntektsførte renter på utlån	99
Note 4	Renter på utvalgte balanseposter	100

Andre driftsinntekter

Note 5	Netto andre driftsinntekter	100
Note 6	Netto gevinster på valuta og finansielle instrumenter	101

Driftskostnader

Note 7	Driftskostnader	101
Note 8	Godtgjørelser og lignende	102
Note 9	Pensjoner	104
Note 10	Bemannings	105
Note 11	Restruktureringsavsetninger	105

Tap

Note 12	Tap på utlån, garantier m.v.	106
Note 13	Tap på utlån, garantier m.v. fordelt på kundegrupper	106
Note 14	Netto gevinst/(tap) på langsiktige investeringer i verdipapirer	107

Skatt

Note 15	Skatt	108

Eiendeler

Note 16	Eiendeler	110
Note 17	Kreditrisiko	111
Note 18	Engasjementer fordelt på kundegrupper	112

Note 19	Misligholdte og tapsutsatte engasjementer fordelt på kundegrupper	113
Note 20	Misligholdte, tapsutsatte og nullstilte engasjementer	114
Note 21	Tapsavsetninger på utlån og garantier	115
Note 22	Utlån og garantier fordelt på geografiske områder	116
Note 23	Ansvarlige lån til kunder	117
Note 24	Sertifikater og obligasjoner	117
Note 25	Aksjer m.v.	118
Note 26	Kortsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis	118
Note 27	Langsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis	121
Note 28	Eierinteresser i tilknyttede og felleskontrollerte selskaper	123
Note 29	Eierinteresser i konsernselskaper	123
Note 30	Overtatte eiendommer og andre overtatte eiendeler	124
Note 31	Immaterielle eiendeler	124
Note 32	Varige driftsmidler	126
Note 33	Fast eiendom	126

Gjeld

Note 34	Gjeld	127
Note 35	Kundeinnskudd fordelt på kundegrupper	128
Note 36	Forfallsstruktur på obligasjonsgjeld	128
Note 37	Mer-/mindreverdi på egne obligasjoner i bankporteføljen	128
Note 38	Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	129

Egenkapital og soliditet

Note 39	Egenkapital	131
Note 40	Resultat per aksje	131
Note 41	Kapitaldekning	131

Finansiell markedsrisiko

Note 42	Tidsperiode frem til renteendring	133
Note 43	Rentefølsomhet	135
Note 44	Valutaposisjoner	135
Note 45	Restløpetid	137
Note 46	Finansielle derivater	139

Tilleggsopplysninger

Note 47	Andre forretninger utenfor balansen og tilleggsopplysninger	140
Note 48	Betingede utfall	140
Note 49	Hendelser etter balansedagen	140
Note 50	Opplysninger om nærstående part	141

Styrets underskrifter	141

Resultatregnskap

DnB NOR Bank ASA				DnB NOR Bank-konsernet	
2002	2003	Beløp i millioner kroner	Note	2003	2002
40 482	34 065	Renteinntekter	2, 4	38 733	43 269
28 446	22 870	Rentekostnader	2, 4	24 710	29 150
12 036	11 196	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	2, 4	14 023	14 119
773	1 354	Utbytte	5	211	169
4 505	4 833	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	5	5 705	5 494
1 748	1 834	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	5	1 994	1 982
776	1 750	Netto gevinster på valuta og finansielle instrumenter	5, 6	1 836	775
406	345	Diverse ordinære driftsinntekter	5	1 255	1 130
32	9	Gevinster ved salg av varige driftsmidler	5	23	264
4 743	6 457	Netto andre driftsinntekter	5	7 037	5 851
4 695	4 881	Lønn og andre personalkostnader	7, 8, 9, 10	6 267	5 774
3 375	3 364	Generelle administrasjonskostnader	7	3 864	3 831
664	634	Avskrivninger	7	1 013	962
1 116	1 081	Diverse ordinære driftskostnader	7	1 353	1 428
317	183	Andre kostnader	7	217	369
10 168	10 142	Sum driftskostnader	7	12 715	12 364
6 612	7 511	Driftsresultat før tap og skatt		8 344	7 606
1 055	1 376	Netto tap på utlån, garantier m.v.	12, 13	1 891	1 023
(202)	198	Netto gevinster/(tap) på langsiktige investeringer i verdipapirer	14	224	(317)
5 355	6 333	Driftsresultat		6 677	6 265
1 524	1 473	Skattekostnad	15	1 715	1 732
3 831	4 860	Resultat for regnskapsåret		4 963	4 533
3 851	4 276	Avgitt konsernbidrag	39	4 276	4 201
0	641	Utbytte	39	641	1
21	57	Overført fra annen egenkapital	39	0	0
0	0	Overført til annen egenkapital	39	46	331
3 831	4 860	Sum overføringer og disponeringer		4 963	4 533
22,58	28,65	Resultat per aksje (kroner)		29,26	29,72

Balanser

DnB NOR Bank ASA				DnB NOR Bank-konsernet	
31.12.02	31.12.03	Beløp i millioner kroner	Note	31.12.03	31.12.02
Eiendeler					
22 940	8 223	Kontanter og fordringer på sentralbanker	16	8 565	22 941
75 944	92 523	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	16	28 060	26 385
432 141	476 283	Brutto utlån til kunder	16, 18, 19, 20, 22	573 973	500 807
(2 325)	(3 181)	- Spesifiserte tapsavsetninger	21	(4 329)	(2 884)
(3 144)	(3 147)	- Uspesifisert tapsavsetning	21	(3 714)	(3 501)
426 672	469 955	Netto utlån til kunder		565 929	494 422
394	310	Overtatte eiendeler	30	576	651
51 484	61 289	Sertifikater og obligasjoner	16, 24	59 677	51 699
3 842	3 271	Aksjer m.v.	16, 25, 26, 27	3 905	4 332
584	633	Eierinteresser i tilknyttede og felleskontrollerte selskaper	16, 28	1 384	1 263
6 342	8 911	Eierinteresser i konsernselskaper	29	-	-
2 673	2 304	Immaterielle eiendeler	15, 16	3 294	3 595
2 799	2 585	Varige driftsmidler	16, 30, 32, 33	4 454	4 389
18 213	24 269	Andre eiendeler	16	23 618	18 561
5 802	4 663	Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter	16	5 484	6 154
617 690	678 936	Sum eiendeler		704 946	634 392
Gjeld og egenkapital					
77 333	76 530	Gjeld til kredittinstitusjoner	34	78 508	80 314
321 013	330 597	Innskudd fra kunder	34, 35	337 807	320 887
130 602	170 935	Verdipapirgjeld	34, 36, 37	181 949	138 568
29 466	36 884	Annen gjeld	34	37 820	31 624
4 381	5 142	Påløpte kostnader og forskuiddsbetalte inntekter	34	5 999	5 038
2 476	2 320	Avsetninger til forpliktelser	34	2 570	2 658
13 474	17 374	Ansvarlig lånekapital	38	18 126	13 519
5 292	5 583	Fondsobligasjonslån	38	5 583	5 292
584 038	645 364	Sum gjeld		668 362	597 901
16 964	16 964	Aksjekapital	39	16 964	16 964
7 745	7 745	Overkursfond	39	8 461	8 461
8 942	8 863	Annen egenkapital	39	11 158	11 066
33 652	33 572	Sum egenkapital		36 584	36 491
617 690	678 936	Sum gjeld og egenkapital		704 946	634 392
Andre forpliktelser og betingede forpliktelser			46, 47, 48, 49		

Kontantstrømoppstillinger

DnB NOR Bank ASA			DnB NOR Bank-konsernet	
2002	2003	Beløp i millioner kroner	2003	2002
OPERASJONELLE AKTIVITETER				
Utlåns- og innlånsvirksomhet				
(25 838)	(46 857)	Netto utbetalinger av nedbetalingslån	(49 015)	(28 852)
10 191	25 433	Netto innbetalinger av rammekreditter og andre brukskonti	23 806	8 373
238	183	Innbetalinger på tidligere konstaterte tap på utlån og garantier	275	426
11 583	(16 634)	Netto innbetalinger/utbetalinger av tidsinnskudd fra kunder	(13 655)	11 598
32 003	30 614	Rente- og provisjonsinnbetalinger fra kunder	35 596	36 525
(15 850)	(11 311)	Renteutbetalinger til kunder	(11 734)	(16 053)
Annen drift				
3 694	4 592	Andre innbetalinger av provisjoner og gebyrer	5 314	4 842
(276)	73	Netto innbetalinger/utbetalinger ved omsetning av kortsiktige investeringer i aksjer	314	(95)
(1 700)	(6 421)	Netto utbetalinger ved omsetning av rentebærende verdipapirer	(2 999)	(1 654)
(4 834)	286	Netto innbetalinger/utbetalinger ved omsetning av valuta og finansielle derivater	339	(5 239)
118	102	Mottatt utbytte fra kortsiktige investeringer i aksjer og andre andeler	112	115
2 612	2 186	Renteinnbetalinger på verdipapirer	2 262	2 624
530	534	Andre innbetalinger	1 458	1 163
(10 384)	(10 877)	Utbetaling til drift	(13 095)	(12 396)
(888)	(623)	Betalt skatt	(882)	(1 113)
1 199	(28 720)	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	(21 904)	264
INVESTERINGSAKTIVITETER				
250	24	Salg av varige driftsmidler	99	324
(276)	(237)	Kjøp av varige driftsmidler	(256)	(389)
611	862	Salg av langsiktige investeringer i aksjer og andre andeler	1 046	695
(946)	(1 399)	Kjøp av langsiktige investeringer i aksjer og andre andeler	(1 104)	(580)
655	1 282	Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer og andre andeler	98	54
294	532	Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet	(117)	104
FINANSIERINGSAKTIVITETER				
12 758	(17 691)	Netto plasseringer/låneopptak i kredittinstitusjoner	(9 795)	18 370
10 018	38 211	Netto utstedelse av obligasjons- og sertifikatgjeld	30 062	9 151
1 003	3 470	Netto innbetalinger/utbetalinger av annen kortsiktig gjeld	(132)	726
0	0	Netto utbetalinger av annen langsiktig gjeld	(282)	(351)
3 653	5 747	Opptak av ansvarlig lånekapital	5 747	3 653
(1 966)	(2 088)	Tilbakebetalinger av ansvarlig lånekapital	(2 088)	(1 966)
2 552	0	Innbetaling av fondsobligasjonslån	0	2 552
(4 597)	(5 398)	Utbetaling av konsernbidrag/utbytte	(5 797)	(5 669)
(6 980)	(8 781)	Netto rentebetalinger på finansieringsaktiviteter	(10 785)	(8 960)
16 441	13 470	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	6 930	17 506
17 934	(14 718)	Sum kontantstrøm	(15 091)	17 874
5 005	22 940	Konter og innskudd i Norges Bank per 1. januar	22 941	5 067
0	0	Tilførte konter og innskudd i Norges Bank ved oppkjøp	715	0
17 934	(14 718)	Netto innbetaling/utbetaling av konter og innskudd i Norges Bank	(15 091)	17 874
22 940	8 223	Konter og innskudd i Norges Bank per 31. desember	8 565	22 941

Kontantstrømoppstillingene viser kontantstrømmene gruppert etter kilder og anvendelsesområder. Kontantekvivalenter er definert som konter og innskudd i Norges Bank.

Regnskapsprinsipper

Regnskapet for DnB NOR Bank er avlagt i samsvar med norsk regnskapslovgivning, Kredittilsynets regnskapsforskrifter og god regnskapsskikk.

ENDRINGER I REGNSKAPSPRINSIPPER

Den regnskapsmessige virkningen av endring i regnskapsprinsipper føres direkte mot egenkapitalen. Det er ikke gjort endringer i regnskapsprinsippene i 2003 ut over visse uvesentlige klassifikasjonsendringer som også er innarbeidet i proformataallene.

KONSOLIDERING

I konsernregnskapet for DnB NOR Bank ASA ("DnB NOR Bank" eller "bankkonsernet") inngår DnB NOR Bank ASA (tidligere Den norske Bank ASA og Gjensidige NOR Sparebank ASA) med datterselskaper og tilknyttede selskaper. Datterselskaper defineres som selskaper hvor DnB NOR Bank har kontroll gjennom direkte eller indirekte langsiktige eierinteresser og en eierandel på mer enn 50 prosent av den stemmeberettigede aksjekapitalen eller ansvarskapitalen, og har bestemmende innflytelse. Datterselskaper konsolideres fra det tidspunkt DnB NOR Bank oppnår kontroll over selskapet og har overtatt den økonomiske risikoen.

Investeringer i datterselskaper vurderes i selskapsregnskapet etter kostmetoden.

Tilknyttede selskaper, hvor bankkonsernet har en langsiktig investering med eierandel mellom 20 og 50 prosent og har betydelig innflytelse, vurderes etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. I selskapsregnskapene er slike eierinteresser i form av aksjeinvesteringer vurdert etter kostmetoden, mens andeler i ansvarlige selskaper vurderes etter egenkapitalmetoden.

Eierinteresser som er av kortsiktig karakter, konsolideres ikke. Eierinteresser som overtas i forbindelse med misligholdte engasjementer, vil i hovedsak være kortsiktige.

Utenlandske filialers og datterselskapers balanser omregnes til norske kroner etter valutakurs på balansedagen, mens resultatet omregnes etter gjennomsnittlige valutakurser. Endringer i netto eiendeler som følge av valutakursendringer føres direkte mot egenkapitalen.

Ved oppkjøp av eierinteresser som skal konsolideres eller vurderes etter egenkapitalmetoden, vurderes postene i den overtatte balansen til virkelig verdi. Eventuelle immaterielle eiendeler som kan identifiseres, vurderes og klassifiseres særskilt. Eventuell positiv residualverdi klassifiseres som goodwill. Goodwill avskrives i konsernregnskapet over antatt økonomisk levetid. En eventuell negativ residualverdi som ikke kan knyttes til eiendeler eller betingede forpliktelser,

balanseføres som negativ goodwill og resultatføres systematisk over den relevante løpetiden.

Balanseført goodwill blir vurdert ved hvert rapporteringstidspunkt. Eiendeler som skaper felles kontantstrømmer, vurderes samlet. Fremtidige kontantstrømmer estimeres ut fra markedsforhold for sammenlignbare eiendeler, hvor det også tas hensyn til forventet utvikling i priser, vekst, avkastningskrav og varighet av kontantstrømmene. Eventuelle verdifall som ikke kan antas å være forbigående nedskrives i regnskapet. Goodwill knyttet til oppkjøp av virksomhet som genererer kontantstrømmer i utenlandsk valuta, balanseføres i samme valuta og omregnes til dagskurs.

KLASSIFISERING OG VERDIVURDERING

Handelsportefølje og bankportefølje

I den regnskapsmessige behandling av finansielle instrumenter skilles det mellom avtaler som inngås som ledd i egenhandel for å oppnå fortjeneste ved prisforskjeller og prisendringer, og avtaler som inngås som ledd i styringen av den øvrige virksomheten. Avtaler som inngår i førstnevnte kategori, utgjør handelsporteføljen og omfatter virksomheten i DnB NOR Markets, mens alle øvrige avtaler inngår i bankporteføljen.

Handelsporteføljen består av omsettelige verdipapirer, andeler i verdipapirfond, andre renteinstrumenter på balansen, samt valutaposisjoner og finansielle derivater. Handelsporteføljen vurderes etter markedsverdi prinsippet.

Inntekter fra handel med rente- og valutaposisjoner på balansen i DnB NOR Markets klassifiseres som renteinntekter. Øvrige inntekter fra handelsporteføljen inngår på linjene "Netto gevinster på valuta og finansielle instrumenter" og "Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester".

Utlån og misligholdte og tapsutsatte engasjementer

Utlån vurderes til nominelle verdier med unntak av misligholdte og tapsutsatte engasjementer, renter reduserte lån og lån til kunder i land med betalingsvansker. Alle lån, garantier og andre utestående fordringer mot én kunde vurderes samlet.

Utlån og andre engasjementer hvor betalingsbetingelsene misligholdes klassifiseres som misligholdte, med mindre forholdet vurderes å være forbigående. Engasjementene klassifiseres som misligholdte senest 90 dager etter formelt betalingsmislighold. Lån, garantier og lignende som er klassifisert som høyrisiko uten å være misligholdt, er gjenstand for særskilt overvåkning

og vurdering av tapsrisiko. Dersom verdien av sikkerheter og kundens økonomiske situasjon gir sannsynlighetsovervekt for tap, klassifiseres engasjementene som tapsutsatte.

Overtatte eiendeler

Overtatte eiendeler er eiendeler som overtas av enheter i bankkonsernet i forbindelse med oppfølging av misligholdte og tapsutsatte engasjementer. Ved overtagelsen verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Når overtatte eiendeler ikke skal beholdes til varig eie eller bruk, klassifiseres eiendelene som kortsiktige. Eventuelle tap ved endelig avhendelse og nedskrivninger for verdifall på slike eiendeler, klassifiseres som tap/nedskrivninger på overtatte eiendeler under tap på utlån og garantier m.v. Eventuelle gevinster og reversering av tidligere nedskrivninger klassifiseres som revurdering av overtatte eiendeler.

Dersom eiendelene overtas til eget bruk eller for forvaltning og utvikling over tid, klassifiseres og vurderes eiendelene som langsiktige. Gevinst, tap, nedskrivning og revurdering vedrørende slike eiendeler følger vurderingsreglene for anleggsmidler.

Tap på utlån og garantier m.v.

Engasjementer som er klassifisert som misligholdte, tapsutsatte eller i kategorien høyrisiko, er gjenstand for løpende tapsvurdering. Eventuelle tap klassifiseres som spesifiserte tapsavsetninger eller konstaterte tap. Spesifiserte tapsavsetninger er beregnede tap som er knyttet til identifiserte kunder. Når det er overveiende sannsynlig at tap er endelige, klassifiseres tapene som konstaterte tap. Spesifiserte tapsavsetninger beregnes som forskjellen mellom et engasjements bokførte verdi og verdi av sikkerheter og kundens antatte betalingsevne. I vurdering av avsetningsbehovet inngår også kredittisikoelementet i øvrig eksponering mot kunden for eksempel i form av finansielle derivater. I enkelte segmenter med ensartede kundemasser benyttes en alternativ modell for vurdering av tap på utlån som baseres på erfaringsdata om verdi av sikkerheter, kundenes betalingsevne og den økonomiske utvikling. Slike tap klassifiseres som spesifiserte tapsavsetninger.

Spesifiserte tapsavsetninger reduserer engasjementenes bokførte verdi i balansen, og periodens endringer i avsetningsbehovet resultatføres under tap på utlån. Konstaterte tap som er dekket av tidligere spesifiserte tapsavsetninger, føres mot avsetningene. Konstaterte tap resultatføres direkte når tapene ikke er dekket av tidligere tapsavsetninger, eller når det oppstår avvik fra tidligere avsetninger ved endelig konstatering av tap. Oppgjør for engasjementer som tidligere

ble vurdert som endelig tapt, klassifiseres som inngått på tidligere konstaterte tap.

Når et engasjement klassifiseres som misligholdt, tilbakeføres inntektsførte, ikke betalte renter og andre inntekter, og videre inntektsføring stanses med mindre det er dekning i underliggende verdier i engasjementet. Årets opptjente renter tilbakeføres under netto renteinntekter, mens opptjente, ikke betalte renter fra tidligere år kostnadsføres under tap på utlån. Tilsvarende gjøres for et tapsutsatt engasjement, men betalte renter inntektsføres dersom det er dekning for engasjementet i sikkerhetsverdiene og kundens økonomiske stilling.

Lån med vesentlig nedsatte rentebetingelser klassifiseres som renter reduserte lån. Forskjellen mellom ordinære og reduserte rentevilkår kostnadsføres som konstaterte tap. Rentedifferansen for disse lånene beregnes for faktisk løpetid og neddiskonteres med opprinnelig lånerente.

Uspesifisert avsetning til dekning av tap på utlån dekker tap som ut fra situasjonen på balansedagen må antas å komme i tillegg til konstaterte tap og spesifiserte tapsavsetninger. Uspesifisert tapsavsetning vil blant annet dekke tap som skyldes inntrufne hendelser som ennå ikke er kommet til uttrykk i vurdering av sikkerheter og kundenes økonomiske situasjon, samt inntrufne forhold som må ventes å komme til uttrykk i tapsvurderingen på et senere tidspunkt. Beregningen av uspesifisert avsetning er knyttet til risikostyringssystemene og inndelingen av utlånsporteføljen i risikoklasser. Avsetningene beregnes ut fra volum, risikograd og tapserfaring i de forskjellige delene av utlånsporteføljen. Periodens endring i uspesifisert tapsavsetning resultatføres.

Akkumulerte spesifiserte og uspesifiserte tapsavsetninger på utlån føres til fradrag for utlån i balansen. Det foretas også spesifiserte og uspesifiserte tapsavsetninger for avgitte garantier som vurderes som tapsutsatte. Slike avsetninger klassifiseres som gjeld i balansen.

Leasing – leiefinansiering

Driftsmidler og bygninger til utleie (leasing) er klassifiserte som leiefinansiering og behandles regnskapsmessig som utlån. Leieinntektene inntektsføres etter annuitetsprinsippet. Rentedelen i leasingleien inntektsføres som renteinntekter, mens avragsdelen reduserer balanseverdien av leiefinansiering. Kontrakter med garantert restverdi nedbetales til restverdi over løpetiden. Skattemessig gjennomføres avskrivninger etter saldometoden.

Factoringavtaler

Kundefordringer hvor kredittrisiko er overtatt, er medtatt i balansen under andre eiendeler. Finansiering av kundefordringer utover overtatt kredittrisiko og finansiering av kundefordringer uten kredittrisikoavdekning, er inkludert i balansen som utlån. Dersom utbetalt forskudd på kundefordringer hvor kredittrisikoen er overtatt er mindre enn den overtatte kredittrisikoen, er forskjellen behandlet som gjeld i balansen. Kundefordringer knyttet til factoring uten overtatt kredittrisiko og finansiering, er ikke balanseført.

Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter omfatter verdipapirer som aksjer, grunnfondsbevis, obligasjoner og sertifikater, andeler i verdipapirfond, andre kortsiktige renteinstrumenter samt finansielle derivater.

Verdipapirer i handelsporteføljen

Verdipapirer som inngår i handelsporteføljen, vurderes til virkelig verdi på balansedagen.

Kortsiktige renteinstrumenter på balansen som inngår i handelsporteføljen, vurderes til nåverdi, og urealiserte gevinster og tap resultatføres.

Verdipapirer i bankporteføljen

Aksjer som er kortsiktige investeringer, vurderes samlet til laveste verdi av anskaffelseskost og markedsverdi.

Obligasjoner og sertifikater vurderes samlet til laveste verdi av anskaffelseskost og markedsverdi. Beholdningen av egne obligasjoner som inngår i bankporteføljen, nettoføres mot obligasjonsgjeld i balansen.

Ustedte indeksobligasjoner klassifiseres som verdipapirgjeld. Obligasjonsdelen vurderes som en nullkuponobligasjon. Underkurs eller renter på obligasjonen resultatføres over obligasjonens løpetid. Den resterende delen vurderes som en opsjon. Verdien av opsjonen vurderes mot sikringsforretningen, og eventuelle gevinster resultatføres ved utstedelse.

Aksjer som er langsiktige investeringer, vurderes til anskaffelseskost. Slike aksjer nedskrives når den virkelige verdi er vesentlig lavere enn anskaffelseskost, og verdireduksjonen ikke antas å være av forbigående karakter. Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Finansielle derivater

Finansielle derivater er avtaler som inngås for å fastsette finansielle verdier i form av rentevilkår, valutakurser og verdi av egenkapitalinstrumenter for bestemte perioder. Tilsvarende avtaler vedrørende prising av råvarer og indekser defineres som finansielle derivater i denne sammenheng. Derivatene omfatter bytteavtaler (swapper), terminkontrakter og opsjoner, samt kombinasjoner av slike, herunder også avtaler om fastsettelse av fremtidige rentebetingelser (FRA-er), børssnoterte terminkontrakter (financial futures) og avtaler om overdragelse av verdipapirer.

Rente- og valutaavtaler klassifiseres på inngåelsestidspunktet som en del av handelsporteføljen eller bankporteføljen, avhengig av formålet med den enkelte avtale.

Når det gjøres sikringsforretninger mot verdipapirer på balansen ved bruk av finansielle derivater, inngår verdien av derivatene i fastsettelsen av markedsverdien på verdipapirene. Sikringsforretninger foreligger når finansielle instrumenter knyttes til andre identifiserte finansielle instrumenter på transaksjonstidspunktet, og det er nær sammenheng mellom instrumentene med hensyn til løpetid og priskorrelasjon.

Finansielle derivater som inngår i handelsporteføljen, vurderes til markedsverdi. Gevinster og tap på finansielle derivater som inngår i bankporteføljen, periodiseres i samsvar med til-

knyttede balanseposter, og resultatvirkningene inngår på tilhørende linjer i resultatregnskapet.

Når finansielle derivater benyttes for risikostyring av balanseposter, gjøres slike avtaler av kostnadsmessige grunner gjennom de forretningsenheter i bankkonsernet som handler slike instrumenter i markedet. Interne transaksjoner mellom handelsporteføljen og bankporteføljen verdsettes etter prinsippene for disse porteføljene, og interne gevinster og tap elimineres ikke. Se note 46.

Faste eiendommer og andre varige driftsmidler

Eiendeler som skaper felles kontantstrømmer, vurderes samlet. Fremtidige kontantstrømmer estimeres ut fra markedsforhold for sammenlignbare eiendeler, hvor det også tas hensyn til forventet utvikling i priser, vekst, avkastningskrav og varighet av kontantstrømmene.

Nedskrivning av anleggsmidler foretas når det foreligger klare indikasjoner om verdifall som antas ikke å være av forbigående karakter. Slik nedskrivning reverseres når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Bankbygninger og andre eiendommer i balansen vurderes til anskaffelseskost korrigert for tidligere oppskrivninger med fradrag for akkumulerte ordinære avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Eiendommer som inngår i likeartede porteføljer, vurderes samlet. Når det konstateres at netto fremtidige kontantstrømmer på leiekontrakter vedrørende fristilte og fremleide lokaler er negative, kostnadsføres nåverdien av kontantstrømmene.

Andre ordinære driftsmidler vurderes på samme måte som bankbygninger og andre eiendommer.

Programvare

Utvikling av programvare klassifiseres som immaterielle eiendeler dersom kriteriene for balanseføring er oppfylt. Utgifter til utvikling av programvare balanseføres hvis verdien vurderes som vesentlig og forventes å ha varig verdi. Balanseført egenutviklet programvare avskrives over forsiktig anslått levetid. Balanseført egenutvikling nedskrives dersom verdien av forventede økonomiske fordeler er lavere enn balanseført verdi.

Utgifter til å reetablere eller opprettholde økonomisk verdi av EDB-systemer og løsninger klassifiseres som vedlikehold og kostnadsføres løpende.

Ved anskaffelse av programvare i forbindelse med kjøp av personlige datamaskiner vurderes maskin og programvare samlet.

Eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta

Eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta klassifiseres som pengeposter og vurderes etter kurser på balansedagen.

TIDSAVGRENSING

Inntekter resultatføres når de opptjenes. Utgifter sammenstilles med inntektene, slik at kostnadene resultatføres i samme regnskapsperiode som tilhørende inntekter. Utgifter knyttet til inntekter som opptjenes i senere perioder, balanseføres og periodiseres i samsvar med inntektene. Utgifter

som påløper i fremtidige perioder vedrørende inntekter som er opptjent, kostnadsføres i samme periode som inntektene. Fremtidige utgifter som ikke er knyttet til fremtidige inntekter, kostnadsføres når utgiftene er identifiserte.

Periodisering av renter og gebyrer

Renter og provisjoner resultatføres etterhvert som disse opptjenes som inntekter eller påløper som kostnader. Urealiserte gevinster og tap som oppstår på inngåtte rentesikringsforretninger ved endring i markedsrente for utlån, innskudd og innlåning, periodiseres under netto renteinntekter.

Gebyrer som er direkte betaling for utførte tjenester, inntektsføres når de betales. Gebyrer for etablering av låneavtaler periodiseres over lånenes løpetid for den delen av gebyrene som overstiger kostnadene ved etablering.

Tegningsrettprogram for ansatte

Utstedte tegningsretter uten egenverdi belastes ikke resultatregnskapet. Ved utøvelse vil økningen i antall aksjer, aksjekapitalen og overkursfond føres direkte til egenkapitalen. Nåverdien av arbeidsgiveravgift knyttet til utøvelse av de ansattes tegningsretter beregnes med utgangspunkt i at tegningsrettene på utøvelses tidspunktet antas å ville ha økonomisk verdi og at alle retter vil bli innløst. Nåverdien av den beregnede arbeidsgiveravgiften kostnadsføres lineært over opptjeningstiden. Se note 8.

Over- og underkurs på utstedte obligasjoner

Utstedte obligasjoner er oppført i balansen til pålydende verdi med tillegg av overkurs og fradrag for underkurs. Overkurs inntektsføres og underkurs kostnadsføres planmessig som en justering av løpende rentekostnader frem til obligasjonenes forfall. Kapitalrabatt ved opptak av andre langsiktige lån behandles på tilsvarende måte.

DnB NOR kjøper regelmessig tilbake egne obligasjoner som ledd i en kontinuerlig finansieringsvirksomhet. Tap eller gevinster som oppstår ved tilbakekjøp og videresalg av egne obligasjoner i denne forbindelse, periodiseres lineært over resterende løpetid.

Avsetninger for omstillingstiltak

Dersom det vedtas planer for restrukturering som endrer omfanget av virksomheten eller måten virksomheten drives på, vurderes behov for avsetninger for omstillingstiltak. Hvis utgiftene til gjennomføring ikke naturlig kan sies å bidra

til senere perioders inntekter og de fremtidige utgiftene representerer reelle forpliktelser på balansedagen, kostnadsføres netto nåverdi av fremtidige kontantstrømmer og avsettes som forpliktelse i balansen. Avsetningene tilbakeføres etterhvert som utgiftene påløper.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Kostnader i forbindelse med opptjening av pensjonsrettigheter klassifiseres som personal-kostnader i regnskapet. Utgangspunktet for beregning av pensjonskostnader er lineær fordeling av pensjonsopptjening mot sannsynlig akkumulert forpliktelse ved pensjonerings-tidspunktet. Kostnadene beregnes ut fra årets påløpte pensjonsrettigheter fratrasket avkastning på midler avsatt til dekning av pensjoner.

Pensjonsforpliktelser som administreres gjennom livsforsikringsselskap eller pensjonskasser, vurderes mot pensjonsmidler i ordningen. Når samlede pensjonsmidler overstiger beregnet pensjonsforpliktelse på balansetidspunktet, klassifiseres nettoverdien som eiendel i balansen dersom det er sannsynlig at denne overfinansieringen kan benyttes mot fremtidige forpliktelser. Når pensjonsforpliktelsene overstiger pensjonsmidlene, klassifiseres nettoforpliktelsen som gjeld i balansen. Hver ordning vurderes for seg.

Pensjonsforpliktelser som ikke administreres gjennom livsforsikringsselskap eller pensjonskasser, oppføres som gjeld i balansen.

Pensjonsforpliktelsene beregnes som nåverdien av fremtidige, sannsynlige pensjonsutbetalinger. Beregningen bygger på aktuariemessige forutsetninger om levealder, lønnsvekst, førtidspensjonering og andre endringer i bestanden av pensjonsberettigede.

Forutsetningene som ligger til grunn for beregning av pensjonsforpliktelsene vurderes årlig og kan endres over tid. Slike endringer kan være:

- endring i pensjonsplaner
- endring i økonomiske forutsetninger
- endring i aktuariemessige forutsetninger
- avvik mellom forventet og faktisk avkastning på pensjonsmidler

Den økonomiske konsekvens av endringer i pensjonsplaner periodiseres over gjenværende opptjeningstid. Andre endringer eller avvik periodiseres i resultatregnskapet over gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid eller vurderes samlet mot størrelsen av høyeste verdi av de samlede pensjonsforpliktelser og samlede pensjonsmidler ved begynnelsen av regnskapsåret. I de tilfellene

endringene for en ordning ikke periodiseres og samlede ikke-periodiserte endringer og avvik ved utløpet av regnskapsåret utgjør mer enn 10 prosent av dette grunnlaget, blir det overskytende periodisert i resultatregnskapet over gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid i ordningen.

Regnskapsmessige avskrivninger på driftsmidler og immaterielle eiendeler

Ordinære driftsmessige avskrivninger er basert på driftsmidlenes antatte økonomiske levetid og periodiseres lineært.

Skatt

Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Eventuelle endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel vises som årets skattekostnad i resultatregnskapet sammen med betalbar skatt for inntektsåret.

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden. Vurderingen baseres på balanse- og skatteposisjoner på balansedagen. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller innenfor samme tidsintervall vurderes mot hverandre. Utsatt skattefordel føres opp som eiendel i balansen når det er sannsynlig at de skattereduserende elementene vil kunne realiseres.

VIRKSOMHETSOMRÅDER

Virksomheten i DnB NOR-konsernet som blant annet omfatter DnB NOR Bank ASA med datterselskaper, er inndelt i fem forretningsområder og fire stabs- og støtteområder. Forretningsområdene omfatter virksomheten i DnB NOR Bank ASA og øvrige selskaper i DnB NOR-konsernet og er inndelt etter de kundegruppene DnB NOR-konsernet betjener og de produkter som tilbys uavhengig av juridisk organisering. Virksomhetsområderegnskap er derfor utarbeidet bare for forretningsområdenes samlede virksomhet i DnB NOR-konsernet. Det vises til årsrapport for DnB NOR ASA for beskrivelse av og regnskap for forretningsområdene.

KONTANTSTRØMANALYSE

Bankvirksomheten er den klart største enheten i DnB NOR Bank-konsernet. Kontantstrømanalysen er derfor bygd opp med utgangspunkt i bankvirksomheten. Oppbygging av analysen gjenspeiler hovedtrekkene i likviditetsstyringen, med spesiell vekt på kontantstrømmene knyttet til utlåns- og innskuddsaktivitetene.

Note 1 – Ny konsernstruktur

Oppkjøp av Nordlandsbanken

Basert på invitasjon fra styret i Nordlandsbanken la Den norske Bank ASA ved utgangen av 2002 frem et tilbud om kjøp av alle aksjene i Nordlandsbanken ASA. Tilbudet var 35 kroner per aksje som til sammen utgjorde 1 050 millioner kroner.

I regnskapet er overtagelsen av Nordlandsbanken behandlet etter oppkjøpsmetoden. Som grunnlag for den regnskapsmessige behandlingen ble det foretatt en analyse for å identifisere eventuelle merverdier eller mindreverdier i forhold til bokførte verdier i den overtatte virksomheten og allokere disse til relevante eiendeler i balansen. Nordlandsbankens balanse per 31. desember 2002 ble benyttet som en tilnærming til transaksjonstidspunktet. Basert på vurdering av utlånsporteføljen i første og andre kvartal 2003 ble det identifisert mindreverdier på 244 millioner kroner i utlånsporteføljen. Volumet av misligholdte og tapsutsatte engasjementer er justert i samsvar med disse vurderingene. Porteføljen av anleggsaksjer inkluderte merverdier på 15 millioner kroner. Kostpris utover bokført egenkapital etter verdijustering, kostnader ved oppkjøpet og restruktureringsavsetninger inngår som goodwill i bankens balanse. Goodwill i forbindelse med oppkjøpet avskrives over ti år basert på en vurdering av verdiene i virksomheten og virksomhetens betydning for DnB NOR Bankkonsernet.

Beløp i millioner kroner

DnB NOR Bank-konsernet

Kostpris	1 050
Bokført egenkapital i overtatt virksomhet per 31. desember 2002	754
Verdijusteringer	(229)
Kostpris utover bokført egenkapital	525
Kostnader ved oppkjøpet	10
Restruktureringsavsetninger	76
Utsatt skatt	85
Balansert goodwill i overtatt virksomhet	4
Goodwill i DnB NOR Bankkonsernet på oppkjøpstidspunktet	531
Avskrivning per år	53

Nordlandsbankens regnskap for 2002 ble preget av de spesielle forhold som ledet frem til DnB NORs overtagelse. Proforma regnskap for DnB NOR inklusive Nordlandsbanken vil derfor ikke gi et godt grunnlag for vurdering av Nordlandsbankens virkning på DnB NORs regnskap fremover. Proforma regnskap for tidligere perioder er derfor ikke blitt utarbeidet.

Nordlandsbanken inngår ikke i proformaregnskapet for 2002, men er innarbeidet fra 1. januar 2003, som representerer en tilnærming til gjennomførings-tidspunktet.

Fusjon mellom Den norske Bank ASA og Gjensidige NOR Sparebank ASA

Styrene i DnB Holding ASA og Gjensidige NOR ASA inngikk 18. mars 2003 avtale om fusjon. Konesjon fra Finansdepartementet ble mottatt 28. november 2003. De to holdingselskapene Gjensidige NOR ASA og DnB Holding ASA fusjonerte 4. desember 2003, og DnB NOR ASA ble etablert.

Fusjonen mellom Den norske Bank ASA og Gjensidige NOR Sparebank ASA til DnB NOR Bank ASA er en direkte følge av fusjonen av de to holding-selskapene. Finansdepartementet godtok 19. desember 2003 på visse vilkår at Den norske Bank ASA og Gjensidige NOR Sparebank ASA fusjonerte før sammenslåing av Forretningsbankenes Sikringsfond og Sparebankenes Sikringsfond. Vilkårene innebar at Forretningsbankenes Sikringsfond og Den norske Bank ASA skulle stille garanti overfor Sparebankenes Sikringsfond. Styret i Forretningsbankenes Sikringsfond besluttet 15. januar 2004 å stille garanti i henhold til vilkårene. Tilsvarende beslutning ble fattet i styret for Den norske Bank ASA. Fra 19. januar 2004 er de to bankene slått sammen til DnB NOR Bank ASA. Fusjonen vil formelt ha regnskapsmessig virkning fra 1. januar 2004. Proformaregnskapet er utarbeidet som om fusjonen hadde funnet sted ved begynnelsen av 2002.

Selskapsrettslig er Gjensidige NOR Sparebank ASA overtakende selskap i fusjonen, og DnB NOR ASA som eneksjonær i Den norske Bank ASA overdrar eiendeler, gjeld og forpliktelser i sin helhet til Gjensidige NOR Sparebank ASA mot fusjonsvederlag i form av aksjer i DnB NOR Bank ASA. Regnskapsmessig er det lagt til grunn konsernkontinuitet fordi bankene er under felles kontroll og fusjonen er en direkte konsekvens av fusjonen av holdingselskapene. På grunn av størrelsesforholdet mellom de to bankene er fusjonen regnskapsmessig behandlet som en omvendt fusjon i forhold til selskapsrettslig struktur med Den norske Bank ASA som regnskapsmessig overtakende enhet. Den regnskapsmessige behandlingen innebærer at innskutt egenkapital i Den norske Bank ASA og Gjensidige NOR Sparebank ASA er videreført i den fusjonerte banken og med tillegg av merverdi tilordnet Gjensidige NOR Sparebank ASA i fusjonen mellom holdingselskapene. Annen egenkapital i Den norske Bank ASA er videreført i DnB NOR Bank ASA.

Harmonisering av regnskapsprinsipper og -estimer

Det er ikke avdekket vesentlige avvik mellom regnskapsprinsipper og -estimer anvendt i henholdsvis Den norske Bank ASA og Gjensidige NOR Sparebank ASA. Det er utarbeidet omarbeidede sammenlignbare proforma regnskapstall for tidligere perioder i samsvar med harmoniserte prinsipper og estimer. Se Regnskapsprinsipper for DnB NOR Bankkonsernet foran.

Note 1 – Ny konsernstruktur (forts.)**Merverdianalyse**

Grunnlaget for regnskapsføring av fusjonen er verddivurderingen av Gjensidige NOR Sparebank ASA som ble gjennomført i forbindelse med fusjon av holding-selskapene til DnB NOR ASA. Verddivurderingen benyttet i fusjonen av holdingselskapene er justert for å ta hensyn til merverdier for DnB NOR-konsernet som ikke reflekteres i verdiene for bankkonsernet. Forskjellen mellom kostpris og verdi av den overdratte balansen basert på virkelig verddivurdering per 31. desember 2002 utgjør goodwill ved transaksjonen. Kostprisen i transaksjonen utgjør andel av vederlaget til eierene av Gjensidige NOR ASA i fusjonen mellom holdingselskapene, med tillegg av restruktureringsutgifter som kan henføres til den overdragende virksomheten dvs. Gjensidige NOR Sparebank ASA.

Goodwill er balanseført og vil i hovedsak kostnadsføres over 20 år. Goodwill knyttet til kredittkortvirksomheten og virksomheten i Elcon Finans AS avskrives over åtte år. Konkurransetilsynets avgjørelse av 7. november 2003 påla DnB NOR å selge blant annet Elcon Finans AS. Kostpris ved transaksjonen er ikke justert for dette forhold, men goodwill i bankkonsernets balanse vil bli redusert ved regnskapsføring av salget av selskapet.

Beregning av goodwill**DnB NOR Bank-konsernet***Beløp i millioner kroner*

Fusjonsvederlag knyttet til Gjensidige NOR Sparebank-konsernet	14 616
Egenkapital i Gjensidige NOR Sparebank-konsernet per 31. desember 2002	13 569
Estimerte restruktureringsutgifter knyttet til Bankkonsernets virksomhet, etter skatt	580
Balanseført goodwill i DnB NOR Bankkonsernet	1 627
Avskrivning per år	131

Allokering av goodwill**DnB NOR Bank-konsernet***Beløp i millioner kroner*

	Avskrivingsperiode (antall år)	Årlig avskrivning	Goodwill
Sparebanken – bankkontorer ¹⁾	20	27	536
Sparebanken – næringsliv ¹⁾	20	22	431
Cresco – kredittkortporteføljen	8	59	471
Elcon Finans – virksomheten i Norge	8	24	189
Totalt		131	1 627

1) Virksomheten i Sparebanken (Gjensidige NOR Sparebank ASA) er vurdert å være av meget langsiktig karakter, med betydelige verdier knyttet til den generelle forretningsvirksomheten. Betydningen av inntjeningspotensialet i denne virksomheten vil være vesentlig for det nye konsernet i en lang tidshorisont.

Goodwillavskrivninger er inkludert i proformaregnskapene for bankkonsernet med 131 millioner kroner per år.

Øvrige forhold

Selskapet Gjensidige NOR Driftspartner AS var frem til og med 31. desember 2003 eiet med like deler av Gjensidige NOR og Gjensidige NOR Forsikring. Virksomheten i Driftspartner ble i Gjensidige NORs regnskaper behandlet som felleskontrollert virksomhet, og inntekter og kostnader ble nettoført. Gjensidige NOR resultatførte imidlertid på ordinær måte kostnader i tilknytning til de tjenester Driftspartner leverte. I proformaregnskapene er inntekter og kostnader i tilknytning til Driftspartner presentert netto.

I 2004 har DnB NOR Bank ASA overtatt 100 prosent av Driftspartner, og inntekter og tilhørende kostnader som Driftspartner får fra konserneksterne parter samt livsforsikringsvirksomheten, vil bli bruttoført. Dette er antatt å medføre en økning i 2004 på anslagsvis 230 millioner kroner i driftsinntekter og driftskostnader i forhold til proformaregnskapet for 2003.

Virksomhet som skal selges i forbindelse med fusjonen

DnB NOR ble som følge av Konkurransetilsynets vedtak pålagt å selge blant annet Elcon Finans AS og Postbanken Eiendomsmegling AS. Selskapene er datterselskaper av DnB NOR Bank ASA. I proformaregnskapene for den fusjonerte enheten inngår også virksomheten i disse selskapene. For å gi et bedre analysegrunnlag for virksomheten i DnB NOR Bank-konsernet etter de planlagte salgene er det utarbeidet en separat oppstilling over virksomhet som skal selges.

Virksomheten i disse enhetene vil i samsvar med Finansdepartementets forskrift for årsregnskap for banker m.m. § 2-5, 2. ledd, inkluderes i DnB NOR Bank-konsernets regnskaper inntil bindende avtale om salg av selskapene er inngått og all vesentlig risiko er overført til kjøper. Regnskapet for virksomheten som skal selges er vist nedenfor slik denne virksomheten inngår i bankkonsernets regnskap.

Note 1 – Ny konsernstruktur (forts.)

Resultatregnskap – virksomhet som skal selges ¹⁾

	DnB NOR Bank-konsernet	
	2003	2002
<i>Beløp i millioner kroner</i>		
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	923	715
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	70	69
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	49	14
Netto gevinster/(tap) på valuta og finansielle instrumenter	6	(1)
Diverse ordinære driftsinntekter	89	85
Netto andre driftsinntekter	116	139
Lønn og andre personalkostnader	287	242
Generelle administrasjonskostnader	109	111
Avskrivninger	20	18
Diverse ordinære driftskostnader	75	80
Andre kostnader	0	1
Sum driftskostnader	491	452
Driftsresultat før tap og skatt	547	402
Netto tap på utlån, garantier m.v.	173	76
Driftsresultat	375	326
Skattekostnad	109	93
Resultat for regnskapsåret	266	233

Balanser – virksomhet som skal selges ¹⁾

	DnB NOR Bank-konsernet	
	31.12.03	31.12.02
<i>Beløp i millioner kroner</i>		
Eiendeler		
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0	0
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	312	364
Brutto utlån til kunder	27 669	23 508
- Spesifiserte tapsavsetninger	(113)	(65)
- Uspesifisert tapsavsetning	(180)	(177)
Netto utlån til kunder	27 376	23 267
Overtatte eiendeler	134	238
Aksjer m.v.	6	1
Immaterielle eiendeler	146	313
Varige driftsmidler	22	18
Andre eiendeler	296	44
Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter	114	62
Sum eiendeler	28 406	24 306
Gjeld og egenkapital		
Gjeld til kredittinstitusjoner	24 507	20 858
Innskudd fra kunder	283	287
Annen gjeld	771	628
Påløpte kostnader og forskuiddsbetalte inntekter	174	144
Avsetninger til forpliktelser	20	16
Ansvarlig lånekapital	350	350
Sum gjeld	26 105	22 281
Aksjekapital	1 915	1 640
Annen egenkapital	386	385
Sum egenkapital	2 301	2 025
Sum gjeld og egenkapital	28 406	24 306

1) Inkluderer regnskapene for Elcon Finans AS og Postbanken Eiendomsmegling AS slik de inngår i DnB NOR Bankkonsernet.

Note 2 – Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter

DnB NOR Bank ASA			DnB NOR Bank-konsernet	
2002	2003	Beløp i millioner kroner	2003	2002
5 975	4 662	Renter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2 758	3 148
27 676	23 500	Renter og kredittprovisjoner av nedbetalingslån	27 297	30 502
3 233	2 591	Renter og kredittprovisjoner av kasse-, drifts- og brukskreditter	3 405	3 766
224	159	Renter og kredittprovisjoner av byggelån	159	224
0	0	Leiefinansieringsinntekter (leasing)	1 599	1 949
0	0	Inntekter på kundefordringer (factoring)	185	202
653	766	Etableringsprovisjoner/etterskuddsprovisjoner	793	686
134	118	Renter av andre utlån til kunder	178	180
31 921	27 135	Sum renteinntekter på utlån til kunder	33 617	37 509
2 545	2 142	Renter av sertifikater og obligasjoner	2 222	2 554
41	127	Andre renteinntekter	137	58
40 482	34 065	Sum renteinntekter	38 733	43 269
2 315	1 839	Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	2 265	2 431
11 823	8 229	Renter på ordinære innskudd fra kunder uten oppsigelse	8 410	11 799
415	300	Renter på ordinære innskudd fra kunder på tid	325	415
4 225	2 897	Renter på innskudd fra kunder på spesielle vilkår	3 005	4 233
16 463	11 426	Sum rentekostnader på innskudd fra kunder	11 740	16 447
4 158	3 749	Renter på verdipapirgjeld	4 796	4 731
514	654	Renter på ansvarlig lånekapital	661	517
479	480	Sikringsfondsavgift	499	471
4 517	4 722	Andre rentekostnader	4 749	4 553
28 446	22 870	Sum rentekostnader	24 710	29 150
12 036	11 196	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	14 023	14 119

Note 3 – Ikke inntektsførte renter på utlån

DnB NOR Bank ASA			DnB NOR Bank-konsernet	
2002	2003	Beløp i millioner kroner	2003	2002
889	911	Opptjente, ikke inntektsførte renter på misligholdte og tapsutsatte utlån per 1. januar	1 224	1 481
200	142	- Inntektsføring av tidligere perioders opptjente, ikke inntektsførte renter på misligholdte og tapsutsatte utlån ¹⁾	272	348
81	548	- Konstaterte tap på tidligere perioders opptjente, ikke inntektsførte renter ²⁾	698	159
332	774	+ Periodens opptjente, ikke inntektsførte renter på misligholdte og tapsutsatte utlån ³⁾	829	350
9	-	- Effekt av flytting av portefølje til datterselskap	-	-
(19)	(3)	+ Valutakursendringer	17	(100)
911	992	Opptjente, ikke inntektsførte renter på misligholdte og tapsutsatte utlån per 31. desember	1 099	1 224

1) Inngår som reduksjon av netto tap på utlån i resultatregnskapet.

2) Medfører reduksjon i balanseført rentekrav, men ingen ytterligere kostnadsføring, forutsatt at rentekravet er avsatt tidligere år. Konstatering av tidligere perioders rentekrav ut over tidligere års avsetninger kostnadsføres som tap på utlån.

3) Inngår som reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet.

Noten viser årets endring i opptjente renter på misligholdte og tapsutsatte engasjementer (se note 19 og 20) som ikke er inntektsført, men ført i balansen som krav mot kunder med motpost i en avsetning. Endringene i løpet av året består av innbetaling av tidligere års opptjente renter på slike engasjementer, avskrivning av rentekrav hvor det er overveiende sannsynlig at tapet er endelig, avsetning av årets opptjente, ikke inntektsførte rentekrav på engasjementene samt endring i balanseførte rentekrav som følge av endring i valutakurser.

Note 4 – Renter på utvalgte balanseposter

DnB NOR Bank ASA		Gjennomsnittlig rente	DnB NOR Bank-konsernet	
2002	2003	Prosent	2003	2002
		Sertifikater og obligasjoner		
4,30	3,46	Handelsporteføljen	3,46	3,81
4,99	3,74	Bankporteføljen	4,36	5,68
		Gjeld til kredittinstitusjoner		
7,88	4,98	Lån og innskudd uten avtalt løpetid/opsigelsesfrist	5,99	7,89
4,79	3,33	Lån og innskudd med avtalt løpetid/opsigelsesfrist	3,42	4,88
		Innskudd fra kunder		
5,01	3,25	Innskudd uten avtalt løpetid	2,86	5,03
5,75	3,82	Innskudd med avtalt løpetid	4,00	6,06
		Verdipapirgjeld		
5,59	3,90	Sertifikatgjeld	4,12	5,63
5,20	4,22	Obligasjonsgjeld	4,54	5,22
4,06	4,04	Egne obligasjoner i bankporteføljen	5,78	6,03

Gjennomsnittlig rente er beregnet som rentebeløp i prosent av gjennomsnittlig kapital.

Note 5 – Netto andre driftsinntekter

DnB NOR Bank ASA			DnB NOR Bank-konsernet	
2002	2003	Beløp i millioner kroner	2003	2002
773	1 354	Utbytte	211	169
2 588	2 661	Provisjonsinntekter fra betalingsformidling	3 069	3 019
143	117	Provisjonsinntekter fra fondsforvaltning	365	530
155	159	Provisjonsinntekter fra verdipapirtjenester	159	155
277	371	Provisjonsinntekter fra verdipapiromsetning	498	362
312	354	Garantiprovisjoner	378	327
192	214	Interbankprovisjoner	214	192
144	117	Provisjonsinntekter fra kredittformidling	117	144
135	169	Provisjonsinntekter fra salg av forsikringsprodukter	171	135
560	670	Andre provisjonsinntekter fra banktjenester	734	631
4 505	4 833	Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	5 705	5 494
1 105	1 112	Provisjonskostnader ved betalingsformidling	1 159	1 221
243	258	Interbankprovisjoner	258	243
401	464	Andre provisjonskostnader ved banktjenester	576	518
1 748	1 834	Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	1 994	1 982
(336)	118	Netto gevinster/(tap) på kortsiktige investeringer i aksjer	163	(337)
200	521	Netto gevinster på sertifikater og obligasjoner	523	200
1 205	1 444	Netto gevinster på valuta og finansielle derivater ¹⁾	1 484	1 204
292	333	Netto tap på andre kortsiktige renteinstrumenter ¹⁾	333	292
776	1 750	Netto gevinster på valuta og finansielle instrumenter	1 836	775
29	33	Driftsinntekter fra faste eiendommer	61	58
64	66	Leieinntekter fra leide lokaler	69	66
0	0	Provisjonsinntekter fra eiendomsomsetning	595	516
4	9	Andel av resultat i tilknyttede selskaper	159	111
24	(17)	Honorar- og salærinntekter	21	27
284	253	Øvrige driftsinntekter	350	351
406	345	Sum diverse ordinære driftsinntekter	1 255	1 130
32	9	Gevinster ved salg av varige driftsmidler	23	264
4 743	6 457	Netto andre driftsinntekter	7 037	5 851

1) Postene må vurderes samlet og i sammenheng med renteinntekter knyttet til samme virksomhet. Aktivitetene styres under ett.

Note 6 – Netto gevinster på valuta og finansielle instrumenter

DnB NOR Bank ASA			DnB NOR Bank-konsernet	
2002	2003	Beløp i millioner kroner	2003	2002
1 005	1 484	Netto gevinster i handelsporteføljen	1 484	1 005
(287)	111	Netto gevinster/(tap) på aksjeinvesteringer i bankporteføljen	156	(287)
58	154	Netto gevinster på andre investeringer i bankporteføljen	196	57
776	1 750	Netto gevinster på valuta og finansielle instrumenter	1 836	775
Ikke-inntektsførte merverdier i bankporteføljen ved utgangen av året				
0	0	Kortsiktige investeringer i aksjer	45	0
22	62	Sertifikater og obligasjoner	57	12

Note 7 – Driftskostnader

DnB NOR Bank ASA			DnB NOR Bank-konsernet	
2002	2003	Beløp i millioner kroner	2003	2002
3 555	3 566	Ordinære lønnskostnader	4 631	4 386
515	515	Arbeidsgiveravgift	667	649
380	537	Pensjonskostnader	634	436
246	263	Sosiale kostnader	336	304
4 695	4 881	Sum lønn og andre personalkostnader	6 267	5 774
475	432	Honorarer	496	534
1 103	1 152	EDB-kostnader ¹⁾	1 331	1 241
461	447	Porto og telekommunikasjon	534	525
131	102	Rekvisita	117	148
356	321	Markedsføring og informasjon	435	466
163	146	Reisekostnader	182	208
491	563	Kompensasjon til Posten Norge for utførte tjenester ²⁾	563	491
42	35	Opplæring	45	53
153	167	Diverse administrasjonskostnader	161	165
3 375	3 364	Sum generelle administrasjonskostnader	3 864	3 831
250	211	Avskrivninger på EDB-utstyr m.v.	250	287
164	166	Avskrivninger på goodwill	396	349
173	178	Avskrivninger på øvrige maskiner, inventar og transportmidler	225	203
65	67	Avskrivninger på eiendommer og lokaler	130	111
12	12	Andre avskrivninger	12	12
664	634	Sum avskrivninger	1 013	962
698	646	Husleie og driftskostnader vedr. leide lokaler	628	680
155	158	Driftskostnader vedr. faste eiendommer	218	199
63	79	Driftskostnader vedr. maskiner, transportmidler og kostnadsført inventar	102	81
45	52	Forsikringer	59	49
12	17	Medlemsavgift til Finansnæringens Hovedorganisasjon og Sparebankforeningen	17	12
144	129	Øvrige ordinære driftskostnader	329	407
1 116	1 081	Sum diverse ordinære driftskostnader	1 353	1 428
38	98	Tilskudd fond for ansatte	112	43
249	45	Omstillingskostnader	38	280
8	26	Tap ved salg av varige driftsmidler	28	10
22	14	Nedskrivninger på leiekontrakter og varige driftsmidler	39	36
317	183	Sum andre kostnader	217	369
10 168	10 142	Sum driftskostnader	12 715	12 364

1) Kostnadene som fremkommer vedrører anskaffelse, drift og vedlikehold av datamaskiner og programvare. Samlede IT-kostnader i DnB NOR Bank-konsernet utgjorde henholdsvis 2 447 og 2 341 millioner kroner i 2003 og 2002, som i tillegg til EDB-kostnader omfatter avskrivninger, systemutvikling, honorarer til eksterne konsulenter samt lønn og andre driftskostnader innenfor bankkonsernet IT-område. For DnB NOR Bank ASA utgjorde samlede IT-kostnader henholdsvis 2 203 og 2 131 millioner kroner.

2) Ytterligere kompensasjon til Posten Norge inngår i "Rentekostnader" og "Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester".

Note 8 – Godtgjørelser og lignende

Konsernsjefens betingelser

Konsernsjefen i DnB NOR ASA hadde i 2003 ordinære godtgjørelser på 3 202 tusen kroner, mot 3 048 tusen kroner i 2002. Bonus for 2003 var 400 tusen kroner, mot 533 tusen kroner i 2002, som er utbetalt for ekstraordinær innsats. Beregnet fordel av naturalytelser var 269 tusen kroner, mot 263 tusen kroner i 2002, og pensjonspremie betalt i året var 118 tusen kroner, mot 115 tusen kroner i 2002. Beløpene som er oppgitt er total godtgjørelse til konsernsjef. Kostnadene fordeles mellom DnB NOR Bank ASA og DnB NOR ASA.

Styret i DnB NOR ASA har fastsatt konsernsjefens ordinære lønn til 3 850 tusen kroner fra 1. januar 2004. Konsernsjefen har i sine ansettelsesbetingelser rett til to års lønn (etter konsernsjefens ønske ble den redusert fra tre års etterlønn med virkning fra 1. januar 2004) dersom ansettelsesforholdet bringes til opphør før fylte 60 år. Hvis han i denne perioden mottar inntekt fra annet fast ansettelsesforhold, skal det forhandles om avkorting av DnB NORs utbetaling.

Den nye lønnen er endelig fastsatt gjennom to styrebehandlinger i DnB NOR ASA, 13. februar og 25. februar 2004. Det eneste som gjenstår er et vedtak i bankens representantskap om hvor stor andel banken skal dekke (foreslått til 50 prosent). Lønnen for konsernet er ferdig behandlet.

Konsernsjefen og DnB NOR har gjensidig rett til å kreve fratreden med pensjon etter fylte 60 år. Pensjonen vil det første året utgjøre 100 prosent av lønn ved fratredelsestidspunktet og reduseres årlig med 10 prosentpoeng de første tre årene, og vil utgjøre 70 prosent for det fjerde og senere år. Pensjonen, som vil bli dekket over driften, vil bli samordnet med pensjonsrettigheter opptjent hos tidligere arbeidsgivere og vil bli regulert årlig i henhold til konsumprisindeksen. Kostnaden for DnB NOR i forbindelse med konsernsjefens pensjonsordning utgjorde 1 970 tusen kroner for regnskapsåret 2003.

Konsernsjefen har tegnet 20 000 tegningsretter som ledd i det generelle tegningsrettprogrammet som gjelder alle tidligere DnB-ansatte. Se nærmere beskrivelse av ordningen under "Tegningsrettprogram for ansatte" i denne noten.

Styreleders betingelser

Olav Hytta var konsernsjef i Gjensidige NOR frem til fusjonen trådte i kraft 4. desember 2003, og styreleder i DnB NOR ASA fra samme dato. Som konsernsjef i Gjensidige NOR mottok han i 2003 en samlet godtgjørelse på 2 950 tusen kroner, mot 2 393 tusen kroner i 2002, hvorav bonus for 2003 var 400 tusen kroner, mot 150 tusen kroner i 2002, som er utbetalt for ekstraordinær innsats. Beregnet fordel av naturalytelser var 181 tusen kroner, mot 146 tusen kroner i 2002.

Hytta gikk av med pensjon 1. januar 2004 med en årlig pensjonsutbetaling på 1 700 tusen kroner, tilsvarende 70 prosent av årslønn. Kostnader for DnB NOR i forbindelse med den tidligere konsernsjefens pensjonsordning utgjorde 1 979 tusen kroner for regnskapsåret 2003. Som styreleder i DnB NOR ASA vil Hytta motta en årlig godtgjørelse på 300 tusen kroner. I tillegg kommer godtgjørelser for andre styreverv i konsernet. Hytta har i henhold til fusjonsavtalen rett til minst like gode betingelser som da han var konsernsjef i Gjensidige NOR.

Styreleder har tegnet 1 550 tegningsretter som ledd i det generelle tegningsrettprogrammet som gjelder alle tidligere Gjensidige NOR-ansatte. Se nærmere beskrivelse av ordningen under "Tegningsrettprogram for ansatte" i denne noten.

Betingelser knyttet til øvrige ledende ansatte

Konserndirektør Ottar Ertzeid, leder av DnB NOR Markets, har en resultatbasert lønn bestående av en fast del og en variabel del. Størrelsen er avhengig av oppnådd resultat i forretningsområdet og utviklingen over tid.

Det kan gis engangsutbetalinger på diskresjonær basis til ledende ansatte i DnB NOR. Kriteriene for slike tildelinger er knyttet til oppnådde resultater i de respektive ansvarsområdene. Eventuell utbetaling vil fastsettes som en andel av vedkommendes ordinære lønn og være i samsvar med vanlige kompensasjonsordninger innen ansvarsområdet.

Godtgjørelse til tillitsvalgte

Beløp i tusen kroner

	DnB NOR Bank ASA	
	2003	2002
Godtgjørelse til styret	2 413	2 873
Godtgjørelse til representantskapet	763	726
Godtgjørelse til kontrollkomiteen	932	539

Det ble i 2003 ikke foretatt noen utbetalinger av godtgjørelser til tillitsvalgte i det fusjonerte DnB NOR.

Tegningsrettprogram for ansatte

Generalforsamlingen i DnB Holding ASA vedtok i 2000 å etablere et generelt tegningsrettprogram for ansatte i konsernet for kjøp av aksjer i selskapet.

Ordningen er videreført i DnB NOR. Tegningsrettprogrammet gir rett til å tegne et bestemt antall aksjer i holdingselskapet i perioden 2003-2005 med én tredel for hvert av disse årene til en kurs av kroner 32,83 per aksje. Tildelingen av tegningsretter ble foretatt på grunnlag av den enkeltes pensjonsgrunnlag og utgjør mellom 2 000 og 20 000 tegningsretter, hver med rett til å kreve utstedt én aksje. Tegningsrettene er ikke omsettelige og bortfaller ved opphør av ansettelsesforholdet. Ved utgangen av 2003 var det registrert til sammen 26 396 000 tegningsretter i ordningen.

Utøvelsen av tegningsrettene er gjort betinget av at avkastningen på aksjen er minst like god som avkastningen i en aksjeindeks bestående av nordiske finansinstitusjoner. Dette kravet ble innfridd både i 2003 og 2004. I 2003 var imidlertid kursen på aksjen lavere enn tegningskursen. Denne tredjedelen av tegningsrettene vil imidlertid også kunne innløses i 2004. Tegningsperioden er 1.-15. mars.

Generalforsamlingen i Gjensidige NOR ASA vedtok i 2002 at ansatte i konsernet kunne få tegne 250 rettigheter til kjøp av aksjer i selskapet til en kurs på 248,92 kroner per aksje. Inntil halvparten av tegningsrettene kunne utøves i perioden 1.-15. oktober 2003 og de resterende i perioden 1.-15. oktober 2004. I oktober 2003 ble det utført i alt 3 006 tegningsretter. Ved etableringen av DnB NOR ASA, med tilhørende innløsning av tidligere aksjer i Gjensidige NOR ASA, ble det foretatt en omregning av antall retter og utøvelsespris for aksjer i det nye selskapet. Per 31. desember 2003 var det således utestående 6 860 262 frie tegningsretter til tegningskurs 27,95 kroner per aksje.

Note 8 – Godtgjørelser og lignende (forts.)

Tillitsvalgte og ansattes låneforhold per 31. desember 2003

Beløp i tusen kroner

Utlån

Ansatte i DnB NOR Bank ASA

Ledende ansatte

Svein Aaser, konsernsjef	0
Tom Grøndahl, visekonsernsjef	772
Karl-Olav Hovden, visekonsernsjef	266
Øyvind Birkeland, konserndirektør	1 614
Ottar Ertzeid, konserndirektør	0
Frode Helgerud, konserndirektør	1 256
Harald Jægtnes, konserndirektør revisjon	1 435
Bente A. Landsnes, konserndirektør	2 964
Evlyn Raknerud, konserndirektør	0
Åsmund Skår, konserndirektør	3 004
Leif Teksum, konserndirektør	2 091

Ansatte, sum

7 031 710

Tillitsvalgte i DnB NOR Bank ASA

Styret

Olav Hytta, leder	0
Bent Pedersen, nestleder	0
Per Hoffmann	1 263
Sten Ture Larre	0
Torill Rambjør	500
Ingjerd Skjeldrum	178
Marit Wiig	0
Svein Aaser	0

Representantskapet

Harald Norvik, leder	0
Sum medlemmer av representantskapet	158 898

Kontrollkomiteen, sum

2 403

Utlån til aksjonærvalgte tillitsvalgte samt deres familiemedlemmer og nærstående parter er gitt på ordinære kundevilkår. Utlån til ansatte i DnB NOR Bank er gitt på funksjonærbetingelser, som er nær ordinære kundevilkår.

DnB NOR Bank ASA		Godtgjørelse til valgt revisor Beløp i tusen kroner	DnB NOR Bank-konsernet	
2002	2003		2003	2002
		Revisjonshonorarer		
4 230	3 004	Revisjon av virksomheten i Norge	5 255	6 638
363	400	Revisjon av virksomheten i utlandet	819	1 524
		Andre revisjonsrelaterte honorarer		
6 025	1 214	Virksomheten i Norge	1 384	6 050
151	162	Virksomheten i utlandet	162	151
		Honorarer i forbindelse med skatterådgivning		
0	0	Virksomheten i Norge	191	0
61	38	Virksomheten i utlandet	38	150
		Andre honorarer		
681	764	Virksomheten i Norge	1 567	2 132
130	0	Virksomheten i utlandet	92	699
11 641	5 582	Sum godtgjørelse til valgt revisor	9 508	17 344

Note 9 – Pensjoner

DnB NOR Bank-konsernet hadde ved årets slutt tjenestepensjon i form av egne ytelsesbaserte foretakspensjonsordninger knyttet til tidligere Gjensidige NOR og til de enkelte selskaper fra tidligere DnB. Ordningene var dekket i henholdsvis Gjensidige NOR Spareforsikring og Vital Forsikring. I tillegg til disse ordningene var ansatte i tidligere Postbanken AS dekket gjennom en kollektiv pensjonsavtale i Statens Pensjonskasse.

Bankkonsernet har også forpliktelser knyttet til lønn over 12G og til avtaler om førtidspensjonering. Bankkonsernets selskaper er, med få unntak, med i ordningen om avtalefestet førtidspensjon, AFP, for bank- og finansnæringen. Det er i tillegg inngått avtale om AFP etter regler for statlig sektor for ansatte med medlemskap i Statens Pensjonskasse.

Pensjonsforpliktelsene knyttet til lønn over 12G og førtidspensjonering finansieres over driften for ansatte i selskapene fra tidligere DnB. I tidligere Gjensidige NOR er forpliktelsene for lønn over 12G, og i hovedsak også rettigheter knyttet til førtidspensjonering, organisert som kollektive pensjonsforsikringer. Ved fratreden med AFP forblir ansatte medlem av respektive foretakspensjonsordninger med opptjening frem til ordinær pensjonsalder. Ved annen førtidspensjonering blir de ansatte meldt ut av foretakspensjonsordningen og er følgelig uten opptjening av videre rettigheter. I begge de tidligere bankkonsernene blir disse ansatte, fra ordinær pensjonsalder, kompensert for denne reduserte opptjeningen.

Det pågår et arbeid for å samordne alle pensjonsordningene innenfor DnB NOR. Slik samordning vil ventelig skje i løpet av 2004.

Filialer og datterselskaper utenfor Norge har egne ordninger for sine ansatte.

Pensjonsordningene i bankkonsernet omfatter 9 337 personer fra tidligere DnB og og 3 961 personer fra tidligere Gjensidige NOR.

Fra og med 2003 er det benyttet felles forutsetninger for hele bankkonsernet ved beregningen av pensjonskostnader og forpliktelser:

<i>Prosent</i>	DnB NOR 2003	DnB 2002	Gjensidige NOR 2002
Diskonteringsrente	6,0	7,0	6,5
Forventet avkastning	7,0	8,0	7,0
Forventet lønnsregulering	3,5	3,3	4,0
Forventet G-regulering	3,0	2,5	4,0
Forventet pensjonsregulering	3,0	2,5	4,0
Uttakstilbøyelighet AFP	40,0	40,0	54,0

De økonomiske forutsetningene er vurdert i en langsiktig tidshorisont.

DnB NOR Bank ASA		Pensjonskostnader	DnB NOR Bank-konsernet	
2002	2003	<i>Beløp i millioner kroner</i>	2003	2002
225	322	Nåverdi av årets pensjonsopptjening vedrørende ordinære pensjonsrettigheter	386	272
43	32	Nåverdi av årets pensjonsopptjening vedrørende AFP-ordningen	38	46
460	476	Rentekostnader av pensjonsforpliktelsen	525	494
238	530	Faktisk avkastning på pensjonsmidlene ¹⁾	579	263
490	300	Faktisk pensjonskostnad	370	549
(176)	126	Avvik mellom forventet og faktisk avkastning på pensjonsmidlene	134	(189)
66	111	Netto amortiseringer	130	76
380	537	Netto pensjonskostnad ^{*)}	634	436
193	416	<i>*) Herav: Forsikrede ordninger</i>	455	240
186	120	<i>Uforsikrede ordninger</i>	179	195

1) Faktisk avkastning er beregnet ut fra estimert overskuddsdeling i pensjonsordningene i Vital Forsikring og Gjensidige NOR Spareforsikring.

Note 9 – Pensjoner (forts.)

DnB NOR Bank ASA		Pensjonsforpliktelser <i>Beløp i millioner kroner</i>	DnB NOR Bank-konsernet	
31.12.02	31.12.03		31.12.03	31.02.02
5 910	7 025	Påløpte pensjonsforpliktelser vedrørende ordinære pensjonsrettigheter	7 715	6 357
802	678	Påløpte pensjonsforpliktelser vedrørende AFP-ordningen	747	825
6 712	7 702	Totale påløpte pensjonsforpliktelser	8 462	7 183
1 231	1 102	Beregnet effekt av fremtidige lønnsreguleringer	1 265	1 333
7 943	8 804	Beregnete pensjonsforpliktelser	9 728	8 517
5 879	6 684	Pensjonsmidler til markedsverdi	7 584	6 376
2 064	1 920	Pensjonsforpliktelser større enn pensjonsmidler	2 144	2 140
(632)	(284)	Avvik mellom faktisk og forventet markedsverdi på pensjonsmidler	(405)	(684)
(553)	(1 168)	Ikke resultatførte aktuarmessige gevinster/(tap)	(1 246)	(604)
843	468	Netto bokførte pensjonsforpliktelser ¹⁾	493	852
557	887	1) Herav: Netto overfinansiering i forsikrede ordninger	953	585
1 400	1 355	Forpliktelser i uforsikrede ordninger	1 399	1 438

Overfinansiering i pensjonsordninger med fondsoppbygging utgjorde 1 025 millioner kroner per 31. desember 2003 i DnB NOR Bank-konsernet, og underdekning i slike ordninger utgjorde 72 millioner kroner. Pensjonsforpliktelser som ikke er gjenstand for fondsoppbygging og hvor fremtidige pensjonsutbetalinger foretas over driften utgjorde 1 445 millioner kroner per 31. desember 2003.

Note 10 – Bemanning ¹⁾

DnB NOR Bank ASA			DnB NOR Bank-konsernet	
2002	2003		2003	2002
8 592	8 136	Antall ansatte per 31. desember	10 318	10 858
8 017	7 703	Antall årsverk per 31. desember	9 765	10 175
8 736	8 328	Gjennomsnittlig antall ansatte	10 431	10 812
8 149	7 865	Gjennomsnittlig antall årsverk	9 892	9 872

1) Nordlandsbanken ble overtatt per 1. januar 2003 med 402 ansatte og 382 årsverk.

Note 11 – Restruktureringsavsetninger

DnB NOR Bank-konsernet					
		Utgifter	Resultatført	Avsatt ved	
Beløp i millioner kroner	31.12.03	2003	2003	fusjon/oppkjøp	31.12.02
				2003	
Gjensidige NOR	0	105	0	0	105
DnB NOR Bank ASA *)	664	74	0	738 ¹⁾	-
Andre restruktureringsavsetninger	29	62	38	0	53
Totalt DnB NOR Bank ASA	693	240	38	738	158
Oppkjøp av Nordlandsbanken	18	58	0	76 ²⁾	-
DnB NOR-fusjonen	68	0	0	68 ¹⁾	-
Totalt DnB NOR Bank-konsernet	778	299	38	881	158
*) Herav:					
IT		14			
Personal		34			
Andre		26			

1) Representerer 50 prosent av totale restruktureringsavsetninger i DnB NOR-fusjonen og inngår i kostpris.

2) Avsetninger relatert til oppkjøpet av Nordlandsbanken inngår i kostpris.

Note 12 – Tap på utlån, garantier m.v.

DnB NOR Bank ASA			DnB NOR Bank-konsernet	
2002	2003	Beløp i millioner kroner	2003	2002
Resultatanalyse				
373	544	Kostnadsførte konstaterte tap ^{a)}	725	461
210	116	Økte spesifiserte tapsavsetninger ^{b)}	288	283
906	1 204	Nye spesifiserte tapsavsetninger ^{b)}	1 657	1 076
1 488	1 864	Sum nye spesifiserte tap	2 671	1 820
197	306	Tilbakeførte spesifiserte tapsavsetninger ^{b)}	509	371
1 291	1 558	Sum spesifiserte tap	2 162	1 449
238	183	Inngått på tidligere konstaterte tap ^{c)}	276	425
2	0	Økning i uspesifisert tapsavsetning ^{d)}	5	0
1 055	1 376	Netto tap på utlån, garantier m.v. ^{1) 2)}	1 891	1 023
35	(13)	1) Herav netto tap/(tilbakeføring av tap) på garantier	(7)	35
777	1 316	2) Brutto tap totalt for de 20 største tapsengasjementene	1 380	777
Endringsanalyse				
506	450	Periodens økning i spesifiserte avsetninger ^{b)} minus e)	773	343
2	0	+ Periodens økning i uspesifisert avsetning ^{d)}	5	0
413	565	+ Periodens konstaterte tap som det tidligere år er avsatt spesifiserte avsetninger for ^{e)}	664	646
373	543	+ Periodens konstaterte tap som det tidligere år ikke er avsatt spesifiserte avsetninger for ^{a)}	725	461
238	183	- Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap ^{c)}	276	425
1 055	1 376	Netto tap på utlån, garantier m.v.	1 891	1 023

a)-e) Viser sammenheng og kobling mellom postene.

Note 13 – Tap på utlån, garantier m.v. fordelt på kundegrupper

Beløp i millioner kroner	2003				2002			
	Nye spesifiserte tap ¹⁾	Tilbakeførte spesifiserte tapsavsetn.	Inngått på tidl. konstaterte tap	Netto tap/ (tilbakef. av tap)	Nye spesifiserte tap ¹⁾	Tilbakeførte spesifiserte tapsavsetn.	Inngått på tidl. konstaterte tap	Netto tap/ (tilbakef. av tap)
Personmarkedet	294	15	159	119	367	23	165	180
Shipping (utenriks sjøfart)	12	28	1	(17)	6	2	7	(3)
Eiendomsdrift	100	42	12	46	203	26	3	173
Industri	351	62	1	289	251	42	4	205
Tjenesteyting	304	75	7	222	270	26	16	228
Handel	117	22	2	93	149	45	8	96
Olje og gass	4	6	0	(2)	0	10	31	(41)
Transport og kommunikasjon	28	8	0	20	10	4	1	6
Bygg og anleggsvirksomhet	183	17	1	165	22	3	1	18
Kraft og vannforsyning	0	0	0	0	0	1	1	(2)
Fiske og fangst	108	14	1	94	66	4	2	60
Hotell og restaurant	22	4	0	18	8	5	0	3
Jordbruk og skogbruk	5	1	0	4	32	1	0	30
Øvrige kundegrupper	3	12	0	(9)	9	4	0	4
Sum kunder	1 531	306	183	1 042	1 393	197	238	957
Kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	0	0	0
Overtatte eiendeler	333	0	0	333	95	0	0	95
Endring i uspesifisert tapsavsetning				0				2
Sum tap/tilbakeføring av tap på utlån, garantier m.v.	1 864	306	183	1 376	1 488	197	238	1 055

Note 13 – Tap på utlån, garantier m.v. fordelt på kundegrupper (forts.)

	2003				DnB NOR Bank-konsernet 2002			
	Nye spesifiserte tap ¹⁾	Tilbakeførte spesifiserte tapsavsetn.	Inngått på tidl. kon- staterte tap	Netto tap/ (tilbakef. av tap)	Nye spesifiserte tap ¹⁾	Tilbakeførte spesifiserte tapsavsetn.	Inngått på tidl. kon- staterte tap	Netto tap/ (tilbakef. av tap)
<i>Beløp i millioner kroner</i>								
Personmarkedet	537	74	192	271	512	37	251	224
Shipping (utenriks sjøfart)	21	53	28	(60)	10	98	21	(110)
Eiendomsdrift	158	76	14	67	225	36	5	183
Industri	414	70	2	342	315	58	21	236
Tjenesteyting	443	103	20	319	307	30	42	235
Handel	173	27	5	141	177	52	20	105
Olje og gass	6	6	4	(3)	0	33	32	(65)
Transport og kommunikasjon	80	9	3	69	37	6	16	15
Bygg og anleggsvirksomhet	176	18	2	156	25	3	6	15
Kraft og vannforsyning	0	0	0	0	0	1	1	(3)
Fiske og fangst	187	55	4	128	66	4	3	59
Hotell og restaurant	42	5	0	38	8	5	1	3
Jordbruk og skogbruk	13	2	1	11	38	3	2	32
Øvrige kundegrupper	30	12	1	17	7	4	4	(1)
Sum kunder	2 280	509	276	1 495	1 725	371	425	929
Kredittinstitusjoner	5	0	0	5	0	0	0	0
Overtatte eiendeler	385	0	0	385	95	0	0	95
Endring i uspesifisert tapsavsetning				5				0
Sum tap/tilbakeføring av tap på utlån, garantier m.v.	2 671	509	276	1 891	1 820	371	425	1 023

1) Nye spesifiserte tap inkluderer kostnadsførte konstaterte tap, økte spesifiserte tapsavsetninger og nye spesifiserte tapsavsetninger.

Inndelingen i kundegrupper er basert på Statistisk Sentralbyrås standard for sektor- og næringsgruppering. Innplasseringen av kundene er bestemt av kundens hovedvirksomhet. Spesifikasjonen av tapene følger inndelingen i note 12.

Note 14 – Netto gevinster/(tap) på langsiktige investeringer i verdipapirer

DnB NOR Bank ASA			DnB NOR Bank-konsernet	
2002	2003	Beløp i millioner kroner	2003	2002
		Gevinster		
0	0	Bolig- og Næringsbanken	22	0
176	(1)	Europay Norge	(1)	176
226	0	Konsernselskaper	0	0
1	2	Andre	13	1
		Tap		
1	0	Andre	0	1
		Nedskrivninger		
468	(209)	Storebrand	(209)	468
19	0	Nordlandsbanken	0	19
0	12	NOS	12	0
117	(7)	Konsernselskaper	0	0
0	7	Andre	7	5
(202)	198	Netto gevinster/(tap) på langsiktige investeringer i verdipapirer	224	(317)

Note 15 – Skatt

DnB NOR Bank ASA vil som følge av permanente forskjeller mellom regnskapet og beskatningsgrunnlaget i Norge regelmessig vise en skattekostnad som i prosent av driftsresultatet før skatt er lavere enn normal skattesats for bedrifter i Norge. Det påregnes en langsiktig, normalisert skattekostnad på 27 prosent av bankens driftsresultat før skatt. Det relativt lave skattenivået skyldes dels at mottatte utbytter på investeringene i norske aksjer gjennom godtgjørelsesmetoden er skattefri inntekt, og dels at inntekten ved de utenlandske filialene i land med skatteavtale etter unntaksmetoden ikke medfører skattebelastning fordi enhetene har skattereduserende forskjeller som inntekten utlignes mot. Disse forskjellene inngår ikke i beregningsgrunnlaget for utsatt skatt. Når bankens skattekostnad skal estimeres som en prosent av driftsresultat før skatt, er det nødvendig å korrigere for dette.

Sentralskattekontoret for storbedrifter, som er ansvarlig for ligning av DnB NOR Bank, ga i 2003 Den norske Bank aksept for rettelse av ligningen for regnskapsårene 1995 og 1996, som ga en redusert skattebelastning på til sammen ca. 180 millioner kroner. Som følge av vedtaket om endret ligning ble bankens skattekostnad for 2003 redusert med et tilsvarende beløp. Rettelsen gjaldt den såkalte gjeldsrentefordelingen ved beskatning av bankens virksomhet i Norge og ved de utenlandske filialene. Banken fikk i 1997 medhold i sin tolkning av reglene knyttet til skattefordelingen og har senere arbeidet for at denne forståelsen måtte få full anvendelse for virksomheten for alle utenlandske filialer også for ligningsårene 1995 og 1996. Sentralskattekontoret har gjennom beslutningen om endret ligning akseptert dette.

Den skattemessige behandlingen av renteswapper og valutaswapper i Den norske Bank er gjenstand for diskusjoner med skattemyndighetene. DnB NOR Bank har videreført Den norske Banks praksis fra 2002 på dette området. DnB NOR Bank har også anmodet om å få benytte en alternativ beskatningsmåte for valutaposter, dersom det anvendte beskatningsprinsipp ikke blir akseptert. Det påregnes ingen økonomiske konsekvenser av en eventuell justering av beskatningsprinsipp.

DnB NOR Bank ASA		Skattekostnad	DnB NOR Bank-konsernet	
2002	2003	<i>Beløp i millioner kroner</i>	2003	2002
2 111	1 441	Norge	460	1 761
22	30	Utlandet	98	85
2 133	1 471	Sum betalbare skatter	558	1 846
(609)	182	Utsatt skatt	430	(794)
0	0	Endring i utsatt skatt som følge av oppkjøp av selskaper	329	29
0	0	Skatteandel av konsernbidrag til/fra egenkapitalvurderte datterselskaper	578	651
0	(180)	Effekt av gjeldsrentefordeling i tidligere år	(180)	0
1 524	1 473	Sum skattekostnad	1 715	1 732

Note 15 – Skatt (forts.)

DnB NOR Bank ASA		Avstemming av skattekostnad mot ordinært resultat før skatt	DnB NOR Bank-konsernet	
2002	2003	Beløp i millioner kroner	2003	2002
5 355	6 333	Resultat før skatt	6 677	6 265
1 499	1 773	Forventet inntektsskatt etter nominell sats (28 prosent)	1 870	1 754
(42)	(37)	Skatteeffekt av beskatning av utenlandsvirksomhet	(132)	(183)
20	(25)	Skatteeffekt av permanente forskjeller	78	52
0	(113)	Skattefordel virksomhet som skal selges ¹⁾	(44)	0
22	30	Skatt betalt i utlandet	98	85
24	25	For lite avsatt skatt i tidligere år	25	23
0	(180)	Effekt av gjeldsrentefordeling i tidligere år	(180)	0
1 524	1 473	Skattekostnad	1 715	1 732
28 %	23 %	Effektiv skattesats	26 %	28 %
Skattegrunnlag				
2002	2003	Beløp i millioner kroner	2003	2002
5 355	6 333	Driftsresultat	6 677	6 265
(149)	(133)	Reversering av resultat utenlandsvirksomhet	(467)	(632)
72	(85)	Permanente forskjeller	279	189
Endring i midlertidige forskjeller og fremførbare underskudd				
2 173	(1 062)	Midlertidige forskjeller	(1 609)	2 804
0	0	Endring i midlertidige forskjeller som følge av oppkjøp av virksomhet	(1 177)	0
0	0	Anvendelse av fremførbart underskudd og godtgjørelse til fremføring	(96)	(128)
0	0	Anvendelse av fremførbart underskudd i egenkapitalvurderte selskaper	(2 064)	(2 325)
7 451	5 053	Årets skattegrunnlag – virksomheten i Norge	1 543	6 173
Elementer i beregningen av utsatt skatt				
31.12.02	31.12.03	Beløp i millioner kroner	31.12.03	31.12.02
Forskjeller som øker fremtidig skatt				
1	0	Driftsmidler	713	697
255	214	Merverdier balanseført i forbindelse med fusjonen med Postbanken	214	255
630	962	Forskuddsbetalte pensjonsrettigheter	1 010	613
0	28	Finansielle instrumenter ²⁾	28	0
324	333	Andre skatteøkende midlertidige forskjeller	719	764
1 210	1 537	Sum skatteøkende forskjeller	2 684	2 329
Forskjeller som reduserer fremtidig skatt				
1 527	1 422	Driftsmidler	1 707	1 908
1 359	1 438	Påløpte pensjonsforpliktelser	1 515	1 427
191	0	Finansielle instrumenter ²⁾	0	176
1 296	1 188	Andre skattereduserende midlertidige forskjeller	1 605	2 395
4 373	4 048	Sum skattereduserende forskjeller	4 827	5 906
0	0	Fremførbart underskudd og ubenyttet godtgjørelse ³⁾	3	116
4 373	4 048	Skattereduserende forskjeller inklusive fremførbart underskudd	4 830	6 022
(164)	(164)	Herav forskjeller som ikke utlignes ⁴⁾	(164)	(164)
4 209	3 884	Skattereduserende forskjeller som utlignes	4 666	5 858
(2 999)	(2 347)	Beregningsgrunnlag utsatt skatt ¹⁾	(1 982)	(3 529)
839	658	Utsatt skattefordel	556	988

1) Omfatter i 2003 skattereduserende forskjeller på henholdsvis 404 millioner kroner i DnB NOR Bank og 159 millioner kroner i DnB NOR Bankkonsern vedrørende Elcon Finans og Gjensidige NOR Equities. Disse forskjellene har gitt grunnlag for inntektsføring i 2003 da selskapene skal selges/avvikles i 2004.

2) Finansielle instrumenter blir i finansregnskapet vurdert til markedsverdier, mens i skatteregnskapet behandles de etter realisasjonsprinsippet. Det samme gjelder balansetransaksjoner som gjennom byteavtaler er knyttet til terminforretninger.

3) Skattemessig godtgjørelse for mottatt utbytte omregnet til skattereduserende forskjell.

4) Gjelder i hovedsak skattereduserende forskjeller og fremførbare underskudd ved virksomheten i utlandet som ikke reduserer beregningsgrunnlaget for skatt i Norge.

Note 16 – Eiendeler

DnB NOR Bank ASA			DnB NOR Bank-konsernet	
31.12.02	31.12.03	Beløp i millioner kroner	31.12.03	31.12.02
22 940	8 223	Kontanter og fordringer på sentralbanker	8 565	22 941
6 877	7 627	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	6 794	7 784
69 069	84 898	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	21 268	18 603
2	2	Spesifiserte tapsavsetninger	2	2
75 944	92 523	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	28 060	26 385
397 356	445 007	Nedbetalingslån	508 958	437 332
29 176	26 223	Kasse-, drifts- og brukskreditter	32 268	33 504
5 546	5 000	Byggelån	5 410	5 546
0	0	Leiefinansieringsavtaler (finansiell leasing)	24 861	22 256
0	0	Fordringer factoring	946	616
0	0	Utlån factoring	1 449	1 468
63	54	Andre utlån	81	84
432 141	476 283	Brutto utlån til kunder	573 973	500 807
(2 325)	(3 181)	Spesifiserte tapsavsetninger	(4 329)	(2 884)
(3 144)	(3 147)	Uspesifisert tapsavsetning	(3 714)	(3 501)
426 672	469 955	Netto utlån til kunder	565 929	494 422
394	310	Overtatte eiendeler	576	651
4 237	7 554	Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige	7 842	4 457
34 300	38 365	Sertifikater og obligasjoner utstedt av finansinstitusjoner	36 273	34 246
12 733	13 857	Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre	14 049	12 783
214	1 514	Egne obligasjoner og sertifikater i handelsporteføljen	1 514	214
51 484	61 289	Sertifikater og obligasjoner	59 677	51 699
2 563	2 484	Kortsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis	2 945	2 721
1 264	770	Langsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis	940	1 592
15	16	Andeler i ansvarlige selskaper og kommandittselskaper	20	19
3 842	3 271	Aksjer m.v.	3 905	4 332
473	519	Eierinteresser i tilknyttede selskaper – kredittinstitusjoner	1 241	1 154
111	115	Eierinteresser i felleskontrollerte og andre tilknyttede selskaper	144	110
584	633	Eierinteresser i felleskontrollerte og tilknyttede selskaper	1 384	1 263
4 176	6 651	Eierinteresser i konsernselskaper – kredittinstitusjoner	-	-
2 165	2 260	Eierinteresser i andre konsernselskaper	-	-
6 342	8 911	Eierinteresser i konsernselskaper	-	-
1 637	1 472	Goodwill	2 502	2 356
839	658	Utsatt skattefordel	556	988
92	106	Balanseført utvikling av IT-systemer	167	145
105	69	Andre immaterielle eiendeler	70	106
2 673	2 304	Immaterielle eiendeler	3 294	3 595
1 274	1 078	Maskiner, inventar og transportmidler	1 245	1 378
1 503	1 486	Bygninger og andre faste eiendommer	3 121	2 922
21	21	Andre varige driftsmidler	89	89
2 799	2 585	Varige driftsmidler	4 454	4 389
15 396	19 697	Finansielle derivater	19 756	15 396
262	722	Tilgodehavender, remburs og andre betalingstjenester	722	262
573	2 203	Konsernbidrag	0	0
1 982	1 647	Andre tilgodehavender	3 140	2 903
18 213	24 269	Andre eiendeler	23 618	18 561
4 889	3 286	Opptjente renter	3 792	4 904
635	969	Overfinansiering av pensjonsordningen	1 025	692
278	408	Andre forskuddsbetalinger og opptjente inntekter	667	558
5 802	4 663	Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter	5 484	6 154
617 690	678 936	Sum eiendeler	704 946	634 392

Note 17 – Kreditrisiko

Engasjementer fordelt på risikogrupper

				DnB NOR Bank ASA
Beløp i milliarder kroner	Brutto utlån	Garanti-ansvar	Ubenyttede rammer (kommitterte)	Totale engasjementer
Risikogruppe i forhold til normalisert tap i prosent ^{1) 2)}				
<0,25	380	33	104	516
0,25-0,75	51	11	11	73
>0,75 ³⁾	37	3	3	43
Misligholdte og tapsutsatte engasjementer	9	0	0	9
Totale engasjementer per 31. desember 2003	476	47	117	641
Risikogruppe i forhold til normalisert tap i prosent ^{1) 2)}				
<0,25	337	31	89	457
0,25-0,75	55	13	15	83
>0,75 ³⁾	34	2	2	37
Misligholdte og tapsutsatte engasjementer	6	0	0	6
Totale engasjementer per 31. desember 2002	432	44	106	583
Tapsnivå ¹⁾			2003	2002
Normaliserte tap inklusive tap av renter i prosent av netto utlån			0,31	0,31

Engasjementer fordelt på risikogrupper

				DnB NOR Bank-konsernet
Beløp i milliarder kroner	Brutto utlån	Garanti-ansvar	Ubenyttede rammer (kommitterte)	Totale engasjementer
Risikogruppe i forhold til normalisert tap i prosent ^{1) 2)}				
<0,25	441	27	92	559
0,25-0,75	69	19	11	99
>0,75 ³⁾	51	2	5	58
Misligholdte og tapsutsatte engasjementer	13	0	0	13
Totale engasjementer per 31. desember 2003	574	48	107	729
Risikogruppe i forhold til normalisert tap i prosent ^{1) 2)}				
<0,25	380	31	86	497
0,25-0,75	77	12	12	101
>0,75 ³⁾	36	2	11	49
Misligholdte og tapsutsatte engasjementer	8	0	0	8
Totale engasjementer per 31. desember 2002	501	44	109	655
Tapsnivå ¹⁾			2003	2002
Normaliserte tap inklusive tap av renter i prosent av netto utlån			0,31	0,31

1) Beregning av tapsnivå er basert på en vurdering av sannsynlighet for at tap vil oppstå i fremtiden (misligholdsfrekvens), anslått eksponering på et slikt fremtidig tidspunkt og størrelsen på anslått tap (tapsgraden).

2) Fusjonen mellom DnB og Gjensidige NOR har medført at beregningene i noen grad bygger på skjønn og estimer, og dette gir økt usikkerhet i tallene.

3) Denne risikogruppen inkluderer også engasjementer med normalisert tap under 0,75 prosent i de tilfellene hvor engasjementet har lav tapsgrad, men hvor det samtidig er høy sannsynlighet for fremtidig tap.

DnB NOR Bank ASA		Personmarkedet	DnB NOR Bank-konsernet	
31.12.02	31.12.03	Beløp i millioner kroner	31.12.03	31.12.02
211 374	245 992	Lån med sikkerhet i bolig <80% av forsvarlig verdigrunnlag	253 842	211 391
6 402	8 142	Lån med sikkerhet i bolig >80% av forsvarlig verdigrunnlag	8 732	6 402
4 863	4 670	Utlån mot kredittkort	8 080	8 009
12 110	12 202	Øvrige utlån	30 925	27 531
234 749	271 005	Sum utlån til personmarkedet	301 579	253 332

Note 18 – Engasjementer fordelt på kundegrupper

DnB NOR Bank ASA						
<i>Beløp i millioner kroner</i>	Utlån ¹⁾		Garantier ¹⁾		Kommitterte rammer ²⁾	
	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02
Personmarkedet	271 005	234 749	249	241	285 425	248 727
Shipping (utenriks sjøfart)	25 063	22 069	8 055	8 327	46 483	40 245
Eiendomsdrift	61 561	57 191	4 006	1 914	74 871	66 863
Industri	18 115	21 323	5 374	4 806	43 002	42 258
Tjenesteyting	28 542	28 831	7 019	6 766	50 053	51 295
Handel	18 903	17 956	2 602	2 690	33 677	32 376
Olje og gass	3 736	3 455	2 246	1 582	12 770	10 409
Transport og kommunikasjon	8 508	9 214	2 890	3 003	20 730	19 642
Bygg og anleggsvirksomhet	4 037	4 098	2 519	2 540	10 317	9 916
Kraft og vannforsyning	5 998	7 981	7 355	7 721	21 279	20 450
Offentlig forvaltning	1 090	1 803	61	54	5 645	5 428
Fiske og fangst	7 000	6 427	181	200	8 008	7 737
Hotell og restaurant	3 507	2 966	240	252	4 146	7 173
Jordbruk og skogbruk	3 405	3 294	27	97	4 019	4 161
Øvrige kundegrupper	12 632	8 461	3 910	4 205	20 384	16 533
Sum kunder	473 101	429 816	46 734	44 400	640 808	583 215
Kredittinstitusjoner ³⁾	61 549	51 786	3 608	4 941	82 165	64 451
Totalt	534 651	481 602	50 342	49 341	722 973	647 666

DnB NOR Bank-konsernet						
<i>Beløp i millioner kroner</i>	Utlån ¹⁾		Garantier ¹⁾		Kommitterte rammer ²⁾	
	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02
Personmarkedet	301 579	253 332	266	250	316 489	275 734
Shipping (utenriks sjøfart)	31 167	25 841	8 307	8 539	55 224	46 380
Eiendomsdrift	82 155	74 018	4 043	1 909	95 275	84 570
Industri	24 758	26 593	5 582	4 930	51 596	48 817
Tjenesteyting	38 669	37 566	7 179	6 823	58 770	58 514
Handel	23 849	21 193	2 687	2 699	40 252	36 125
Olje og gass	4 238	4 073	2 253	1 593	13 927	11 593
Transport og kommunikasjon	14 026	13 546	2 947	3 004	26 478	24 619
Bygg og anleggsvirksomhet	8 428	7 417	2 679	2 541	15 000	13 574
Kraft og vannforsyning	6 276	8 027	7 606	7 722	21 600	20 501
Offentlig forvaltning	2 094	2 779	65	54	6 698	6 450
Fiske og fangst	10 440	7 520	188	201	10 480	8 855
Hotell og restaurant	4 113	3 246	245	252	4 786	7 691
Jordbruk og skogbruk	4 749	4 238	28	97	5 406	5 265
Øvrige kundegrupper	13 100	8 533	3 628	3 835	14 440	11 735
Sum kunder	569 643	497 923	47 701	44 450	736 419	660 423
Kredittinstitusjoner ³⁾	8 911	6 715	3 482	4 873	16 676	15 572
Totalt	578 554	504 638	51 184	49 323	753 096	675 994

1) Utlån og garantier etter spesifiserte tapsavsetninger.

2) Samlet kommittert ramme for kreditteksponering.

3) Utlån til kredittinstitusjoner inngår i balansen på linjen "Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner".

Inndelingen i kundegrupper er basert på Statistisk Sentralbyrås standard for sektor- og næringsgruppering. Innplasseringen av kundene er bestemt av kundens hovedvirksomhet.

Note 19 – Misligholdte og tapsutsatte engasjementer fordelt på kundegrupper

DnB NOR Bank ASA

Beløp i millioner kroner	Netto misligholdte engasjementer ¹⁾		Netto tapsutsatte engasjementer ¹⁾		Samlede spesifiserte tapsavsetninger	
	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02
Personmarkedet	1 654	1 493	142	139	723	709
Shipping (utenriks sjøfart)	2	7	0	0	41	16
Eiendomsdrift	549	482	229	244	254	254
Industri	474	150	129	80	524	577
Tjenesteyting	573	159	62	128	955	387
Handel	136	180	36	78	204	190
Olje og gass	6	3	0	0	36	21
Transport og kommunikasjon	34	48	14	24	22	19
Bygg og anleggsvirksomhet	552	109	10	12	312	72
Kraft og vannforsyning	0	0	0	0	0	0
Fiske og fangst	582	132	74	210	141	104
Hotell og restaurant	98	100	17	15	33	25
Jordbruk og skogbruk	37	31	4	6	49	37
Øvrige kundegrupper	10	8	0	5	3	57
Sum kunder	4 708	2 902	717	943	3 298	2 468
Kredittinstitusjoner ²⁾	5	0	7	0	2	2
Totalt ^{*)}	4 713	2 902	724	943	3 300	2 470

*) Herav overført fra Nordlandsbanken ASA 645 - 0 - 849 -

DnB NOR Bank-konsernet

Beløp i millioner kroner	Netto misligholdte engasjementer ¹⁾		Netto tapsutsatte engasjementer ¹⁾		Samlede spesifiserte tapsavsetninger	
	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02
Personmarkedet	2 159	1 773	310	275	1 034	928
Shipping (utenriks sjøfart)	21	76	5	1	63	144
Eiendomsdrift	1 026	588	617	337	372	279
Industri	547	191	393	80	743	608
Tjenesteyting	684	239	195	145	1 083	449
Handel	194	204	68	80	282	215
Olje og gass	8	8	0	1	37	21
Transport og kommunikasjon	87	83	43	31	99	62
Bygg og anleggsvirksomhet	613	137	49	15	355	88
Kraft og vannforsyning	1	0	0	0	0	0
Fiske og fangst	881	141	144	240	217	105
Hotell og restaurant	141	124	31	16	56	26
Jordbruk og skogbruk	58	40	11	7	57	42
Øvrige kundegrupper	112	17	1	6	48	59
Sum kunder	6 531	3 622	1 865	1 232	4 445	3 026
Kredittinstitusjoner ²⁾	0	0	5	0	9	2
Totalt	6 531	3 622	1 870	1 232	4 454	3 028

1) Alle beløp representerer engasjement etter fradrag for spesifiserte tapsavsetninger.

2) Utlån til kredittinstitusjoner inngår i balansen på linjen "Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner".

Inndelingen i kundegrupper er basert på Statistisk Sentralbyrås standard for sektor- og næringsgruppering. Innplasseringen av kundene er bestemt av kundens hovedvirksomhet.

Note 20 – Misligholdte, tapsutsatte og nullstilte engasjementer

DnB NOR Bank ASA					
Beløp i millioner kroner	Personmarkedet		Bedriftsmarkedet		Totalt
	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02	31.12.03 31.12.02
Misligholdte engasjementer ¹⁾					
Før spesifiserte tapsavsetninger	2 299	2 136	5 220	2 637	7 519 4 773
Etter spesifiserte tapsavsetninger ¹⁾	1 654	1 494	3 058	1 408	4 713 2 902
Tapsutsatte engasjementer ¹⁾					
Før spesifiserte tapsavsetninger	211	210	1 006	1 333	1 217 1 543
Etter spesifiserte tapsavsetninger ¹⁾	139	140	585	804	724 943
*) Herav:					
Nullstilte engasjementer					
Før spesifiserte tapsavsetninger	1 669	1 324	4 528	2 328	6 197 3 652
Etter spesifiserte tapsavsetninger	1 009	695	2 406	1 030	3 415 1 724

DnB NOR Bank-konsernet					
Beløp i millioner kroner	Personmarkedet		Bedriftsmarkedet		Totalt
	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02	31.12.03 31.12.02
Misligholdte engasjementer ¹⁾					
Før spesifiserte tapsavsetninger	3 064	2 559	6 989	3 348	10 053 5 906
Etter spesifiserte tapsavsetninger ¹⁾	2 143	1 769	4 388	1 852	6 531 3 622
Tapsutsatte engasjementer ¹⁾					
Før spesifiserte tapsavsetninger	436	413	2 366	1 563	2 802 1 976
Etter spesifiserte tapsavsetninger ¹⁾	317	276	1 553	956	1 870 1 232
*) Herav:					
Nullstilte engasjementer					
Før spesifiserte tapsavsetninger	2 365	1 824	6 045	2 933	8 410 4 757
Etter spesifiserte tapsavsetninger	1 422	1 034	3 419	1 369	4 841 2 403

1) Inkluderer tapsavsetninger på utlån til kredittinstitusjoner.

Misligholdte engasjementer representerer samlet engasjement til kunder hvor betalingsbetingelsene ikke er overholdt, med mindre forholdet ventes å være forbigående. Engasjementer klassifiseres som misligholdte senest 90 dager etter formelt betalingsmislighold. **Tapsutsatte engasjementer** er samlede utlån og garantier mot kunder med engasjementer som ikke er klassifisert som misligholdte, men hvor det etter en vurdering av verdien av sikkerheter og kundens økonomiske stilling er sannsynlighetsovervekt for tap. **Nullstilte engasjementer** inngår i misligholdte og tapsutsatte engasjementer og viser samlet eksponering mot kunder hvor det er foretatt tilbakeføring av renteinntekter, se note 3.

DnB NOR Bank ASA		Rentereduserte engasjementer	DnB NOR Bank-konsernet	
31.12.02	31.12.03	Beløp i millioner kroner	31.12.03	31.12.02
578	361	Rentereduserte utlån	361	578

Rentereduserte engasjementer er samlet engasjement til kunder hvor betalingsbetingelsene er reforhandlet i forbindelse med gjeldsforhandling eller ved svikt i kundens kontantstrøm og hvor den neddiskonterte reduksjonen i betalingsstrømmene er vesentlig.

Note 21 – Tapsavsetninger på utlån og garantier

DnB NOR Bank ASA

Beløp i millioner kroner	Totale tapsavsetninger		Utlån		Garantier	
	2003	2002	2003	2002	2003	2002
Spesifiserte tapsavsetninger per 1. januar	2 470	1 998	2 328	1 900	142	98
Konstaterte tap dekket av tidligere års spesifiserte tapsavsetninger	765	413	804	427	(40)	(14)
Overført portefølje fra datterselskap	660	0	660	0	0	0
Periodens avsetning						
Økte spesifiserte tapsavsetninger	150	207	148	192	1	15
Nye spesifiserte tapsavsetninger	1 256	942	1 232	904	24	38
Tilbakeførte spesifiserte tapsavsetninger	471	232	381	214	90	18
Valutakursendringer	0	(32)	0	(28)	0	(4)
Spesifiserte tapsavsetninger per 31. desember ¹⁾	3 300	2 470	3 183	2 328	117	142
Uspesifisert tapsavsetning per 1. januar	3 145	3 142	3 144	3 142	1	1
Periodens uspesifisert tapsavsetning	0	2	0	2	0	0
Uspesifisert tapsavsetning kjøpt portefølje	3	0	3	0	0	0
Valutakursendringer	0	0	0	0	0	0
Uspesifisert tapsavsetning per 31. desember ²⁾	3 148	3 145	3 147	3 144	1	1
Totale tapsavsetninger per 31. desember	6 448	5 614	6 330	5 471	118	143
1) Herav spesifiserte tapsavsetninger til: Kunder 3 181 2 325 117 142						
Kredittinstitusjoner 2 2 0 0						
2) Herav uspesifisert tapsavsetning til: Kunder 3 147 3 144 1 1						
Kredittinstitusjoner 0 0 0 0						

DnB NOR Bank-konsernet

Beløp i millioner kroner	Totale tapsavsetninger		Utlån		Garantier	
	2003	2002	2003	2002	2003	2002
Spesifiserte tapsavsetninger per 1. januar	3 028	2 746	2 886	2 648	143	98
Konstaterte tap dekket av tidligere års spesifiserte tapsavsetninger	1 579	645	1 587	660	(8)	(14)
Periodens avsetning						
Økte spesifiserte tapsavsetninger	288	280	286	266	2	15
Nye spesifiserte tapsavsetninger	1 678	1 112	1 649	1 074	29	37
Tilbakeførte spesifiserte tapsavsetninger	522	374	463	356	59	18
Tapsavsetninger Nordlandsbanken per 1. januar	1 555	-	1 555	-	0	-
Valutakursendringer	5	(90)	5	(86)	0	(4)
Spesifiserte tapsavsetninger per 31. desember ¹⁾	4 454	3 028	4 331	2 886	122	143
Uspesifisert tapsavsetning per 1. januar	3 502	3 502	3 501	3 501	1	1
Periodens uspesifisert tapsavsetning	5	0	5	0	0	0
Uspesifisert tapsavsetning Nordlandsbanken per 1. januar	204	-	204	-	0	-
Uspesifisert tapsavsetning kjøpt portefølje	5	0	5	0	0	0
Valutakursendringer	0	0	0	0	0	0
Uspesifisert tapsavsetning per 31. desember ²⁾	3 715	3 502	3 714	3 501	1	1
Totale tapsavsetninger per 31. desember	8 169	6 531	8 046	6 387	123	143
1) Herav spesifiserte tapsavsetninger til: Kunder 4 329 2 884 115 143						
Kredittinstitusjoner 2 2 7 0						
2) Herav uspesifisert tapsavsetning til: Kunder 3 714 3 501 1 1						
Kredittinstitusjoner 0 0 0 0						

Note 22 – Utlån og garantier fordelt på geografiske områder ¹⁾

DnB NOR Bank ASA						
Beløp i millioner kroner	Utlån til kunder		Utlån til kredittinstitusjoner		Garantier	
	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02
Oslo	110 145	92 433	19 828	15 204	17 891	18 697
Østlandet og Sørlandet	208 090	188 569	25 299	21 628	14 507	13 345
Vestlandet	66 589	63 802	14 200	12 527	10 754	9 273
Nord-Norge og Midt-Norge	64 218	58 593	353	770	2 130	2 987
Sum Norge	449 042	403 397	59 681	50 129	45 282	44 302
Vest-Europa	10 486	12 052	741	989	2 675	2 302
Russland	193	285	33	0	1	1
Øst-Europa forøvrig	529	350	546	355	144	28
Sum Europa utenom Norge	11 208	12 686	1 321	1 344	2 820	2 330
USA og Canada	5 502	6 530	66	192	419	1 752
Bermuda og Panama ²⁾	3 386	3 781	0	8	280	171
Argentina ³⁾	3	3	0	0	44	51
Latin-Amerika forøvrig	767	483	70	63	917	272
Sum Amerika	9 658	10 797	136	262	1 660	2 246
Singapore	2 547	2 683	0	0	283	352
Hong Kong	259	114	0	0	7	9
Indonesia	7	11	0	0	121	126
Thailand	27	25	0	0	1	0
Malaysia	129	181	0	0	19	17
Asia forøvrig	406	511	413	51	251	97
Sum Asia	3 376	3 525	413	52	682	600
Liberia ²⁾	1 625	1 355	0	0	7	0
Afrika forøvrig	24	22	1	0	6	5
Australia og New Zealand	1 349	358	1	0	2	0
Totalt	476 283	432 141	61 552	51 788	50 459	49 483

DnB NOR Bank-konsernet						
Beløp i millioner kroner	Utlån til kunder		Utlån til kredittinstitusjoner		Garantier	
	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02	31.12.03	31.12.02
Oslo	133 282	114 655	5 025	2 827	17 518	18 380
Østlandet og Sørlandet	233 363	211 289	12	0	14 500	13 263
Vestlandet	75 643	72 128	1 877	1 757	10 815	9 274
Nord-Norge og Midt-Norge	90 758	65 152	142	56	2 885	2 991
Sum Norge	533 046	463 223	7 057	4 640	45 718	43 908
Vest-Europa	19 379	18 519	726	1 407	2 953	2 516
Russland	197	285	33	0	1	1
Øst-Europa forøvrig	541	358	546	355	144	28
Sum Europa utenom Norge	20 117	19 161	1 305	1 762	3 098	2 545
USA og Canada	5 762	6 786	66	192	421	1 777
Bermuda og Panama ²⁾	5 578	4 521	0	8	280	171
Argentina ³⁾	3	3	0	0	44	51
Latin-Amerika forøvrig	818	490	70	63	917	273
Sum Amerika	12 162	11 800	136	262	1 663	2 273
Singapore	2 565	2 705	0	0	414	486
Hong Kong	282	150	0	0	7	9
Indonesia	7	11	0	0	121	126
Thailand	32	60	0	0	1	0
Malaysia	135	183	0	0	19	17
Asia forøvrig	494	529	413	51	251	97
Sum Asia	3 516	3 639	413	52	813	734
Liberia ²⁾	3 743	2 593	0	0	7	0
Afrika forøvrig	26	25	1	0	6	6
Australia og New Zealand	1 364	366	1	0	2	0
Totalt	573 973	500 807	8 912	6 717	51 306	49 465

1) Basert på kundens adresse.

2) Gjelder shippingengasjementer.

3) Vedrører engasjement garantert av et selskap i Norge.

Alle beløp representerer henholdsvis utlån og garantier før fradrag for spesifiserte tapsavsetninger.

Note 23 – Ansvarlige lån til kunder

DnB NOR Bank ASA					DnB NOR Bank-konsernet			
31.12.02		31.12.03		Beløp i millioner kroner	31.12.03		31.12.02	
Utlån	Obligasjoner	Utlån	Obligasjoner		Utlån	Obligasjoner	Utlån	Obligasjoner
1 248	440	1 257	443	I kredittinstitusjoner	4	443	21	440
816	341	1 728	326	I andre foretak	1 728	326	816	341
2 064	781	2 985	769	Sum ansvarlige lån ¹⁾	1 732	769	837	781
1 933	0	2 978	0	1) Herav ansvarlige lån til datterselskaper	1 725	-	706	-

Noten viser lån som er ytet i form av ansvarlig lånekapital til kunder. Betingelsene knyttet til denne typen engasjementer tilsier en høyere risiko for DnB NOR enn ordinære utlån og investeringer i obligasjoner.

Note 24 – Certifikater og obligasjoner

				DnB NOR Bank ASA		
				31. desember 2003		
				Kostpris	Bokført verdi	Virkelig verdi
Beløp i millioner kroner				31. desember 2002		
				Kostpris	Bokført verdi	Virkelig verdi
Sertifikater og obligasjoner						
Børsnoterte				56 866	57 107	57 169
Unoterte				4 149	4 182	4 182
Sum kortsiktige sertifikater og obligasjoner ¹⁾				61 015	61 289	61 351
1) Herav: Handelsporteføljen				33 453	33 735	33 735
Bankporteføljen				27 562	27 554	27 616
				28 894	29 035	29 035
				22 452	22 449	22 471

				DnB NOR Bank-konsernet		
				31. desember 2003		
				Kostpris	Bokført verdi	Virkelig verdi
Beløp i millioner kroner				31. desember 2002		
				Kostpris	Bokført verdi	Virkelig verdi
Sertifikater og obligasjoner						
Børsnoterte				55 259	55 491	55 547
Unoterte				4 149	4 187	4 187
Sum kortsiktige sertifikater og obligasjoner ¹⁾				59 408	59 677	59 734
1) Herav: Handelsporteføljen				33 453	33 735	33 735
Bankporteføljen				25 955	25 942	25 999
				28 945	29 045	29 045
				22 657	22 654	22 666

Note 25 – Aksjer m.v.

DnB NOR Bank ASA						DnB NOR Bank-konsernet						
31. desember 2002			31. desember 2003			Beløp i millioner kroner	31. desember 2003			31. desember 2002		
Kostpris	Bokført verdi	Virkelig verdi	Kostpris	Bokført verdi	Virkelig verdi		Kostpris	Bokført verdi	Virkelig verdi	Kostpris	Bokført verdi	Virkelig verdi
Kortsiktige investeringer i aksjer m.v.												
499	426	426	492	509	509	Børsnoterte norske	485	502	537	471	388	428
643	571	546	479	357	357	Unoterte norske	721	643	612	671	639	574
1 600	1 492	1 492	1 517	1 514	1 514	Fondsandeler	1 648	1 645	1 654	1 678	1 568	1 568
77	73	98	79	104	104	Utenlandske	135	155	186	130	125	150
2 819	2 563	2 563	2 568	2 484	2 484	Sum kortsiktige investeringer i aksjer m.v. ¹⁾	2 988	2 945	2 990	2 949	2 721	2 721
Langsiktige investeringer i aksjer m.v.												
1 875	1 030	1 029	723	480	480	Børsnoterte norske	723	480	480	2 037	1 189	1 190
80	80	82	162	150	228	Unoterte norske	183	171	249	95	95	99
194	169	172	157	157	179	Utenlandske	309	309	331	351	327	330
2 149	1 280	1 283	1 042	787	887	Sum langsiktige investeringer i aksjer m.v. ²⁾	1 215	960	1 060	2 484	1 611	1 618
4 969	3 842	3 846	3 610	3 271	3 371	Sum aksjer m.v.	4 203	3 905	4 049	5 433	4 332	4 339
362	316	316	296	269	269	1) Herav: Handelsporteføljen	304	271	271	362	316	316
2 457	2 247	2 247	2 272	2 215	2 215	Bankporteføljen	2 685	2 674	2 719	2 587	2 405	2 405

2) Aksjeposten i Storebrand ble redusert med 484 millioner kroner i 2003.

Aksjeposten i Bolig- og Næringsbanken ble solgt i 2003. Per 31. desember 2002 utgjorde bokført verdi av disse aksjene 162 millioner kroner i Bankkonsernet.

Note 26 – Kortsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis per 31. desember 2003

					DnB NOR Bank ASA	
<i>Beløp i tusen</i>					Bokført verdi	Markeds-verdi
<i>Verdier i norske kroner når ikke annet er angitt</i>						
Finansinstitusjoner						
Acta Holding	42 307	1 901 675	342	0,81	19 004	4 089
Høland Sparebank Grunnfond	50 000	16	2	0,00	2	2
Privatbanken	500 000	3 230 000	32 300	6,46	33 915	25 840
Romsdals Fellesbank	156 788	23	1	0,00	3	3
Sparebanken Rana	50 935	27 900	2 790	5,48	3 655	3 655
Viking Ship Finance Ltd.	CHF 30 000	13 500	CHF 4 050	13,50	25 036	49 610
Voss Veksel- og Landmannsbank	9 500	6 972	697	7,34	1 177	8 018
Norske selskaper						
Aker Kværner	894 134	222 089	4 442	0,50	25 873	25 873
Aktiv Kapital	3 464	441 700	44	1,28	29 704	29 704
Bergen Industriutvikling	60 250	784	7 840	13,01	7 840	6 409
Bryggeriet KS					4 500	4 500
BTV-Fond	49 004	37 278	3 728	7,61	3 787	3 787
Elkem	985 600	458 964	9 179	0,93	77 435	89 498
Elva Fritz Dusseldorf	48 542	588 235	5 882	12,12	20 000	20 000
Ementor	231 903	1 150 778	1 151	0,50	6 445	6 445
Energivekst	540	45 000	45	8,33	4 500	3 101
Energos	6 800	1 900 239	190	2,79	22 800	0
Euroskilt	914	177	177	19,37	9 482	10 425
Fjord Seafood	474 967	2 000 000	2 000	0,42	7 180	7 180
Industrifinans Boligeiendom	1 453	576 975	58	3,97	5 190	1 154
Industrifinans Næringseiendom	477 207	800 113	8 001	1,68	12 001	7 201
Industrifinans SMB III	61 457	49 781	4 978	8,10	25 663	16 328
IT Fornebu	68 443	42 551	4 255	6,22	5 190	2 128
IT Fornebu Eiendom	1 050 629	1 314 130	131 413	12,51	133 634	102 634
KS Norsk Vekst II					8 557	5 452
KS Venturos Technology III					20 086	7 291
Lawson & Haug	118	616	6	5,23	4 002	0
Lerøy Seafood Group	32 441	884 320	884	2,73	24 808	31 040
Natumin Pharma	13 606	185 201	926	6,81	5 000	834

Note 26 – Kortsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis per 31. desember 2003 (forts.)

Beløp i tusen Verdier i norske kroner når ikke annet er angitt	DnB NOR Bank ASA					
	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende verdi	Eierandel i prosent ¹⁾	Bokført verdi	Markeds- verdi
Nordisk Terapi	38 730	20 000	2 000	5,16	3 400	3 400
Nordnorsk Vekst	74 375	3 863	3 863	5,19	4 830	2 161
Norman	21 169	50 000	100	0,47	3 088	3 088
Norsk Hydro	5 331 933	85 300	1 706	0,03	35 541	35 541
Norske Skogindustrier	1 330 371	460 129	4 601	0,35	59 832	59 832
Opticom	1 940	28 800	4	0,22	3 427	3 427
Orkla	1 336 934	713 372	4 459	0,33	110 387	106 487
Oslo Børs Holding	50 000	433 213	4 332	8,66	61 695	78 845
Photocure	8 789	135 000	68	0,77	7 290	7 290
Plastogruppen	2 292	514	514	22,43	8 995	8 995
Prosafe	339 579	71 300	713	0,21	9 554	9 554
Rieber & Søn	795 757	423 282	4 233	0,53	6 780	21 164
Sarsia Innovation (Fisjon HIB)	43 331	7 648	1 912	4,41	3 291	3 728
Scan-Sense	20 321	2 749 385	2 749	13,53	12 714	0
Sentech	345	4 243	42	12,30	3 000	1 697
Så Korninvest Midt-Norge	60 489	43 236	4 324	7,15	4 540	3 978
Tandberg	131 685	78 329	78	0,06	3 832	3 832
Tjuvholmen Eiendomsutvikling	20 000	2 000	2 000	10,00	3 000	3 000
Tomra Systems	178 487	608 905	609	0,34	30 432	24 571
Whitecliff	60 005	100 000	1 000	1,67	7 999	7 781
Utenlandske selskaper						
Euroclear	EUR 3 795	15 625	EUR 16	0,41	36 582	36 582
Star Reefers	USD 76	200 000	USD 2	2,62	8 692	12 000
Andeler i fond						
Avanse Kort Likviditet III		121 571			1 218 523	1 218 523
Avanse Obligasjon III		6 944			69 328	69 328
DnB Aktiehedgefond Primus		499 403			46 317	48 848
DnB Global Consumer		116 187			11 677	7 929
DnB Global Hedge		1 384 204			113 718	124 272
Fidelity UBN Am. Growth		50 000			4 305	4 305
Fidelity UBN Global SmallCap		50 000			4 558	4 558
Fidelity UBN Nordic		50 000			4 278	4 278
MLIM UBN European Opportunities		25 000			2 107	2 107
MLIM UBN World Energy		25 000			2 250	2 250
MLIM World World New Energy		25 000			1 227	1 227
MLIM UBN World Technology		25 000			1 658	1 658
Postbanken Helse		177 078			17 708	12 743
Postbanken Teknologi		145 344			14 535	11 485
Thawee – II Fund		150 000			288	288
Andre aksjer m.v.					47 965	60 826
Justering for merverdi i bankporteføljen					(52 035)	
Sum kortsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis					2 483 777	2 483 777

1) Beregning av eierandel i prosent er basert på selskapets totale aksjekapital.

DnB NOR Bank-konsernet						
Beløp i tusen Verdier i norske kroner når ikke annet er angitt	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende verdi	Eierandel i prosent ¹⁾	Bokført verdi	Markeds- verdi
Finansinstitusjoner						
Acta Holding	42 307	1 901 675	342	0,81	19 004	4 089
Factor Insurance Group	12 546	20 025	200	1,60	5 035	4 005
Høland Sparebank Grunnfond	50 000	16	2	0,00	2	2
Privatbanken	500 000	3 230 000	32 300	6,46	33 915	25 840
Romsdals Fellesbank	156 788	23	1	0,00	3	3
Sparebanken Rana	50 935	27 900	2 790	5,48	3 655	3 655
Viking Ship Finance Ltd.	CHF 30 000	13 500	CHF 4 050	13,50	25 036	49 610
Voss Veksel- og Landmannsbank	9 500	6 972	697	7,34	1 177	8 018

Note 26 – Kortsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis per 31. desember 2003 (forts.)

Beløp i tusen Verdier i norske kroner når ikke annet er angitt	DnB NOR Bank-konsernet					
	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende verdi	Eierandel i prosent ¹⁾	Bokført verdi	Markeds- verdi
Norske selskaper						
Aker Kværner	894 134	222 089	4 442	0,50	25 873	25 873
Aktiv Kapital	3 464	441 700	44	1,28	29 704	29 704
Aspmyra Næringsbygg	16 714	274 006	2 740	16,39	3 859	0
Bergen Industriutvikling	60 250	784	7 840	13,01	7 840	6 409
Bryggeriet KS					4 500	4 500
BTV-Fond	49 004	37 278	3 728	7,61	3 787	3 787
Catch Communication	1 873	828 157	1 656	88,43	4 000	19 048
Elkem	985 600	458 964	9 179	0,93	77 435	89 498
Elva Fritz Dusseldorf	48 542	588 235	5 882	12,12	20 000	20 000
Ementor	231 903	1 150 778	1 151	0,50	6 445	6 445
Energivekst	540	45 000	45	8,33	4 500	3 101
Energos	6 800	1 900 239	190	2,79	22 800	0
Euroskilt	914	177	177	19,37	9 482	10 425
Fjord Seafood	474 967	2 000 000	2 000	0,42	7 180	7 180
Helgelandske	14 196	498 953	4 990	35,15	31 434	39 916
Industrifinans Boligeiendom	1 453	576 975	58	3,97	5 190	1 154
Industrifinans Næringseiendom	477 207	800 113	8 001	1,68	12 001	7 201
Industrifinans SMB III	61 457	49 781	4 978	8,10	25 663	16 328
IT Fornebu	68 443	42 551	4 255	6,22	5 190	2 128
IT Fornebu Eiendom	1 050 629	1 314 130	131 413	12,51	133 634	102 634
iTet	20 002	16 718 771	16 719	83,59	17 292	0
Iticket	30 000	2 442 000	24 420	81,40	13 378	13 382
KS Norsk Vekst II					8 557	5 452
KS Venturos Technology III					20 086	7 291
Lawson & Haug	118	616	6	5,23	4 002	0
Lerøy Seafood Group	32 441	884 320	884	2,73	24 808	31 040
Lofoten Trållerrederi	8 178	815	708	4,98	3 647	4 075
Natumin Pharma	13 606	185 201	926	6,81	5 000	834
Nordisk Terapi	38 730	20 000	2 000	5,16	3 400	3 400
Nordnorsk Vekst	74 375	3 863	3 863	5,19	4 830	2 161
Norlandia Holding	55 000	1 708 996	1 709	3,11	6 642	0
Norman	21 169	50 000	100	0,47	3 088	3 088
Norrøna Hotell	11 040	39	3 588	32,50	10 700	10 700
Norsk Hydro	5 331 933	85 300	1 706	0,03	35 541	35 541
Norske Skogindustrier	1 330 371	460 129	4 601	0,35	59 832	59 832
Opticom	1 940	28 800	4	0,22	3 427	3 427
Orkla	1 336 934	713 372	4 459	0,33	110 387	106 487
Oslo Børs Holding	50 000	433 213	4 332	8,66	61 695	78 845
OVDS	116 739	2 324 195	23 242	19,91	83 671	115 048
Photocure	8 789	135 000	68	0,77	7 290	7 290
Plastogruppen	2 292	514	514	22,43	8 995	8 995
Prosafe	339 579	71 300	713	0,21	9 554	9 554
Rieber & Søn	795 757	423 282	4 233	0,53	6 780	21 164
Saltens Bilruiter	10 959	18 125	1 813	16,54	14 152	14 152
Sarsia Innovation (Fisjon HIB)	43 331	7 648	1 912	4,41	3 291	3 728
Scan-Sense	20 321	2 749 385	2 749	13,53	12 714	0
Sentech	345	4 243	42	12,30	3 000	1 697
Såkkorninvest Midt-Norge	60 489	43 236	4 324	7,15	4 540	3 978
Såkkorninvest Nord	9 277	11 020	1 102	11,88	4 408	4 496
Tandberg	131 685	78 329	78	0,06	3 832	3 832
Tjuvholmen Eiendomsutvikling	20 000	2 000	2 000	10,00	3 000	3 000
Tomra Systems	178 487	608 905	609	0,34	30 432	24 571
Troms Fylkes DS	10 673	256 440	513	4,81	33 337	29 234
Whitecliff	60 005	300 000	3 000	5,00	23 997	23 343
Utenlandske selskaper						
Cape Invest	USD 42	4 162	USD 4	9,91	50 066	81 517
Euroclear	EUR 3 795	15 625	EUR 16	0,41	36 582	36 582
Star Reefers	USD 76	200 000	USD 2	2,62	8 692	12 000
Usienergy	USD 25	31 200	USD 0	1,27	936	936

Note 26 – Kortsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis per 31. desember 2003 (forts.)

Beløp i tusen Verdier i norske kroner når ikke annet er angitt	DnB NOR Bank-konsernet					
	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende verdi	Eierandel i prosent ¹⁾	Bokført verdi	Markeds- verdi
Andeler i fond						
Avanse Kort Likviditet II		33 582			33 619	33 575
Avanse Kort Likviditet III		121 571			1 218 523	1 218 523
Avanse Obligasjon II		3 116			33 010	34 658
Avanse Obligasjon III		6 944			69 328	69 328
DnB Aktiehedgefond Primus		499 403			46 317	48 848
DnB Global Consumer		116 187			11 677	7 929
DnB Global Hedge		1 384 204			113 718	124 272
Fidelity UBN Am. Growth		50 000			4 305	4 305
Fidelity UBN Global SmallCap		50 000			4 558	4 558
Fidelity UBN Nordic		50 000			4 278	4 278
MLIM UBN European Opportunities		25 000			2 107	2 107
MLIM UBN World Energy		25 000			2 250	2 250
MLIM UBN World New Energy		25 000			1 227	1 227
MLIM UBN World Technology		25 000			1 658	1 658
NB Pengemarkedsfond		356 097			37 905	37 486
NB Plussfond		249 501			16 218	23 773
Postbanken Helse		177 078			17 708	12 743
Postbanken Teknologi		145 344			14 535	11 485
Thawee – II Fund		150 000			288	288
Viking Venture		43 030			4 303	4 303
WarrenWicklund Multi-Strategy		8 333			10 000	10 958
Andre aksjer m.v.					113 556	69 882
Eliminering av interne gevinster					(38 029)	
Justering for merverdi i bankporteføljen					(52 035)	
Sum kortsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis					2 944 949	2 989 655

1) Beregning av eierandel i prosent er basert på selskapets totale aksjekapital.

Note 27 – Langsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis per 31. desember 2003

Beløp i tusen Verdier i norske kroner når ikke annet er angitt	DnB NOR Bank ASA					
	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende verdi	Eierandel i prosent	Bokført verdi	Markeds- verdi
Finansinstitusjoner						
Export Credit Insurance Corporation of Singapore	SGD 127 590	250 000	SGD 250	0,20	1 175	1 502
Storebrand	1 390 353	11 088 392	55 442	3,99	480 127	480 127
Viking Ship Finance	CHF 30 000	9 000	CHF 2 700	9,00	14 591	33 074
Norske selskaper						
Bankpower	1 000	40	200	20,00	700	1 400
BTV-Fond	49 004	25 883	2 588	5,28	2 588	2 629
DnB-ansattes Fond, B-aksjer	12 388	200 000	200	1,61	200	200
Grenland Investeringsfond	47 000	1 000	1 000	2,13	1 000	1 000
Norsk Tillitsmann	11 600	23 202	2 320	20,00	2 320	8 701
NOS	15 983	2 233 408	2 233	13,97	14 517	14 517
Oslo Børs Holding	50 000	483 512	4 835	9,67	55 945	87 999
Sikon Øst	50 013	52 500	5 250	10,50	10 475	8 925
Spama	3 156	7 674	767	24,32	747	6 383
Såkkorninvest Innland	30 000	2 500	1 000	3,33	1 000	500
Vestfold Flyplassinvest	7 324	340	340	4,64	340	27
VPS Holding	50 000	727 580	7 276	14,55	52 215	87 310

Note 27 – Langsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis per 31. desember 2003 (forts.)

						DnB NOR Bank ASA	
Beløp i tusen		Selskapets	Antall	Pålydende	Eierandel	Bokført	Markeds-
Verdier i norske kroner når ikke annet er angitt		aksjekapital	aksjer	verdi	i prosent	verdi	verdi
Utenlandske selskaper							
CLS Services, A-aksjer	USD	1	1 000	USD 0	1,49	1 669	1 669
CLS Services, D-aksjer	USD	298 097	46 800	USD 4 680	1,57	5 007	5 007
FSN Capital Limited Partnership 1						9 768	9 768
Lorentzen Empreendimentos, klasse B ¹⁾	USD	1 768	47 813 984	USD 354	20,01	120 021	120 021
Procuritas MBO Invest						4 631	4 631
Swift	EUR	10 898	477	EUR 59	0,54	861	4 424
Andre aksjer m.v.						6 826	7 007
Sum langsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis						786 723	886 820

						DnB NOR Bank-konsernet	
Beløp i tusen		Selskapets	Antall	Pålydende	Eierandel	Bokført	Markeds-
Verdier i norske kroner når ikke annet er angitt		aksjekapital	aksjer	verdi	i prosent	verdi	verdi
Finansinstitusjoner							
Export Credit Insurance Corporation of Singapore	SGD	127 590	250 000	SGD 250	0,20	1 175	1 502
Nordenfjeldske livsforsikring		100 000	10 000	10 000	10,00	5 683	5 683
Storebrand		1 390 353	11 088 392	55 442	3,99	480 127	480 127
Viking Ship Finance	CHF	30 000	9 000	CHF 2 700	9,00	14 591	33 074
Norske selskaper							
Bankpower		1 000	40	200	20,00	700	1 400
BTV-Fond		49 004	25 883	2 588	5,28	2 588	2 629
DnB-ansattes Fond, B-aksjer		12 388	200 000	200	1,61	200	200
Grenland Investeringsfond		47 000	1 000	1 000	2,13	1 000	1 000
Hafjell Ferie og Fritid		15 000	15	7 350	49,00	735	735
Karihaugen Eiendom		1 000	1 000	1 000	100,00	1 293	1 293
Kirkegt. 74		500	250	250	50,00	250	250
Norsk Tillitsmann		11 600	23 202	2 320	20,00	2 320	8 701
NOS		15 983	2 233 408	2 233	13,97	14 517	14 517
Oslo Børs Holding		50 000	483 512	4 835	9,67	55 945	87 999
Sikon Øst		50 013	52 500	5 250	10,50	10 475	8 925
SK Eiendom		100	100	100	100,00	147	147
Spama		3 156	7 674	767	24,32	747	6 383
Såkkorninvest Innland		30 000	2 500	1 000	3,33	1 000	500
Vestfold Flyplassinvest		7 324	340	340	4,64	340	27
VPS Holding		50 000	727 580	7 276	14,55	52 215	87 310
Utenlandske selskaper							
CLS Services, A-aksjer	USD	1	1 000	USD 0	1,49	1 669	1 669
CLS Services, D-aksjer	USD	298 097	46 800	USD 4 680	1,57	5 007	5 007
FSN Capital Limited Partnership 1	EUR					9 768	9 768
Lorentzen Empreendimentos, klasse B ¹⁾	USD	1 768	47 813 984	USD 354	20,01	120 021	120 021
Procuritas MBO Invest	SEK					4 631	4 631
Swift	EUR	10 898	477	EUR 59	0,54	861	4 424
Vertex Participacoes ¹⁾	USD	12 721	188 644 371	USD 12 721	100,00	81 242	81 242
Vittoria Participacoes ¹⁾	USD	10 008	188 649 371	USD 10 008	100,00	70 332	70 332
Andre aksjer m.v.						20 176	20 098
Sum langsiktige investeringer i aksjer, andeler og grunnfondsbevis						959 755	1 059 594

1) Investeringene i Lorentzen Empreendimentos, Vertex og Vittoria relaterer seg til tidligere utlån i Brasil.

Note 28 – Eierinteresser i tilknyttede og felleskontrollerte selskaper per 31. desember 2003

Beløp i tusen kroner	DnB NOR Bank-konsernet				
	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende verdi	Eierandel i prosent	Bokført verdi
Eiet av DnB NOR Bank ASA					
Eksportfinans	1 593 532	71 661	752 441	47,19	518 073
BBS/Bank-Axept Holding	165 000	2 810 446	70 261	42,58	71 583
Teller	8 000	3 200	3 200	40,00	797
NOKAS	51 076	20 771	20 771	40,67	18 749
Atento	14 100	45 326	4 533	32,15	8 889
Doorstep	2 500	12 500	1 250	50,00	2 834
Gjensidige NOR Driftspartner	15 000	7 500	7 500	50,00	7 502
Gjensidige NOR Markedsstøtte	10 000	5 000	5 000	50,00	5 000
Sum eierinteresser i tilknyttede og felleskontrollerte selskaper eiet av DnB NOR Bank ASA					633 428

DnB NOR Bankkonsern justeringer

Reversering av intern gevinst ¹⁾					(30 883)
Eksportfinans					706 213
BBS/Bank-Axept Holding					51 822
Teller					12 427
Øvrige eierinteresser					11 461
Sum eierinteresser i tilknyttede og felleskontrollerte selskaper					1 384 468

1) Reversering av en andel av gevinsten ved salg av Postbankens Betalingssentral i 2001 tilsvarende bankkonsernets eierandel i Bankenes Betalingssentral. Gevinsten inntektsføres i samsvar med ventet realisering over 5 år.

Note 29 – Eierinteresser i konsernselskaper per 31. desember 2003

Beløp i tusen Verdier i norske kroner når ikke annet er angitt	DnB NOR Bank ASA					
	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende verdi	Eierandel i prosent	Bokført verdi	
Utenlandske datterselskaper						
DnB Asia Limited, Singapore	SGD 20 000	20 000 000	SGD 20 000	100	78 535	
Luxcap S.A.	EUR 30 000	800 000	EUR 30 000	100	317 344	
DnB Markets Inc.	USD 150	150 000	USD 150	100	1 002	
UBN INT SA Luxembourg	EUR 17 352	70 000	EUR 17 352	100	146 088	
UBN Reinsurance SA Luxembourg	11 000	10 999	10 999	100	10 999	
Norske datterselskaper						
Avanse Forvaltning ¹⁾	3 265	3 265 000	3 265	100	336 411	
DnB Eiendomsmegling	2 503	25 033	2 503	100	31 149	
DnB Finans	512 000	5 120 000	512 000	100	1 017 791	
DnB Invest Holding	200 000	200 000	200 000	100	543 000	
DnB Kort	391 300	3 913 000	391 300	100	394 000	
DnB Meglerservice	700	7	700	100	5 221	
DnB Næringsmegling	1 000	10 000	1 000	100	4 000	
Elcon Finans ²⁾	1 895 011	1 895 011	1 895 011	100	2 197 884	
Gjensidige NOR Eiendomsmegling ³⁾	39 100	1 955	39 100	100	44 200	
Gjensidige NOR Equities ⁴⁾	43 266	131 109	43 266	100	138 121	
Gjensidige NOR Kapitalforvaltning ¹⁾	75 000	75 000	75 000	100	258 186	
Hafjell Alpsenter	26 330	2 633	26 330	100	12 400	
Juridisk Byrå	50	50	50	100	50	
Kreditt-Finans	21 000	42 000	21 000	100	50 394	
Lørenfare 1	500	5 000	500	100	500	
Meks Holding	10 000	10 000	10 000	100	10 000	
Netaxept	10 500	26 250 000	10 500	100	67 675	
Nordlandsbanken	625 062	50 004 984	625 062	100	1 864 444	
Postbanken Eiendomsmegling ²⁾	20 000	20	20 000	100	20 000	
Realkreditt Eiendom	11 000	11 000	11 000	100	133 033	
Sparebankgårdene	204 920	204 920	204 920	100	213 914	

Note 29 – Eierinteresser i konsernselskaper per 31. desember 2003 (forts.)

Beløp i tusen Verdier i norske kroner når ikke annet er angitt	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende verdi	DnB NOR Bank ASA	
				Eierandel i prosent	Bokført verdi
Sparebankkreditt	825 000	8 250 000	825 000	100	952 552
Viul Hovedgård	7 500	750 000	7 500	100	11 766
ANS/KS					
Store Elvegården, Mandal				50	5 786
Lørenfare 1, Oslo				99	44 691
Sum eierinteresser i konsernselskaper					8 911 135

- 1) Selskapet vil bli fusjonert med DnB NOR Kapitalforvaltning ASA.
- 2) Skal i henhold til vilkår for DnB NOR fusjonen selges innen to år.
- 3) Selskapet vil bli fusjonert med DnB Eiendomsmegling AS.
- 4) Selskapet skal avvikles, virksomheten vil bli overført til DnB NOR Bank ASA.

Note 30 – Overtatte eiendommer og andre overtatte eiendeler

DnB NOR Bank ASA					DnB NOR Bank-konsernet			
Bokført verdi 31.12.02	Avgang 2003	Tilgang 2003	Bokført verdi 31.12.03	Beløp i millioner kroner	Bokført verdi 31.12.03	Tilgang 2003	Avgang 2003	Bokført verdi 31.12.02
5	1	0	5	Eiendommer i kortsiktig eie	47	30	1	18
5	0	0	5	Eiendommer i langsiktig eie	2	0	3	5
389	753	669	305 ¹⁾	Andre overtatte eiendeler (kortsiktig eie)	529 ^{1) 2)}	952	1 056	632
399	754	670	315	Totalt	578	982	1 059	656

- 1) Herav utgjør: 45 millioner kroner aksjer i Kjørbo Eiendom AS, som er 100 prosent eid av DnB NOR Bank.
201 millioner kroner aksjer i Pan Fish ASA, hvor DnB NOR Bank's eierandel er ca. 25 prosent.
- 2) Herav utgjør: 66 millioner kroner eiendeler i Aurora Salmon (tidl. Dåfjord Laks), som er 100 prosent eid av DnB NOR.
134 millioner kroner leasing driftsmidler i Elcon Finans.

Note 31 – Immaterielle eiendeler

Goodwill						DnB NOR Bank ASA	
Beløp i millioner kroner	Avskrivnings- plan	Bokført verdi 31.12.03	Ordinære avskrivninger 2003	Kjøpt goodwill 2003	Bokført verdi 31.12.02	Samlede	
						avskrivninger før 2003	Opprinnelig goodwill
Sparebanken – bankkontorer	20 år ¹⁾	500	26		526		526
Sparebanken – næringsliv	20 år ¹⁾	402	21		423		423
Cresco – kredittkortportefølje	8 år ¹⁾	412	59		471		471
Kredittkortportefølje Cresco	8 år ²⁾	125	38		163	144	307
Gjensidige NOR Spareforsikrings portefølje	4 år	15	14	1	29	26	55
Kontorene i Bø og Vinje	5 år	18	6		25	7	32
Sum goodwill		1 472	166	1	1 637	177	1 814

- 1) Gjelder fusjonen med Gjensidige NOR ASA per 31. desember 2003 med DnB Holding ASA som overtagende selskap. Virksomheten i Sparebanken vurderes å være av meget langsiktig karakter. For mer informasjon se note 1.
- 2) Gjelder overtagelsen av kredittkortporteføljen til Gjensidige Bank i 1999. Avskrivningsperioden er fastsatt ut fra porteføljens antatte gjenværende økonomiske levetid på overtagelsestidspunktet.

Note 31 – Immaterielle eiendeler (forts.)

Goodwill

DnB NOR Bank-konsernet

Beløp i millioner kroner	Avskrivnings- plan	Bokført verdi 31.12.03	Ordinære avskrivninger 2003	Kjøpt goodwill 2003	Bokført verdi 31.12.02	Samlede avskrivninger før 2003	Opprinnelig goodwill
Sparebanken – bankkontorer	20 år ¹⁾	509	27		536		536
Sparebanken – næringsliv	20 år ¹⁾	409	22		431		431
Cresco – kredittkortportefølje	8 år ¹⁾	412	59		471		471
Elcon Finans – virksomheten i Norge	8 år ¹⁾	165	24		189		189
Nordlandsbanken	10 år ²⁾	478	53	531			531
American Express	10 år ³⁾	134	24		158	84	243
IT Solutions	10 år ⁴⁾	46	7		52	15	66
Aktiv Eiendomsmegling	10 år ⁵⁾	11	3		14	14	27
Netaxept	2 år	(2)	(2)		(4)	0	(4)
Kredittkortportefølje Cresco	8 år ⁶⁾	125	38		163	144	307
Gjensidige NOR Kapitalforvaltning	5 år	42	30		72	76	148
Gjensidige NOR Spareforsikrings portefølje	4 år	15	14	1	29	26	55
Gjensidige NOR Equities	5 år	80	36		115	94	209
Kontorene i Bø og Vinje	5 år	18	6		25	7	32
Avanse Forvaltning	5 år	59	56	10	105	174	279
Sum goodwill		2 502	396	542	2 356	634	2 988

- 1) Gjelder fusjonen med Gjensidige NOR ASA per 31. desember 2003 med DnB Holding ASA som overtagende selskap. Virksomheten i Sparebanken vurderes å være av meget langsiktig karakter. For mer informasjon se note 1.
- 2) Gjelder overtagelse av Nordlandsbanken primo 2003. Verdien ventes å ha langsiktig varighet.
- 3) Gjelder overtagelsen av American Express' kortvirksomhet i Norge. Overtagelsen er knyttet til DnB NOR Bank-konsernets langsiktige satsing på et komplett tilbud av kortprodukter. Den økonomiske levetiden for denne typen produkter er erfaringsmessig lang.
- 4) Avskrivningsperioden er fastsatt på bakgrunn av selskapets strategiske betydning for DnB NOR. IT Solutions' finansieringsløsninger innen informasjons- og kommunikasjonsteknologi utvider produkttilbudet i henhold til DnB NOR Finans' langsiktige forretningsstrategi.
- 5) Goodwill er knyttet til verdien av merkenavnet Aktiv, som ventes å ha langsiktig varighet.
- 6) Gjelder overtagelsen av kredittkortporteføljen til Gjensidige Bank i 1999. Avskrivningsperioden er fastsatt ut fra porteføljens antatte gjenværende økonomiske levetid på overtagelsestidspunktet.

Andre immaterielle eiendeler ¹⁾

DnB NOR Bank ASA

Beløp i millioner kroner	Avskrivnings- plan	Bokført verdi 31.12.03	Ordinære avskrivninger 2003	Avhendet 2003	Balanseført 2003	Bokført verdi 31.12.02	Samlede av- og nedskrivninger før 2003	Opprinnelig balanseført
Utvikling av IT-systemer	3 år	12	28	4		44	313	368
Merkenavnet Postbanken	10 år	62	12			74	45	119
Øvrige immaterielle eiendeler	5 år	7	24			31	90	120
EDB programvare	3-5 år	93	21		65	49	12	61
Sum		175	85	4	65	197	460	668

Andre immaterielle eiendeler ¹⁾

DnB NOR Bank-konsernet

Beløp i millioner kroner	Avskrivnings- plan	Bokført verdi 31.12.03	Ordinære avskrivninger 2003	Avhendet 2003	Balanseført 2003	Bokført verdi 31.12.02	Samlede av- og nedskrivninger før 2003	Opprinnelig balanseført
Utvikling av IT-systemer	3 år	12	28	4		44	313	368
Merkenavnet Postbanken	10 år	62	12			74	45	119
Øvrige immaterielle eiendeler	5 år	7	24			31	90	120
EDB programvare	3-5 år	155	31		84	102	23	125
Sum		237	95	4	84	251	471	732

- 1) For informasjon om utsatt skattefordel, se note 15.

DnB NOR Bank-konsernet driver ikke systematisk forskning og utvikling ut over utvikling av nye administrative IT-løsninger. Utgifter til slike aktiviteter vurderes løpende, og balanseførte utgifter vurderes i forhold til fremtidig inntjening.

Note 32 – Varige driftsmidler

DnB NOR Bank ASA			DnB NOR Bank-konsernet	
Maskiner inventar og transportmidler	Bankbygninger og andre faste eiendommer	<i>Beløp i millioner kroner</i>	Maskiner, inventar og transportmidler	Bankbygninger og andre faste eiendommer
4 250	2 047	Opprinnelig anskaffelseskost	4 777	3 997
0	455	Oppskrevet før 2003	0	443
2 976	998	Samlede av- og nedskrivninger før 2003	3 399	1 517
1 274	1 503	Bokført per 1. januar 2003	1 378	2 923
166	57	Anskaffet	325	428
8	16	Avhendet (salgspris)	25	91
1	8	Tap	3	22
6	20	Gevinster	5	20
339	57	Ordinære avskrivninger	415	118
0	10	Avskrivning på oppskrivninger	0	14
20	0	Nedskrivninger	20	5
0	19	Reversering av tidligere års nedskrivninger	0	0
1 078	1 486	Bokført per 31. desember 2003	1 245	3 121

Note 33 – Fast eiendom per 31. desember 2003

DnB NOR Bank ASA				
<i>Bokført verdi i millioner kroner</i>	Bankbygninger	Nærings- eiendommer	Tomter/ prosjekter	Totalt
Oslo	911	2	0	913
Østlandet og Sørlandet	83	5	8	96
Bergen	383	2	3	387
Vestlandet forøvrig	31	0	1	32
Nord-Norge og Midt-Norge	43	0	0	43
Utlandet	15	0	1	16
Sum bokført verdi	1 465	9	13	1 486
<i>Arealer i 1 000 kvadratmeter</i>				
Areal brukt av konsernet	149	0	0	150
Areal utleid eksternt	12	1	0	13
Areal ikke utleid	7	0	0	7
Totalt areal	168	1	0	169
Antall eksterne leietagere	35	7	0	42
Årlig eksternt leieinntekt i millioner kroner	10	0	0	10
DnB NOR Bank-konsernet				
<i>Bokført verdi i millioner kroner</i>	Bankbygninger	Nærings- eiendommer	Tomter/ prosjekter	Totalt
Oslo	1 534	107	48	1 689
Østlandet og Sørlandet	616	13	26	656
Bergen	383	2	3	387
Vestlandet forøvrig	31	0	1	32
Nord-Norge og Midt-Norge	251	60	27	338
Utlandet	15	0	4	20
Sum bokført verdi	2 830	181	109	3 121
<i>Arealer i 1 000 kvadratmeter</i>				
Areal brukt av konsernet	272	22	6	300
Areal utleid eksternt	44	11	2	56
Areal ikke utleid	23	1	0	24
Totalt areal	338	34	8	380
Antall eksterne leietakere	48	36	1	85
Årlig eksternt leieinntekt i millioner kroner	15	12	1	28

Note 34 – Gjeld

DnB NOR Bank ASA			DnB NOR Bank-konsernet	
31.12.02	31.12.03	Beløp i millioner kroner	31.12.03	31.12.02
18 830	14 691	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid/opsigelsesfrist	16 716	16 331
62 503	59 839	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid/opsigelsesfrist	61 792	63 983
77 333	76 530	Gjeld til kredittinstitusjoner	78 508	80 314
241 835	263 759	Innskudd fra kunder uten avtalt løpetid/opsigelsesfrist	268 634	241 263
79 178	66 838	Innskudd fra kunder med avtalt løpetid/opsigelsesfrist	69 174	79 624
321 013	330 597	Innskudd fra kunder	337 807	320 887
37 440	38 953	Sertifikatgjeld	38 953	37 640
90	0	Fradrag for egne sertifikater i bankporteføljen	0	90
98 810	134 955	Obligasjonsgjeld	150 169	109 343
5 558	2 973	Fradrag for egne obligasjoner i bankporteføljen	7 173	8 324
130 602	170 935	Verdipapirgjeld	181 949	138 568
0	0	Langsiktige innlån	60	342
235	84	Kortsiktige innlån	354	499
0	0	Gjeld knyttet til factoringavtaler	80	73
1 695	1 493	Remburser, sjekker og andre betalingstjenester	1 493	1 695
5 423	7 482	Skyldig konsernbidrag/utbytte	5 203	5 850
607	82	Påløpt, ikke ilignet betalbar skatt	202	913
18 324	21 066	Finansielle derivater	21 148	18 324
3 182	6 676	Øvrig gjeld	9 279	3 927
29 466	36 884	Annen gjeld	37 820	31 624
2 659	2 430	Påløpte renter	2 615	2 751
1 722	2 712	Andre påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	3 384	2 287
4 381	5 142	Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	5 999	5 038
1 477	1 438	Pensjonsforpliktelser	1 517	1 545
101	64	Spesifiserte tapsavsetninger på garantiansvar	69	101
1	1	Uspesifisert tapsavsetning på garantiansvar	1	1
898	818	Andre avsetninger	983	1 013
2 476	2 320	Avsetninger til forpliktelser	2 570	2 658
6 461	11 320	Ordinær ansvarlig lånekapital	11 973	6 506
7 014	6 053	Evigvarende ansvarlig lånekapital	6 153	7 014
13 474	17 374	Ansvarlig lånekapital	18 126	13 519
5 292	5 583	Fondsobligasjonslån	5 583	5 292
584 038	645 364	Sum gjeld	668 362	597 901

Note 35 – Kundeinnskudd fordelt på kundegrupper

DnB NOR Bank ASA			DnB NOR Bank-konsernet	
31.12.02	31.12.03	Beløp i millioner kroner	31.12.03	31.12.02
153 802	162 332	Personmarkedet	167 056	153 868
13 948	14 174	Shipping (utenriks sjøfart)	14 150	14 010
13 660	15 848	Eiendomsdrift	16 083	13 873
13 350	13 657	Industri	13 824	13 428
43 281	48 630	Tjenesteyting	48 704	42 673
16 427	16 145	Handel	16 571	16 551
1 557	1 394	Olje og gass	1 393	1 584
7 906	9 395	Transport og kommunikasjon	9 745	7 907
4 169	4 044	Bygg og anleggsvirksomhet	6 372	4 113
5 982	5 260	Kraft og vannforsyning	3 337	5 982
16 120	17 019	Offentlig forvaltning	17 378	16 120
1 082	792	Fiske og fangst	1 144	1 082
1 321	1 215	Hotell og restaurant	1 275	1 273
1 869	1 727	Jordbruk og skogbruk	1 730	1 859
26 539	18 964	Finansieringsvirksomhet	19 044	26 565
321 013	330 597	Sum kunder	337 807	320 887
5 703	3 880	Kredittinstitusjoner	3 240	5 398
326 716	334 477	Totalt	341 047	326 285

Note 36 – Forfallsstruktur på obligasjonsgjeld per 31. desember 2003 ¹⁾

DnB NOR Bank ASA				DnB NOR Bank-konsernet		
Norske kroner	Valuta	Totalt	Beløp i millioner kroner	Norske kroner	Valuta	Totalt
			Forfall (år)			
4 528	19 991	24 519	2004	6 319	19 991	26 310
5 406	22 284	27 690	2005	8 678	22 284	30 963
6 074	17 237	23 311	2006	6 392	17 237	23 629
3 956	16 953	20 910	2007	7 642	16 953	24 595
2 999	27 873	30 872	2008	3 435	27 873	31 308
366	420	786	2009	1 322	420	1 742
1 711	2 008	3 719	2010 og senere	2 267	2 008	4 275
0	261	261	Effekt valutakurssikring	0	261	261
(36)	(51)	(87)	Aktiverte kostnader og periodisert underkurs	(36)	(51)	(87)
25 005	106 977	131 982	Totalt	36 019	106 977	142 996

1) Fratrullet beholdning av egne obligasjoner i bankporteføljen.

Note 37 – Mer-/mindreverdi på egne obligasjoner i bankporteføljen per 31. desember 2003

DnB NOR Bank ASA			DnB NOR Bank-konsernet	
Over-/ (underkurs) ¹⁾	Bokført verdi	Beløp i millioner kroner	Over-/ (underkurs) ¹⁾	Bokført verdi
		Forfall (år)		
(14)	596	2004	(24)	1 634
(6)	592	2005	(13)	1 824
(4)	0	2006	(11)	386
8	441	2007	3	1 794
0	808	2008	(2)	851
0	204	2009	(2)	295
(5)	332	2010 og senere	(7)	390
(22)	2 973	Totalt	(55)	7 173

1) Beløpene er avsatt for periodisering over løpetiden.

Markedsverdien på egne obligasjoner i bankporteføljen per 31. desember 2003 utgjorde i alt 3 391 millioner kroner for DnB NOR Bank ASA og 7 437 millioner for DnB NOR Bank-konsernet.

Note 38 – Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån

DnB NOR Bank ASA

Beløp i millioner kroner	Balanse 31.12.03	Emittert 2003	Forfalt/ innløst 2003	Valutakurs- endring 2003	Netto endring aktiverte kost- nader 2003	Balanse 31.12.02
Ordinær ansvarlig lånekapital	11 320	5 748	1 252	373	(10)	6 461
Evigvarende ansvarlig lånekapital	6 053	0	836	(123)	(1)	7 014
Fondsobligasjonslån ¹⁾	5 583	0	0	288	3	5 292
Totalt	22 957	5 748	2 088	538	(8)	18 767

1) Fondsobligasjoner er et kapitalinstrument som er godkjent som et element i kjernekapitalen innen en ramme på 15 prosent av samlet kjernekapital. Kredittilsynet kan kreve at fondsobligasjonene skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom bankens kjernekapitaldekning faller under 5 prosent eller samlet kapitaldekning faller under 6 prosent. Nedskrevne beløp på fondsobligasjonene skal være skrevet opp før det kan utbetales utbytte til aksjonærene eller egenkapitalen skrives opp.

Opptaksår	Bokført i utenlandsk valuta		Rentesats	Forfall	Første forfallstidspunkt	Bokført i norske kroner
Ordinær ansvarlig lånekapital						
2000	USD	63	3 mndr LIBOR + 0,55%	2010	2005	418
2001	USD	45	3 mndr LIBOR + 0,63%	2011	2006	299
2001	USD	125	3 mndr LIBOR + 0,75%	2011	2006	834
2002	EUR	200	3 mndr LIBOR + 0,75%	2012	2007	1 680
2002	EUR	200	3 mndr EURIBOR + 0,60%	2012	2007	1 684
2002	USD	100	3 mndr LIBOR + 0,09%	2012	2007	666
2003	EUR	200	3 mndr LIBOR + 0,45%	2013	2008	1 684
2003	EUR	200	3 mndr EURIBOR + 0,70%	2013	2008	1 684
2003	GBP	200	5,13% p.a.	2015	2010	2 380
Netto endring aktiverte kostnader						(10)
Sum ordinær ansvarlig kapital						11 320
Evigvarende ansvarlig lånekapital						
1985	USD	215	6 mndr LIBOR		2004	1 435
1986	USD	150	3 mndr LIBOR		2004	1 001
1986	USD	200	6 mndr LIBOR		2004	1 335
1996	JPY	10 000	4,00% p.a.		2011	624
1996	USD	105	7,65% p.a.		2006	701
1999	JPY	10 000	4,51% p.a.		2029	624
2000	USD	50	8,61% p.a.		2005	334
Netto endring aktiverte kostnader						(1)
Sum evigvarende ansvarlig lånekapital						6 053
Fondsobligasjoner						
2001	USD	400	6 mndr LIBOR		2011	2 634
2002	EUR	350	7,07% p.a.		2012	2 947
Netto endring aktiverte kostnader						3
Sum fondsobligasjoner						5 583

Note 38 – Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån (forts.)

DnB NOR Bank-konsernet						
Beløp i millioner kroner	Balanse 31.12.03	Emittert 2003	Forfalt/ innløst 2003	Valutakurs- endring 2003	Netto endring aktiverte kost- nader 2003	Balanse 31.12.02
Ordinær ansvarlig lånekapital	11 973	6 348	1 252	380	(10)	6 506
Evigvarende ansvarlig lånekapital	6 153	100	836	(123)	(1)	7 014
Fondsobligasjonslån ¹⁾	5 583	0	0	288	3	5 292
Totalt	23 709	6 448	2 088	555	(8)	18 812

1) *Fondsobligasjoner er et kapitalinstrument som er godkjent som et element i kjernekapitalen innen en ramme på 15 prosent av samlet kjernekapital. Kredittilsynet kan kreve at fondsobligasjonene skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom bankens kjernekapitaldekning faller under 5 prosent eller samlet kapitaldekning faller under 6 prosent. Nedskrevne beløp på fondsobligasjonene skal være skrevet opp før det kan utbetales utbytte til aksjonærene eller egenkapitalen skrives opp.*

Opptaksår	Bokført i utenlandsk valuta		Rentesats	Forfall	Første forfallstidspunkt	Bokført i norske kroner
Ordinær ansvarlig lånekapital						
2000	EUR	6	3 mndr LIBOR + 0,90%	2008	-	52
2000	NOK	170	3,81 % p.a.	2010	2005	170
2000	NOK	130	8,05 % p.a.	2010	2005	130
2000	USD	63	3 mndr LIBOR + 0,55%	2010	2005	418
2001	NOK	300	4,13% p.a.	2011	2006	300
2001	USD	45	3 mndr LIBOR + 0,63%	2011	2006	299
2001	USD	125	3 mndr LIBOR + 0,75%	2011	2006	834
2002	EUR	200	3 mndr LIBOR + 0,75%	2012	2007	1 680
2002	EUR	200	3 mndr EURIBOR + 0,60%	2012	2007	1 684
2002	USD	100	3 mndr LIBOR + 0,09%	2012	2007	666
2003	EUR	200	3 mndr LIBOR + 0,45%	2013	2008	1 684
2003	EUR	200	3 mndr EURIBOR + 0,70%	2013	2008	1 684
2003	GBP	200	5,13 % p.a.	2015	2010	2 380
Netto endring aktiverte kostnader						(10)
Sum ordinær ansvarlig kapital						11 973
Evigvarende ansvarlig lånekapital						
1985	USD	215	6 mndr LIBOR		2004	1 435
1986	USD	150	3 mndr LIBOR		2004	1 001
1986	USD	200	6 mndr LIBOR		2004	1 335
1996	JPY	10 000	4,00 % p.a.		2011	624
1996	USD	105	7,65 % p.a.		2006	701
1997	NOK	100	4,56 % p.a.		2007	100
1999	JPY	10 000	4,51 % p.a.		2029	624
2000	USD	50	8,61 % p.a.		2005	334
Netto endring aktiverte kostnader						(1)
Sum evigvarende ansvarlig lånekapital						6 153
Fondsobligasjoner						
2001	USD	400	6 mndr LIBOR		2011	2 634
2002	EUR	350	7,07 % p.a.		2012	2 947
Netto endring aktiverte kostnader						3
Sum fondsobligasjoner						5 583

Note 39 – Egenkapital

DnB NOR Bank ASA					DnB NOR Bank-konsernet			
Aksje kapital	Overkurs-fond	Annen egenkapital	Sum egenkapital	Beløp i millioner kroner	Aksje-kapital	Overkurs-fond	Annen egenkapital	Sum egenkapital
16 964	7 745	8 942	33 652	Balanse per 31. desember 2002	16 964	8 461	11 066	36 491
		4	4	Fusjon med DnB Betalingstjenester			-	-
		-	-	Minoritetsinteresser Netaxept			(2)	(2)
		4 860	4 860	Årets resultat			4 963	4 963
		4 276	4 276	Avgitt konsernbidrag			4 276	4 276
		641	641	Avgitt utbytte			641	641
		(27)	(27)	Valutakursendring			49	49
16 964	7 745	8 863	33 572	Balanse per 31. desember 2003	16 964	8 461	11 158	36 584

Note 40 – Resultat per aksje

DnB NOR Bank ASA			DnB NOR Bank-konsernet	
2002	2003		2003	2002
3 831	4 860	Årets resultat (millioner kroner)	4 963	4 533
169 643	169 643	Gjennomsnittlig antall aksjer (i hele 1 000)	169 643	169 643
22,58	28,65	Resultat per aksje (kroner)	29,26	29,72

Note 41 – Kapitaldekning

DnB NOR Bank ASA			DnB NOR Bank-konsernet	
31.12.02	31.12.03	Beløp i millioner kroner	31.12.03	31.12.02
16 964	16 964	Aksjekapital	16 964	16 964
16 687	16 608	Øvrig egenkapital	19 619	19 527
33 652	33 572	Egenkapital	36 584	36 491
5 292	5 195	Fondsobligasjoner ^{1) 2)}	5 476	5 292
(634)	(969)	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	(1 034)	(1 063)
(1 636)	(1 472)	Goodwill	(2 513)	(2 360)
(839)	(658)	Utsatt skattefordel	(574)	(1 269)
(197)	(174)	Andre immaterielle eiendeler og lignende	(247)	(112)
35 637	35 494	Kjernekapital	37 690	36 979
7 014	6 053	Evigvarende ansvarlig lånekapital ^{1) 2)}	6 153	7 014
6 461	10 431	Ordinær ansvarlig lånekapital ²⁾	11 473	7 883
13 475	16 484	Netto tilleggskapital	17 626	14 896
2 564	2 073	Fradrag	2 171	2 023
46 548	49 906	Sum tellende ansvarlig kapital ³⁾	53 147	49 853
408 995	445 523	Risikovektet volum	527 256	468 306
8,7	8,0	Kjernekapitaldekning i prosent	7,1	7,9
11,4	11,2	Kapitaldekning i prosent	10,1	10,6

Note 41 – Kapitaldekning (forts.)

Spesifikasjon av risikovektet volum

Spesifikasjon av risikovektet volum		Risikovektet volum Nominelle beløp per 31.12.03 ³⁾					DnB NOR Bank ASA	
Beløp i millioner kroner	Risikovekt:	0%	10%	20%	50%	100%	31.12.03	31.12.02
Bankportefølje								
Kontanter og ordinære innskudd i banker		7 667	0	10 611	0	0	2 122	1 665
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer		2 990	0	24 287	0	2 559	7 416	7 179
Utlån		4 914	1	59 482	259 070	204 042	345 473	322 175
Øvrige fordringer		1 573	0	1 131	1 720	3 042	4 128	5 449
Anleggsmidler		591	0	0	0	13 234	13 234	10 997
Sum eiendeler		17 734	1	95 512	260 790	222 876	372 373	347 463
Garantiansvar		884	0	4 643	36	47 206	32 558	28 982
Innvilgede, ikke trukkede kreditter		77 895	750	4 451	147	54 067	24 306	20 570
Finansielle derivater							433	243
Annet		0	0	317	0	427	(2)	17
Sum poster utenfor balansen							57 295	49 814
Sum risikovektet volum, bankportefølje							429 668	397 277
Handelsportefølje								
Posisjonsrisiko egenkapitalinstrumenter							224	693
Posisjonsrisiko gjeldsinstrumenter							11 494	10 348
Oppgjørsrisiko							0	2
Motpartsrisiko og annen risiko							12 607	8 138
Sum risikovektet volum, handelsportefølje							24 325	19 179
Sum risikovektet volum, bankportefølje og handelsportefølje							453 993	416 456
Fradrag for:								
Ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner							2 074	1 890
Spesifiserte og uspesifiserte tapsavsetninger							6 395	5 573
Risikovektet volum							445 523	408 995

Spesifikasjon av risikovektet volum

Spesifikasjon av risikovektet volum		Risikovektet volum					DnB NOR Bank-konsernet	
		Nominelle beløp per 31.12.03 ³⁾						
Beløp i millioner kroner	Risikovekt:	0%	10%	20%	50%	100%	31.12.03	31.12.02
Bankportefølje								
Kontanter og ordinære innskudd i banker		8 719	0	12 619	0	0	2 524	2 168
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer		3 203	0	35 297	0	2 898	9 958	9 739
Utlån		8 601	1	35 722	270 343	284 192	426 508	378 139
Øvrige fordringer		1 678	0	1 420	2 358	2 949	4 412	5 965
Anleggsmidler		1 967	12	25	0	6 412	6 418	7 135
Sum eiendeler		24 168	13	85 083	272 702	296 451	449 819	403 146
Garantiansvar		1 061	7	5 847	74	49 785	34 110	30 659
Innvilgede, ikke trukkede kreditter		91 878	375	3 974	260	50 556	25 759	21 991
Finansielle derivater							753	1 235
Annet		0	0	342	0	752	164	(339)
Sum poster utenfor balansen							60 786	53 545
Sum risikovektet volum, bankportefølje							510 605	456 691
Handelsportefølje								
Posisjonsrisiko egenkapitalinstrumenter							562	713
Posisjonsrisiko gjeldsinstrumenter							12 910	11 223
Oppgjørsrisiko							0	22
Motpartsrisiko og annen risiko							12 607	8 179
Sum risikovektet volum, handelsportefølje							26 080	20 139
Sum risikovektet volum, bankportefølje og handelsportefølje							536 685	476 830
Fradrag for:								
Ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner							2 171	2 023
Spesifiserte og uspesifiserte tapsavsetninger							8 116	6 498
Risikovektet volum							527 256	468 306

1) Fondsobligasjoner kan utgjøre inntil 15 prosent av kjernekapitalen, overskytende del teller som evigvarende tilleggskapital.

2) I henhold til kapitaldekningsreglene skal laveste valutakurs av kursen på opptaksdatoen og beregningstidspunktet legges til grunn for inkludering av fondsobligasjoner og annen tellende ansvarlig kapital.

3) Ansvarlig kapital og nominelle beløp benyttet ved beregning av risikovektet volum vil avvike fra regnskapet, idet ulike prinsipper benyttes for beregning av kapitaldekning.

Alle tall er presentert i henhold til gjeldende regler på det aktuelle tidspunktet.

Note 42 – Tidsperiode frem til renteendring per 31. desember 2003

DnB NOR Bank ASA

Beløp i millioner kroner		Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. inntil 3 mnd.	Fra 3 mnd. inntil 1 år	Fra 1 år inntil 5 år	Over 5 år	Uten renter	Totalt
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanker	norske kroner	7 099					940	8 038
	utenlandsk valuta	9					175	184
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	norske kroner	50 039	10 622	1 655	32			62 348
	utenlandsk valuta	20 619	2 896	1 120	2 078	3 461		30 175
Netto utlån til kunder ¹⁾	norske kroner	185 991	143 181	29 972	52 756	3 845	(2 686)	413 059
	utenlandsk valuta	22 797	22 822	11 734	2	3	(461)	56 896
Sertifikater og obligasjoner	norske kroner	1 329	8 708	4 084	8 731	910	196	23 959
	utenlandsk valuta	12 355	14 895	1 066	6 404	2 610		37 330
Øvrige eiendeler	norske kroner						44 003	44 003
	utenlandsk valuta						2 944	2 944
Sum eiendeler		300 238	203 124	49 631	70 004	10 829	45 111	678 936
	norske kroner	244 458	162 511	35 711	61 519	4 755	42 453	551 407
	utenlandsk valuta	55 780	40 613	13 921	8 484	6 074	2 658	127 529
Gjeld og egenkapital								
Gjeld til kredittinstitusjoner	norske kroner	15 338	1 517	1 977				18 833
	utenlandsk valuta	24 291	20 921	12 485				57 698
Innskudd fra kunder	norske kroner	301 902	3 015	1 154	51			306 122
	utenlandsk valuta	23 741	304	363	67			24 475
Verdipapirgjeld	norske kroner	3 130	6 461	4 239	14 926	1 745		30 502
	utenlandsk valuta	52 754	68 943	10 547	6 427	1 501	261	140 433
Øvrig gjeld	norske kroner						41 222	41 222
	utenlandsk valuta						3 124	3 124
Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	norske kroner							
	utenlandsk valuta	721	11 955		1 035	9 246		22 957
Egenkapital	norske kroner						33 421	33 421
	utenlandsk valuta						151	151
Sum gjeld og egenkapital		421 877	113 117	30 767	22 506	12 491	78 179	678 936
	norske kroner	320 370	10 993	7 371	14 977	1 745	74 643	430 100
	utenlandsk valuta	101 507	102 124	23 396	7 529	10 746	3 536	248 837
Netto tidsperiode frem til renteendring på balanseposter		(121 639)	90 007	18 864	47 498	(1 662)	(33 068)	0
	norske kroner	(75 912)	151 518	28 339	46 542	3 010	(32 190)	121 308
	utenlandsk valuta	(45 727)	(61 511)	(9 475)	955	(4 672)	(878)	(121 308)
Netto nominelle verdier på finansielle derivater		(6 068)	(11 020)	(5 843)	(9 940)	3 264		(29 606)
	norske kroner	(32 078)	(52 428)	(22 257)	(12 683)	(2 728)		(122 174)
	utenlandsk valuta	26 010	41 409	16 413	2 743	5 992		92 567

1) Kasse-, drifts- og brukskreditt er gruppert som "Inntil 1 mnd". Spesifiserte og uspesifiserte tapsavsetninger er gruppert henholdsvis som "Over 5 år" og "Uten renter".

Note 42 – Tidsperiode frem til renteendring per 31. desember 2003 (forts.)

		DnB NOR Bank-konsernet						
<i>Beløp i millioner kroner</i>		Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. inntil 3 mnd.	Fra 3 mnd. inntil 1 år	Fra 1 år inntil 5 år	Over 5 år	Uten renter	Totalt
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanker	norske kroner	7 378					999	8 376
	utenlandsk valuta	10					179	188
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	norske kroner	8 873	3 633	1 340	32			13 878
	utenlandsk valuta	10 307	2 478	924	347	126		14 181
Netto utlån til kunder ¹⁾	norske kroner	205 015	185 265	31 039	64 197	6 179	(3 236)	488 459
	utenlandsk valuta	27 660	35 447	14 077	553	212	(478)	77 470
Sertifikater og obligasjoner	norske kroner	1 329	7 874	2 684	9 489	497	196	22 069
	utenlandsk valuta	12 481	14 970	1 143	6 404	2 610		37 608
Øvrige eiendeler	norske kroner	345	98	55	2		39 424	39 925
	utenlandsk valuta		1				2 789	2 790
Sum eiendeler		273 397	249 766	51 262	81 024	9 625	39 873	704 946
	norske kroner	222 940	196 871	35 118	73 719	6 676	37 383	572 708
	utenlandsk valuta	50 457	52 895	16 143	7 304	2 948	2 489	132 238
Gjeld og egenkapital								
Gjeld til kredittinstitusjoner	norske kroner	14 434	1 528	2 133				18 094
	utenlandsk valuta	23 557	23 718	13 137				60 414
Innskudd fra kunder	norske kroner	308 568	3 283	1 175	51			313 078
	utenlandsk valuta	23 952	342	368	67			24 730
Verdipapirgjeld	norske kroner	3 130	6 268	4 010	24 271	3 836		41 516
	utenlandsk valuta	52 704	68 994	10 547	6 427	1 501	261	140 433
Øvrig gjeld	norske kroner	651	66	100			41 978	42 794
	utenlandsk valuta	80		60			3 455	3 594
Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	norske kroner					700		700
	utenlandsk valuta	721	12 009		1 035	9 244		23 009
Egenkapital	norske kroner						35 294	35 294
	utenlandsk valuta						1 290	1 290
Sum gjeld og egenkapital		427 796	116 207	31 530	31 854	15 281	82 277	704 946
	norske kroner	326 783	11 145	7 418	24 323	4 536	77 272	451 476
	utenlandsk valuta	101 013	105 062	24 113	7 531	10 745	5 006	253 469
Netto tidsperiode frem til renteendring på balanseposter		(154 399)	133 559	19 732	49 170	(5 657)	(42 405)	0
	norske kroner	(103 843)	185 726	27 701	49 397	2 140	(39 889)	121 232
	utenlandsk valuta	(50 556)	(52 167)	(7 969)	(227)	(7 797)	(2 516)	(121 232)
Netto nominelle verdier på finansielle derivater		(6 068)	(11 020)	(5 843)	(9 940)	3 264		(29 606)
	norske kroner	(32 078)	(52 428)	(22 257)	(12 683)	(2 728)		(122 174)
	utenlandsk valuta	26 010	41 409	16 413	2 743	5 992		92 567

1) Kasse-, drifts- og brukskreditt er gruppert som "Inntil 1 mnd". Spesifiserte og uspesifiserte tapsavsetninger er gruppert som henholdsvis "Over 5 år" og "Uten renter".

Note 43 – Rentefølsomhet

Verdien av poster på og utenfor balansen påvirkes av endringer i rentenivået. Tabellen nedenfor viser potensielt tap for Bankkonsernet ved en endring i rentenivået på ett prosentpoeng.

Beregningene tar utgangspunkt i en tenkt situasjon hvor renteendringen for samtlige valutaslag går i DnB NOR Bank-konsernets disfavør i forhold til bankens posisjoner. Likeledes antas renteendringene innenfor samtlige tidsintervaller hver for seg å være ufordelaktige for bankkonsernet. Tallene vil således reflektere maksimalt tap for DnB NOR Bank-konsernet. For handelsporteføljen vil slike tap kostnadsføres fortløpende. For bankporteføljen vil tapene periodiseres over gjenstående løpetid.

Beregningene er gjort med utgangspunkt i bankkonsernets posisjoner per 31. desember 2003 og markedsrentene på samme tidspunkt.

Rentefølsomhet per tidsperiode**DnB NOR Bank-konsernet ¹⁾**

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Inntil 1 måned	Fra 1 måned inntil 3 måneder	Fra 3 måneder inntil 1 år	Fra 1 år inntil 5 år	Over 5 år	Totalt
Handelsporteføljen						
NOK	0	11	44	4	31	82
USD	0	22	24	10	5	39
EUR	0	6	3	4	11	23
GBP	0	0	0	0	0	0
Annen valuta	1	5	13	4	1	14
Bankporteføljen						
NOK	9	33	81	20	20	56
Sum						
NOK	9	45	38	24	52	26
USD	0	22	24	10	5	39
EUR	0	6	3	4	11	23
GBP	0	1	4	1	0	2
Annen valuta	1	4	8	3	1	12

Tabellen omfatter ikke administrativ renterisiko og renterisiko knyttet til ikke-rentebærende eiendeler.

1) Tallene er identiske for DnB NOR Bank ASA.

Note 44 – Valutaposisjoner

Tabellene nedenfor angir valutaposisjoner per 31. desember 2003 for ulike balanseposter og finansielle derivater i henhold til definisjon gitt av Norges Bank. Nettoposisjoner i hver enkelt utenlandsk valuta kan være opptil 15 prosent av ansvarlig kapital. Den aggregerte valutaposisjonen må holdes innenfor 30 prosent av ansvarlig kapital. Valutarisiko vedrørende investeringer i konsernselskaper inngår i valutaposisjonen med balanseført beløp.

DnB NOR Bank ASA

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Norske kroner	Utenlandsk valuta	Herav: USD	EUR	GBP	SEK	DKK	JPY
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanker	8 038	184	33	73	15	32	21	1
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	62 348	30 175	10 752	5 429	5 317	4 111	1 363	1 038
Netto utlån til kunder	413 059	56 896	30 367	8 918	1 862	7 529	2 087	1 088
Sertifikater og obligasjoner	23 959	37 330	8 226	24 766	2 335	74	725	768
Aksjer m.v.	2 987	284	229	477	0	56	0	0
Øvrige eiendeler	41 017	2 660	162	65	1 238	22	0	9
Sum eiendeler	551 407	127 529	49 769	39 728	10 768	11 823	4 195	2 904
Gjeld og egenkapital								
Gjeld til kredittinstitusjoner	18 833	57 698	39 832	10 227	3 662	429	120	19
Innskudd fra kunder	306 122	24 475	18 336	2 682	1 642	619	410	248
Verdipapirgjeld	30 502	140 433	64 421	57 440	12 710	0	0	187
Øvrig gjeld	41 222	3 124	2 473	179	226	16	4	31
Ansvarlig lånekapital	0	22 957	9 659	9 682	2 380	0	0	1 249
Egenkapital	33 421	151	213	12	71	(11)	(35)	0
Sum gjeld og egenkapital	430 100	248 837	134 933	80 222	20 692	1 053	498	1 734
Netto valutaeksponering på balanseposter	121 308	(121 308)	(85 164)	(40 494)	(9 923)	10 770	3 697	1 171
Finansielle derivater	(121 098)	121 098	85 012	40 579	9 794	(10 738)	(3 687)	(1 207)
Netto valutaeksponering	210	(210)	(152)	85	(129)	32	10	(36)

Note 44 – Valutaposisjoner (forts.)

DnB NOR Bank-konsernet								
<i>Beløp i millioner kroner</i>	Norske kroner	Utenlandsk valuta	Herav: USD	EUR	GBP	SEK	DKK	JPY
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanker	8 376	188	43	69	15	32	21	1
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	13 878	14 181	6 145	1 816	1 793	896	444	1 160
Netto utlån til kunder	488 459	77 470	36 579	10 374	3 137	11 284	3 660	1 924
Sertifikater og obligasjoner	22 069	37 608	8 281	25 011	2 335	74	725	768
Aksjer m.v.	3 419	486	0	331	0	56	0	0
Øvrige eiendeler	36 507	2 305	502	346	158	796	37	340
Sum eiendeler	572 708	132 238	51 549	37 947	7 439	13 138	4 886	4 194
Gjeld og egenkapital								
Gjeld til kredittinstitusjoner	18 094	60 414	38 641	10 983	4 047	424	852	116
Innskudd fra kunder	313 078	24 730	18 395	2 752	1 647	660	430	249
Verdipapirgjeld	41 516	140 433	64 421	57 440	12 710	0	0	187
Øvrig gjeld	42 794	3 594	1 832	484	246	66	127	13
Ansvarlig lånekapital	700	23 009	9 646	9 734	2 380	0	0	1 249
Egenkapital	35 294	1 290	271	315	844	(105)	(35)	0
Sum gjeld og egenkapital	451 476	253 469	133 205	81 708	21 874	1 044	1 374	1 814
Netto valutaeksponering på balanseposter	121 232	(121 232)	(81 656)	(43 761)	(14 436)	12 094	3 512	2 380
Finansielle derivater	(121 022)	121 022	81 504	43 846	14 307	(12 062)	(3 502)	(2 416)
Netto valutaeksponering	210	(210)	(152)	85	(129)	32	10	(36)

Note 45 – Restløpetid per 31. desember 2003

DnB NOR Bank ASA

Beløp i millioner kroner		Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. inntil 3 mnd.	Fra 3 mnd. inntil 1 år	Fra 1 år inntil 5 år	Over 5 år	Uten forfall	Totalt
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanker	norske kroner	7 099					940	8 038
	utenlandsk valuta	9					175	184
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	norske kroner	48 868	8 622	2 177	1 356	1 325		62 348
	utenlandsk valuta	20 262	1 240	1 730	3 329	3 613		30 175
Netto utlån til kunder ¹⁾	norske kroner	30 312	6 704	19 705	73 159	285 865	(2 686)	413 059
	utenlandsk valuta	9 008	3 553	6 595	21 804	16 397	(461)	56 896
Sertifikater og obligasjoner	norske kroner	140	3 862	4 152	13 340	2 268	196	23 959
	utenlandsk valuta		764	3 710	18 317	14 539		37 330
Øvrige eiendeler	norske kroner	610		695	121		42 577	44 003
	utenlandsk valuta	160	6	4	43	11	2 720	2 944
Sum eiendeler		116 469	24 750	38 767	131 470	324 019	43 461	678 936
	norske kroner	87 029	19 188	26 729	87 976	289 458	41 027	551 407
	utenlandsk valuta	29 440	5 562	12 039	43 494	34 561	2 433	127 529
Gjeld og egenkapital								
Gjeld til kredittinstitusjoner	norske kroner	14 771	1 650	2 405	6			18 833
	utenlandsk valuta	26 999	18 596	11 888	215			57 698
Innskudd fra kunder	norske kroner	292 870	4 919	6 490	1 840	3		306 122
	utenlandsk valuta	21 737	733	1 936	69			24 475
Verdipapirgjeld	norske kroner	4 265	1 975	3 759	18 461	2 077	(35)	30 502
	utenlandsk valuta	12 323	21 759	19 365	84 298	2 428	261	140 433
Øvrig gjeld	norske kroner	9 708	172	4	7	316	31 016	41 222
	utenlandsk valuta	302	2	32	43	11	2 734	3 124
Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	norske kroner							
	utenlandsk valuta					11 320	11 637	22 957
Egenkapital	norske kroner						33 421	33 421
	utenlandsk valuta						151	151
Sum gjeld og egenkapital		382 976	49 805	45 878	104 939	16 154	79 184	678 936
	norske kroner	321 614	8 716	12 658	20 314	2 395	64 401	430 100
	utenlandsk valuta	61 362	41 089	33 220	84 625	13 759	14 783	248 837
Netto restløpetid på balanseposter		(266 507)	(25 055)	(7 111)	26 531	307 865	(35 723)	0
	norske kroner	(234 585)	10 472	14 070	67 662	287 063	(23 374)	121 308
	utenlandsk valuta	(31 921)	(35 527)	(21 182)	(41 131)	20 802	(12 350)	(121 308)
 <i>1) Kasse-, drifts- og brukskreditt er gruppert som "Inntil 1 mnd". Spesifiserte og uspesifiserte tapsavsetninger er gruppert som henholdsvis "Over 5 år" og "Uten forfall".</i>								
Netto nominelle verdier på finansielle derivater		(429)	(960)	(1 333)	(4 120)	280		(6 562)
	norske kroner	13 605	(31 061)	(27 871)	(65 295)	(16 493)		(127 114)
	utenlandsk valuta	(14 034)	30 101	26 538	61 175	16 773		120 553

Note 45 – Restløpetid per 31. desember 2003 (forts.)

		DnB NOR Bank-konsernet						
<i>Beløp i millioner kroner</i>		Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. inntil 3 mnd.	Fra 3 mnd. inntil 1 år	Fra 1 år inntil 5 år	Over 5 år	Uten forfall	Totalt
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanker	norske kroner	7 378					999	8 376
	utenlandsk valuta	10					179	188
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	norske kroner	8 656	2 567	1 874	781			13 878
	utenlandsk valuta	9 860	997	1 598	1 523	126	78	14 181
Netto utlån til kunder ¹⁾	norske kroner	33 334	14 212	26 013	103 039	315 096	(3 236)	488 459
	utenlandsk valuta	9 636	4 374	9 175	31 932	22 831	(478)	77 470
Sertifikater og obligasjoner	norske kroner	140	3 393	3 718	12 816	1 806	196	22 069
	utenlandsk valuta		797	3 912	18 317	14 581		37 608
Øvrige eiendeler	norske kroner	2 438	116	37	129	12	37 193	39 925
	utenlandsk valuta	162	7	4	43	11	2 562	2 790
Sum eiendeler		71 613	26 464	46 331	168 580	354 464	37 493	704 946
	norske kroner	51 947	20 287	31 643	116 765	316 914	35 152	572 708
	utenlandsk valuta	19 667	6 176	14 689	51 815	37 550	2 340	132 238
Gjeld og egenkapital								
Gjeld til kredittinstitusjoner	norske kroner	13 944	1 660	2 484	6			18 094
	utenlandsk valuta	26 266	21 382	12 548	217			60 414
Innskudd fra kunder	norske kroner	299 563	4 931	6 740	1 840	3		313 078
	utenlandsk valuta	21 949	738	1 974	69			24 730
Verdipapirgjeld	norske kroner	4 265	2 925	4 602	26 187	3 538		41 516
	utenlandsk valuta	12 323	21 759	19 365	84 298	2 428	261	140 433
Øvrig gjeld	norske kroner	11 318	972	254	7	334	29 910	42 794
	utenlandsk valuta	361	73	92	43	11	3 015	3 594
Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	norske kroner					600	100	700
	utenlandsk valuta				52	11 320	11 637	23 009
Egenkapital	norske kroner						35 294	35 294
	utenlandsk valuta						1 290	1 290
Sum gjeld og egenkapital		389 989	54 439	48 058	112 719	18 234	81 507	704 946
	norske kroner	329 091	10 488	14 079	28 040	4 475	65 303	451 476
	utenlandsk valuta	60 898	43 951	33 979	84 679	13 759	16 203	253 469
Netto restløpetid på balanseposter		(318 376)	(27 976)	(1 726)	55 861	336 230	(44 014)	0
	norske kroner	(277 144)	9 799	17 564	88 725	312 439	(30 151)	121 232
	utenlandsk valuta	(41 232)	(37 775)	(19 290)	(32 863)	23 791	(13 863)	(121 232)
Netto nominelle verdier på finansielle derivater		(429)	(960)	(1 333)	(4 120)	280		(6 562)
	norske kroner	13 605	(31 061)	(27 871)	(65 295)	(16 493)		(127 114)
	utenlandsk valuta	(14 034)	30 101	26 538	61 175	16 773		120 553

1) Kasse-, drifts- og brukskreditt er gruppert som "Inntil 1 mnd". Spesifiserte og uspesifiserte tapsavsetninger er gruppert som henholdsvis "Over 5 år" og "Uten forfall".

Note 46 – Finansielle derivater

Finansielle derivater handles for å avdekke likviditets- og markedsrisiko som oppstår som følge av bankens ordinære virksomhet (bankportefølje). I tillegg benytter banken finansielle derivater i sin egenhandel (handelsportefølje).

Valutaterminforretninger

Avtaler om kjøp eller salg av valuta på et fremtidig tidspunkt til fastsatt kurs.

FRA-kontrakter

Avtaler om en rentesats for en fremtidig periode for et bestemt beløp. Når oppgjør skal skje, utveksles kun forskjellen mellom avtalt rente og markedsrente.

Renteopsjoner

Avtaler som gir kjøper rett til å motta differansen mellom renten i pengemarkedet og den avtalte rente utbetalt fra selger. Differansen beregnes for et avtalt beløp over en avtalt periode.

Valutaopsjoner

Avtaler som gir kjøper rett til å kjøpe eller selge valuta på et fremtidig tidspunkt til en på forhånd avtalt kurs.

Renteswapper

Avtaler om bytte av rentebetingelser for et avtalt beløp over en avtalt periode.

Rentefutures

Standardiserte kontrakter om mottak/leveranse av spesifiserte renteinstrumenter på spesifikke datoer til avtalte priser. Kontraktene handles over børs. Verdiene på rentefutures følger prisutviklingen på underliggende renteinstrumenter.

Valuta- og renteswapper

Avtaler hvor partene bytter både valuta og rentebetingelser for et avtalt beløp over en avtalt periode.

DnB NOR Bank-konsernet ¹⁾						
		31.12.03			31.12.02	
	Nominelt beløp ²⁾	Positiv markeds- verdi ³⁾	Negativ markeds- verdi ³⁾	Nominelt beløp ²⁾	Positiv markeds- verdi ³⁾	Negativ markeds- verdi ³⁾
<i>Beløp i millioner kroner</i>						
Handelsporteføljen						
Renteavtaler	2 269 234	33 111	32 945	2 151 049	16 728	12 563
Valutaavtaler ⁴⁾	931 075	29 126	37 045	930 886	35 739	44 412
Aksjerelaterte avtaler	28 855	1 507	1 328	23 074	795	704
Råvarerelaterte avtaler	1	0	0	1	1	1
Bankporteføljen						
Renteavtaler	58 117	996	1 627	51 690	666	2 047
Valutaavtaler	24 715	759	1 683	13 901	198	945
Motregning						
Effekt av motregningsavtaler ⁵⁾		(23 258)			(19 175)	

1) Tallene er identiske for DnB NOR Bank ASA.

2) Nominelt beløp er det beløp som er grunnlag for beregning av renteinntekter, rentekostnader og netto kursgevinster i resultatregnskapet.

3) Markedspriser er gjennomsnitt av salgs- og kjøpspriser fra offentlig tilgjengelige informasjonskilder. I enkelte tilfeller er markedsprisene kalkulert ved ekstrapolering eller interpolering av tilgjengelige priser.

4) Kombinerte rente- og valutabytteavtaler er inkludert under valutaavtaler.

5) Omfatter kun kontrakter hvor det foreligger juridisk bindende avtaler med kundene om motregning.

Finansielle derivatavtaler som inngår i handelsporteføljen blir vurdert til markedsverdi i regnskapet, og endringer i markedsverdien resultatføres løpende. For avtaler som inngår i bankporteføljen, periodiseres resultateffekten som følge av endring i markedsverdi over gjenværende løpetid.

Interne transaksjoner mellom handelsporteføljen og bankporteføljen verdsettes etter prinsippene for disse porteføljene, og interne gevinster og tap elimineres ikke. Frem til utgangen av 2003 var det samlet inntektsført 1 940 millioner kroner vedrørende slike forretninger, mens det i 2003 isolert ble inntektsført 970 millioner kroner.

Note 47 – Andre forretninger utenfor balansen og tilleggsopplysninger

DnB NOR Bank ASA			DnB NOR Bank-konsernet	
31.12.02	31.12.03	Beløp i millioner kroner	31.12.03	31.12.02
111 700	128 575	Udisponerte ordinære rammekreditter	121 191	113 356
3 082	4 500	Rembursforpliktelser	5 705	4 002
7	729	Andre forpliktelser	1 218	455
114 789	133 804	Sum forpliktelser	128 113	117 814
16 934	13 631	Betalingsgarantier ¹⁾	14 198	16 968
11 062	14 182	Lånegarantier	14 331	11 261
11 449	12 410	Kontraktsgarantier	12 611	11 479
2 263	2 263	Garanti overfor Forretningsbankenes Sikringsfond	2 383	2 263
166	293	Garanti overfor Sparebankenes Sikringsfond	293	166
2 596	2 538	Garantier for skatter m.v.	2 655	2 689
5 013	5 142	Annet garantiansvar	4 835	4 638
49 483	50 459	Sum garantiansvar	51 306	49 465
		Inneståelseserklæringer	1 643	1 231
49 483	50 459	Sum garantiansvar m.v. ^{*)}	52 948	50 696
		^{*)} Herav:		
420	1 300	Kontragarantert av finansinstitusjoner	1 300	473
37	43	Solidaransvar	45	37
32 772	42 828	Pantsatte verdipapirer ^{2) 3)}	42 892	33 120
32 772	42 828	Sum pantstillelser m.v.	42 892	33 120
0	0	er stillet som sikkerhet for: Lån ²⁾	1 230	342
1 823	8 610	Annet ³⁾	8 610	1 823

1) Reduksjonen skyldes normalisering av situasjonen i kraftmarkedet.

2) 34 218 millioner kroner av pantstillelsen knytter seg til låneadgang i Norges Bank. Lån i Norges Bank skal i henhold til forskrifter være fullt ut sikret ved pantsettelse av rentebærende verdipapirer og/eller av bankens innskudd i Norges Bank. Per 31. desember 2003 hadde DnB NOR Bank-konsernet lån i Norges Bank på 1 171 millioner kroner.

3) DnB NOR Markets ble i mars 2003 medlem av det internasjonale oppgjørssystemet CLS (Continuous Linked Settlement), hvor det foretas oppgjør for de viktigste internasjonale valutaene. I september ble den norske kronen inkludert i CLS, med DnB NOR som største oppgjørsbank. 8 610 millioner kroner gjelder sikkerheter i favør av Bank of England og Landeszentralbank for oppgjør i valuta.

Note 48 – Betingede utfall

Bankkonsernet vil, som en konsekvens av omfattende virksomhet i Norge og i utlandet, regelmessig være part i en rekke rettstvister. Ingen av disse rettstvistene anses å ha vesentlig betydning for vurdering av bankens finansielle stilling. Rettstvistene med høyest tvistebeløp er beskrevet nedenfor.

DnB NOR Bank ASA og Posten Norge AS er uenige om beregningen av godtgjørelsen i tilknytning til partenes forretningsavtale. Uenigheten antas i sum å være begrenset oppad til ca. 300 millioner kroner over en 5-års periode. Saken vil bli avgjort ved voldgift i 2004.

Bankkonsernets datterselskap Nordlandsbanken ASA har reist sak mot KPMG med krav om erstatning på opp mot 489 millioner kroner. Kravet har sin bakgrunn i KPMGs revisjon av Finance Credit AS.

Betingede utfall i tilknytning til skatt er beskrevet i note 15.

Note 49 – Hendelser etter balansedagen

Finansdepartementet godtok 19. desember 2003 på visse vilkår at Den norske Bank ASA og Gjensidige NOR Sparebank ASA fusjonerte før sammenslåing av Forretningsbankenes Sikringsfond og Sparebankenes Sikringsfond. Vilkårene innebar at Forretningsbankenes Sikringsfond og Den norske Bank ASA skulle stille garanti overfor Sparebankenes Sikringsfond. Styret i Forretningsbankenes Sikringsfond besluttet 15. januar 2004 å stille garanti i henhold til vilkårene. Tilsvarende beslutning ble fattet i styret for Den norske Bank ASA. Fra 19 januar 2004 er de to bankene slått sammen til DnB NOR Bank ASA. Fusjonen vil ha regnskapsmessig virkning fra 1. januar 2004.

Note 50 – Opplysninger om nærstående part

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DnB NOR Bank-konsernet	
	31.12.03	31.12.02
Mellomværende med foretak i samme konsern – eiendeler		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	72 816	57 017
Netto utlån til kunder	1 113	1 093
Mellomværende med foretak i sammen konsern – gjeld		
Gjeld til kredittinstitusjoner	71 460	55 639
Innskudd fra kunder	1 217	1 000
Ansvarlig lånekapital	1 253	1 227

Gjensidige NOR Forsikring

Ved utgangen av 2003 eide Gjensidige NOR Forsikring 70 472 696 aksjer i DnB NOR ASA til en markedsverdi av 3 129 millioner kroner. DnB NOR ASA har et langsiktig og strategisk samarbeid med Gjensidige NOR Forsikring hvor hovedformålet er å distribuere hverandres produkter.

Samarbeidsbanker

DnB NOR har etablert et gjensidig forpliktende og strategisk samarbeid med fire regionale og tolv lokale sparebanker. Bankene har avtale om distribusjon av produkter fra DnB NOR innen områdene sparing og øvrige finansprodukter. Samarbeidet omfatter også utvikling av produkter, tjenester og systemer samt innkjøp.

Postavtalen

DnB NOR har i samarbeid med Posten Norge etablert et felles betjeningskonsept – Post-i-Butikk – der kundene kan utføre de vanligste banktjenestene. Ved utgangen av 2003 var dette konseptet etablert på 1 200 steder i Norge. I tillegg har kundene tilgang til DnB NORs produkter gjennom Postens distribusjonsnett av postkontorer og landpostbud.

Oslo, 19. mars 2004
I styret for DnB NOR Bank ASA

Olav Hytta
(leder)

Bent Pedersen
(nestleder)

Sten Sture Larre

Per Hoffmann

Torill Rambjør

Ingjerd Skjeldrum

Marit Wiig

Svein Aaser

Til Representantskapet og Generalforsamlingen i DnB NOR Bank ASA

Kontrollkomiteens uttalelse

Kontrollkomiteen har ført tilsyn med Den norske Bank ASA, Gjensidige NOR Sparebank ASA og konsern i henhold til lov og instruks fastsatt av Representantskapet.

Kontrollkomiteen har i forbindelse med årsavslutningen for regnskapsåret 2003 gjennomgått årsberetningen, årsregnskapet og revisors beretning for Den norske Bank ASA og Gjensidige NOR Sparebank ASA.

Komiteen finner at styrets vurdering av holdingselskapenes og konsernenes økonomiske stilling er dekkende og tilrår at årsberetningene og årsregnskapene for regnskapsåret 2003 godkjennes.

Oslo, 19. mars 2004

Helge B. Andresen
(leder)

Kristin Normann Aarum
(nestleder)

Geir Dege

Frode Hassel

Thorstein Øverland
(varamedlem)

Representantskap, kontrollkomité, styre, konsernledelse og revisjon

Representantskap

Medlemmer valgt av aksjonærene

Wenche Agerup, Oslo
Widar Slemdal Andersen, Rælingen
Rannveig Munkeby Arentz, Åsen (nestleder)
Nils Halvard Bastiansen, Bærum
Elisabeth Berge, Stavanger
Anne Cathrine Frøstrup, Oslo
Herbjørn Hansson, Sandefjord
Jan Willy Hopland, Oslo
Finn Jebsen, Oslo
Knut Hartvig Johannson, Snarøya
Erik Sture Larre sr., Oslo
Ole-Eirik Lerøy, Bergen
Odd Lunde, Bærum
Trond Mohn, Paradis
Harald Norvik, Nesodden (leder)
Anita Roarsen, Oslo
Benedicte Berg Schilbred, Tromsø
Jan Olav Steensland, Oslo
Marit Tønsberg, Sørumsand
Tor Peter Øwre, Tromsø

Varamedlemmer valgt av aksjonærene

Morten Sig. Bergesen, Oslo
Erik Buchmann, Oslo
Turid Dankertsen, Oslo
Rolf Domstein, Måløy
Jan-Erik Dyvi, Oslo
Eva Granly Fredriksen, Oslo
Rolf Hodne, Stavanger
Liv Johannson, Oslo
Fred N. Johanssen, Bærum
Herman Mehren, Nevnlunghamn
Aage Møst, Bærum
Einar Nistad, Rådal
Asbjørn Olsen, Skedsmo
Oddbjørn Paulsen, Bodø
Anne Kathrine Slungård, Trondheim
Birger Solberg, Oslo
Tove Storrødvann, Ski
Anne-Grete Strøm-Erichsen, Hjellevstad
Anne Bjørg Thoen, Oslo
Lars Wenaas, Måndalen

Medlemmer valgt av de ansatte

Sigrunn Ballo, Vadsø
Rune Bernbo, Drøbak
Else Carlsen, Bødalen
Bente H. Espenes, Oslo
Erik Grøtting, Oslo
Atle Heum, Tønsberg
Jon-Sigurd Hjørnerød, Gressvik
Jorunn Løvaas, Bergen
Berit Pedersen, Arendal
Siri E. Stensrud, Oslo

Varamedlemmer valgt av de ansatte

Vigdis M. Gutterud, Krogstadelva
Bjørge D. Karlstad, Ringeby
Lars Kristiansen, Oslo
Hanne Mette Lundberg, Hamar
Trond Erik Mikkelsen, Bergen
Truls Sandvik, Lillestrøm (sluttet)
Marianne Steinsbu, Oslo
Tove Tveiten, Krogstadelva

Kontrollkomité

Medlemmer

Helge B. Andresen, Hamar (leder)
Geir Dege, Fredrikstad
Frode Hassel, Trondheim
Kristin Normann Aarum, Oslo (nestleder)

Varamedlem

Thorstein Øverland, Oslo

Styre

Medlemmer

Svein Aaser, Drøbak
Per Hoffmann, Oslo
Olav Hytta, Oslo (leder)
Sten Sture Larre, Oslo
Bent Pedersen, Billund (nestleder)
Torill Rambjør, Tjøme
Ingjerd Skjeldrum, Drammen
Marit Wiig, Oslo

Varamedlemmer for de ansattes representanter

Bjørn Davidsen, Oslo
Sverre Finstad, Lillehammer

Konsernledelse

Konsernsjef

Svein Aaser

Personmarked

Åsmund Skår

Bedriftsmarked

Leif Teksum

DnB NOR Markets

Ottar Ertzeid

Liv og pensjon

Bård Benum

Kapitalforvaltning

Øyvind Birkeland

HR, konsern- og fellestjenester

Evlyn Raknerud

IT og betalingsformidling

Bente A. Landsnes

Finans

Tom Grøndahl

Strategi, utvikling og kommunikasjon

Karl-Olav Hovden

Revisjon

Geir Julsvoll
Harald Jægtnes

Hovedkontor

DnB NOR ASA

Konsernsjef: Svein Aaser
Postadresse: N-0021 Oslo
Besøksadresse: Stranden 21, 0250 Oslo
www.dnbnor.com
Tlf: 22 48 10 50

DnB NOR Bank ASA

Konsernsjef: Svein Aaser
Postadresse: N-0021 Oslo
Besøksadresse: Stranden 21, 0250 Oslo
www.dnbnor.com
Tlf: 22 48 10 50

DnB NOR Markets

Leder: Ottar Ertzeid
Postadresse: N-0021 Oslo
Besøksadresse: Stranden 21, 0250 Oslo
Tlf: 22 48 10 50

Postbanken

Leder: Torstein L. Øygarden
Postadresse: N-0021 Oslo
Besøksadresse: Akersgata 68, 0180 Oslo
www.postbanken.no
Tlf: 22 97 60 00

Nordlandsbanken

Leder: Morten Støver
Postadresse: N-8002 Bodø
Besøksadresse: Moloveien 16, 8003 Bodø
www.nordlandsbanken.no
Tlf: 08900

Internasjonalt nettverk

Filialer:

DnB NOR Bank ASA, filial Danmark

Leder: Hilde Knoph Fallang
Adresse: Højbro Plads 21, 1. sal,
DK-1200 København K, Danmark
Tlf: + 45 33 366200
Faks: + 45 33 366240

DnB NOR Bank ASA, filial Finland

(Åpner 22. april 2004)
Leder: Vidar Johannesen
Adresse: Mannerheimintie 8, 9 krs.,
FI-00100 Helsinki, Finland
Tlf: + 358 9 6818840
Faks: + 358 9 68188450

DnB NOR Bank ASA, filial Sverige

Leder: Ingar Knudsen
Postadresse: Postboks 3041,
SE-10363 Stockholm, Sverige
Besøksadresse: Sveavägen 38, 10363 Stockholm
Tlf: + 46 8 4405800
Faks: + 46 8 4405840

DnB NOR Bank ASA, Filiale Deutschland

Leder: Jan Rognlid
Postadresse: Postfach 301260,
DE-20305 Hamburg, Tyskland
Besøksadresse: Bleichenbrücke 11, 20354 Hamburg
Tlf: + 49 40 3575200
Faks: + 49 40 35752021

DnB NOR Bank ASA, London Branch

Leder: Tony Samuelsen
Adresse: 20, St. Dunstons's Hill,
GB-London EC3R 8HY, England
Tlf: + 44 207 621 1111
Faks: + 44 207 626 7400

DnB NOR Bank ASA, New York Branch

Leder: Berit L. Henriksen
Adresse: 200 Park Avenue 31st Floor,
New York, N.Y. 10166-0396, USA
Tlf: + 1 212 681 3800
Faks: + 1 212 681 3900

DnB NOR Bank ASA, Cayman Islands Branch

Kontakt: DnB NOR Bank ASA, New York Branch

DnB NOR Bank ASA, Singapore Branch

Leder: Pål Skoe
Postadresse: Robinson Road, P.O. Box 1769, Singapore 903519
Besøksadresse: 8 Shenton Way, #48-02, Temasek Tower,
Singapore 068811
Tlf: + 65 6220 6144
Faks: + 65 6224 9743

Datterselskaper:

Union Bank of Norway International SA, Luxembourg

Leder: Øyvind Parnemann
Postadresse: P.O. Box 867, LU-2018 Luxembourg
Besøksadresse: 22, rue Jean-Pierre Brasseur, 2018 Luxembourg
Tlf: + 35 245 49 451
Faks: + 35 245 49 45 200

DnB NOR Markets, Inc. New York

Leder: Jeffrey Pribor
Adresse: 200 Park Avenue 31st Floor,
New York, N.Y. 10166-0396, USA
Tlf: + 1 212 681 3800
Faks: + 1 212 681 3900

Representasjonskontorer:

Murmansk, Russland

Leder: Bjørn Celius, DnB Kirkenes
Stedlig representant: Arnt Eilertsen
Adresse: Kolsky str. 10, 183032 Murmansk, Russland
Tlf: + 7 512 951 0540
Faks: + 7 512 951 0540

Shanghai, Kina

Leder: Espen Lund
Adresse: Suite 307, 12 Zhong Shan Dong Yi Lu,
Shanghai 200002, Kina
Tlf: + 86 21 6321 1122
Faks: + 86 21 6329 3569

Beijing, Kina

Stedlig representant: John O. Hjelset
Adresse: C-610 Office Building, Beijing Lufthansa Center,
Beijing 100016, Kina
Tlf: + 86 10 6465 1067/ 8 / 9
Faks: + 86 10 6465 1090

Kairo, Egypt

Leder: H.E. Gamal Naguib
Adresse: 19 Um Kaltum street (Gabalaya street), Apt. 36,
Zamalek 11211, Kairo
Tlf: + 202 73 66 174
Faks: + 202 73 66 174

Santiago, Chile

Leder: Hans Inge Bollingmo
Adresse: San Sebastian 2839, Oficina 509,
Los Condes Santiago, Chile
Tlf: + 56 908 57287
Faks: + 56 2 234 2201

Rio de Janeiro, Brasil

Leder: Tom M. Ringseth
Postadresse: Caixa Postal 1620,
CEP 20001-970 Rio de Janeiro, RJ Brasil
Besøksadresse: Praia do Flamengo 66, Bloco, B/Sala 1014,
22228-900 Rio de Janeiro
Tlf: + 55 21 2285 1795
Faks: + 55 21 2205 0581

Investor Relations

Tom Grøndahl

Visekonsernsjef/finansdirektør
Tlf: 22 48 29 22
tom.grondahl@dnbnor.no

Geir Bergvoll

Leder for Kapitalmarked/Investor Relations
Tlf: 22 94 82 32
geir.bergvoll@dnbnor.no

Per Sagbakken

Ansvarlig for Investor Relations
Tlf: 22 48 20 72
per.sagbakken@dnbnor.no

Jan Erik Gjerland

Investor Relations
Tlf: 22 94 99 69
jan.erik.gjerland@dnbnor.no

For informasjon om kundeservice, region- og lokalkontorer og pressekontakter, se www.dnbnor.com.

For annen kundeinformasjon og nettbanker, se www.dnb.no eller www.gjensidigenor.no.

